ARMAMENTARIUM ECCLESIASTICUM

complectens

Arma ſpiritualia fortiſſima

ad inſultus diabolicos eliden-
dos, & feliciter ſuperandos:

Ad

Utilitatem omnium animarum Pa-
ſtorum, ſedulò ex ipſo S. Evangelii fonte,
SS. Patribus, & probatiſſimis Autho-
ribus collecta

à

P. Fr. Ubaldo Stoiber, Ord. Min.
S. Patris Franciſci reformat. p. t. SS. Theo-
logiæ Lectore ordinario in Conventu
& ſtudio Friſingenſi.

Pars Prima

Complectens materiam de energumenis
liberandis.

Editio Quarta.

Acceſſit Appendix, ſeu ſynoptica inſtructio
faciliter expellendi dæmones, & cujusvis
generis deſtruendi maleficia.

Cum Facultate Superiorum.

Pedeponti,
Sumptibus Joan. Gaſtl, Anno MDCCLVII.

~~7440 S 140~~
BK

Sobrii eſtote, & vigilate, quia adverſarius veſter diabolus tanquam leo rugiens circuit, querens, quem devoret: cui reſiſtite fortes in fide. 1. Petr. 5. v. 8. & 9.

A 30386

CORNELL UNIVERSITY
The
President White
Library

✝ ✝ ✝

Reverendiſſimis, Admodùm Reverendis, Nobilibus, Clariſſimis, Excellentiſſimis, & quocunque demum Titulo Spectabilibus Dominis Dominis Parochis, animarúmque pretioſiſſimo Chriſti ſanguine redemptarum Paſtoribus Vigilantiſſimis, Zeloſiſſimis, Dominis Dominis Suis omni obſervantia Colendiſſimis.

Reverendissimi, Admodùm Reverendi, Clarissimi, Excellentissimi, ac quocunque demum titulo Spectatissimi Domini Domini Parochi.

COgitanti mihi, quò præsens Armamentarium Ecclesiasticum dedicando dirigerem, cuíque potiori jure inscriberem, Seraphicus Pater Franciscus subintrare videbatur, jubens in Testamento nobis Fratribus Minoribus relicto, Reverendissimos, Admodùm Reverendos, ac quocunque tandem titulo Spectabiles Dominos Dominos Parochos, animarúmque Pastores, *timeri, amari, & honorari sicut Dominos suos:* reddénsque rationem subjungit: *quia Filium DEI discerno in eis, & Domini mei sunt.* En reveretur in VOBIS Seraphicus Pater Fi-

Filium DEI, reveretur VOS ceu Dominos. Et quid aliud Fratri Minorum minimo faciendum, quàm ut exemplum ſui Seraphici Patris ſecutus in perpetuum obſervantiæ ſpecimen VOBIS ceu Dominis ſuis hoc qualecunque opuſculum, omni, qua par eſt, reverentia, ac humilitate inſcriberet, ac inſcribendo dedicaret? Armamentarium illud Eccleſiaſticum intitulo, arma ſpiritualia, & fortiſſima, ad inſultus diabolicos elidendos, & feliciter ſuperandos, continens; Et vel ideò VOBIS ceu Zeloſiſſimis animarum Paſtoribus omni jure debitum: Paſtoris quippe officium eſt, oves ſibi concreditas non paſcere ſolùm, ſed & aſſumptis armis à lupi voracitate protegere, ac protegendo defendere. Paſtores animarum VOS revereor, & cum Seraphico Patre meo Filium DEI in VOBIS diſcerno: VOS enim ad imitationem Chriſti ſtudioſo labore, & laborioſo conatu ad juſſum & exemplum magni Patriarchæ veſtri S. Petri ***gregem Domini*, *qui in vobis eſt*, *paſcitis*** 1. Petri 5. & paſcendo zeloſiſſimè defenditis, curatíſque ſedulò, ut univerſo mundo Etymon veri Sacerdotis in Vobis reluceat, dum ſacra docetis nunc de ſuggeſtu, jam in S. Tribunali, nunc in Converſatione, quin & exemplo ipſo; Sacerdos enim idem eſt, ac

Sacra docens: Unde benè ego cum Esdra L. 2. c. 5. de Vobis affirmo: ***Steterunt Sacerdotes habentes stolas cum tubis.***

Si vigilantiam, potissimum Pastoris boni munus, spectavero, ea in VOBIS non modò de die, sed etiam intempesta, ac obscura nocte refulget clarissimè; sit infirmus, ac vacillans in virtutis semita, agitetur hic vel ille perturbatis cogitationibus, mentísque angustiis, sit pronus ad peccandum, nox non obstabit, quin eundem à peccando impediatis, & in bono vestris exhortationibus consolidetis. Sit quis ægrotus per culpam, ô quàm zelosè satagitis eundem sanare inducendo ad pœnitentiam? nullam occasionem elabi sinitis, moræ omnis impatientes, ut frater vester sanetur. Si compertum habetis aliquos per impatientiam, aliósque passionum motus esse confractos, quàm sollicitè domus eorum hinc inde visitatis consolendò cos erecturi? taceo quam operam impendatis, si quam de vestris ovem in desperationis profundum cecidisse intelligitis; eam enim nunc solerter reducitis ad spem salutis suavi colloquio, modò fundatis rationibus ei ex DEI Misericordia veniam promittiiis, quin & exemplis adductis eò promovere tentatis, ita, ut de

VO-

VOBIS verè coram mundo declamari poſſit illud 2. Paral. 35. ***Steterunt Sacerdotes in officio ſuo.*** Statis de die, ſtatis de nocte, ſtatis tempore felici, ſtatis in adverſis ſemper Sacerdotes, nempe ſacra dantes, utpote quovis tempore & ſtatu etiam periculoſiſſimo Eccleſiæ Sacramenta miniſtrare, quin & animam pro ovibus dare paratiſſimi.

Denique ſi Sacerdos etymologizatur ***ſacer Dux***, an non VOS eſtis Duces, de quibus Dominus 2. Reg. 7. dicit: ***elegi te, ut eſſes Dux ſuper populum meum Iſraël.*** Sunt Fideles electus Dei populus Iſraël, quem VOS & exemplo præitis arietis Inſtar, qui ut Dux gregem ovium præcedit Scriptura teſte. Eſtis ſacri Duces; cùm tam in ingreſſu veſtræ Paſtoralis curæ, quàm in progreſſu ejusdem populum DEI Iſraël Vobis commiſſum non ſolùm verbô, ſed & opere conſolemini illo Prov. 4. ***Ducam te per ſemitas æquitatis, quas cùm ingreſſus fueris, non arctabuntur greſſus tui, & currens non habebis offendiculum:*** Ducitis populum DEI VOBIS concreditum cum omni ſollicitudine ad Paſcua æterna, &, ut ſecuriùs pertingant eò, conſtanter vigilatis, ut nunc hinc, jam illinc hoſtium infeſtatio ar-

ceatur, inter quos facilè primus à nobis diabolus habetur, qui nunc laqueos tendit, jam lapſus parat, nunc foveas fodit, jam aptat ruinas, nunc ſtimulat corpus, jam animas pungit, nunc cogitationes ſuggerit, jam iras immittit, nunc virtutes dat odio, jam vitia ducit amori, nunc errores ſerit, jam diſcordias nutrit, nunc pacem turbat, jam effectus diſſipat, nunc humana violat, jam etiam divina tentat, imò ſemper hominis inimicus non modò abſens, ſed ſæpè etiam humano corpori aſſiſtens, quin & inſidens, & obſidens illud, contra quem proin Vos ſacri Duces veſtras audacter exeritis vires, animantes vosmetipſos verbis Thimothei & S. Pauli: *non enim dedit nobis DEus ſpiritum timoris, ſed virtutis.* 2. Tim. 3. Ordo enim Exorciſtatûs à Vobis receptus, frequénsq; in S. Scriptura DEI promiſſio Vobis non modò tribuit facultatem dæmonibus imperandi, ſed & omnimodam poteſtatem eos è corporibus ejiciendi.

Accipite igitur hoc levidenſe gratitudinis debitæ, honoris, & obſervantiæ meæ teſtimonium, præſidiíſque veſtris tegite, & nihil Cenſuram Catonum reformidabit, ſi modò Vobis probatum eſſe innotuerit; cum

quo

quo tenui opuſculo perennem Vobis in terris felicitatem precor, & denique, cùm apparuerit Summus ille Princeps Paſtorum, ab Eodem percipiatis immarceſcibilem gloriæ coronam. Ita nomine totius Provinciæ Antoniano-Bavaricæ ex Animo precor, voveóque.

Reverendiſſimarum,
Admodùm Reverendarum,
Nobilium, Clariſſimarum,
Excellentiſſimarum Dominationum Veſtrarum

Servorum infimus

Fr. Ubaldus Stoiber,

Franciſcanus.

Approbatio Ordinarii.

Imprimatur. Sign. Frisingæ,
die 24. Maj. 1725.

Jo. Sigismundus, Episcopus
Bellinensis, Suff. & Vicarius
Generalis.

Approbatio Censoris.

QUoniam hoc Armamentarium armaturam fortium contra hostes maximè invisibiles subministrat, dignum censeo, ut ope clavis typographicæ Christiano militi reseretur.

Aug. Vindel. 19. Nov. 1725.

Franc. Joseph. de Handl,
SS. Th. Lic. Rev, & Seren.
Princip. & Epis. Aug. Consil. Eccles. Maj. Pœnitent. &
Librorum Censor.

Licen-

Licentia Ordinis.

FRater Laurentius à S. Laurentio, Lector Jubilatus, Sacræ Congregationis Indicis Consultor, Supremæ, & Universalis Inquisitionis Qualificator, Examinator Cleri Romani, Sacri Montis Sion Ex-Guardianus, & totius Ordinis S. P. Nostri Francisci Minister Generalis, & servus.

Dilecto nobis in Christo Patri Ubaldo Stoiber nostræ Reformatæ Provinciæ Bavariæ Concionatori, & SS. Theologiæ Lectori salutem & Seraphicam benedictionem.

Cùm juxta Apostolicas, nostrique Ordinis Constitutiones revisum, & approbatum fuerit volumen quoddam à Te compositum, & collectum, cui Titulus *Armamentarium Ecclesiasticum*, tenore præsentium ad salutaris obedientiæ meritum facultatem Tibi impertimur, quatenùs servatis servandis illud typis mandare possis. Vale. Datæ in Conventu nostro SS. Crucifixi Nemoris 20. Octobris 1725.

Fr. Laurentius à S. Laurentio
Minister Generalis.

De mandato suæ Reverendissimæ
Paternitatis

Fr. Egidius à Filaciano,
Secret. Generalis.

Li-

Licentia
A. R. P. Miniſtri Provincialis.

Cùm liber *Armamentarium Eccleſiaſticum*, inticulatum à M. V. P. Ubaldo Stoiber, Lectore Theologiæ compoſitus, à Theologis reviſus, & approbatus ſit, nos quoque, ut typis mandari valeat, hisce facultatem impertimur. Actum Monachii 6. Novembr. 1725.

Fr. Sigismundus Neüdecker
Ord. Min. S. Franciſci Reform.
Lector Jubilatus, Provinciæ Bavaricæ iteratò Miniſter Provincialis.

Cenſura Theologica

PRæſens *Armamentarium Eccleſiaſticum* non ſolùm conforme exiſtit principiis S. Scripturæ, SS. PP. ac Ritualium Diœceſanorum, verùm etiam ex eo plurimi æſtimandum eſt, quia Auctor ejusdem talia illic arma ſpiritualia repoſuit, quibus ipſemet antecedenter in praxi uſus, hoſtium infernalium aſſultus frequenter repulit, ac divinâ aſſiſtrice gratiâ feliciter repreſſit non ſine eximio animarum fructu. Quare cùm non paucis adhuc à maligno ſpiritu vexatis ſimilem eventuram eſſe utilitatem exiſtimem; ſi ab aliis quoque hæc arma ſpiritualia firma fide, & magna in Deum fiducia, invocato Sanctiſſimo Nomine JESU, ex dicto

dicto Armamentario depromantur; hinc dignissimum censeo, ut id beneficio præli Bono publico magis innotescat. Actum Monachii die 26. Septemb. 1725.

Fr. Massæus Kresslinger.
Provinciæ Pater, & Lector Jubilatus.

Censura Theologica.

ARma spiritualia, ad insultus diabolicos tam in Energumenis liberandis, & maleficiis extirpandis, quàm domibus, aliisque locis à spectris infernalibus expurgandis, elidendos, ac feliciter superandos fortissima à M. V. P. Ubaldo Stoiber Ord. Min. S. P. Francisci Reform. Provinciæ Antoniano-Bavaricæ SS. Theologiæ Lectore in suo *Armamentario Ecclesiastico* ad utilitatem omnium animarum Pastorum ex ipso S. Scripturæ fonte, SS. PP. ac probatis Auctoribus zelô Seraphicò fundamentaliter elaborata, & speciali Superiorum mandato, accurata, & indifferenti diligentia perlustrando omni ex parte verè probata inveni. Nec dubitandum, quin ista arma spiritualia non solùm Exorcistatûs Ordine initatis, verùm etiam cuilibet Christiano contra omnes diaboli versutias optimè conducant, dummodò his accincti debitè, prudenter, & cautè in iisdem applicandis incedant, assumendo præsertim *Scutum fidei, galeam salutis, & gladium spiritûs*, ad Eph. 6.

Quare

Quare hoc Armamentarium Ecclesiasticum abundanter instructum aperiatur fortissimis Christiani Nominis Athletis per typum publicum, meticulosis verò Exorcisticæ stationis desertoribus claudatur. Datum Frisingæ 30. Sept. 1725.

Fr. Stanislaus Karg,
Lector Jubilatus, &
SS. Canonum actualis.

Facultas
A. R. P. Ministri Provincialis.

EGgo infrà scriptus virtute Privilegii Cæsarei, quo cautum est, ne Libri, à nostri Ordinis Patribus editi, imprimantur, aut distrahantur intra S. R. Imperii &c. fines absque assensu & facultate dictorum Patrum, permitto, ut liber, cui titulus est: *Armamentarium Ecclesiasticum*, à R. P. Ubaldo Stoiber Ord. Min. S. P. Francisci Reform. Lectore Jubilato, & SS. Canonum Actuali compositus, à Nobili Domino Joanne Gastl Bibliopola Ratisbonensi suis sumptibus & expensis de novo imprimi curetur, ac distrahatur, idque pro quarta illius editione. Actum Ratisbonæ ad pedem Pontis in Conventu nostro Stigmatizato S. P. N. Francisco Sacra, 14. Martii 1744.

(L.S.)

Fr. Landelinus Mair.
Minister Provincialis.mppr.

Ad

Ad Lectorem.

SI unquam ſine fuco veritatis illud Eccl. 1. uſurpari potuit: *Cuncta res difficiles, non poteſt eas homo explicare ſermone*, hìc certè, dum de dæmonibus ſermo fit, fatendum eſt, ſummam adeſſe difficultatem; quot enim fruſtra per plures horas, dies, imò integros menſes, & annos fatigati, ut vel unum liberarent energumenum? quot exorciſmos dictos fortiſſimos, atque efficaciſſimos congeſſerunt, ut difficultatem, ſi non tollerent, ſaltem alleviarent? quæ tamen non paucis in hodiernum uſque diem tanta videtur, ut eandem pertimeſcentes, poteſtatem ſuam in Ordine Exorciſtatûs acceptam cum dedecore ſepelire potiùs, quàm ad dæmones coërcendos uſurpare velint. Sed quid inde aliud ſequitur, quàm tripudium, & plauſus dæmonum, miſerabilis oppreſſio hominum pretioſo ſanguine JEſu Chriſti redemptorum? quid aliud, quàm ſubſanatio heterodoxorum illud Marci ult. objicientium: *Signa autem eos, qui crediderint, hæc ſequentur, in Nomine*

mine meo dæmonia ejicient. Quare justâ, uti arbitror, commiseratione commotus, præsens Armamentarium Benevolo Lectori offerre volui, ut inde animum, & arma sumat, infernales coërcendi hostes, oppressos liberandi, atque hæreticis non solùm subtilibus argumentorum rationibus, sed & opere ipso demonstrandi nostram Fidem Catholicam supra firmam petram fundatam, adhuc consistere inconcussam. Metuo tamen, ne præsumptionis, & temeritatis reum me arguas cum arma tam fortia adpromitto, imò in progressu dicenda infallibilia ad dæmones ejiciendos: verùm arguere desines, si omnia in S. Evangelio, ceu fonte veritatis inexhausto fundata, vel eidem saltem summè conformia deprehenderis. Unum ergo superest, quod Benevolum Lectorem precor, nolit præcox ferre judicium, nisi priùs omnia ritè legerit, omnia ritè perpenderit, imò opere ipso comprobârit. Cæterùm si Armamentarium præsens (quod totum Censuræ S. Matris Ecclesiæ subjicio) bona aliqua, arma fortia, & convincentia continere reperis, soli DEO adscribe, *à quo omne datum optimum, & omne datum perfectum desursum est.* Jac. c. 1. si verò aliqua minùs benè dicta, aut obscurè tradita, tenuitati scribentis attribue, & vale.

Elen-

CAPUT PRIMUM

De Ordine Exorcistatûs, & Exorcismis in genere.

Quæstio prima.

Quid sit Ordo Exorcistatûs, quáve potestate, & jurisdictione præditus esse debeat Exorcista?

MOdos exorcizandi primitùs à Salomone esse adinventos, refert Josephus apud Durandum in Rationali Div. Officiorum *l. 2. cap. 6.* quibûs immundi spiritus ab homine obsesso per Eleazarum Exorcistam pellebantur, ita, ut reverti ulteriùs non auderent. Huic Officio mancipati, Exorcistæ nuncupati sunt: exorcismus enim græcè, latinè adjuratio, seu increpatio vocatur: unde Exorcista diabolos adjurans, & increpans dicitur: Quia verò temporibus Christi Domini, cessante lege veteris Testamenti, etiam exorcismi Salomonis suam amiserunt vim, & efficaciam, quin diaboli homi- N.1.

nes vexare destiterint, ipsemet Salvator noster primitùs officium Exorcistæ assumere, aliósque instituere dignatus est, præscribens in sancto Evangelio suo formam, modúmque facillimum, efficacissimum simul ac infallibilem dæmones è corporibus tum energumenorum, tum maleficiatorum expellendi, quem proin, ut in S. Evangelio fundatum sequendo trademus. Quare sit.

N. 2. Conclusio I. *Exorcistatus est Ordo, seu Sacramentum novæ legis, quo traditur ordinato potestas dæmones increpandi, illósque ab hominibus, & è rebus ad homines spectantibus expellendi.* Ita communis. Et facilè patet vel ipsos terminos penetranti. Dicitur tamen *ordinato*: ad denotandum, Laicis hanc non competere potestatem. can. *non oportet*: *dist. 69*. Quare, etsi sæpè Laici invocando SS. Nomen JEsu dæmones expulisse historiis fide dignis referantur, id tamen non potestate exorcistica, & speciali, sed propter fidem inhabitantem ex gratia gratìs data, atque ex potestate generali fecerunt ob promissum divinum Marc. ult. *Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur, in nomine meo dæmonia ejicient.*

Etsi autem omnes Exorcistæ hæc polleant potestate, præsente tamen Presbytero hanc usurpare ex communi Ecclesiæ praxi, aliásque ob rationes (quas brevitatis gratiâ omitto) non præsumant.

Con-

Conclusio 2. Exorcista, ut ritè, & utiliter suo fungatur Officio, potestate Ordinis, & jurisdictionis, vel ordinariæ, vel delegatæ præditus esse debet. Ita denuò communis. Et quidem de potestate Ordinis nulla est difficultas; cùm mox *num. præc.* dictum fuerit, hanc potestatem solis, & omnibus convenire Ordine Exorcistatûs insignitis. De jurisdictione patet ex paritate de SS.Sacramento Pœnitentiæ; sicut enim absolutio à peccatis est actus judicialis, ita expulsio dæmonis è corpore; velut ergo absolutio à peccatis dari nequit, nisi sibi aliqua ratione subdito, ita neque expulsio dæmonis, ut tradit ex communi noster Brognolus in Manuali Exorcist. *p. 1. art.* 1. Quis verò, vel quando habeat jurisdictionem ordinariam, vel delegatam? Materiam de Sacramento Pœnitentiæ percurre, atque pariformiter discurre. Pro praxi. N. 3.

Inferes 1. Etsi de jure communi omnes Exorcistæ in prima Ordinatione sua jurisdictionem acquirant; cùm nulla universalis prohibitio ipsis facta reperiatur: jure tamen particulari plurium Episcoporum providè disponitur, ne quis sine eorum licentia etiam in scriptis obtenta obsessos exorcizare præsumat. N. 4.

Nequeunt tamen Episcopi *regulariter* prohibere Clericis sibi subditis omnibus, etiam debitè qualificatis exorcizare dæmo- N. 5.

 nes

nes in corporibus obſeſſis, ſi licentiam humiliter petant. Ratio clara eſt; quia jure naturæ ſimul & divino Clerici obligantur, ùt clarè tradidit Chriſtus dicens: Luc. c. 13. v. 15. & 16. *Unusquisque veſtrûm ſabbatho non ſolvit bovem ſuum, & aſinam à præſepio, & ducit adaquare? hanc autem filiam Abrahæ, quam alligavit ſathanas - - non oportet ſolvi à vinculo iſto die ſabbathi?* Quare niſi Clerici improvidè ac cum ſcandalo exorciſmos adhibuerint, eis ſufficienti doctrina, aliisque qualitatibus prædictis juriſdictio denegari nequit; nam *indultum à jure beneficium non eſt alicui auferendum.* Reg. 17. Juris in 6. Imò univerſaliter beneficium Juris nemini eſt auferendum, niſi in jus ipſum peccaverit. arg. *L. 4. §. ſi quis condemnatus ff. de re judicata.* Dixi *ſufficiens doctrina* &c. quia utiliſſimum eſt, Exorciſtas volentes incumbere officio ſuo, priùs examinari de modo, & formulis adhibitis, ne ſecùs cum ſcandalo puſillorum tum ſemetipſos, tum poteſtatem exorciſticam ludibrio exponant, velut frequens teſtatur experientia.

N. 6. Interes 2. Regulares exemptos poſſe energumenos ad ſe adductos exorcizare etiam ſine licentia ab Epiſcopo petita. Ita Diana *P. 3. reſol. moral. tract. 2. de dubiis Regul. reſol. 36.* Brognolus in ſpeculo Clericorum *tract. 16. c. 6. num. 28.* Portel, Bordonus, Lezana, Pellizarius, aliique quam reſponſionem à Proſpero Fagnano

S. Con-

S. Congregationis ſuper negotia Epiſcoporum, & Regularium Secretario ſe accepiſſe teſtatur cit. Prognolus. Prob. *tum* quia *cap. nimis prava, de exceſſibus Prælatorum* expreſsè definitur, Regulares non teneri conſtitutionibus Epiſcopalibus. Quod idem habetur *Clem. 1. eod. Clem. 2. de cenſibus*, ac noviſſimè per Conſtitutionem Gregorii XV. quæ incipit *inſcrutabili.* Etſi enim aliqua in dictis Decretis excipiantur, in quibus Regulares Ordinariis ſubſunt; quia tamen uſus exorcizandi in ſuis locis propriis non excipitur, intelligitur conceſſus conformiter illi, quòd exceptio firmet regulam in contrarium. *Tum* quia ideo Regulares ſæcularium confeſſiones ſine licentia Epiſcopi audire nequeunt, quia de Jure Trid. *Seſſ. 23. cap. 15. de Reform.* ab Epiſcopis approbari debent: ergò à contrario, quia nullibi indicatur neceſſaria approbatio pro uſu exorciſtico, pro eodem nulla licentia Ordinariorum neceſſaria erit. Quare licèt Epiſcopi ſub pœnis uſum exorciſmorum ſine ſua licentia prohibuerint, iis contravenientes Regulares exempti non ſubjacent.

Quæstio secunda.

Quænam causæ concurrant in hoc Ministerio, & quinam defectus, præsertim ex parte materiæ, & formæ interveniant

ADvertendum, in præsentiarum non inquiri de causa efficiente, materiali, & formali Ordinis Exorcistatûs, prout Sacramentum est, utpote de quo satìs dicit P. Reiffenstuel in Theol. Mor. *Tract. 14 dist.* 12. *Q. 2. n.* 20. sed de ipso exorcistatûs ministerio, seu exorcismo applicando, prout in virtute recepti Sacramenti suum producit effectum: non enim exorcismus ipse est merum aliquod Sacramentale ab Ecclesia institutum, neque est verum Sacramentum infallibiliter gratiam Dei, vel effectum ejus gratuitum significans, sed est aliquid in virtute Sacramenti ex institutione divina, atque ex opere operato infallibiliter illum producens effectum, ad quem finaliter producendum est institutum Sacramentum Exorcistatûs. Licèt enim Ecclesia Exorcistis certos tradat exorcismos in Ritualibus passim comprehensos: revera tamen formam essentialem in SS. Nomine JESU exorcizandi obsessos ex S. Evangelio, consequenter ùt à Christo institutam desumit. Quare sit.

Con-

Conclusio 1. Causa efficiens principalis muneris Exorcistatûs est DEus, causa verò instrumentalis, seu Ministerialis est exorcista. Ita Brognolus *part. 1. c.* 1. *a. 1. n.* 12. alios referens; & patet ex S. August. *lib.* 1. *de vita beata* dicente: *Exorcizare est per divinam virtutem immundum spiritum adjurando expellere*: ergo Exorcista non in persona propria, sed in nomine, & virtute Christi dæmones adjurando expellit, quod confirmari posset ex obviis passim exorcismariis, in quibus Exorcista non nomine proprio, sed in Nomine, & virtute Christi adjurat dæmones. N. 7.

Defectum ex parte causæ principalis nullum esse, in confesso est: ex parte verò causæ instrumentalis frequentes, quorum aliquos hìc breviter recenseo. Imò quando non firmiter credit Exorcista, potestatem suam esse à Christo sibi in ordinatione traditam, cui nullus dæmonum resistere potest, si obsessus sit etiam bene dispositns. 2dò. cùm credit vim exorcismorum inniti sanctitati Ministri, non virtuti divinæ. 3tiò credens, Deum plerumque sinere dæmonem in sua voluntate, an obedire velit, nec ne, consequenter non nisi per varias comminationes, excommunicationes, immissiones in stagnum ignis, & sulphuris expellendum, turpiter aberrat. 4tò confugiens ad dæmonum principem, ut ipse sua virtute expellat reliquos; cùm sola vitute N. 8.

divina expellere deberet. 5tò ex parte intentionis, & fidei Theologicæ gravis contingit error, dum credunt exorcistæ, multos dies, menses, & annos ad expellendos dæmones requiri, multa balnea, unctiones, fumigationes &c. debere adhiberi &c. vel enim primô exorcismô intendunt expellere, vel non intendunt? si primum, frustra putant dæmonem primùm per exorcismos multis diebus continuatos expellendum. Si non intendunt, per se defectuosi sunt. Plura de his vide infrà cap. 4.

N. 9. Conclusio 2. Causa formalis, seu forma una est proxima, altera remota. Forma propinqua est ipsa prolatio verborum super debita materia, remota sunt ipsa verba indicata à Christo Marci ult. *In Nomine meo dæmonia ejicient*. Ita debet esse communis ob Scripturæ verba, pari certè claritate, si non majori, specificata, quàm formæ aliorum Sacramentorum. Similem etiam verborum formam Apostolos, & Discipulos usurpâsse, habetur Luc. 10. *Reversi sunt septuaginta duo cum gaudio dicentes: Domine etiam dæmonia subjiciuntur nobis in Nomine tuo.* Et Paulus Act. 16. à puella Pythonem spiritum ejiciens dixit: *Præcipio tibi in Nomine JEsu exire ab ea, & exiit eadem hora.* S. Petrus similiter teste S. Clemente hac forma utebatur: *Non curo, quomodo intraveris, sed ut exeas, impero in Nomi-*

Nomine JEſu Chriſti. Sic S. Joannes Evangeliſta: *Interdico tibi in Nomine JEſu Chriſti Nazareni, ne ultra hic habites.* Item: *In Nomine JEſu Chriſti hinc exite, nunquam redituri.* Sic & alii Sancti paſſim, ùt legitur, præſertim in vita B. Jacobi de Marchia.

Defectus plurimos circa formam ita N.10.
clarè in Evangelio expreſſam committi, exorciſmaria ipſa diverſa teſtantur. 1mò etenim relictâ formâ communi ab ipſo Chriſto traditâ, & ab Apoſtolis, aliiſque viris ſanctis uſurpatâ, quilibet pro genio ſuo novos adinvenit, & componit exorciſmos, vocatos efficaciſſimos, potentiſſimos, in quibus miræ imprecationes, excommunicationes, comminationes, immiſſiones in ſtagnum ignis, & ſulphuris &c. reperiuntur. Et certè prudens Exorciſta mirabitur, homines illos ſimplices excommunicantes dæmonem, qui nunquam participat quidquam de corpore fidelium: mirabitur comminationes graviſſimas dæmonibus factas, cùm minora efficere nequeant; minùs etenim eſt expellere, quàm in ſtagnum ignis immittere. 2dò defectum notabilem committunt, malè putantes Exorciſmos ordinariè per 5. 6. &c. horas continuandos, & repetendos: hoc quippe ceu inutile meritò rejicit ſæpè laudatus Brognolus in Manuali Exorciſmorum; tum quia eſt contra modum Evangelicum à Chriſto præſcriptum, & ab Apoſtolis

usurpatum. Tum quia vel habet intentionem per primum Exorcismum dæmones fugandi, vel non habet? si habeat, prout revera habere præsumitur, falsò credit dæmonem pro illo instanti nondum ejiciendum, sed per aliquot horas expectandum: si non habeat, ipso facto aquam verberat, dum ore mandat exitum, corde negat. Appositè certò S. Cyprianus tract. 4. de idol. vanit. *Dæmones vel exiliunt statim, vel evanescunt gradatim, prout fides patientis adjuvat.* Si ergo credere potes per unicum præceptum in SS. Nomine JEsu factum, potestate divina ejiciendum dæmonem, exibit pro certo, quia omnia possibilia sunt credenti. *Marc. 9. v. 22.* Si porrò tardior sis in credendo, tardiùs ejicies; imò per 6. fortè horas Exorcismos continuabis, & vix speratum effectum videbis. Atque hinc, ut facilè ominari licet, Ecclesia ceu pia Mater connivet, ut per plures quandoque horas continuentur exorcismi, non tanquam absolutè necessarium, sed tanquam utile ad fidem magis roborandam. Videns quippe Exorcista dæmonem gladio exorcismorum torqueri, majori roboratur fide, ad eundem successivè tandem totaliter ejiciendum.

Tertius notabilis defectus ex parte formæ contingit, dum dæmonem patrem mendaciorum ante interrogant, ut edicat, *quibûs verbis magis crucietur, quinam sint Sancti in cœlo, & quinam dæmones in inferno sibi*

bi magis inimici, quibûs verbîs apertè à forma Christi recedunt, séque discipulos diaboli constituunt ab eo petentes instructionem necessariam.

Alius adhuc, & quartus defectus continetur passim in exorcismariis, dum adjurantur dæmones per beatissimam Virginem SS. Angelos &c. ita, ut integros longissimos exorcismos contineant, totaliter à forma à Christo tradita abstrahentes; & tales ex opere operantis quandoque suum consequi effectum, compertum est. Plures defectus vide infrà de interrogationibus formandis.

Conclus. 3. Causa materialis, seu *materia, circa quam* remota est ipse diabolus expellendus; propinqua est ipsa passiva dæmonis expulsio, cooperante obsesso, aut maleficiato, si rationis capax est per actus liberi arbitrii in decursu magìs explicandos. Ita Brognolus *p. 1. c. 1. a.* 1. *n. 13.* Ratio patet, quia tota forma dirigitur ad dæmonem expellendum, & ad passivam liberationem energumeni: ergo &c. Dicitur notanter *cooperante obsesso &c.* sicut enim baptizandus adultus ante Baptismi susceptionem circa credenda priùs instrui, & absolvendus, priùs dolorem & propositum elicere debet, ita liberandus per fidem & fiduciam in DEum disponendus est: sic enim non legitur Christus aliquem liberâsse, nisi fide interposita, ù. videre est in Evangelio passim. N. 11.

De-

N. 12. Defectus ex parte materiæ notantur sequentes 1. exorcizare aliquem, de quo non constat ne quidem probabiliter esse possessum, vel maleficiatum; hoc enim est graviter prostituere Ordinem exorcisticum; quare cautè procedentes Exorcistæ bene memoriæ imprimant signa infra *cap. 2. q. 5. posita.* 2. exorcizare personas certò quidem energumenas, nondum tamen præviè per fidem, & fiduciam in DEUM dispositas. Quare nisi dæmon præviè omnem obedientiam tum Exorcistæ, tum ipsimet personæ possessæ in Nomine JESU aliquid imperanti præstiterit, ad expulsionem, utpote non futuram, procedendum non erit.

N. 13. Conclus. 4. Causa finalis ultimata est major Dei gloria, proxima verò ipsa liberatio obsessi. Ita patet cuilibet consideranti. Unde non licet Exorcistæ attentare quidquam ad expulsionem directè vel indirectè non necessarium vel utile, de quo in progressu plura dicentur.

Quæstio tertia.

Quotuplicis generis sint Exorcismi & præcepta coërcentia, & quænam circa ista cautelæ servandæ?

PRæceptum in ordine ad præsentem materiam aliud non est, quàm *mandatum, quo efficaciter adstringitur dæmon virtute*

virtute divina ad præſtandam obedientiam Exorciſtæ, ceu Miniſtro Chriſti, & Eccleſiæ. Neque hìc aliquid ab Exorciſmo diverſum importatur, etſi cæteroquin hîs preſſius ſumi ſoleat. H. N.

Dico 1. Exorciſmi alii ſunt ſcripti, alii oretenùs prolati. Ita debet eſſe communis. Etſi enim ſcriptorum Exorciſmorum S. Scriptura non meminerit, eorum tamen efficaciam authoritas Patrum comprobat, & experientia firmat. Scribit author vitæ S. Bernardi lib. 2. cap 4. apud Surium tom. 4. de ipſo ſancto Bernardo, cui Papiæ degenti dæmoniaca fuerat oblata, quòd ſpes eſſet, meritis, atque patrocinio ejusdem liberandam. At dæmon mox viro ſancto cœpit inſultare: *Non me* (inquiens) *de anicula mea pelles, porculos edens, & braſſicos devorans.* Tum Bernardus obſeſſam ad S. Syri Reliquias juſſit adduci. Sed mox inſolentior factus ſpiritus: *Non me Syrulus, non me Bernardus ejiciet*, clamabat. Reductæ ad ſe Bernardus: *Nec te Syrus, nec Bernardus ejiciet*, inquit, *ſed Dominus noſter JEſus Chriſtus.* Et ad orationem converſus, impudentem ſpiritum ejecit. Marito domum reverſo, iterum à ſpiritu invaditur mulier. Rursùs igitur ad Bernardum maritus. Denuò ſpiritum expellit Bernardus, & ne ſe diſcente tertiò mulierem ingrederetur dæmon, collo obſeſſæ hunc appendit exorciſmum: *In Nomine Domini noſtri JEſu*

N. 14.

ſu Chriſti, præcipio tibi dæmon, ne hanc mulierem ingrediaris, & impoſterum libera manſit.

Inductus authoritate, & exemplo S. Patris plures ſimiles in charta, atramentô, & calamô priùs benedictîs, conſcripſi exorciſmos, & felici ordinariè cum effectu: plures ſiquidem perſonæ à ſpiritibus tempore nocturno vexatæ exorciſmô in collo appenſo liberrimæ requieverunt: plures varios hinc inde in corpore dolores ſentientes, mox ut cuti corporis vexatæ exorciſmum ſcriptum admoverunt, omnem ſubitò dolorem amiſerunt, imò etiam domus à diabolo, vel maleficis infeſtatæ, ſimilibûs ſchedulis portæ, feneſtrîsque affixis, ab omni infeſtatione, & ſtrepitu priùs audito, liberatæ ſunt. Hoc tamen pro praxi animadvertendum velim, ut pro diverſitate vexationis, vel infeſtationis, diverſi pariter exorciſmi ſcribantur. Sic ſi perſonam à ſtygibus tempore nocturno vexatam, liberare velis, ſequentem, vel ſimilem ſcribe exorciſmum: *In Nomine Domini noſtri JEſu Chriſti præcipio vobis dæmonibus, ne impoſterùm, ſive per vosmetipſos, ſive per Sagas, & maleficos ad nocendum introductos, huic creaturæ DEI quoquo modo nocere præſumatis.* Si domum infeſtatam impoſterum ab omni infeſtatione liberam conſervare cupias, ſequentem ſcribe, atque feneſtris, & portis affige: *In Nomine Domini noſtri JEſu Chriſti præcipio vobis dæmonibus,*

nibus, ne imposterùm sive per vosmetipsos, sive per Sagas, & maleficos domum hanc molestare, vel strepitus excitare præsumatis. Et sic de aliis similibus judicandum, & scribendum. Revertendo nunc ad Exorcismos vocales.

Dico 2. Quia duplicia sunt præcepta, quibus Exorcista potestates tartareas coërcere potest. Ita Brognolus *p. 3. c. 4. art.* 1. & patet inductione: Alia enim sunt communia, alia probativa, alia lenitiva, alia instructiva, alia denique expulsiva. N. 15.

Communia sunt, quibus dæmon ad aliquid agendum; vel ab aliquo cessandum constringitur: v. g. dæmon impedit energumenum à loquela, progressu &c. tunc Exorcista dæmonem simili fermè præcepto constringit: *Ego N. ùt Minister Christi, & Ecclesiæ in Nomine JEsu Christi præcipio tibi dæmon, ne hanc DEI creaturam à loquela &c. impedias.* Est autem hoc præceptum toties formandum, quoties Exorcistæ necessarium, vel utile videbitur. Quinimò si dæmon per os energumeni blasphemet, aliis detrahat, &c. hoc præcepto constringendus erit ad revocandum, terram osculandam &c. quod subinde fieri congruè poterit leviter pede calcando caput obsessi, & ita præceptum formando: atque sic faciliter dæmonis superbiam vincet, & perfectè in omnibus subjugabit.

Probativa dicuntur, quibus Exorcista utitur ad probandum, an quis imaginariè

riè tantùm, fictè, vel verè & realiter sit possessus, aut maleficio affectus v. g. adducitur ad Exorcistam persona energumena, quam breviter secundùm inferiùs dicenda cap. 3. & cap. 6. in fide & fiducia instructam probat Exorcista: si enim sit ignara idiomatis latini (sed coram illa genuflexa, si possibile sit) præceptum Latino idiomate voce gravi & horribili efformet. Si verò gnara sit, illud efformet voce submissa taliter e. g. *Ego N. ùt Minister Christi & Ecclesiæ in Nomine JEsu Christi præcipio vobis spiritibus immundis (si aliqui estis in corpore istius creaturæ Dei) ut statim detis mihi aliquod signum evidens præsentiæ vestræ, causando in hac creatura Dei coram me aliquem ex illis doloribus, quem priùs me absente in ea efficere soliti eratis.*

Quodsi etiam patiens verè vexatus, atque prævié in fidè, ac fiducia aliqualiter saltem instructus fuerit, mox dæmon obedientiam præstabit, & tunc exorcista præcepto lenitivo præcipiet, ut à vexatione cesset. Si verò vexatus non sit, nullum pariter dæmon signum dare poterit, & tunc fictio personæ detegenda erit. Verùm, si unquam, hìc certè prudentia Exorcistæ necessaria erit, ne personam fortè verè vexatam, totaliter desolatam derelinquat, aut econtra à vera & reali vexatione immunem, exorcizando potestatem suam ludi-

ludibrio exponat, & scandalo aliorum. Quare sequentes poterit adhibere cautelas. N. 16.
Primò diligenter omnia indaget ex parentibus, aliisve notis, an non aliqua signa ex certioribus, & efficacioribus, vel probabilibus saltem, infrà cap. 2. Q. 5ta specificatis habere queat. 2dò. Cum eadem persona vexata pacificè, & mansuetè de miserabili suo statu colloquatur v. g. quandonam primitus simile malum senserit, & quomodo hucusque in præsentem diem sentiat. 3tiò. Hilari vultu, verbis compassione plenis eam soletur, eámque breviter in fide, & fiducia instruat, atque, si forte ex indiciis saltem probabilibus colligeret, eam actualiter vexari, in loquela impediri, veluti frequenter contingit, eandem præceptô lenitivô adjuvet. 4tò. Moneat eandem, ut in privato probam certam possessionis capere velit, atque, si revera vexatur, infallibiliter futurum, ut dæmon sibi ceu Ministro Christi obedientiam præstet: nisi enim obsessus priùs fidem inhæsitantem conceperit, dæmon difficillimè obediet, utpote, cùm dæmones operenter in corpore obsessi magis vel minùs juxta perfectionem fidei,& confidentiæ in Deum majorem, vel minorem, ut suprà ex D. Cypriano Q. 2. n. 9. retulimus. 5tò Exorcista maxima fide firmatus, seu Judex à DEO delegatus sedeat,& modô suprà n. 36. præscriptô præceptum probativum pro-

nuntiet: caveat tamen, ne hoc vel aliud præceptum formet, si vexatus sit aliqua passione turbatus; quia tunc mens patientis suggestioni diabolicæ attendens, nequit esse per fidem & fiduciam disposita, quin imò, etsi sæpè se dispositos dicant, experientia tamen comprobat, esse perturbatione plenos: quare potissimum dispositionis signum ex vultu hilari, loquelâ promptâ &c. colligere poterit. 6tò. Si ad præceptum Exorcistæ se vexari fateatur, vel id aliunde appareat, Exorcista mox præceptô lenitivô contrarium efficiat, ut cesset à vexatione. Si verò fateretur, se non vexari, non illicò dimittat eundem, sed præceptum vulgari idiomate pronuntiet, videátque, an non talî modô obedientiam præstet: quia tamen hoc signum dubium est; imò fictitium esse potest, Exorcista hoc non contentus, sed personâ verbîs blandîs meliùs dispositâ, etiam latino idiomate prolatum superaddat. Quinimò jubere juvabit, ut eandem jam in hac, jam illa parte torqueat, jam sine nocumento in terram prosternat, omnia tamen intra terminos modestiæ, præsertim, si exorcizandæ sint alterius sexûs personæ &c. 7mò. Etsi decentiùs sit præcepta formare idiomate latino propter suam gravitatem, & elegantiam; habitâ tamen semel evidenti probâ de vexatione, meliùs erit probare linguâ maternâ, ut sic vexatus se magìs conformare

formare queat. Sæpè enim evenit, ut patiens non intelligens præcepta ad alia distrahatur, vel omninò diabolicis tentationibus attendat: siquidem spiritus infernalis potissimùm sub formatione præceptorum aggredi solet patientem. Verùm iteratò ad principale intentum redeundo.

Præcepta *lenitiva* dicuntur, quibûs Exorcista utitur ad vexationes diabolicas coërcendas v. g. quando in præsentiâ Exorcistæ persona vel certò, vel probabiliter saltem energumena in phrenesin incidit, alióve modô vexatur, mox Exorcista fide plenus præceptum formet: *Ego N. ùt Minister Christi, & Ecclesiæ in Nomine, & virtute Domini nostri JEsu Christi præcipio tibi, diabolo, vel omnibus (si plures estis) qui vexatis hanc creaturam DEI, ut illicò ei nocere desinatis, neque ullam ampliùs eidem nocendi habeatis potestatem.* Interim, ut certiùs suum intentum consequatur, priusquam præceptum formet, vel breviter instruat, vel instructam de fide habenda moneat.

Præcepta *Instructiva* dicuntur, quibûs Exorcista demonstrat vexato dæmonis debilitatem, vilitatem, atque obedientiam, plurimúmque deserviunt ad radicandam energumeni fidem v. g. poterit Exorcista voce materna præcipere diabolo: *ùt Minister Christi præcipio tibi in Nomine JEsu, ut leviter manum cruciet, in guttur ascendas, &c.* quô visô illicò super loco vexato

 pol-

pollice crucis ſignum efformet, præcipiendo dicens: *Iteratò ùt Miniſter Chriſti præcipio tibi in Nomine JEſu, ut illicò ceſſes, &c.* hæc, ut dixi, præcepta plurimùm deſerviunt: videns enim vexatus diabolum tantam præſtare obedientiam, omnem illius vanum timorem excutit, ſummamque concipit fiduciam, eandem pariter præceptis expulſivis obedientiam præſtiturum. Quinimò neceſſarium erit ipſum quoque patientem inſtruere, quòd dæmon ſibi ipſi obedientiam præſtare debeat ex promiſſo univerſali Chriſti Marci ult. *Signa autem eos, qui crediderint, hæc ſequentur: In Nomine meo dæmonia ejicient.* In quem finem modô præſcriptô vexationem impetrare poterit, quam patiens ſignô crucis formatô ipſemet depellat. O quantum cordis tripudium, ſi vexatus viderit etiam ſibi diabolum ſubjectum; vidi ego perſonas ſummè antecedenter contriſtatas etiam in riſum ſolvi, & diabolo ſerò minitari, quòd locò vexationis ſibi factæ par pari ſint ſoluturæ: quod & feliciter contigit: ab illa ſiquidem hora nullam ampliùs poterat infernalis draco exercere tyrannidem, quam vexatus non ſubitò repreſſiſſet. Scio tamen aliquas perſonas in hoc fore valdè tardas, & rudes, ita, ut neque verba præceptiva formanda capiant, vel cæpta timidiſſimè pronuntient, atque ita ſæpè magìs vexentur:

tur: cui malo prudentia, & patientia Exorciſta remedium afferet. Hinc

Deduces, quantum ſæpè aberrent inexperti in arte exorciſtica, qui audientes perſonam aliquam à dæmone poſſeſſam, vel videntes eam actualiter vexatam, mox Rituale ſuæ Diœceſis arripientes plures in ſummo fervore ad probam obſeſſionis faciendam, vel ad dolorem leniendum legunt Exorciſmos, cùm tamen ſimiles Exorciſmi ad expulſionem duntaxat direct, nec verbo probam, vel lenimentum indicent, ſed meram urgeant expulſionem, quam tamen miſeri, inexperti Exorciſtæ nec intendunt, minùs prudenter ob indiſpoſitionem ſperare poſſunt. N. 17.

Præcepta denique *Expulſiva* ſunt ea, quæ ad expulſionem dæmonum ſunt ordinata, cujus genuinam & legitimam formam, modúmque formandi infrà Cap. 6. Q. 9. videre licebit. Cæterùm hoc præceptum nunquam formari debet, niſi obſeſſus comperiatur perfectè diſpoſitus, & probatus. Si enim dæmon priùs punctualiter aliis præceptis inobediens fuerit, huic obedientiam minimè præſtabit, atque ita eveniet, ut obſeſſus de ſua liberatione deſperans, fortaſſe vix ampliùs, aut non niſi difficillimè liberetur: erunt ergo hominis illius noviſſimi pejora prioribus. Quare homines ab aliis ſæpè fruſtrà exorcizati, ordinariè valdè difficilis ſunt liberationis.

N. 18. Dico 2dò. Præcepta expulsiva adhuc sunt multiplicia: alia enim secundum modum à Christo præscriptum fiunt paucîs verbîs in SS. Nomine JEsu, ùt suprà Q. 2. n. 11. dictum: alia fiunt, & continuantur per plures horas, & vix unquam genuinam essentialem formulam à Christo præscriptam usurpant. Alia fiunt in Nomine Beatissimæ Virginis MARIÆ, alia in Nomine SS. Angelorum. Porrò quinam ex tanta varietate Exorcismi usurpandi, quinam rejiciendi, altioris indaginis est. Interim nunquam forma Christi suprà Q. 1. n. 8. specificata recedendum erit, quàm clarè, & perspicuè continet Exorcismus infrà Cap. 6. Q. 9. ex P. Brognolo descriptus, qui proin omnibus cæteris præferendus erit, nisi Ritualia Diœcesiana jubendo proprios præscribant. Interim sine hæsitatione tenendum censeo, Exorcismos à forma essentiali Christi Domini abstrahentes, vel recedentes non causare suum effectum in persona Christi ex opere operato, sed ex opere operantis fidei Exorcistæ, & energumeni, atque per specialem intercessionem Sancti invocati, quod non rarò contingit: etenim, dum Exorcista omnem operam perdidisse videtur, cùm plures fortè dies in persona disponenda incassum insumpserit, adest repentè solamen miserorum omnium, invocata Beatissima Virgo MARIA, ita, ut dæmones ad imperium in Nomine B. Virginis MARIÆ fa-

factum non contremiſcant ſolùm, ſed cum timore, & tremore exulent, dantes laudem Beatiſſimæ Virgini voce horribili inclamando: *Virgo habet victoriam*, quod experientiâ ipsâ comprobatum vidi.

Quæres imò, an modus iſte præcepta formandi intelligendus veniat, tam de maleficiatis, quàm de obſeſſis, & extrinſecùs vexatis? ℟. affirmativè, ſi maleficium ſit intrinſecum: etſi enim diabolus fortè non ſemper præſens ſit, utì fit in maleficio, quod dicitur poteſtativum, ubi diabolus accedit, & recedit, ad præceptum tamen Exorciſtæ, ceu Judicis ſui legitimi illicò comparere, & obedientiam præſtare debebit. Quôd ſi tamen maleficium ſit extrinſecum v. g. in lecto, veſtibus, ſub ingreſſu domûs &c. ſimilia præcepta inutilia forent: Interim, ut etiam hoc deſtruatur, neceſſarium non erit perquirere ſigna facti maleficii, ſed incolæ domûs in fide inſtruendi, & more ſolito præceptum expulſivum formandum, ne dæmon ampliùs poteſtatem habere præſumat, vel iſtis, vel mediantibus aliis ſignis nocendi cuipiam: Ratio breviter eſt, quia ſigna iſta nullam naturalem vim nocendi habent cuipiam: ergò diabolo excluſo nocere nequibunt. Sed N.19.

Dices: diabolum vî pacti tamdiu à mago, vel ſaga cogendum, ut noceat, donec ſigna inventa comburantur. ℟. hanc planè

nè ridiculam, imò frivolam esse instantiam, vel enim dæmon ligatus est voluntariè, vel coactè? si voluntariè, haud dubiè recedere potest. Si coactè, quæro, à quo cogatur? si à saga, falleris, quia sicut sagam voluntariè simile pactum docuit, ita illud voluntariè servat. Si à se ipso, iteratò falleris, quia sua voluntate nemo ligatur. De quo specialiter plura, ubi de maleficiis in specie sermo erit. Pro complemento

N. 20. Quæres 2dò, quo potissimùm idiomate similia præcepta formanda? ℟. si per præceptum probativum, vel lenitivum habeatur certitudo veræ, & realis obsessionis, ita, ut nulla ampliùs deceptio timenda, eadem esse formanda idiomate vulgari, & materno; ratio est, quia ex parte personæ patientis vera fides, & fiducia, ceu essentialis dispositio requiritur: hæc autem longè faciliùs habetur, augetur, & promovetur per idioma maternum: etenim si Exorcista ignoto idiomate multa imperet, persona patiens facilè non tantùm distrahitur, sed etiam ab hospite maligno ad aliena divertitur, ita, ut sæpè nil minùs, quàm de dæmone coërcendo cogitet. Quia nihilominus lingua latina sancta, & gravissima est, ordinariè in Exorcismo ultimato, & expulsivo usurpanda erit; cùm enim persona patiens eo tempore jam benè, imò optimè supponatur disposita, non ita facilè dæmoniacis suggestioni-

stionibus, aures præbendo ad aliena divertitur.

Quæstio quarta.

An Exorcismi ex opere operato infallibiliter suum sortiantur effectum?

ADvertendum, Exorcismos debitâ formâ suprà Q. 2. n. 9. notatâ instructos non applicari nomine proprio, sed nomine Christi, ùt passim ex Evangelio constat, ut Marci 9. v. 38. respondit illi Joannes: *Magister vidimus quemdam in Nomine tuo ejicientem dæmonia, qui non sequitur nos &c.* hoc tamen discrimine, quòd fideles non insigniti Ordine Exorcistatûs quandoque expellant solùm Ss. Nomen JEsu invocando, consequenter imperatoriè, & meritoriè, econtrà Exorcistæ ejiciunt in persona Christi, non minùs, ac Sacerdotes consecrant, absolvunt &c. in persona Christi. Ratio clara est, quia quidquid faciunt vi Ordinis recepti, in persona Christi faciunt, ita, ut ipsi merum sint instrumentum sui principalis infallibiliter secundùm promissum suum operantis per illos: Quare quæstio in fronte notata implicitè, & virtualiter aliam insuper includit resolvendam, summè apud Authores controversam: utrùm vi-

delicet expulsio dæmonis innitatur sanctitati Ministri, statúmque gratiæ requirat, an verò soli virtuti Christi Domini, in cujus Nomine, & Persona Exorcista dæmonem expellendum aggreditur? H. N.

N. 21. Conclus. 1. Exorcismi in persona Christi facti ex opere operato suum producunt effectum. Ita D. Thomas *3. p. Q. 71. a. 3.* Suarez *3. t. in 3. part. Q. 65. a. 4. Disp. 15. sect. 4.* Sanchez in Decalogum *Lib. 2. c. 426.* Thyræus de dæmoniacis toto *c. 39.* Brognolus, aliíque passim, atque ita potestas hæc non innititur sanctitati Ministri, etsi ea non parùm juvet. Probatur *tum*, quia Christus instituendo Sacramentum Exorcistatûs dedit potestatem Discipulis omnes expellendi dæmones Matth. 10. Marc. 3. *Convocatis duodecim discipulis suis, dedit illis potestatem spirituum immundorum*, non minùs ac dedit potestatem consecrandi, absolvendi &c. sed potestas Sacramentalis suum producit effectum ex opere operato; ergo. *Tum*, quia Exorcista non ejicit dæmones nomine, & virtute propria, sed divina, & in persona Christi; ergo eo ipso ex opere operato. *Tum*, quia ejicere dæmones non denotat statum, de quo gaudendum foret, sed utique gaudendum foret, si propria sanctitate quis dæmones ejiceret; ergò. m. pat. ex illo Lucæ 10. ubi discipuli cum gaudio revertentes dicebant: *Domine, etiam dæmo-*

nia

nia subjiciuntur nobis. Et respondens Christus dixit: *in hoc nolite gaudere, quia spiritus subjiciuntur vobis.* *Tum*, quia Matth. 7. legitur: *Multi dicent mihi in illa die: Domine, Domine, nonne in Nomine tuo prophetavimus, & in Nomine tuo dæmonia ejecimus. - - & tunc confitebor illis, quia nunquam novi vos*: quòd si autem nunquam noverit, nunquam illi in gratia DEI dæmonia ejecerunt. *Tum* tandem, quia, si talis potestas non ex opere operato suum consequeretur effectum, non majori pollerent potestate insigniti Ordine Exorcistatûs, quàm simplices Christiani sæpè in Nomine Christi dæmones ejicientes, prout plures testantur historiæ. Ex hoc

Inferes, non satìs consequenter loqui Authores illos, qui ad efficacem expulsionem dæmonis statum gratiæ, ceu essentialem dispositionem prærequirunt; etsi enim Exorcista sibi conscius peccati mortalis temerariè aggrederetur dæmonem, non tamen sine effectu securuto, si cæteroquin aliîs dispositionibûs in Evangelio satìs expressis sit præditus: cùm non expellat sua virtute, & sanctitate, sed virtute divina. N. 22.

Quinimò, si status gratiæ, ceu necessaria dispositio necessaria esset, facilè quivis Exorcista de statu gratiæ certus foret, dummodo vel unicum energumenum, aut maleficiatum liberaret, contra expressum scripturæ testimonium: *Nescit homo, utrum amore, vel odio dignus sit.* Eccl. c. 9. v. 1.

Cer-

Certus ſiquidem de effectu, certus pariter foret de prævia diſpoſitione neceſſaria.

N. 23. Dico 2dò: Exorciſmi ab Exorciſta benè diſpoſito in perſona Chriſti facti ſuper energumeno debitè diſpoſito, infallibiliter ſuum conſequuntur effectum, ſi id eidem ſit ſalutare. Ita ſæpè laudatus Brognolus in Manuali *p. 1. c. 1. art. 1. n. 17. & p. 3. c. 4. art. 3. Q. 2. n. 71.* Alphonſus à Caſtro ℣. *Exorciſmus* Gelaſius di cilia in theſauro Benedictionem contra plurimos alios. Probatur. *Tum*, quia ex ſæpè dictis exorciſmus non applicatur in perſona propria, ſed in perſona Chriſti, qui vî promiſſionis ſuæ ſit principalis expellens, Exorciſta verò ſit inſtrumentum duntaxat: ſed Chriſtus infallibiliter habet effectum; ergo. *Tum*, quia, cùm Sacerdos poteſtate & jurisdictione præditus peccatorem abſolvit, nemo dubitat, peccata ſubdito dimitti: & cur ita? quia poteſtate legitima abſolvendi in Ordinatione ſua Sacramentali præditus, non in perſona propria, ſed in perſona, & Nomine Chriſti abſolvit: atqui etiam poteſtate legitima dæmones expellendi in ordinatione Sacramentali præditus, non in perſona propria, ſed in perſona Chriſti, expellit dæmones, ergò. Si dicas 1mò: Cur ergo frequenter poſt plures etiam labores non expelluntur? pace tua, quæram & ego unum verbum: cur homines poſt plures etiam lachrymantibus oculis peracta, confeſſio-

fessiones damnantur æternùm, velut plures fide dignissimæ testantur historiæ? Respondebis haud dubiè, id defectui legitimæ dispositionis adscribi: at dicam & ego similiter: nam fides firma, spes concussa ex parte tam agentis, quàm patientis requisita, non ita facilis est, sicut aliqui inexperti arbitrantur: donum DEI est, atque ita à DEO petendum. Si dicas 2dò paritatem ex eo fore nullam, quòd Pœnitentia Sacramentum sit, non sic Exorcismus. Verum assumis, sed assumptum malè applicas; non enim ideò Sacerdos infallibiliter absolvit, quia Sacramentum efficit, sed quia absoluta potestate Sacramentali præditus in persona Christi absolvit: at idem facit Exorcista energumenum liberans; ergo. *Tum* quia ex dictis exorcismus habet suum effectum ex opere operato: ergò eo ipso infallibiliter. *Tum* denique, quia id satis manifestè colligitur ex responsione, quam Christus Dominus Matth. 17. discipulis interrogantibus dedit, quare ipsi non potuerint ejicere diabolum ex puero illo lunatico: respondit enim *propter incredulitatem vestram, quia si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis huic monti* (id est huic obstinato, & superbo dæmoni, ut interpretatur Ven. Beda) *transi hinc, illuc, & transibit*: ergo. Si fidem habuissent, infallibiliter ejecissent. Plura ex infra dicendis c. 3. ubi de fide & fiducia sermo erit, colligi poterunt.

Objic.

N. 24. Objic. 1mò contra 1mam probando absolutè requiri statum gratiæ Marc. 9. legitur: *Hoc genus in nullo potest exire, nisi in oratione, & jejunio*; sed utique in oratione & jejunio meritorio, quia DEus peccatores non audit: ergo. 2dò Exorcista (ait Magister Sent.) debet expellere dæmonem ex corpore alieno: ergo illum priùs expellere debet ex corde suo, quod ille obsidet ratione peccati mortalis, ne dicatur ei: *Medice cura te ipsum.* 3tiò ritè exorcizanti dæmon obedit, sed non obedit suo mancipio, uti esset Exorcista culpæ mortalis reus; ergo. 4tò Cassianus L. collat. cap. 33. coll. 6. *Fiducia in DEum*, ait: *de conscientiæ puritate creditur emanare*: sicut ergo fiducia, ita cordis puritas requiritur. 5tò D. Cyprianus tr. 4. de idol. van. scribit: *Dæmones vel exiliunt statim, vel evanescunt gradatim, prout fides patientis adjuvat, aut gratia curantis aspirat*, 6tò ille Prior Religiosus (de quo Cæsarius l. 4. c. 5.) assumpto secum adolescente Monacho, quæsivit à dæmone, an auderet remanere, si Monachus iste Virgo ei præciperet exire? cui diabolus: *non illum timeo, quia superbus est.*

℟. Ad 1mum dari haud dubiè aliquod genus dæmonum, quod exiere non potest, nisi in oratione, & jejunio, utpote sæpè requisito ad veram fidem, & fiduciam acquirendam: non quòd hoc semper debeat esse meritorium vitæ æternæ, sed quòd de con-

congruo sit dispositivum ad fidem vigorosam, veluti jejunium Ninivitarum timore eversionis & ruinæ factum vitæ æternæ meritorum non fuit ex communi Theologorum sententia, & tamen subversionem urbis impedivit Ad 2dum dist. conseq. ita, ut illud sit summè congruum, & utile con. absolutè necessarium neg. Ad 3tium dist. min. non obedit suo mancipio suo nomine, & in persona propria operanti, con. secus neg. Ad 4tum dico, id quandoque, non ordinariè contingere; cùm fiducia in DEUM sit actus spei: constat autem ex communi Theologorum, eam sine charitate posse consistere. Ad 5tum dico, S. Cyprianum non necessariò de gratia habituali, & sanctificante, sed de gratiis actualibus intelligendum; his enim, si DEus adjuvat, & roborat Exorcistam, infallibilem consequitur effectum. Ad 6tum patet, diabolum mendaciorum patrem studiosè decipere, ut ita sui ejectionem impediat: quinimò; etiamsi Exorcista non mediocri fortè sanctitate præfulgens, simili quæsito dæmonem aggreditur, simile, si non absurdus, fortè feret responsum; utpote, cùm quæsitum sit satis ineptè positum, ùt infrà magìs demonstrabitur.

Objic. ulteriùs contra secundam: si Exorcismi in persana Christi facti infallibilem sortiuntur effectum, cur Exorcistæ post tot labores, & sudores sæpè non nisi

ludi-

ludibria, & irrisiones diabolicas reportant? sed pace tua dicam, & iterum dicam, quod Christus respondit Discipulis: *Propter incredulitatem vestram* Matth. 17. v. 20. Verùm de hoc mox plura.

Inst. Si Exorcismi infallibilem habent effectum, talem pariter habebunt Lectiones à Lectore lectæ, Epistolæ à Subdiacono, Evangelia à Diacono cantata, ℟. neg. illat. utpote; quia hæc & similia à Christo non sunt ordinata ad certum effectum producendum, sicut sunt ordinati Exorcismi.

Quæstio quinta.

Undenam proveniat, Exorcismos toties suo frustrari effectu?

QUo modernis sæpè contingit Exorcistis, de eo jam dudum conquesti sunt ipsimet electi ex millibus discipuli Domini Matth. 17. cùm enim lunaticum puerum à spiritu malo liberare nequivissent, accesserunt secretò ad JEsum, dicentes: *Quare nos non possumus ejicere illum?* crederem profectò, quòd si JEsus Christus in specie humana etiamnum hominibus visibilis appareret, plurimos eandem quæstionem moturos: quare nos non potuimus ejicere illum? quinimò post Exorcismos per sex etiam, & septem horas continuatos ludibria, & irrisio-

risiones diabolicas locò certi effectûs sperati reportavimus? cui querelæ ut directè respondeam

Dico, plures ex ipso S. Evangelii fonte inexhausto colligi rationes effectum speratum frustrantes. Primò siquidem Christus loc. cit. justa indignatione commotus se ad parentem pueri lunatici convertens incredulitatem exprobravit, dicens: *O generatio incredula, & perversa, quousque ero vobiscum?* ecce! obstaculum primum incredulitas, & perversitas eorum; si priùs Apostoli hoc removissent, effectum speratum vidissent. Porro hoc in puncto modernos Exorcistas sæpissimè, ne dicam, vix non ordinariè turpiter aberrare, experentia comprobat: etenim locô debitæ instructionis in fide, & fiducia miseros energumenos totaliter indispositos per vim adduci jubent, funibûs, imò & catenîs alligant, opprobriîs sauciant, flagellîs cædunt &c. atque ita super indisposita persona per multas horas Exorcismos legunt, & quid mirum, si cum Apostolis effectu frustrentur? N. 25.

Obstaculum alterum ex iisdem mox recitatis verbis desumitur: non enim Christus solam incredulitatem, sed & perversitatem exprobravit; etenim si persona energumena perversa, malè habituata, atque vitiis immersa sit, liberatio vel nulla, vel difficils erit. Unde notanter N. 26.

inConcluſ. 2. Q. præc. ſupperadditur: *Si id eidem ſit ſalutare.* Quippe ſi ob habitum vitioſum contractum à vitiis impoſterum ſe non cohibitura prævideretur, DEus vel ad veram diſpoſitionem præviam non concurreret, vel omninò occultîs modîs liberationem impediret, ùt eruditè more ſuo docet D. Aug. Lib. 83. qq. q. 79. dicens: *Cùm non cedunt his ſignis hujusmodi poteſtates, Deus ipſe prohibet occultîs modîs, cùm id juſtum atque utile judicat*, videlicet propter peccata inpoſterum vitanda; & certè Sacramenta omnia unicè inſtituta ſunt in ſalutem hominis viatoris: cùm ergo DEus prævidet ſalutem non tantùm non futuram, ſed graviora peccata, meritò impedit effectum.

Quòd ſi quæras, undenam practicè Exorciſta colligere habeat ſaluti hominis non ob- ſed profuturam liberationem? ℟. Conformiter verbis Chriſti: ſi perverſitatem & malitiam per verum dolorem depoſuerit, habitus pravos radicitùs extinxerit, ita, ut diabolicis tentationibus nullum ampliùs conſenſum, imò nec auditum præſtet. De quo inferiùs cap. 6. plura.

N. 27. Obſtaculum tertium denuô ex verbis Chriſti loc. cit. deſumitur: *propter incredulitatem veſtram:* crediｄiſſent Apoſtoli, & effectum habuiſſent: nam omnia poſſibilia ſunt credenti. Hac pariter infirmitate complures laborare Exorciſtas compertum ha-

habetur; plures enim ex eo increduli sunt, quòd fallaciter credant quosdam Exorcistas non potestate ordinaria omnibus concessa, sed ex gratia sibi gratis data expellere dæmones; verùm tales & Christo, & Ecclesiæ injuriosi sunt, restringentes potestatem Exorcisticam universaliter omnibus Exorcistis communicatam. Quòd si enim potestate absoluta, (quam negare nequeunt) expellendi dæmones recipiendo Exorcistatum sint donati, cur eandem sine causa restringunt? cur limitant, quod illimitatè receperunt? Profectò homines illi modicæ fidei haud majorem ampliùs potestatem Exorcistis admittunt, quàm Christianis reliquis, qui gratia gratis data quandoque à Deo donati etiam dæmones expellunt. Ulteriùs reperire est quosdam Exorcistas maximè quidem appetentes effectum, eundem tamen certò futurum non credentes: cui sola verba D. Jacobi c. 1. v. 6. consideranda propono: *Postulet autem in fide nihil hæsitans, qui enim hæsitat, similis est fluctui maris, qui à vento movetur, & circumfertur: non ergo æstimet homo ille, quòd accipiat aliquid â Deo.* En! Apostolus effectum postulatum absolutè denegat, quem ipse longîs Exorcismîs in fide hæsitans desiderat.

Obstaculum quartum itidem ex verbis Christi loc. cit deducitur: ibi siquidem incredulitatis impedimento mox aliud superaddit dicens: *Hoc autem genus non ejici-* N. 28.

 tur,

tur, nisi per orationem, & jejunium. Non quidem, quasi jejunium, & oratio essent proxima necessaria dispositio, sed in quantum ad veram fidem acquirendam disponunt ùt docet Brognolus in Manuali pluribus in locis. Gelasius di Cilia in Thesauro Benedictionum p. 2. c. 1. n. 9. Enimverò difficilis planè est processus cum surdo & muto, qualis fuit puer ille lunaticus: si enim surdus: instructionem prævіam necessariam non percipiet. Si mutus: tentationes diabolicas non aperiet; at compertum est, sine instructione, & dispositione prævia dæmonem non ejiciendum: oratio ergo & jejunium hoc in casu omninò necessaria erunt, ut fides hæc validissima impetretur, quæ omnibus tartareis potestatibus dominatur.

N. 29. Obstaculum quintum est defectus Baptismi: si enim persona aliqua non sit ritè & validè baptizata, atque ita januam Ecclesiæ nondum ingressa, neque Exorcismorum Ecclesiasticorum effectum recipere potest: sicut & reliquorum Sacramentorum incapax est, ita & effectûs Exorcismorum. Ratio est, quia ex dictis suprà Exorcista potestate tum Ordinis, tum jurisdictionis præditus esse debet: sed in non baptizatum non habet potestatem jurisdictionis: quid enim nobis de his, qui foris sunt, judicare? ait Apostolus 1. Cor. 5. v. 12. ergo.

Por-

Porro rationes ſufficientes pro reiterando ſub conditione Baptiſmo videntur ſequentes. 1. Si dæmon ipſe adjuratus in Nomine Chriſti de veritate edicenda fateatur: probabiliùs enim ita legitimè adjuratus veritatem celare nequit, ùt infrà *cap. 3, q. 1.* dicam. 2. Si quis ab obſtetrice vel Parocho bibulo, & ebrioſo baptizatus continuìs ſpectrîs impetatur, & moleſtetur, vel omnino in corpore vexetur: 3. Si quis à juventute ſpectrîs laceſſitus, reperiatur ab obſtetrice duntaxat baptizatus, neque à Parocho poſt modum ſub conditione rebaptizatus. Ratio eſt; quia plura Ritualia Diœceſana, plures Doctores ordinariè rebaptizari utile judicant, imò jubent, & mandant: ergo in caſu poſito utiliſſimum, imò neceſſarium erit. 4. Si quis ita ſpectrîs impetitus, vel alias vexatus, reperiatur ab hæreticis baptizatus. Ratio eſt: quia ſæpè in forma ritè pronuntianda, in intentione, vel alio eſſentialiter requiſito deficiunt, utì communiter docent Doctores in Tractatu de Baptiſmo: ergo in ſimili caſu defeciſſe meritò præſumi poteſt. 5. Si perſona aliàs benè, & ritè diſpoſita, nullô tamen remediô ſpirituali, nullóve Exorciſmô liberari valeat.

Cæterùm, ùt notat p. Gobat in Theologia ſua experimentali *tract. 2. de Baptiſmo à n. 405.* La Croix *lib. 6. p. 1. de Baptiſmo n. 325.* Baptiſmus ita ſub conditione peragi

gi poteſt quocunque loco, & à quocunque etiam Laico, eò quòd Canones ſtatuentes, ut ſit Parochus, vel Sacerdos, videantur tantùm loqui de Baptiſmo abſoluto: meliùs tamen haud dubiè, & decentiùs eſt, ſi à Sacerdote adminiſtretur. 2. Non opus eſt adhibere ullos patrinos; quia impedimentum matrimonii non debet naſci ex cauſa prorſus incerta, & fortè non ſubſiſtente. 3 Quandò in primo baptiſmo fuerunt uſurpatæ ceremoniæ conſuetæ, opus non eſt, easdem iterare in altero baptiſmo. Ratio eſt, quia in talibus nihil eſt iterandum, *ſed cautè ſupplendum, quod incautè fuerat prætermiſſum cap. 1. de Sacramentis non iterandis.* Melius tamen fieret omnia iterando. Ratio eſt, quia varios continent Exorciſmos ad effectum ſperatum utiliſſimos. 4. Non eſt neceſſarium adhibere aquam Chryſmate permixtam, & benedictam. Ratio eſt, quia in baptiſmo privato liberè omittitur aqua benedicta, ùt tradit Vaſq. Quintanad. Gobat tr. 2. n. 41. La Croix. 5. Probabile videtur, quòd non ſit ex parte perſonæ rebaptizandæ obligatio confitendi; quia libertas eſt in poſſeſſione; certum enim eſt baptizandum non fuiſſe obligatum confiteri ante baptiſmum: ergo per ſuperveniens dubium non tollitur poſſeſſio certa. LaCroix *Lib. 6. p. 1. de baptiſmo n. 323.* Si tamen confiteri deſideret, quòd haud

dubiè

dubiè cautiùs, sub conditione absolvi debebit. 6. Adultus ita rebaptizatus tenetur præmitterre saltem attritionem, non quidem de peccato originali, sed de actibus mortalibus, si commiserit. Gobat tr. 2. n. 404. La Croix loc. cit. n. 324.

Alia adhuc obstacula certæ expulsionis plura proponi possent, quæ tamen ex progressu facilè notantur, imò plura jam suprâ, præsertim q. 2. notata sunt, quæ, si omnia prudens Exorcista sublata viderit, certum sperare poterit effectum.

Quæstio sexta.

Quæ causæ subsint, cur aliqui verè obsessi tam tardè, ac serò, tantisque adhibitîs conatibûs, alii verò facilî negotiô in libertatem vindicentur? item quanam potissimùm sint personæ difficilis liberationis?

ADvertendum, dari quandoque homines, qui nunquam, alios, qui tardè, magnîsque adhibitîs conatibûs, alios, qui facilî negotiô liberantur, prout ipsa demonstrat experientia, quod videntes quandoque homines, attoniti totum effectum vel in sanctitatem, & probitatem Ministri, vel defectum in ejus improbitatem rejiciunt, quasi sive ea mo-

rum integritate, sive virtutum excellentia præditus non existat, quæ operi illi par sit, & ejiciendis sede sua hospitibus illis malignis sufficiens. Licèt autem error iste sufficienter quæstione præcedenti ex ipso S. Evangelio refutatus maneat; tamen pro dignitate rei, atque ulteriori instructione quorundam simplicium, quibus solis scribo.

N. 30. Dico 1. Causa tardioris & difficilioris ejectionis non est universim in Exorcistam rejicienda. Ita debet esse communis. Ratio petitur tum ab experientia ipsa, qua scitur, eundem Exorcistam quandoque facillimè, quandoque difficillimè aliquam personam in libertatem vindicare: ergo nequit ex parte Exorcistæ esse defectus. Tum, quia & ipsi SS. PP. quandoque facillimè, quandoque difficillimè aliquas personas liberarunt. Notum siquidem est, quantus inferorum terror fuerit magnus Antonius Abbas, quot dæmones è corporibus humanis ejecerit: quo tamen non obstante refert de ipso Palladius in SS. Patrum historia sect. 25. quondam ad eundem fuisse adductum adolescentem obsessum spe incolumitatis recuperandæ. Hic, ùt cogonvit potentiorem esse spiritum, quàm ut à se posset ejici, cum eodem ad Paulum simplicem, virum magnarum virtutum properat: & postquam afflictum Sancto commendavit, ad propriam cellam rever-

vertitur. Quid Paulus? *Imperat tibi Antonius* (dicebat immundo spiritui) *ut egrediaris.* Nihil hoc dicto spiritus moveri. Tum melotam, qua indutus erat, assumens, & illâ dorsum obsessi verberans rursus priorem orationem repetit, dicens: *Dixit Abbas Antonius: egredere ab homine.* Sed neque hic quidquam moveri diabolus, imò insolescere cæpit magis. Tandem Paulus: *Aut exibis, aut abeo, ut dicam Christo, isque faciet, ut tibi sit væ.* Et ad orationem conversus, Christum pro adolescentis incolumitate precabatur. Mox spiritus magnîs vocibus: *Recedo, recedo, discedo ab homine, non ampliùs ad eum accedo: Pauli simplicitas & humilitas me expellit.* En simplicitas Pauli expellit, quem excellens sanctitas Antonii expellere nequivit: quis autem dicere præsumat ex parte magni Antonii fuisse defectum? unde causa firmior, & expeditior tardioris & difficilioris ejectionis dæmonum est inquirenda. Et

Dico 2. Causa tardioris, & difficilioris expulsionis ordinariè est modicitas fidei, & fiduciæ tam Exorcistæ, quàm personæ patientis &c. Ita colligitur clarè ex ipsa S. Scriptura, sic enim Matth. 9. petentes sanitatem, interrogavit: *Creditis, quia hoc possum facere vobis?* Atque illis consensum præbentibus, & fidem elicientibus liberaliter eis sanitatem largitus est, dicens: *secundùm fidem vestram fiat vobis.* En! secun- N. 31.

 dùm

dùm fidem vestram: si ergo fides tarda, etiam tarda erit liberatio. Sic etiam Marci 8. v.23. volens Christus liberare quendam cæcum sibi oblatum, *expuens in oculos ejus, impositis manibus suis, interrogavit eum, si quid videret. Et aspiciens ait: video homines, velut arbores ambulantes. Deinde iterum imposuit manus super oculos ejus; & cæpit videre, & restitutus est, ita, ut clarè videret omnia.* Sed quæso, cur mox in principio non recepit claram, & perfectam visionem? ànne defectus in Christum rejiciendus? absit: alios curavit facillimè, cur hunc similiter curare non potuisset? rationem ergo dat Theophilactus dicens: *Quia cæcus ille perfectam non habuit fidem, idcircò non statim ipsum respicere facit; sed sensim, utpote integra carentem fide. Juxta enim fidei magnitudinem, & sanitas datur.* Atqui idem omnino videtur asserendum circa expulsionem dæmonum; sicut enim se habet simpliciter, ad simpliciter ita se habet magìs ad magìs; sed fides ad expulsionem dæmonis simpliciter requiritur ex dictis q. præced. & ex dicendis infrà cap. 3. q. 1. ergo ad faciliorem ejectionem etiam major requiritur fides. Confirmatur ex jam adductis verbis D. Cypriani tract. 4, de idol. vanitat. ubi ad propositum ita ait: *Dæmones vel exiliunt statim, vel evanescunt gradatim, prout fides patientis adjuvat*: si ergo fides & fiducia tarda, etiam tarda & difficilis erit expulsio.

Quare

Quare ad hanc difficultatis radicem, omnes aliorum Authorum rationes facilè reducuntur. Si enim cum Abulensi q. 172. in cap. 17. Matth. aliam perdifficilis ejectionis dæmonum è corporibus humanis rationem non esse dicas, quàm, quò major ipsis in corpora potestas collata est, eò difficiliùs è corporibus ejici; jam in nostram incidis sententiam: si enim quæram, cur major ipsis in corpora potestas sit collata? respondere haud dubiè cogêris; quia minori fide, & fiducia in DEum protectorem suum instructi & armati fuerant: dæmonum quippe potestas constricta, & ligata est in omnes DEI servos veram confidentiam habentes, utì infrà *Cap. 2. q. 4.* satis clarè probatur. Si causam difficilioris & tardioris ejectionis in peccata sustinentis vexationem reducas, denuò in nostram reincidis sententiam: cùm enim miseræ istæ personæ optimè nôrint, quòd *Deus peccatores non audiat; sed si quis Dei cultor est, & voluntatem ejus facit.* Joan. 9. nec fidenter & securè liberationem suam sperare præsumunt. Unde & Cassianus Lib. Collat. cap. 33. Collat. 6. *Fiducia in Deum*, ait, *de conscientiæ puritate creditur emanare*; cùm ergo conscientiæ puritate se non splendere sciant, difficulter veram in Deum fiduciam eliciunt, quamvìs, & hoc non sit absolutè impossibile, utì jam suprà dictum *cap. 1. q. 4.* & sic de aliis capitibus

bus & rationibus universaliter discurrendum, & meritò orandum: Domine adjuva incredulitatem meam.

N. 32 Unde quinque genera energumenorum numerat P. Brognolus *p. 3. cap. 4. a. 3. q. 2. àn. 710.* ad quorum liberationem Deus difficillimè concurrit. Primi generis sunt peccatores obstinati, qui ob gravia peccata, in quibus sunt inveterati, non solùm DEO permittente, sed & jubente, à dæmone possidentur: si enim DEus mox in principio concurreret, liberatio eisdem salutaris non foret; utpotè cùm ob inveteratum habitum facilè ad pristinum peccati statum ab initio reverterentur. 2di generis sunt à dæmonibus incubis vel succubis possessi, qui ob consensum, si non explicitum, saltem implicitum dæmonibus præstitum difficillimè in vera fiducia radicantur, & à peccatis abstrahuntur: licèt enim sæpè, præsertim tales fæminæ dicant, id sibi positivè nolentibus contingere, revera tamen implicitè consentiunt: si enim divina favente gratia, quæ nulli deficit, omnibus viribus resistere, atque aggressorem per præceptum in SS. Nomine JESU factum repellere satagerent, omninò liberrimæ forent, velut ipsa me experientia docuit, at, quoniam diabolum commotiones venereas inchoantem non impediunt, sensibilitatem, si non semper affectant, saltem libenter tolerant, nescio sanè,

ſanè, qua ratione excuſandæ. Accedit, quòd diabolus nullam prorsùs habeat poteſtatem animam ſine conſenſu noſtro coinquinandi, ùt infrà *cap. 2. q. 4.* trademus; ſed ſuccumbere, & ſubjacere diabolo in actibus laſciviæ peccatum eſt: ergo, Si dicas, non fore peccatum, ſi voluntas poſitivè reluctetur. Verùm dicis: ſed credo talem ſubtiliter decipi, dum putat, ſe verè neceſſitari atque impelli, atque ita poteſtatem diabolo facit corpus venereè coinquinandi: ſolet enim dæmon ordinariè priùs rationibûs ſubtilibus perſuadere, id non eſſe peccatum, vel patientem neceſſitari, neque ampliùs reſiſtere poſſe: quod credentes atque ita ſuccumbentes ſæpè implicitum conſenſum præſtant. Quare increpa opportunè & importunè perſonas ſimiles, atque in fide de adjutorio Divino certò futuro, modôque reſiſtendi inſtrue, & effectum videbis, ſed utinam continuatum, ne, velut frequenter contingit, per diabolum denuò deceptæ ad vomitum revertantur, & miſerum Exorciſtam divexent miſerrimè, liberationem poſtulantes, & remedia oportuna negligentes. Scio quidem plures Authores cum P. Mengo tenere, etiam poſitivè invitis ſimilia ſæpè contingere, quod multîs etiam probant exemplîs, ſed utinam verîs: etenim ab expertis ſcio, eoſdem poſſe reſiſtere, dummodò velint, & ſæpe reſiſtere per longius

etiam

etiam tempus, & sæpè ad vomitum reverti cum prætensa excusatione, quòd fuerint necessitatæ, & vi compulsæ, quod judicio prudentiorum dijudicandum relinquo.

Tertii generis valde difficilis, & tardæ liberationis sunt personæ ab infantia possessæ, vel à pluribus Exorcistis frustrà sæpè exorcizatæ: tales enim ob temporis longitudinem habitum contraxerunt diabolo assensum in omnibus & per omnia præstandi: cùm enim antecedenter dæmon sæpè vera suggesserit v. g. cras frustrato labore exorcizaberis, infirmaberis, in templo clamores & tumultus excitabis &c. etiam hìc & nunc talia similiter suggerenti facillimè credent.

Quarti generis sunt personæ maximè mulieres, spirituales, christianæ, ùt putant, perfectioni vacantes, quæ desideriô multa pro Christo patiendi optant à diabolo possideri: quod Deo quandoque permittente contingit. Ratio autem difficilis ejectionis est, quia tales putantes divinam esse voluntatem, ut à diabolo vexentur, eô ipsô difficillimè persuadentur, ut vera fide credant, & fiducialiter suam liberationem sperent: quinimò ab hoste nequissimo se in Angelum lucis transformante decipiuntur, quasi hæc sola esset via virtutis & perfectionis, minimè interim considerantes, diabolo impediente plurima opera bona negli-

negligi, sèque incessanter ad malum allici, & sæpiùs coinquinari. Etenim ùt eruditè docet Suarez *p. 2. t. 1.* de Angelis, dæmon hoc modo nocet homini, ut illum ad impatientiam, desperationem, blasphemiam, vel aliud simile vitium inducat.

Quinti denique generis energumenì difficilis, & tardæ liberationis sunt personæ duræ cervicis, & propriæ æstimationis. Etsi enim liberationem summoperè affectent, ejusdémque consequendæ causa Exorcistas adeant, dura tamen cervice Exorcistæ resistunt, jam credentes, dolorem, quem patiuntur, esse purè naturalem: etsi Exorcistæ certò, & evidenter contrarium pateat: jam etiam putantes Exorcistam certam liberationem promittentem, si ei fuerit salutaris, excedere, & nimiùm fimbrias suas dilatare: vel si quandoque rationibus Exorcistæ convictæ omnia credant, mox ab Exorcista recedentes, novis suggestionibus diabolicis attendentes impossibilem judicant liberationem. Hæc sunt quinque difficilis & tardæ liberationis genera hominum: & væ Exorcistæ, si similibus personis operam suam navet, vexabitur, & molestabitur plurimùm, atque, si invictus, etiam diabolum vicerit, & expulerit, revertetur pro certo, nisi priùs radicem difficilis liberationis penitùs sustulerit: prima siquidem tentatione à diabolo instructa, vel non credent se verè libe-

liberatas, vel jam denuo obsessas, atque ita ex demerito suo sæpiùs de novo possidentur.

Quæstio septima.

An Exorcismi & præcepta sine omni prævie præbabito signo formari queant?

ADvertendum, signa possessionis diabolicæ alia fore certa, & evidentia, alia probabilia, & conjecturalia duntaxat. *Evidentia* desumuntur ex effectibus evidenter connexis cum possessione diabolica, ita, ut in causas naturales refundi neutiquam possint. *Probabilia* quidem possent in causas naturales refundi, sæpè tamen, vel ordinariè à causa transnaturali provenire noscuntur. H. N.

N. 33. Dico 1mò illicitum & peccaminosum est, aliquem exorcizare præceptô expulsivô, nisi priùs valde efficax signum possessionis habetur. Ita Brognolus *p. 1. c. 3. a. 5. q. 1.* rationem dans, quia sic gravi periculo infamandi exponeret potestatem exorcisticam, dum adstantes oleum, & operam deperditam viderent. Deinde sicut non parùm firmitas fidei Catholicæ demonstratur per artem exorcisticam, ita è contrario non parum prostituitur, si Exor-

Exorcismi improvidè applicentur. An porrò sit peccatum mortale, determinare nequeo: in discursibus enim privatis desuper habitis aliqui negativam, alii affirmativam sustinuerunt sententiam; probabiliùs tamen crederem in publico ita applicare ratione scandali fore mortale, etsi fortè citra scandalum in privato ex probabili duntaxat signo exorcizare veniale non excederet. Quinimò, ex probabili maleficii signo conditionatùm adhibere præceptum, non peccaminosum duntaxat, sed sæpè perutile erit, veluti effectus ipse demonstrat.

Dico 2dò. Inconveniens saltem est alia suprà descripta applicare præcepta sine omni signo etiam probabili. Ita cit. ratio est, *tum*, quia ita Nomen Domini in vanum assumitur. *Tum* quia aliqua etiam injuria fit ministerio exorcistico, dum prorsùs sine ratione applicatur: est quippe actus otiosus, de quo suo tempore districto Judici ratio reddenda erit. Sed N. 34.

Dices: Licèt conditionatè absolvere moribundum, etsi nullum doloris, vel petitæ confessionis signum dederit, dummodo constet eum Christianè vixisse: ergò pariter, imò à fortiori licebit exorcizare aliquem, etsi nullum possessionis realis adsit signum. ℟. eo ipso, quòd quis Christianè vixerit, rationabiliter præsumi, velle pariter Christianè mori, atque ita Sacramen-

mentis more Christiano ritè provideri: consequentèr saltem probabiliter signa doloris, & confessionis præsumpta habentur.

Cæterùm, si quis tali fortè infirmitate laboret, quæ probabiliter à causa transnaturali provenire putatur, confidentialiter præceptô lenitivô conditionatè formatô adjuvetur, & mox evidentia rei patebit. Si quippe subitò omnis dolor evanescat, vel persona priùs contracta, membrorum usum obtineat, facilè de maleficio facto judicium feret. Econtra verò, si nullum sequatur levamen, neque præceptum expulsivum usurpandum erit.

Quæstio octava.

An & quomodo energumenus, vel maleficiatus seipsum liberare queat?

ADvertendum, plures ab Exorcistis in arte expertis, esse modos seipsum liberandi excogitatos; siquidem aliqui volebant apud P. Candidum Brognolum *p. 1. manualis. c. 3. a. 5. q. 23.* energumenum, vel maleficiatum per solum dissensum voluntatis posse seipsum à quacunque dæmoniaca vexatione totaliter liberare, ita, ut si diabolo nunquam consentiat in torsionem, vel vexationem, nunquam pariter sit torquendus, vel

vel vexandus. 2dò per vitam piam, preces, jejunia, & eleemoſynas. 3tiò. per præceptum in Nomine JEſu diabolo factum, ita, ut ipſemet energumenus vel maleficiatus, etiamſi Laicus ſit, per præceptum diabolum à ſe expellat. 4tò per remedia ſpiritualia v. g. per diverſi generis ſuffitus, ſchedas immaculatæ conceptionis, aquas, & olea benedicta &c. H. N.

Dico 1. non videtur ulla ratione probabile, quòd vexatus à dæmone per ſolum diſſenſum voluntatis ſemetipſum à vexatione diabolica liberare queat. Ita Brognol. loc. cit. contra aliquorum, ùt ait, manuſcripta, quæ mihi tamen videre non licuit. Probatur, *tum* quia vexatio diabolica non videtur ſemper eſſe dependens à voluntatis conſenſu, ſed à permiſſione DEI, & malitia dæmonis: quis enim hominum tantæ ſit dementiæ, ut miſerabiliter à dæmone divexari velit? quis tam mente captus, ut dæmonis habitaculum eſſe peroptet? *tum* quia teſtante Apoſtolo ad Romanos 7. poteſt caro repugnare ſpiritui: ergo pariter poteſt etiam dæmon repugnare voluntatis conſenſui. *Tum* quia experientià teſte ſæpè aliqui maleficio afficiuntur, aut omninò obſidentur nihil prius cogitantes de dæmone, imò nec ſuſpicionem ullam habentes. *Tum* tandem, quia poteſt dæmon allicere ad peccatum voluntatem etiam poſitivè diſſentientem: ergo pariter, N.35.

nisi alia adhibeantur remedia; poterit torquere corpus voluntate etiam positivè dissentiente.

N. 36. Dico 2dò: potest homo semetipsum eripere à potestate dæmoniaca per piam vitam, jejunia &c. ita jam dudum videtur sensisse terribile illud flagellum dæmonum, magnus Antonius Abbas, qui, ut in vita ejus legitur, sæpè discipulos suos excitans ad pugnandum contra diabolum, docénsque, quibûs armîs vinceretur: *mihi credite,* inquit, *fratres, pertimescit satanas piorum vigilias, orationes, jejunia, voluntariam paupertatem, misericordiam, & humilitatem, maximè verò ardentem amorem in Christum Dominum, cujus unicô Sanctissimæ Crucis signô debilitatus aufugit.* Probatur conclusio breviter, quia homo ita laudabiliter, piè, imò sanctè vivens, est amicus, imò per gratiam Filius DEI adoptivus; atqui amicus, imò Filius DEI facilè suis precibus, piisque operibus à Deo impetrat, quidquid petierit, ùt passim Scriptura testatur, ita, ut frustraneum videatur quosdam exscribere textus. *Tum* quia ordinarius possessionis dæmoniacæ finis est castigatio peccatorum commissorum, præcautio futurorum aut certè exercitatio in bonis operibus &c. ergò si hic finis aliunde habeatur, facilè etiam possessio dæmoniaca cessabit: cessante quippe causa cessat effectus.

Dico

Dico 3tiò: omnium optimus, imo certissimus modus, quo energumenus, vel maleficiatus seipsum liberare queat, est, si ipsemet in Nomine JESU diabolo exitum præcipiat. Ita meô judiciô debet esse communis. Ratio est *Tum*, quia licèt solis Exorcistis specialis competat exorcizandi potestas, generalis tamen omnibus veram fidem habentibus competit, juxta illud Salvatoris Marci 16. *Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur: in Nomine meo dæmonia ejicient*: ergò si omnis Christianus hac potestate præditus est, etiam energumenus Christianus à semetipso diabolum ejicere potest: non enim inter exorcizantem, & exorcizandum ea requiritur distinctio, quæ necessaria est inter baptizantem, & baptizandum, inter absolventem, & absolvendum; quippe, si quis seipsum baptizaret, aut absolveret, forma essentialis falsificaretur, quæ est: *Ego te baptizo* &c. *Ego te absolvo* &c. Non tamen falsificaretur forma essentialis exorcismi, quæ est: *præcipio tibi dæmon in Nomine Domini nostri JEsu Christi, ut exeas* &c. *Tum*, quia si quis seipsum absolveret, sui ipsius Judex foret: exorcizans econtra, etsi sententiam judiciariam ferat, hæc tamen unicè in diabolum ceu subditum cadit. *Tum*, quia experientiâ quotidianâ testante potes energumenus per præceptum reprimere diabolum se obsidentem, ita, ut torquere nequeat, vel N. 37.

 subi-

ſubito ab omni vexatione inchoata deſiſtere debeat: ergò eadem poteſtate poteſt etiam illum totaliter expellere: ſi enim poteſt illum expellere ex parte corporis, cur non ex toto corpore, ſi cæteroquin ſit legitimè diſpoſitus.

Verùm, licèt hæc omnia vera, imò veriſſima ſint, valdè tamen difficilè, atque adeò valde rarum eſt, perſonas aliàs puſilanimes tantâ roborare fiducia, ut ſine omni titubatione credant diabolum etiam ſibi omnem obedientiam præſtiturum; cùm enim ſæpiùs jam ejusdem tyrannidem ſint expertæ, ad primum diaboli impetum, vel qualemcunque motum timent, ubi timor eſſe non deberet. Imò ſi diabolus eidem intrinſecè dicat, quòd talî locô, tali hora &c. ipſos in terram proſternere, vel aliô modô vexare velit, ita certè futurum credunt, vel ſaltem probabiliter futurum ſuſpicantur: & inde quid aliud, quàm certa, vel probabilis futura vexatio? ſunt quandoque & aliæ perſonæ ita timidæ, ut vel præceptum formare non audeant, vel præceptô formatô timeant, ne magìs vexentur: ſed tales ſe non tantùm per præceptum non curandas, ſed magìs torquendas certò ſciant. Denique reperire eſt quandoquè perſonas ex ſuggeſtione haud dubibè diabolica non credentes ſibi ullam datam eſſe poteſtatem coërcendi, minùs ejiciendi dæmones, cùm cha-

charactere exorciſtico non ſint inſignitæ; ſed tales & DEO ſunt ingratæ, & Evangelio injurioſæ, cùm DEus omnibus veram fidem habentibus Marc. 16. promittat, quòd in ſuo nomine dæmonia ſint ejecturæ.

Pulchrum in confirmationem præcedentis doctrinæ refert teſtimonium P. Sprenger in ſuo malleo maleficiorum q. 2. cap. 6. mihi fol. 321. de quadam virgine, paupercula, & ideo plurimùm devota, cujus dum amicus in pede maximè per maleficium (de judicio medicorum) læſus fuerat, contigit, ut virgo infirmum viſitaret, qui & ſtatim ab ea petiit, ut pedi benedictionem aliquam applicaret. Annuit illa, & ſilenter tantummodo orationem dominicam, & Apoſtolorum ſymbolum cum geminatis vivificæ crucis ſignis applicuit. Tunc ſtatim infirmus curatum ſe ſentiens, ſcire voluit in remedium futurorum, quid carminationis virgo applicaſſet. Quæ reſpondit: vos debili fide, divinìs, & approbatis Eccleſiæ exercitiîs neglectîs varia carmina, ac remedia prohibita crebrò veſtris infirmitatibus applicatis; idcircò raro in corpore curamini, quia ſemper in anima lædimini. Sed ſi orationem, & ſignorum licitorum efficaciam ſperaretis, facillimè ſæpè curaremini: nil enim aliud vobis applicui, quàm oratio- N.38.

 nem

nem dominicam atque Apostolorum symbolum, & jam sanati estis.

Aliud enarrat Brognolus in suo Alexicon de quodam sacerdote, ob gravia, & enormia sua peccata, etiam gravissimè ex permissione divina à diabolo vexato, & torto, qui ab eodem authore in fide, & fiducia instructus, semetipsum infra breve temporis spatium ab omni infestatione ipsóque diabolo inhospitante liberavit. Ex quibus omnibus satis, ut arbitror, perspicuum est, posse personam etiam non insignitam charactere Exorcistatûs expellere dæmones, imò & personam aliquam semetipsam liberare.

N. 39. Dico 4tò: potest pariter energumenus vel maleficiatus seipsum liberare per applicationem remediorum spiritualium, & à sacerdotibus specialiter benedictorum. Ita denuò communis. Ratio breviter est, quia hunc præcipuè in finem ab Ecclesia benedicuntur: ergò non mirum, quòd hunc effectum sortiantur. Habentur hujus veritatis exempla quotidiana, de quibus inferiùs cap. 5. Interim, quia similia spiritualia remedia ab Ecclesia duntaxat sunt instituta, tantam habere virtutem nequeunt, quantam habet imperium vera fide & fiducia in SS. Nomine Jesu factum, utpotè, cui ipsa prima veritas in S. Evangelio passim certum adpromittit effectum.

Dico 5tò Non videtur remediis naturalibus completa inesse vis & efficacia, ne quidem indirecta ad dæmones pellendos. Ita noster doctissimus Lyranus in lib. 1. Reg. cap. 16. Brognolus & alii. De quo vide infrà cap. 5. de suffimigio benedicto. Item parte 2da de maleficiis tollendis. N. 40.

Ob. 1. Contra 1mam: in regularibus vexationibus non potest dæmon sine consensu hominis vel explicito, vel implicito & interpretativo, qui multipliciter præstatur, puta, vel credendo dæmonem habere potestatem corpus suum intrandi, illud vexandi, timendo dæmonem, ne fortè habeat potestatem, vel suspicando esse periculum maleficiorum &c. non potest, inquam, dæmon sine his vexare corpus: ergò si positivè dissentiat, vel credat dæmonem se non posse vexare, nunquam pariter divexabitur. Conf. ab ipsa experientia, qua constat, quòd dæmon vexaturus semper priùs timorem futuræ vexationis incutiat, cui, si patiens non dissentiat, certò certiùs divexabitur: ergò à contrario, si dissentiat, illicò exire, ac recedere cogetur; quia sicut positâ causâ ponitur effectus, ita remotâ causa removetur effectus. ℟. Ad primum neg. ant. quantùmvis enim sæpè, imò vix non ordinariè contingat, revera tamen contrarium non infrequens est; sæpè enim persona nec minimum habens timorem N. 41.

vel ſuſpicionem alicujus maleficii, infeſtatur, & vexatur. Unde etiam patet ad confirmat. Sed.

Ob. 2. S. Auguſt. ſerm. 197. de tempore ait: *Fratres, quàm ſtultus eſt ille quem canis in catena poſitus modet, tu te illi per voluntatem noli conjungere, & ille ad te non præſumet accedere: latrare poteſt, ſolicitare poteſt, mordere omninò non poteſt, niſi volentem.* S. Ambroſius in Pſal. 118. *adversùs diabolum non vocis magnitudine, ſed magnitudine cordis utendum eſt:* ergo. ℞ imprimis S. Aug. intelligendum duntaxat de tentationibus ad peccatum, quibus nemo, niſi volens, ſuccumbere poteſt. S. Ambroſius verò docet, in expellendo dæmone non magnitudine vocis, ſed magnitudine cordis, innitentis divinæ protectioni & adjutorio fore utendum.

CA-

CAPUT SECUNDUM
De quidditate, causis & effectibus obsessionis, item de signis eam dignoscendi.

Quæstio prima.

Quid & quotuplex sit possessio & obsessio dæmoniaca?

ADvert. Possessionem dæmoniacam impropriè adhuc sumptam aliam fore veram, aliam fictitiam, aliam imaginatoriam duntaxat. Non enim omnes personæ, quæ possessæ videntur, revera tales sunt; plures seipsas ex frivolis rationibus tales fingunt, plures laborantes naturali defectu & infirmitate firmiter sibimetipsis imaginantur, vel saltem de obsessione suspicantur. Audiatur Francis. Arias lib. 1. de imitat. Christi. Tract. 3. c. 40. nobilis Scriptor, qui ita ait: *Ubi Ecclesia Christi fundata est, & Christiani cum firma fide illius cruce utuntur, ordinariè nulli sunt energumeni. Quidam se tales esse simulant: alii videntur esse, superante humore melancholico, nec tamen sunt. Adeò, ut energumeni, qui verè à dæmone insessi sunt, ejúsque signa dent, faciendo res, quæ omnem vim homa-* N.42.

humanam excedunt, rarò inter Christianos inveniantur. Quæ opinio, ne singularis videatur, communiri posse videtur sententiâ D. Philippi Nerii, de quo refert author vitæ ejus sequentia, *non facilè induci se passus est ad credendum, quemquam à dæmonio vexari. Hinc, quæ ejus rei fidem facere poterant, ad naturalia fermè principia referebat, utpote ad naturales ex atrabile morbos, ad uteri effectus, aut certè cerebri decrementum.* Hæc sanctus in arte haud dubiè experitissimus.

Solet autem imaginaria possessio contingere ùt plurimùm mulieribus menstruorum defectum patientibus: etenim humores & vapores venenosi ad stomachum ascendentes, cibum indigestum conturbant, & inficiunt, plures cruditates generant, & sic novi cibi sumendi appetitum tollunt. Ascendunt pariter ex stomacho in cerebrum, atque phantasmata ita conturbant, ut delirio vel phrenesi sæpè laborare videantur. Tandem à capitè in reliqua membra se ita diffundunt, atque per corpus discurrunt, ut spiritus malignus esse videatur: exercent etiam similes mulieres & phantasmata perturbata actiones energumenis simillimas, clamores excitant, séque à dæmone possessas misere inclamant. Melancholici pariter eò quandoque deveniunt, ut abundante melancholia se ipsos verè & realiter obsessos firmiter credant. Unde sequitur, Exorcistas sæpè incautè procedentes non fran-

frangi duntaxat viribus, sed & ludibrio hominum exponi, dum similes vel fictè aut imaginariè tantùm possessas personas exorcizant.

Verùm, quod ad numerum attinet personarum maleficiatarum, aut verè obsessarum, discrimen faciendum arbitror: si enim locus à sagis, aliisve maleficis sit immunis, personæ timoratæ, atque secundùm monitum D. Petri 1. c. 5. diabolo fortiter in fide resistentes haud dubiè paucos, imò nullos reperire malificiatos, aut obsessos: si econtra locus aliquis sit sagis, aliisve personis maleficis abundans, habitatores vitiis dediti, fide vacui &c. sine dubio plures erit reperire personas miserabiliter sub jugo dæmoniaco ejulantes & auxilium ab Exorcistis postulantes. Quare, ut directè quæstioni respondeam.

Dico 1. Possessio intrinsecam inhabitatio est dæmonis in corpore, in quo ex voluntate DEI varias exercet operationes, & torsiones. Unde sic possessi vocantur energumeni, id est, intùs laborantes: èontra obsessio propriè dicitur, cùm dæmon corpus quidem non inhabitat, ab extra tamen existens illud vexat, affligit. Dicitur 1. *intrinseca habitatio dæmonis in corpore*, ut distinquatur possessio ab obsessione, ubi dæmones non habent potestatem intrinsecè, sed tantùm extrinsecè, prout mox Quæstione sequenti latiùs dicemus. Dicitur N. 43.

citur 2. *in quo ex voluntate DEI*, quia ùt iterum quæstione sequenti dicam, nec dæmon, nec maleficus sine voluntate DEI saltem permittentis ullum prorsus malum inferre potest. Dicitur 3. *varias exercet operationes & torsiones*, quia dæmon omnes prorsùs infirmitates naturales imitatur, ita, ut infirmitatem naturalem à dæmoniaca discernere sit difficillimum, imò sine præcepto vel probativo vel lenitivo prorsùs impossibile: licèt enim Medicus diversissimas, simul & optimas præscribat medicinas, indicium vix ullum maleficii obtinebit: jam enim infirmus sumptâ medicinâ aliqualiter meliùs habebit, jam pristina infirmitate, imò majori laborabit, ita, ut Medicus nunquam radicem infirmitatis deprehendere possit. Econtra, si expertus supervenerit Exorcista, facilî negotio præceptô vel probativô, vel lenitivô anguem in herba latentem deprehendet, dumodò firmus in fide audacter procedat.

N. 44. Sed hìc, quia de Medicis frequenter non intelligentibus morbum, sermo fit, sæpè animadversa nequitia dæmonis tetegenda est: solet quippe vaferrimus hostis tales procurare morbos, qui venæ sectione vel unicè vel aliàs satìs facilè curari queant, imò simulat ad sectionem factam vix non totalem restitutam sanitatem. Sed quo consilio? ut totaliter interimat. Sciens quippe

quippe hominem ſine ſanguine vitam ducere non poſſe, ſanguinem emittit, ut hominem faciliùs interimat. Novi ego perſonam, quæ infrà ſemialtrum annum ultra vigeſies venæ ſectionem ad ſex vel ſeptem ordinariè uncias paſſa, in toto corpore fuit debilitata, ut vix non emortua, ſed nunquam penè curata, quantùmvis ordinariè ad ſpeciem alleviata: Si quippe ſub actuali phreneſi venæ ſectio facta fuit, mox reſpirans integerrimæ quaſi ſanitati reſtituta eſt, ſed poſt modicum temporis ſpatium priſtinæ infirmitati, donec Exorciſta ſuperveniens errorem detexit.

Dico 2dò. veræ & realis poſſeſſionis diverſæ ſunt ſpecies, ita, ut etiam poſſeſſi diverſa ſortiantur nomina: alii ſiquidem ſunt, & dicuntur ſimpliciter dæmoniaci, ſeu ſub dæmonis poteſtate conſtituti. Alii arreptitii, qui ſuis temporibus à dæmonibus rapiuntur, & accipiuntur. Alii lunatici, ſeu certis duntaxat temporibus lunæ creſcentis, vel decreſcentis vexati. Alii pythonici, ſeu ſpiritum divinantẽ habentes. Alii ſimpliciter vexati, ſeu à dæmone diverſis tormentis affecti. Alii habentes ſpiritum infirmitatis propter diverſas infirmitates à dæmone cauſatas. Alii ſunt poſſeſſi à ſpiritu incubo vel ſuccubo. Dæmon incubus dicitur, qui ſub forma viri viſibiliter, vel inviſibiliter cum mulieribus contra naturam peccat, & ordinariè in vene- N. 45.

reis

reis reſidet. Succubus verò dicitur, qui mulieris formâ aſſumptâ viris ſe ſupponit, atque cum iisdem contra naturam peccat. Alii denique maleficiati, facturati, malitiati &c. de quibus infrà parte 2da plura dicentur. Ex quo

N. 46. Inferes, quantùm ſæpè miſeri ac inexperti Exorciſtæ fallantur, neminem verè obſeſſum judicantes, niſi aut linguâ latinâ, aliáve ignotâ loquatur, aut niſi ſua in præſentia torqueatur. Dæmones enim (fatente Mengo in flagello dæmonum cap. 2.) obſidentes corpora humana rariſſimè loquuntur linguâ latinâ, aut aliâ poſſeſſo ignotâ; quia potentia linguæ in uno loquendi modo habituata eſt longè obedientior & promptior ad illam pronuntiandam. Quinimò advertere deberent inexperti in arte Exorciſtica, dæmones plus non poſſe, quàm ſibi à DEO ſit conceſſum, nec Exorciſtam plus poſſe jubere, quàm ad finem expulſionis ſit neceſſarium, vel utile: at nunquid omnibus dæmonibus conceſſus uſus linguæ? Nunquid non aliqui muti, alii ſurdi? nunquid non alii lunatici tantum, alii pytonici tantum &c.? quid ergò mirum, ſi omnibus improvidè ſæpè repetitis præceptis obedientiam non præſtent: aut quis dicat Linguam Latinam, Gallicam, aut Italicam unicum fore ſignum veræ & realis obſeſſionis dignoſcendæ? aliter certè judicarent, ſi priùs

ſigna

signa veræ possessionis non & perfecta haberent.

Quæstio secunda.

Quænam causæ, & quomodo concurrant ad veram & realem obsessionem?

ADvert. Cùm ad veram & realem obsessionem plura causarum genera concurrant, videlicet DEUS ceu causa prima, maleficus ceu causa moralis efficiens, res morales & naturales ceu causæ dispositivæ, & tandem diabolus ipse; meritò de omnibus istis quæritur, an verè, & quomodo causent veram obsessionem. Potest autem maleficium, sicut & obsessio dupliciter spectari, videlicet vel secundùm substratum & materiale suum, prout videlicet est ipsa entitas positiva, & secundùm esse formale, prout est malitia ipsa, vel deformitas, qua formaliter actio illa positiva mala est, & mala denominatur. H. N.

Dico 1. DEus justissimis de causis concurrit positivè, saltem concomitanter, ad omnes obsessiones & maleficia in esse materiali spectatas; imò quandoque jubet diabolum possidere, & vexare quandam creaturam. *Prima pars* est conformis Scoto in 1. dist. 41. q. un. §. *primum istorum.* &ratio ipsa suffragatur; quia obsessiones N. 46.

& maleficia quoad esse materiale spectatæ sunt entitas aliqua positiva, sed DEus positivè vùlt, & causat omnia entia positiva: *omnia enim per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil.* Joan. 1. & diffusè solet probari à Theologis *tum* in primo, *tum* in secundo sententiarum libro, ubi de Deo, ùt causa peccati tractatur.

Secunda pars ex eo suadetur, quòd obsessio quandoque sit hominibus pro adipiscendo regno cœlesti, atque ita pro divina augenda gloria plurimùm proficua, & sæpè necessaria: sunt enim quandoque homines in profundo peccatorum cœno sese assiduè volutantes, qui opportunè frœno isto diabolico cohibentur, & ad frugem reducuntur, alio vix frœno cohibendi vel ad frugem reducendi. Quòd si nihilominus ex toto corde ad DEum ceu Patrem totius consolationis revertantur, non dubium, quin misericorditer sint recipiendi, etenim *impietas impii non nocebit ei, in quocunque die conversus fuerit ab impietate sua.* Ezech. 33.

Dixi in conclusione: *justissimis de causis*: nullum enim divina providentia malum permittit, minùs fieri jubet, quod non in bonum finem ordinet, uti constans est SS. Patrum consensus. Porrò causæ, cur DEus permittat possessionem, vel maleficium, potissimùm sequentes esse videntur.

Primò

Primò: quia dæmones liberô arbitriô prædîti in DEI ministerium sunt ordinati, & quoniam propter obstinationem in malo ministri ad bonum haud ampliùs esse volunt, conveniens est, ut saltem sint ministri ad malum, ut ita per eos *malus corrigatur*, aut certè, *ut per eos bonus exerceatur*, ùt loquitur D. Augustinus in Psal. 54. ad 1. versum. N. 47.

Secundò: permittit etiam ob majorem suam gloriam, & manifestationem attributorum divinorum: sic enim ex obsessione diabolica elucet spiritalis providentia divina, quia secundum D. Aug. lib. 18. de Civit. DEI. cap. 18. dæmones non omnia, quæ volunt, facere possunt, nisi quantum DEUS ipsis permiserit. *Secundò* elucet Omnipotentia DEI, cùm dæmones ad unicum SS. Nomen JESU contremiscunt, & fugiunt: atque exinde non mediocriter augetur honor & reverentia erga hoc sanctissimum nomen, in quo *omne genu flectitur cœlestium, terrestrium, & infernorum* ad Philipp. 2. ℣. 10. *Tertiò* Bonitas & clementia DEI infinita, dum tantam contulit hominibus in se confidentibus potestatem, ut omnibus inferorum potestatibus dominarentur. *Quartò* Justitia divina, dum peccata hominum per ipsum primum peccati authorem punit, & castigat. *Quintò* mirè elucescit ex obsessione diabolica veracitas divina; dum ad oculum patet, se-

cundùm divinum promiſſum dæmones ex corporibus expelli. Optimè pariter ex obſeſſione divinitùs permiſſa omnis generis refutantur hæreſes: dum enim conſtat ex promiſſione Chriſti Marci 16. S*igna autem eos, qui crediderint, hæc ſequentur, in Nomine meo dæmonia ejicient*: dum conſtat, inquam, ſignum veræ fidei fore expulſionem dæmonum: nullus autem dæmones ejicere valet præter Chriſtianos Catholicos Eccleſiæ Romanæ fidem profitentes: irrefragabili certè concluſione infertur, hanc ſolam veram, ſolam ſanctam, ſolam Apoſtolicam, ſolam ſupra firmam petram eſſe fundatam, & portas inferi nunquam prævaluiſſe adversùs eam, nec unquam prævalituras.

Tertiò: permittit DEus obſeſſiones diabolicas ob bonum, quod exinde procedit, veluti docet D. Aug. in Enchiridion cap. 11. & 27. dicens: *DEus nullo modo ſineret aliquod malum eſſe in ſuis operibus, niſi usque adeò omnipotens eſſet, & bonus, ut benè faceret etiam de mola.* Porrò bona exinde ſcaturientia plura ſunt: exinde enim ſequitur ſplendor eximius Eccleſiæ ſanctæ DEI, dum nedum pulchra ùt luna, electa, ùt ſol, ſed etiam terribilis ùt caſtrorum acies ordinata refulget: terribilis omnibus tartareis poteſtatibus, ut ipſas proſternat, confringat, & in fugam vertat. Sequitur etiam exinde profectus bonorum, ùt eruditè docet D. Chry-

D. Chrysost. Hom. 41 in actus Apost. *Datur*, inquit, *talis potestas dæmonibus, ut meliores, & modestiores boni efficiantur, & ut pœnas peccatorum hic dantes puri ad DEI conspectum migremus.* Denique exinde pariter sequitur justissima peccatorum pœna, ut sic castigati emendentur.

Dico 2. DEus tantùm permissivè vult rationem formalem maleficii, aut obsessionis causaliter sumptæ. Ita fides Catholica contra impios nostri temporis hæreticos. Ratio breviter est, quia ratio formalis maleficii aut obsessionis causaliter sumptæ est peccaminosa, & à malefico & dæmone ad peccatum ordinata; sed Deus peccati causa positiva esse nequit, ùt passim Scriptura clamat sic psal. 5. dicitur: *Non DEus volens iniquitatem tu es.* Et Jac. 1. v. 13. *Nemo cùm tentatur, dicat, quoniam à DEO tentatur; DEus enim intentator malorum est: ipse autem neminem tentat*: ergò, cùm obsessio diabolica ad tentationnm ordinetur, & peccatum, DEus ejusdem causa positiva esse nequit; de quo plura vide in Theologia *tum* Polemica, *tum* Scholastica. N. 48.

Dico 3. Supposita voluntate DEI vel jubentis, vel permittentis obsessionem, causa proxima est ipse dæmon ad nocendum homini paratissimus: cùm enim ejus potentia sit eminentissima, scientia sublimissima, & voluntas in malo obstinata, supposita DEI permissione potest, scit & N. 49.

vult homini nocere, eundem torquere, & vexare.

N. 50. Porrò diversas intrandi, & corpus humanum possidendi sumit occasiones: infantes enim rationis usu adhuc carentes, dæmon ingreditur, ùt plurimùm ob parentum, aliorúmque, quorum curæ subjecti sunt, negligentiam in eos commendando divinæ protectioni commissam: sic in oppido Wörthensi puellam illam Mariam Catharinam Wildin notoriam olim energumenam in absentia matris tempore nocturno signô crucis non munitam, neque DEO commendatam, adhuc in cunis jacentem dæmon tempore nocturno ad trinam sagæ insufflationem ingressus, per continuos viginti quatuor annos divexavit, & miserrimè discruciavit: unde benè D. Aug. serm. 2. Domin. 23. post Trinitatem: *Tentatur illa ætas, cùm à suis in mundo diligitur, & in Christo negligitur, Secundò:* non rarò ingreditur ob diras dæmonum imprecationes infantibus à parentibus factas; veluti dæmones ipsi in SS. Nomine JEsu adjurati mihimet ipsi sæpè fassi sunt. *Tertiò:* ut plurimùm ingreditur per maleficia sæpè enim sagæ, stryges, aliive similis farinæ homines pueris & puellis pira & poma, aliáque comestibilia offerendo fascinant, & diabolum ipsum vi pacti intrare cogunt: Aliquando per positionem certorum signorum magicorum, ut, sicut DEus medianti-bus

bus Sacramentis ceu signis externis à suis Ministris colitur, & honoratur, ita diabolus talibus signis honoretur à suis, ut advertit S. Aug. lib. de Civit. DEI cap. 6. dicens: *Dæmones illiciuntur per varia genera herbarum, lapidum, lignorum, animalium, carminum, rituum; non ùt animalia cibis, sed ut spiritus signis: in quantum scilicet hæc eis exhibentur in signum divini honoris, cujus ipsi sunt cupidi.* Verùm de his infrà capite 8. de maleficiis agendo plura.

Pariter adultorum corpora ingrediendi, eósque miserè divexandi, diversissimas versipellis hostis sumit occasiones: licèt enim Deo positivè jubente res plana sit, quòd sine omni timore, maleficio, alióve medio ingredi non tantum possit, sed debeat: attamen, si voluntate concomitante duntaxat permittat obsessiones, velut homini usum liberi permittit arbitrii, tanquam leo rugiens circuit, quærens, quem devoret; inclinationes omnes secundùm possibilitatem explorat, maleficos ad malefaciendum instigat, ut sic viam ingrediendi securam sibi sternat: quare, ut iniquissimis ejus machinamentis fortiùs resistatur, modos ingrediendi, vel maleficio inficiendi potissimos referam, unde

Primò: solet quandoque ingredi præcedentibus variis imaginariis, vel etiam realibus visionibus diversi generis spectrorum, quibus graves homini timores incutit, ut N. 51.

 vel

vel ita in fide & fiducia divinæ protectionis tepescat, ac per diffidentiam in DEO positam dæmoni januam corpus suum intrandi aperiat: potissima quippe obsessionis diabolicæ causa est diffidentia in Deo suo, ùt infrà. q. 4. dicam.

Secundò: solet aliquando corpus hominis ingredi, & possideri ob desperationem & pusilanimitatem: cùm enim mœrore oppressi à DEO non petunt auxilium, vel se malis eripiendos diffidunt, etiam à Deo derelicti, à diabolo opprimuntur; nam *plerumque, qualis est hominis in DEum confidentia, talis est DEI in hominem liberalitas*, ait Drexelius de confor. vol. lib. 5. cap. 10.

Tertiò: solet ingredi ex occasione culpæ præcedentis, v. g. iræ, libidinis, ebrietatis, gulæ &c. DEUS enim ita desertus, justè deserit: sic propter iram contigit Abbati Moysi apud Cassianum *collat.* 7. *cap* 27. sic etiam propter præcipitem gulam cuidam Religiosæ apud S. Gregorium *lib. 1. dialog. cap. 4.* propter tepiditatem & distractionem in oratione cuidam Religioso, apud Scriptorum vitæ D. Bernardi *lib. 2. cap. 1.* Denique propter abominabile luxuriæ vitium plures possideri à spiritibus incubis, vel succubis, experientia ipsa testis est, & pluribus historiis passim in Authoribus legendis, & cuique fortè Exorcistæ sedulò muneri exorcistico incumbenti, non rarò occurrentibus comprobari posset

possent, quod tamen, ut quorundam famæ consulatur, satiùs intermittitur.

Quartò: solet ingredi invitatus, & citatus ab imprudentibus quandoque homuncionibus, nîl frequentiùs sibi ipsis imprecantibus, quàm ut diabolus se rapiat & possideat, cujus exempla vide in Delrio Disp. mag. *lib. 3 p. 1. q. 7.*

Quintò: omnium frequentissimè solet ingredi per maleficia, ita, ut quandoque tantùm resideat in parte corporis, & dicitur persona maleficiata, vel in toto corpore, & dicitur energumena. Sæpè tamen maleficium in veram transit obsessionem. Cur autem dæmon sæpissimè maleficiis utatur, cùm tamen per semetipsum ex permissione divina similia damna inferre posset, ratio breviter est, *tum*, ut sic maleficis obsequendo, eorum obsequendi constantiam promereatur. *Tum*, ut sic potentiam suam ostendet. *Tum*, ut DEO majorem injuriam inferat abutendo creaturis maleficis in injuriam, & vilipensionem Creatoris.

Sextò: tandem ingredi quandoque dicitur per imaginationem: cùm enim quandoque personæ priùs imaginariè tantùm possessæ, de divina protectione diffidunt, de Ejusdem providentia & bonitate conqueruntur, vel omninò ad magos sanitatem recuperaturæ confugiunt, meritò à DEO desertæ, & derelictæ à dæmone possidentur.

Quæstio tertia.

Quas molestias soleant dæmones inferre hominibus tam obsessis quàm possessis?

N. 52. Dico 1. dæmones extrinsecè solùm obsidentes hominem, sex potissimùm modîs eum vexare solent.

Primò: per apparitiones imaginarias species phantasticas commovendo, ita, ut se agitari, occidi, & jugulari arbitretur: quod aliquando in somno, aliquando in vigilia contingit: species quippe commovendo horrenda excitant somnia, quasi terribilia spectra interitum minitantia coram adflarent; unde eveniunt clamores insoliti, ululatus lamentabiles, sudor per omnes poros emissus, atque per totum corpus decurrens, horrendi fremitus, violenta membrorum agitatio, & similia plura: quæ omnia sæpè sunt præludia futuræ possessionis, vel maleficii, nisi patiens ad remedia spiritualia confugiat.

Secundò: per reales nonnunquam etiam apparitiones vexare solent in corporibus ex aëre, aut certè hominum in peccatis mortuorum assumptis; atque ita diversi generis malitias machinantur: sæpè enim tumultus excitant, imò & corpus ipsum ver-

verberibus afficiunt: quinimo niſi perſona fortiter in fide reſiſtat, etiam concubitum tentant, & heu! non rarò maximè, ſi perſona aliàs ſit ad venerea proclivis, perficiunt. Plura hujus poſſent afferri teſtimonia & exempla, fusè hinc inde à P. Delrio relata: unum præ cæteris, quod annô proximè elapsô lachrimantibus oculis à certa perſona fæminei ſexûs (ſtudioſè nomen & patriam reticeo, ne ejus famæ & honori detrahere videar) enarratum fuit, ad inſtructionem aliorum referam: erat illa per decurſum aliquot annorum per dæmonem ipſum ſub forma viri nigri ſibi qualibet fermè nocte apparentis miſerè divexata: frequenter enim gravibus eam excepit verberibus, jam tumultus excitavit, jam lamenta & ululatus horrendos, jam etiam incubum agere tentavit; imò quod plus eſt, & vix aliquibus fortè credibile videtur, ad aſperſionem aquæ benedictæ, vel adhibitionem aliorum ſpiritualium, licèt aliquantiſper recederet, mox tamen ſubridere videbatur. Verùm, cùm perſona miſera in fide, modóque adversùs diabolum procedendi inſtructa ad lares proprios reverſa fuiſſent, atque dæmon prima denuò nocte comparuiſſet, illicò ad ſignum crucis, & præceptum in Nomine JESU ab ipſamet perſona factum, cum clamore recedens dixit: *Hoc te diabolus, vel mater ejus edocuit.* Ex

quo

quo videas, quàm facili negotio persona, etiam Ordine Exorcistatûs non insignita seipsam ab omni vexatione diabolica liberare & præservare valeat.

Tertiò: vexare solent per auditum, in quantùm leves, vel sæpè etiam vehementiones excitant strepitus, simulatos incessus, risus, cachinos, suspiria, gemitus, clamores &c. quamvis, si similia sunt continua, etiam signa esse possint domûs à diabolo possessæ. Quinimò hoc alii etiam dæmones frequenter causare consueverunt, postquam corpus alicujus personæ jam realiter possederunt. Denique hoc totum etiam stryges & sagæ à diabolo in cubile introductæ facere solent: audiatur, quod sub annum 1724. per litteras communicatum accepi: *Nuper aliquis* (verba ejus formalia refero) *mihi indicavit, quòd ab aliquot jam annis multas gravésque molestias noctu patiatur à sagis; cui innui, ut concepta fide ad earum adventum præceptum in SS. Nomine JESU efformare, atque ita easdem expellere velit. Sed ecce! cùm iis advenientibus præceptum incboâsset, adeò manu guttur constrinxit saga, ut nec verbulum proferre potuerit: quem reducem, & à sua miseria necdum liberatum jussi, ut antequam se cubitum conferat, idem faciat, sanctissimúmque Nomen JESU, quod scriptum dedi, januæ & fenestris affigat; & ecce! hucusque liber existit, magnificans Dominum Noménque sanctissimum.*

Quar-

Quartò: vexare solent per odoratum, causant enim intollerabilem fœtorem, tum domum, tum vestes & aërem aliáque replentem: unde etiam magi, malefici, & stryges propter frequentem cum dæmone conversationem ùt plurimùm fætent, atque ex ore, vestibus, & toto corpore gravè olentia emittunt, non ferenda.

Quintò: vexant per gustum, ita ut nauseam procreent vel omnium, vel aliquorum saltem comestibilium: quinimò malefici ùt plurimum per porrectionem esculentorum & potabilium maleficio inficere conantur, uti pluribus exemplis confirmari posset. Sed ne ultra intentum armamentarium hoc in longum excrescat, unicum referam, quod propriâ experientiâ edoctus sum. Evocatus hoc ipso anno ad certi Ludimagistri filiam parvulam adhuc in cunis jacentem, à matre ejusdem inaudîi, quòd tribus continuis septimanis insomnis jaceret, & nec minimum comestibilium gustaret, præter ea, quæ per potum sugeret: imò, si flenti & summè reluctanti aliquid per vim porrigatur, per vomitum illicò totum ejiciat. At iniquô tortore per præceptum rejectô illicò comedit, totóque corpore infrà breve temporis spatium est revalidata.

Sextò: denique per tactum vexant hominem. Sæpè enim eum ex lecto detrahunt, aures vellicant; modò in eodem le-

ɛto cum eo accubare tentant; modo allidunt ad parietes, præcipitem agunt, verbera infligunt, ubera ſugunt, in altum elevant, quaſi poſſeſſus foret &c. quæ omnia vel in corporibus aſſumptis, vel per poteſtatem ſuam innatam, vel certè per maleficios faciunt: atque, ut hoſtis verſipellis magìs noceat, ſuámque in naſſam pertrahat, ſæpiùs ſe animam alicujus defuncti eſſe ſimulat, quin & ſuffragia, reſtitutionem &c. fieri petit, uti apud P. Candidum Brognolum *P. 1. cap. 2. q. 3. n. 80.* plures teſtantur authores. Quare valdè cautè cum ſimilibus ſpectris procedendum, de quo infrà cap. ultimo, ubi de domibus vexatis expurgandis ſermo erit, plura fortè non inutilia dicentur.

N. 53. Dico 2. dæmones corpus humanum verè & realiter poſſidentes omnis generis cauſant infirmitates, ita, ut non ſit infirmitas naturalis, quam verſipelles hoſtes non imitari ſtudent; atque adeò, quia ita diverſimodè vexant, difficillimè dignoſcitur vexatio dæmoniaca ab infirmitate naturali, niſi mediante præcepto vel lenitivo, vel probativo ſuprà explicato.

Porrò diverſis modis tales infirmitates cauſant, videlicet *primò* ſenſibus internis illudendo, ſpecies imaginarias imò ſpiritus animales commovendo & turbando, vel in corpore concitando motiones & affectiones varias: ex quibus commotionibus

bus & agitationibus specierum, præsertim assumptis etiam vaporibus instituto accommodatis, facile efficiunt, ut homo se videre putet, quæ nunquam sunt visa, aut audire, quæ nunquam audita: imò & omnis generis infirmitates.

Secundò: movendo & perturbando humores naturales; excitando atram bilem eandèmque adaugendo admotis causis opportunis, quas optimè nôrunt, noxia excrementa coacervando ad juncturas &c. ita, ut infirmitas etiam dæmoniaca sæpè in naturalem declinet, atque expulso etiam dæmone, reliquiæ naturales remaneant.

Tertiò: nocent organa corrumpendo, & habetando; membra nervósque membrorum distrahendo vel contrahendo, ita, ut homines secuta etiam liberatione debiles, curvi & claudi sæpè remaneant, nisi naturalibus medicamentis sanentur: quinimò, quandoque venas interiores rumpunt, ita, ut recentissimus sanguis pleno ore effundatur.

Quartò: nocent eos impellendo in varia pericula, nunc in ignem injiciendo, ut comburantur, nunc in aquam, ut suffocentur, nunc in præcipitia, ut collidantur, aut aliàs miserabiliter pereant, uti habetur Marc. 9. Interim tales sæpè ab omni prorsùs malo liberi divinitùs conservantur.

Quintò: renitente etiam voluntate propellendo, ut per sylvas, per avia & devia decur-

currant, seipsos lapidibus &c. impetant, saxis collidant, uti tragica experientia quotidie demonstrat, & habetur Matth. 17. Marci. 9. Luc. 8. & alibi; atque si per vim adstantium impediantur, aut teneantur, ordinariè ipsismet fatentibus graviores intùs sentiunt dolores, quàm si omnia prædicta fecissent. Interim tumores inde causati ordinariè nec emplastrô, nec aliô medicamentô indigent, sed sine omni adhibito pharmaco citò pereunt, cujus plura possem adducere exempla, nisi armamentarii molem expavescerem.

S*extò*: sæpiùs etiam mortem ipsam inferunt, uti testatur Tostatus in cap. 8. Matth. q. 120. prout dæmon septem Saræ viros occidit Tob. 3. Hæc & similia mala plura causant dæmones, quæ haud dubiè ad commovenda Exorcistarum viscera sufficientia sunt, ut manum auxiliatricem porrigant, potestatémque sibi divinitùs gratis datam gratis pariter applicent.

Quæstio quarta.

Super quos potissimùm homines dæmones potestatem suam tyrannicam exerceant?

ADvert. Diabolum secundùm mentem D. Dionysii l. 2. cap. 4. de divinis nominibus, donorum naturalium peccando nullum amisisse: unde fit, ut & vires

vires naturales etiamnum habet validissimas, diuturnam & multiplicem experientiam, Essentiarum, & qualitatum scientiam exactam, adeò, ut nullus homo in puris naturalibus constitutus ei vel resistere, vel in aliquo comparari queat. Quo tamen non obstante

Dico 1. Etsi diaboli naturalia in actu primo integra & illæsa permanserint, in actu tamẽ secundo per passionem Domini ejus potestas ita ligata est, ut in Dei servos, veram confidentiam in Deo habentes nullam ordinariè potestatem exercere valeat. Ita certa & communis. Et *probatur primò* Authoritate Scripturæ. Sic enim Joan. 21. dicit: *Nunc princeps hujus mundi ejicietur foras.* In quæ verba Cyrillus Alexandrinus: *Habuit quidem priùs dæmon per tyrannidem principatum in totum genus humanum, & dominatum crudeliter exercuit in omnes; atqui virtute mortis Christi & sanguinis confracta est illius potestas, & sublata potentia, & quos injustè detinuit captivos, juste perdidit.* Et Hilarion Monachus super eadem verba in persona Christi loquens ait: *Nunc morte mea fiet, ut dominatum in homines omninò amittat diabolus, qui peccato primorum parentum in omnes acerbissimè principabatur.* Et mox: *quis igitur ad hanc mentionem non lætetur? non gratias agat continuè pro liberatione? Conf.* ex illo Joan. 3. ubi dicitur Christus venisse, *ut dissolvat opera diaboli.* N. 55.

Et Zacharias Pater Joannis Luc. 1. *Ut ſine timore de manu inimicorum noſtrorum liberati ſerviamus illi.* Quis autem dicat, Chriſtum adventûs ſui finem non aſſecutum?

Probatur ſecundò authoritate Patrum clariſſima. Sic S. Athanaſius orat. 1. contra Arianos: *Omnes, qui legitimè in Chriſtum fiduciam habent, pedibus conculcant eum, qui hæc verba dicebat: in cælum conſcendam.* S. Bernardus ſuper Pſal. 90. *qui habitat*: *beatus planè*, inquit, *qui ſic habitat in adjutorio altiſſimi, qui in protectione Dei cæli commorabitur. Quid ei nocere poterit eorum, quæ ſub cælo ſunt, quem Deus cæli protegere, & conſervare voluerit? porrò ſub cælo ſunt, quæcunque nocere poſſunt; ſub cælo ſunt aëreæ poteſtates &c.* S. Anton. Abbas magnus ille terror orci dicere ſolebat: *magna dilectiſſimi adverſus dæmonem arma ſunt vita ſincera, & intemerata in Deum fides.* S. Paulinus in vita S. Ambroſii refert, Innocentium magum inter tormenta faſſum, magos ſæpè voluiſſe maleficiis ſuis Ambroſium inficere, imò omninò enecare; nec quidquam tamen propter fidem ejus & fiduciam in Deum illibatam potuiſſe perficere. Juvat adhuc ſemel adducere S. Athanaſium in vita S. Antonii, qui refert, diabolum olim apparuiſſe Antonio, ſumméque conqueſtum fuiſſe de ſibi ſubditis, imò omnibus Chriſtianis, quòd omnium ſuorum delicto-

rum diabolum ùt authorem designent dicentes: *hoc maledictus fecit diabolus*: *vel diabolus me decepit.Sed ànne malè*, respondit Antonius: *ab Antoni*, replicabat diabolus, *scire debes, quòd redemptor me tam inermem atque imbecilem effecerit,ut halitu vel unicò prosternar: ego miserabilis factus sum. Rogo, nonne legisti, quia inimici defecerunt frameæ in finem?* Psal. 9. S. Theresia, ùt videre est in ejus vita cap. 25. audacter pronunciat, se diabolos non plùs curare,quàm muscas. Et en! quantæ fortitudinis sit diabolus, qui tamen passim ita timetur? Suffragatur etiam Seraphicus S. Pater noster Franciscus, qui apud Carolum Rápinæum q. 154. in colloquio 30. cum Fr. Angelo dicebat: *Eja timide, quid imbeciles, & infirmos hostes vereris, quorum vires & potestatem Deum penes optimè nôsti?* Vide si placet ulteriùs Cornelium à Lapide in expositione Epistolæ ad Colossen. v. 5. ubi de triumphato diabolo, & cum Christo in cruce crucifixo eruditè more suo ad nostrum discurrit propositum: mihi enim, ne ultra propositum longus sim,ad alia properandum. Unde

Probatur tertio authoritate Angeli tutelaris diù sub forma Pastoris cum S Herman Pauli Discipulo commorantis, atque sæpiùs hanc veritatem eundem docentis,ùt videre est Tom. 3. Bibliothecæ veterum lib. 2. hìc ergo mandato 7. ait: *diabolum ne timeas, timens enim Dominum dominaberis illius; quia virtus in illo nulla est; in quo autem*

tem non est virtus, is timendus non est. Et mandato 10. *quicunque fide pleni sunt, resistunt diabolo, & ille recedit ab eis quia non habet locum intrandi.* Item ibidem: *diabolus timorem facit; sed timor illius vanus est, nolite ergo timere eum, & fugiet à vobis.* Et mox: *diabolus non potest dominari in Dei servos, qui ex totis præcordiis in Domino credunt.*

Probatur quarto ab ipsamet experientia optima rerum magistra: constat siquidem personam aliàs vehementissimè vexatam, in fide tamen & fiducia instructam, vix ullam ampliùs pati vexationem, aut dolorem: quinimò, si dæmon certam corporis partem divexare, doloréque afficere velit, subitò reprimi, prout hinc inde in progressu dictum, aliquibúsque etiam exemplis confirmatum. Et certè, si quis Exorcistarum experientiam capere velit, diabolum ipsum in nomine JESU adjuratum interroget, & ipsam veritatem edicere coactus erit, prout sæpissimè factum.

Dico tamen notanter: *nullam ordinariè habere potestatem*: judicia quippe DEI abyssus multa. Sunt enimverò quandoque homines, qui ipsimet ad majus meritum à diabolo vexari, & cruciari deposcunt. Sunt & alii magnis & gravibus peccatis animam suam coinquinantes, Deúmque offendentes, atque ita justo DEI judicio pœnam debitam exsolventes; prout elegantissimè more suo magnus testantur Augusti-

gustinus præfat. enarr. Psalm. 29. dicens : *in alium permittitur ad pœnam, in alium permittitur ad probationem, in alium permittitur ad coronam* : qui haud dubiè non ita facilè potestatem diabolicam reprimunt. Sunt denique etiam alii, qui licèt centies fateantur se maximam habere fidem, centies tam sibi, quàm Exorcistæ mentientur. Quare

Dico 2. Potestas diaboli relaxata est in omnes filios diffidentiæ, ut proin per diffidentiam aliáque peccata ipsi arma vexandi & cruciandi subministrent. Ita denuò certa & communis. *Probatur primò* authoritate D. Chrysostomi serm. 16. *nos vitiis nostris facimus, ut illi accipiant potestatem nocendi.* Cui adstipulatur Drexelius de conformit. volunt. lib. 5. c. 10. §. 7. *sed quæras fortè, cur Deus permittat tot homines maleficis artibus devinciri, & necari? ne mirare : summa in Deum diffidentia etiam supplicii genus meretur. Jure Deus per hos punit, per quos tam variè offenditur : multis enim vix alius est medicus, quam magus : nec alius pharmacopæus, quam diabolus.* Et mox infrà : *heu, quàm in orbe rari sunt, qui Deo fidant toto animo! mores hominum considera, & plurimum ubique reperies diffidentiæ, quæ quot annis penè eadem redit, & reviviscit, & inde tam vani timores.* En, quàm eruditè causam derelictionis divinæ edoceat! & quid mirum? si enim Deus per diffidentiam, aliáque peccata deseratur, justis- N. 56.

ſimè pariter deſerit. Huic pulchrè conſonat Lactantius lib. 2. div. inſt. cap. 26. dicens: *nocent dæmones quidem, ſed iis, à quibus timentur, quos manus Dei potens & exelſa non protegit.* Et Angelus Cuſtos Tom. 3. Bibliothecæ SS. Patrum lib. 2. mandato 12. *Quicunque fide pleni non ſunt, timent diabolum, quaſi poteſtatem habentem. Quicunque pleni ſunt fide, reſiſtunt ei fortiter, & ille recedit ab eis: quia non habet locum intrandi. Tunc vadit ad illos: qui non ſunt in fide pleni, & quoniam habet locum, inde intrat in illos, & quæcunque vult, facit illis, & fiunt famuli ejus.* Unde

Inferes veritatem ſæpiùs in decurſu traditam, quòd videlicet ipſimet energumenus, aliùsve maleficiatus Deo partes ſuas adjuvante & ſecundante faciliter non tantùm motus diabolicos reprimere, ſed ſemetipſum penitus liberare valeat. Si enim verò dæmon nullam, niſi in filios diffidentiæ poteſtatem exercere valet, hac per veram confidentiam ſublata, poteſtatem ſuſtulerunt.

N. 57. Dico 3. dæmoni nulla ineſt poteſtas animam per peccatum coinquinandi. Ita denuò certa & communis: atque ſolidatur clariſſima Patrum authoritate: ſic enim D. Chryſoſtomus in Matth. Hom. 5. *Diabolus enim ſuggerere poteſt, cogere non poteſt.* S. Auguſtinus lib. 20. de civit. Dei cap. 8. *dæmon eſt quaſi canis à Chriſto ligatus, qui latrare poteſt, ſollicitare poteſt, mordere omni-*

nò non potest, nisi volentem. D. Hieronymus in Matth. cap. 8. *persuadere potest præcipitare non potest.* Unde denuò

Inferes, quantùm sæpè fallantur à morosô philtro ad amorem incitati, vel diabolum incubum, vel succubum habentes, vel diabolo blasphemiæ &c. vexati. Etsi enim se ad malum propelli, & cogi fatentur, revera tamen sua voluntate potius, quàm à diabolo trahuntur, si non explicitum, saltem implicitum consensum præstant; utpotè scientes se contraxisse habitum, quem divina aspirante gratia non allaborant tollere, & eradicare, ut subtilliter & veridicè dæmon ipse in simili emergentia per os energumenæ fassus est, & tradit Brognolus p. 3. manualis cap. 4. a. 4. q. 5. n. 722. Unde & similis personæ ordinariè difficilimæ sunt curationis; cùm enim diabolo vitia suggerenti promptè obediant, imò obediendi habitum contraxerint, difficillimè è diametro oppositis remediis ab exorcista propositis fidem habeant, vel saltem concepta fide speculativa de veritate dictorum, vix, aut ne vix quidem remedia præscripta applicent: sicque miser Exorcista multo quandoque tempore laborans oleum & operam perdet.

Quæstio quinta.

Cur fœminæ frequentiùs, quàm viri possideantur, & à dæmone vexentur?

CUm plures admiratione attoniti non rarò Exorcistis fragiliori etiam sexui operam suam navantibus graviter detrahere, eosdémque ceu incautos & imprudentes morsibus caninis dilacerare soleant, meritò quæstionem præsentem ventilandam assumimus, ne fortè similes diabolorum advocati, maleficorúmque Patroni trepidantes Exorcistas cum summo corporum animarúmque detrimento totaliter absterreant. Quare

N. 58. Dico: plurimæ sunt rationes, cur frequentiùs fœminæ, quàm viri à dæmone possideantur, inter quas sequentes duntaxat adduco.

Prima desumitur ex dictis mox suprà quæstione præcedente, ubi dictum, potestatem diaboli esse relaxatam in omnes filios diffidentiæ; atqui fæmineus sexus ceu longè fragilior, ita & in fide debilior est; velut manifestè demonstratum fuit in prima nostrorum omnium parente Eva, quæ licèt Deum ceu primam & infallibilem veritatem certò esum pomi prohibentem, & mortem secuturam prædicentem, sciret, serpen-

ſerpenti nihilminus interroganti, quare non ederent de omni ligno paradyſi? reſpondit: *ne fortè moriamur.* En dubium! unde benè Terentius ait: *mulieres fermè ut pueri levi mente ſunt*, timent, ubi timor non eſt, trepidant, & de divina protectione difidunt, ubi meticulus ſe lepus movet: quin ſæpè timore vel anxietate etiam minima perculſæ de DEO conqueruntur, ſe totaliter Deo ignotas, ab eo derelictas lamentantur. Et quid mirum, ſi à DEO deſerantur, & ſæpè diabolicæ poteſtati ſubjiciantur?

Secunda ratio deſumitur ex vehementiſſima iræ paſſione, qua ùt plurimùm laborant fæminæ; etenim, cùm mulier odit quemquam, quem priùs amavit, tunc æſtuat per iram, & impatientiam, & ſicut maris æſtus ſemper bullit & currit, ſic ſpumas ex ore, ſummam vindictam ex corde ejicit. *Non eſt ira ſuper iram mulieris* ait Eccleſiaſt. 25. & Sneca Tragæd. 8. *Nulla vis flammæ, tumidique venti tanta, nec teli metuenda torti, quanta cùm conjux viduata tædis ardet, & odit.* Dæmonem autem quandòque ſolere ingredi corpus ſumpta occaſione iræ, vel indignationis, jam dictum eſt ſuprà q. 2. & exemplô confirmat Brognolus *p. 1. manualis cap. 2. a. 1. n. 80.* Quod præſertim verificatur in caſu, quo præ iracundia variæ imprecationes, diaboli ex orco evocationes fiunt, quæ raró abeſſe ſolent.

Tertiam rationem præbet ter maledictum luxuriæ vitium, quod aliquæ fæminæ frequenter in occulto tantâ vehementiâ perpetrant, ut saturari nescientes etiam diabolum ipsum invocent ad explendam cum eo libidinem; prout exemplis confirmare possem, nisi brevis esse cogerer. Vel si tantum nefas attentare non audeant, illud sæpissimè commissum præ verecundia in confessionali tacent, & reticent, usque dum in abyssum desperationis incidentes à Deo derelictæ possideantur.

Quartam dat *rationem* lubrica fæminarum lingua, qua maleficos sibi ignotos aculeosis dictis exagitant, & ad maleficia sibi paranda incitant, prout frequens est experientia.

Quinta ratio desumitur ex defectu virium corporis & animæ. Cùm enim plerumque in omnibus sint virîs longè imbecilliores, variis immaginariis visionibus à dæmone terrentur, usque dum in fide & fiducia divinæ protectionis tepescentes, per diffidentiam dæmoni januam intrandi corpus aperiant. Quinimò, licèt ab initio sæpè tantum imaginariè sint possessæ, ob suam tamen in DEO diffidentiam non raro etiam realiter possideri merentur.

Sexta naturalis ratio esse potest, quia dæmones solicitè celare se satagunt sub nomine humorum matricalium, qui plùs regnant in fæminis, quàm in viris. Atque adeò

adeò ſub nomine infirmitatis materialis dæmones per plures ſæpè annos in corpore latitant, quin unquam deprehenſi ab Exorciſtis exagitentur, & expellantur. Cujus mirabile exemplum annô 1724. in certo pago non procul Friſingâ diſſito contigit. Erat ibidem uxor juvencula Scriniario cuidam legitimô matrimoniô copulata. Sed durante matrimonio continuis infirmitatibus, præſertim phreneſî depreſſa. Varia hinc inde requirebantur remedia ad humores matricales, quibus ceu unicæ vel ſaltem potiſſimæ radici tota imputabatur infirmitas, tollendos & compeſcendos: verùm omnia erant fruſtranea, omnia caſſa; phreneſis enim in tantùm invaluit, ut prima vice prægnans infelix Mater abortaverit; ſecunda vice quotidiana, imò integris quatuordecim ferias Paſchales proximè præcedentibus diebus ſine interruptione phreneſî laboraverit, licèt exactô quadrageſimali tempore non nihil reconvaluerit. Quare, cùm nulla proficerent remedia naturalia, maritus ejusdem latentem diabolum ſuſpicatus, ad ſpiritualia converſus, ad noſtrum Friſingenſem venit conventum; quem breviter in fide, & fiducia inſtructum quæſivi, num efficaciter deſideret uxorem ſuam ſequenti nocte ab omni phreneſi ſervare immunem, licèt aliàs tempore, præſertim nocturno, nunquam immunis fuerit? quo annuente, juſ-

juſſi, ut domum reverſus uxorem ſuam coram ſe genufleᶜtere faciat, atque in SS. Nomine Jeſu præceptum formet, ne dæmon eandem per noᶜtem integram ſequentem ulla phreneſi vexet, vel torqueat. Paret maritus, & uxore pariter in fide & fiducia prævié inſtructa, præceptum efformat. Et ecce! contremiſcit ad SS JESU Nomen mulier, deperdit phreneſin, & altero die unà cum marito ad noſtrum venit conventum; quam, cùm priùs diabolum per primum præceptum à marito factum jamjam debilitatum viderem, ulteriùs in fide & fiducia inſtructam, exorcizavi Exorciſmô infrà cap. 6. q. 9. appoſitô, atque ſequenti die ad lares proprios reduxi, ubi ſana & incolumnis à feria tertia usque ad diem dominicam lætam in Domino vitam vixit: ſed viro die dominica in vicinum quendam locum laboris causâ recedente, atque aliam mulierem ſui locò ad cuſtodiam uxoris ſuæ ſubſtituente, tempore veſpertino ſub crepuſculum ante adventum mulieris præfatæ, ſpectrum tam terribile per feneſtram aſcendit, ſèque ſuper uxorem Scriniarii jam in lecto jacentem inclinavit, ut hæc præ vehementia timoris vix non animam emiſerit. Advenit tandem mulier in cuſtodiam deputata, & illicô ſpectrum illud horrendum in ejus adventu evanuit, licèt per totam illam, imò & duas ſequentes noctes continuò in cubi-

cubiculo cameræ vicino tremendos ediderit ejulatus, ac ſtrepitus, quaſi ligna portaverit, aliáſque exercuerit inſolentias. Quare novum timentes abortum mulieris prægnantis, virum advocant, nováque remedia ad ſpectrum illud arcendum poſtulant. Viro ergò denuó in Conventu noſtro comparenti ſuggeſſi, ne uxorem tempore præſertim nocturno è ſua impoſterum dimittat præſentia, ipséque in fide & fiducia confortatus ad novum ſpectri illius horribilis adventum dæmoni in SS. Nomine JESU præcipiat, ut ſagâ, vel maleficô (qualem ſpectrum illud ſuſpicabar) relictô, ipſe ſolus fugiat, & diſcedat, vel omninò ad præceptum ſibi factum poſitivè in locum retineat, ne fugere poſſit; atque ita ſagæ inermi ſine adjutorio diabolico relictæ baculô priùs benedictô debitam mercedem ſolvat. Sed renuit mercedem ſpectrum illud horribile, & in præſentia viri nunquam ampliùs comparuit, ita, ut mulier una cum prole debito tempore edita in hodiernum uſque diem vivat in Domino conſolatiſſima.

Atque hæ videntur potiſſimæ rationes, cur fæminæ frequentiùs, quàm viri poſſideantur, & à dæmone vexentur, quas ſi quilibet attentè ruminando conſideraverit, mirari, & Exorciſtis detrahere deſinet. Vel ſi rationes præfatæ alicui fortè inſufficientes videantur, praxin & experien-

tiam

tiam consulat: non enim naturaliter possibili videtur, ut persona ad Exorcistæ præceptum illicò resurgat, quæ multis medicorum remediis adjuvari non potuit. Sed

Dices, cum aliquibus inexpertis: si tales fœminæ verè â diabolo vexarentur, loquerentur variis linguis, prout diaboli ceu sapientes haud dubiè eas nôrunt. *Secundò* scirent, & propalarent peccata occulta, aliáque remota & abscônsa revelarent. *Tertiò*, evidentiora darent signa obsessionis extinquendo luminaria magna, aliáque id generis plura.

℞. Non sola ista, sed & alia plura forè signa obsessionis, ùt infrà q. 6. sequenti deducam. Deinde, cùm obsessorum genera sint diversa, etiam diversi sint effectus: non enim omnes sunt pythonici, non omnes arreptitii: non omnes lunatici, sed plures etiam sunt spiritum infirmitatis habentes. Denique cur spiritus 'tam ratò ignotîs linguîs loquantur, vide infrà c. 4. q. 1. Cur verò non semper occulta, præsertim peccata hominum revelent, sciendum imprimis ex communi Theologorum, dæmones non scire peccata interna, neque videre posse, vel cognoscere peccata ùt habitualiter permanentia, licèt autem peccata externa, seu potiùs actum ipsum materialem peccati cognoscant, sæpè tamen vel non habent à DEO potestatem revelandi, vel certè studiosè non revelant, ne

pec-

peccatores ex naſſa ſua ſe extricent. Ad *tertium* dico, dæmones ſemper dare poſſeſſionis ſigna, ſi Exorciſta bene procedat, neque neceſſarium, minùs utile fore, ut luminaria extinquant.

Quæſtio ſexta.

Quænam ſint ſigna dignoſcendi veram & realem obſeſſionem, vel maleficium ab obſeſſione ficta & imaginaria?

ADvert. Signorum externorum, quibus verè obſeſſus ab imaginariè & ficte obſeſſo dignoſci queat, alia fore certiora; alia probabilia, & conjecturalia duntaxat. Priora ſummuntur ab effectibus, qui cauſæ naturali adſcribi nequeunt, conſequenter neceſſe erit, ut à cauſa ſuperiori, & transnaturali procedant. Probabilia ſumuntur ab effectibus, qui ùt plurimùm à cauſa tranſnaturali procedere ſolent, licèt etiam à cauſa naturali procedere poſſent. De utrisque valdè eleganter tractat R. P. Candidus Brognolus. Unde ejus ſequendo veſtigia

Dico I. Signa certioria & magìs efficacia à diverſis potentiis deſumpta potiſſimùm ſunt ſequentia:

1. Cùm quis delirio, phreneſi, aliáve infirmitate, vel dolore cujusvis partis corporis

poris vexatur, atque ad præceptum lenitivum, modô ſuprâ *cap. 1. q. 3.* præſcriptô conditionatè factum, omnis dolor ſubitò ceſſat, atque priſtinæ ſanitati reſtituitur.

2. Cùm ad præceptum probativum mox patiens vexetur, & præceptô lenitivô ſanitati reſtituatur: atque hi duo modi ſunt ordinaria ſigna, quibus prudens Exorciſta facilè in notitiam infirmitatis devenire poteſt.

3. Cùm quis cæteroquin rudis & ignarus, diſtinctè tamen & ordinariè de arduis & ſublimioribus diſcurrit, vel angelicus, vel dæmoniacus eſt.

4. Quando linguæ latinæ, vel alterius ignarus, Exorciſtam tamen præcepta formantem intelligit.

5. Cùm occulta annuntiat, remota adducit, futura prædicit, vel ſimilia naturales vires excedentia facit.

6. Cùm quis concidit velut mortuus, & ſine mora ad præceptum Exorciſtæ reſurgit.

7. Si absque alia cauſa præcedente ſibi ipſi mortem inferre velit, vel ſi ſaxis collidat, in ignem immittat, ex alto ſe præcipitet absque alio nocumento ſecuto, quod ſatis frequens eſt.

8. Si ſemetipſum cum læſione corporis pugnis, alióve inſtrumento percutiat, atque mox iterum ſine alio adhibito remedio ſanitati reſtituitur.

9. Si

9. Si imaginativæ potentiæ inhonestissima quæquæ circa Christum Dominum, Beatissimam Virginem, aliósque Sanctos repræsententur, eodémque tempore in phantasia quasi plumbum, vel ferrum candens &c. resideat, atque ad signum crucis illicò refugiat.

10. *S*i dolor hinc inde per corpus discurrit per modum formicarum, vel per modum ignis ardentis &c. atque ad signum Crucis subitò recedit, quod valde frequens est.

11. Si aliqua persona absque prævia dispositione nimio amore erga alteram inflametur, ita ut pectus sibi credat aduri, nisi illam quærat, videatúrque quasi furere præ intensione amoris &c. signum est diabolicæ operationis.

12. Cùm quis repugnante propria voluntate gaudet malefacere, parentes & religiosos contemnere, & subsannare, præsertim, si eosdem nunquam aspicere potest. Certâ quippe experientiâ constat, quòd similes personæ ordinariè Exorcistas & Religiosos aspicere nequeant.

13. Cùm maritus uxorem absentem vehementissimè diligit, quam præsentem etiam contra voluntatem suam summô prosequitur odiô, signum operationis dæmoniacæ est.

14. Cùm quis contra voluntatem suam odio habet Sacramenta, sacramentalia,

Reliquias Sanctorum &c. nullámque hujus odii rationem dare queat: quod energumenis ordinarium est.

15. Cùm nulla præcedente tribulatione vel angustia aut morbo hypocontriaco aliquis subitò ita desperat, ut vestes, imò propria membra dilaceret, pugnis se percutiat, in ignem dejiciat &c.

16. Si diurno tempore nihil, aut vix aliquid, tempore nocturno videt meliùs, ita, ut etiam legere possit.

17. Si subitò patienti lumen oculorum aufertur, & subitò restituitur: quod frequens est, quando similes personæ vel spiritualia legunt, vel imagines Sanctorum aspiciunt.

18. Cùm subitò variatur auditus, ita, ut patiens mox surdescat, mox perfectè audiat, quod præsertim audiendo spiritualia contingit.

19. Cùm per plures dies nihil comedit vel bibit, fortis tamen est & pinguis.

20. Cùm patiens vehementissima ardet siti, vel fame lupina vexatur, cibum tamen & potum abhorret; quin à Medicis sciatur causa naturalis.

21. Cùm loquitur linguis peregrinis, quas nunquam audivit, vel didicit.

22. Cùm inopinatô vocem amittit, eámque ad præceptum Exorcistæ illicò recuperat.

23. Cùm

23. Cùm quis cæteroquin sanus, lupina quasi fame vexatus nunquam satiatur, licèt maximam ciborum quantitatem devoret.

24. Cùm nec vir uxori, nec uxor viro appropinquare potest, quia videtur aliquod corpus intermedium, vel quia natura illicò est debilitata, licèt antecedenter satis cupida fuerit.

25. Cùm quis cæteroquin debilis & infirmus, ita tamen fortis est, ut ab aliquot viris retineri nequeat.

26. Vociferationes, clamores, arrotationes dentium &c. factæ contra voluntatem patientis aliàs sani & prudentis.

27. Insoliti clamores ex ventre procedentes per modum canis, aut ranæ &c. præsertim si ad præceptum Exorcistæ mox evanescant.

Hæc præcipua sunt signa certiora obsessionis, vel maleficii, quamvis plura adhuc alia assignari valerent, quæ tamen prudens Exorcista mediante præcepto probativo, vel lenitivo facilè dijudicabit; ne secùs gravissimè, præsertim à fæminis ex defectu uteri, vel matricis simillimas infirmitates patientibus, decipiatur, atque plurimo quandoque tempore laborans, locò certe sperati effectus, supsannationes & ludibria reportet, animùmque personas verè possessas exorcizandi deperdat. Quare, nisi per præceptum probativum, vel lenitivum suprà *cap.* 1. *q.* 3. declaratum, evi-

dentiam obſeſſionis deprehendat, ut fictè, vel imaginariè poſſeſſam perſonam derelinquat, & deſerat.

N. 60. Dico 2. ſigna obſeſſionis, vel maleficii probabilia ſunt potiſſimùm ſequentia.

1. Si patiens aliàs bonus, & timoratus, contra propriam voluntatem odio habet Sacerdotes, Religioſos, Parentes & amicos, eósque ceu ſuos adverſarios æſtimans, fugiat, & horreat.

2. Si remedia ſpiritualia ceu ſibi multum noxia absque ſufficienti ratione averſetur, & deteſtetur.

3. Si alicui ſæpè occurrant phantaſmata, vel viſiones tales, aut imaginariæ ſpectrorum horribilium, niſi aliàs natura ſit pavidus.

4. Si ſomnia ordinariè ſint ſpectrorum horribilium, vel etiam libidinum in perſona aliàs caſta & timorata.

5. Si internas ſentiat allocutiones rerum inutilium, & vanarum: imò, ſi ſæpè appareant viſiones rerum ſpiritualium v.g. Angelorum, aliorúmque Sanctorum, immoderatam caſtigationem corporis ſuadentium.

6. Si repente absque ulla ægritudine corporis præcedente omnium artium, aliorùmque factorum, & auditorum, præſertim ſpiritualium obliviſcitur.

7. Si præter antiquam conſuetudinem amat obſcura, & tetra loca, præſertim, ſi ſimul

ſimul præter conſuetudinem abſtineat, vel omninò horreat cibum & potum, nec aliàs ſit naturâ melancholicus.

8. Si quis ſanæ mentis contra voluntatem ſuam propriam ſe in varia pericula mortis præcipitet, neſciens, unde hoc proveniat.

9. Si quis absque ulla præcedenti gravi tribulatione fugiat conſortia parentum & amicorum, neque orationi, aut meditationi vacet, imò horrorem ab omnibus concipiat.

10. Si quis oculis ſanus lucem omni conatu fugiat.

11. Si triſtetur, ſudorèmque emittat ad præſentiam Sacerdotum, non verò aliorum hominum, vel ſi timore, & horrore percellatur ad præſentiam Sanctiſſimi Euchariſtiæ Sacramenti, ſacrarum Reliquiarum, præſertim, ſi ſimul easdem aſpicere nequeat.

12. Si magìs triſtatur, dolorèque afficitur in Feſtivitatibus majoribus, majorique cultu celebratis v.g. ante Ferias Natalitias, Paſchalis, Pentecoſtes &c. hoc enim ordinarium eſt ſimilibus perſonis.

13. Si aliàs ſanæ mentis absque ulla timoris cauſa, timeat occidi à ſuis amicis & cognatis, vel aliàs timore ſubitaneo percellatur, neſciens, quid timeat.

14. Si quis ſanæ mentis ſpumat, dentibus

fremit, seipsum pugnis percutit, vel dilacerat &c.

15. Si quis velut canis rabidus absque præcedente infirmitate alios invadit, percutit, Sanctos blasphemat, dæmonem in auxilium vocat.

16. Si quis album oculorum variè mutando nequit aspicere Exorcistas, aliàque spiritualia.

17. Si cæteroquin sanus unam rem videat aliter à sua naturali dispositione v. g. hominem ut canem, periculum est obsessionis, vel diabolicæ perturbationis.

18. Si quis continuò, vel saltem frequenter plorat, nesciens causam sui ploratûs: quod tamen etiam contingere potest ex melancholia, abundantia humorum præsertim apud fæminas: vel ex matrice.

19. Si oculus patientis ita perturbatur, ut terreat videntes, terribilésque ac perlucidas monstrat oculorum acies.

20. Si sæpiùs videat dæmonem sub diversis formis, puta gigantis, hominis atri, vetulæ, canis, ursi, cati, &c. sibi apparentem, signum est, diabolum tentare ingressum, vel jam actu corpus possidere.

21. Si ordinariè tædiô afficiatur ad pulsum campanæ benedictæ, lectionem Exorcismorum, Evangelicorum, vel aliorum spiritualium, vel omninò infirmetur.

22. Si absque alia egritudine nequeat gustare cibum illum, quem aliàs perlibenter

ter comederat: vel si comedat eundem, quasi bolum sibi cor opprimentem sentiat.

23. Si magis abhorreat cibum benedictum, quàm alium.

24. Si sanus, & incolumis cum difficultate comedit, ita, ut violenter oporteat cum cibare.

25. Si quis incessanter cruda devorat, nec satietatem præsefert.

26. Si præter morem suum bestialiter in maxima quantitate devorat, & nunquam satiatur.

27. Si præter consuetudinem, ex instituto voces brutis non absimiles emittit.

28. Si quis valdè difficulter verba sacra profert, profana verò facillimè.

29. Si ex ore patientis exeunt fætores infernales, ùt sulphuris, picis, fuliginis, carbonum &c.

30. Si abhorret odores sacrorum, & benedictorum, non item abhorret aliorum non benedictorum.

31. Si quis tagendo nimis urit, aut ignescit, aut subito frigescit.

32. Si citra phantasticam apprehensionem bolum ferè perennem sentit in stomacho, ísque aliquando in guttur ita ascendit, ut suffocare videatur.

33. Si quis bonæ & sanæ constitutionis cibum non benedictum nequit retinere, sed per vomitum rejicit: ècontra verò retinet cibum benedictum.

34 Si quis vomitu ejicit acus, cultros, clavos, vitra, aliáque ſimilia.

35. Si nulla effectus ægritudine ſæpè per vomitum ſanguinem ejicit recentiſſimum, & optimum.

36. Si vir calidæ etiam & robuſtæ naturæ, ſemen decidere nequit intra vas muliebre, licèt ſeminet extra vas.

37. Si uxor ſubitò ita conſtringitur, ut penetrari nequeat.

38. Si quis absque ſpeciali morbo præcedente ſentit motus quosdam convulſivos & epilepticos, aut repentinas corporis paſſiones, & oppreſſiones, quas ipſe oppreſſus explicare nequit.

39 Si membra corporis ſubitò rigeſcunt, aut langueſcunt: vel ita contrahi videntur, aut re ipſa contrahuntur, ut incedere nequeat.

40. Si absque eo, quòd cauſa naturalis à medicis aſſignari poſſit, inteſtina dilacerari videntur: aut dolor cum maximo rumore per totum corpus diſcurrit.

41. Si cor ita pungitur, ac ſi acubus configeretur absque cognito aliquo morbo naturali.

42. Si ſubitus, & repentinus calor, aut frigus hinc inde per corpus diſcurrit: modò hanc, modò illam partem inficit, & ſine alia cura iterum recedit.

43. Si quis ad adventum Sacerdotum con-

contremiscit, ita, ut membra sine tremore quieta continere nequeat.

44. Si cuidam venter subitò intumescit, & sine alio remedio tumor subitô recedit ad remedium spirituale.

45. Si quis, præsertim ad lectionem spiritualium cum maxima oris dilatione oscitat ordinariè.

Hæc, & plura similia indicia sunt satìs probabiliter obsessionem, vel maleficium detegentia; quamvis enim quandoque fallant, frequenter nihilominus occultè adhuc latentem hospitem malignum produnt: quibus, si præceptum probativum vel lenitivum prudentis Exorcistæ conjungatur, facili negotio evidentia obsessionis veræ, vel fictitiæ, & imaginariæ habebitur; ut ita imprudenter scioli quidam in schola Zoilorum prognati, & enutriti, timore continuo quasi tabescant, ne Exorcistæ regulas sibi præscriptas servantes cum dedecore fallantur, & decipiantur.

Porrò, quia Draco infernalis nec juvenili parcet ætati, sed longè frequentius, quàm adultos, gravissimè vexat, & frequenter omninò perimit, quia nec linguâ, nec alio proditur signo; ideò pariter signa fascinatos, maleficiatos, aut omninò obsessos infantes indicantia, investiganda sunt. Unde

N. 61. Dico 3. Signa maleficii aut obsessionis diabolicæ in infantibus sunt potissimùm sequentia.

1. Si faciem Sacerdotis, & præcipuè Exorcistæ aspicere nequeunt, sed album oculorum mirè mutant.

2. Si aliàs natura pingues, & alacres, nulla apparente ægritudinis causa, non solùm non augentur, & quantitate molis proficiunt: sed decrescunt potiùs, & continua macie consumuntur, quamvis in majori quantitate more solito manducent, & bibant.

3. Si subitò sine præcedente ægritudine nil comedunt, vel bibunt, vel totum per vomitum ejiciunt.

4 Si cibos benedictos magìs, quàm alios abhorrent, vel si illos sumptos retinent, hos per vomitum rejiciunt.

5. Si phrenesi alióve morbo infecti sæpiùs videntur mori, quin moriantur.

6. Si sæpiùs contremiscunt, insomnes totas noctes ducunt, flentes continuè.

7. Si repentè absque alia infirmitate, amisso bona faciei, vel totius corporis constitutione, expallescunt.

8. Si nunquam possunt lacte satiari, licèt continuè sugant, præsertim, si simul macilenti fiant.

9. Si circa renes nigrescunt, vel in pectore intumescunt, vexationis diabolicæ signum est: hoc enim contingit, propter

ter decurſum ſanguinis, quem ſaga ex corpore ejus ſugit.

10. Si faciem hominis ſenis vel eunuchi præſeferunt, ſúntque ponderoſiſſimi in maxima quantitate comedentes, periculum eſt, ne ſint ſuppoſititii, probabiliùs tamen non verè obſeſſi, aut maleficiati, qui ſi benedicantur, teſte P. Prognolo, brevi moriuntur.

Plura prudentia Exorciſtæ ſeduli facilè colliget, & collecta dijudicabit, ut, vel ſic etiam juvenili ætati adjutorium ferre, atque pro poſſibili curare queat; de quo vide parte 2da plura, ubi de maleficiis tollendis agitur.

Quæſtio ſeptima.

An non malefici, & ſagæ Exorciſtæ omnes etiam præſcriptas regulas obſervanti illudere queant?

NUllus dubito, quin quandoque homines peſſimi, diabolo ex toto corde addicti, ſe dæmoniacos ſimulent, ut Eccleſiaſticos ritus contemnant, Exorciſtas ſubſannent, eorum poteſtatem exorciſticam infament, obſeſſòsque veros, aut maleficiô infectos à remedio Eccleſiaſtico quærendo avertant, atque ita incautum Exorciſtam miſerè vexent,

xent. Possunt siquidem à diabolo Magistro suo perfectè instrui, ut partes fictitiè vexatas Exorcistæ demonstrent, quin & idiomate ignoto aliqua saltem proferant, occulta indicent, aliáque, quæ suprà signa certiora obsessionis diximus, quasi manifeste præseferant. Unde si incautus Exorcista more solito fortè dæmoni exitum præcipiat, illi aliis audientibus lamentando conqueruntur, quòd licèt maxima fide, jejunio, oratione, aliisque sibi præceptis optimè præmuniti, Exorcistam accesserint, nullam tamen levamen acceperint, minùs ab hospite maligno sint liberati: imò moderno tempore mundum (ùt ajunt) ita in maligno positum, ut nulli Exorcistæ potestas suppetat diabolos expellendi: atque, si fortè aliquem verè liberatum sciant, eidem suam fictitiam miseriam exponendo ad diffidentiam disponunt, ut novô maleficiô inficere queant. Heu! mi optime Exorcista, heu bestias crudeles, serpentes callidissimos! & quis tantæ crudelitati resistet? quis calliditatem venenosam deteget? sed nectum satis: si fortè Exorcistam cordatum, atque in aliis juvandis constantem repererint, eundem, vel per se, vel per alios de consortio suspecto, aliisque vitiis diffamabunt, alios etiam pios & devotos contra eundem instigabunt, usque dum ad superiorem legitimum delatus ab exorcistico munere desistere cogatur.

Hæc

Hæc omnia, & plura ſimilia fieri poſſunt, & vix dubium eſt, quin quandoque contingant. Quare ut ſimilibus technis & fraudibus pro poſſibili occurratur.

Dico. Si Exorciſta cautè etiam cum ſimilibus perſonis procedat, non facilè, Deo ſibi aſſiſtente, decipitur. Licèt enim ſigna obſeſſionis etiam evidentia præferre videantur, omnia nihilominùs ad rectum procedendi modum requiſita eludere nequibunt. Sic ergò *primò* Exorciſta divinô invocatô auxiliô jubeat, ut vexatus diabolo renuntians, eum, modo, quo poteſt, meliori deteſtetur, & execretur. *Secundò*, in contemptum diaboli uſurpet objurgationes infrâ præſcribendas, *tertiò*, quà judex diabolo forte aſſiſtenti, & auxilium ferenti diſceſſum præcipiat, & modô ſuprà cap. 1. q. præſcriptô præceptum probativum pronuntiet; ſicque diabolo omnis larva tolletur, omnìsque dolus aperietur: etenim ſi perſona ſit malefica, difficulter renuntiabit diabolo, difficiliùs deteſtabitur, & execrabitur eundem, atque objurgationes diabolo factas ſuſtinebit: & ſi forte ſimulatè præſtet, & ſuſtineat ſingula, præceptum nihilominus probativum malitiam deteget: nam, cùm diabolus per præceptum prævium compulſus ulteriùs auxilium ferre nequeat, perſona ipſa malefica in omnibus ſe præcepto conformare nequibit, præſertim, ſi latini idiomatis ſit ignota, vel ſi gnara N.6.

ra

ra ſit, ita ſubmiſſa voce primum præceptum formetur, ne diabolus ullatenus torqueat, ſecundum verò, ut in hac vel illa duntaxat corporis parte vexet: ſi enim à diabolo verè ſit poſſeſſa, dæmon in illa parte vexabit, quam vexari Exorciſta præcepit, ſi verò fictè duntaxat ſit obſeſſa, etiam ad primum præceptum ſe vexatam, ad ſecundam ſe non vexatam dicet; & ſic fictio, per mendacium manifeſtè deprehenſum, detecta, diabolo larva ſublata, & laqueus contritus erit.

CAPUT TERTIUM
De virtutibus tam Exorciſtæ quam energumeno neceſſariis, & utilibus.

Quæſtio prima.
Quibusnam virtutibus Exorciſta præditus eſſe debeat?

ADvert. Optimum haud dubiè foret Exorciſtam non una, ſed pluribus, imò omnibus eſſe ornatum virtutibus: illi enim, qui priùs tentationes in ſe ipſis vicerunt, meritò etiam à DEO hoc præmio donantur, ut aliis à dæmo-

dæmone tentatis auxilium præſtent. Inde ſanctorum Anachoretarum hic fuit ſenſus & ſententia, ut quem quisque dæmonem ſe tentantem viciſſet, eundem ab aliorum mentibus & corporibus facilè expelleret. Sic Abbas Pitirion diſcipulus S. Antonii, ejusdémque ſpiritus hæres, atque in expellendis dæmonibus potens, ſuis identidem inculcavit diſcipulis apud Palladium in Lauſiaca capite 47. *Quisquis, ô filii, vult expellere demones, priùs in ſervitutem redigat affectiones animi: qualem enim quis ſuperaverit affectionem, ejus quoque expellit dæmonem: oportet autem vos paulatim vincere affectiones, ut earum expellatis dæmones. Si quis ergò gulam ſuperaverit, expellit ejus dæmonem.* Sed hoc non obſtante

Dico 1. Sola firma & Theologica Fides & fiducia ſufficit, ac abſolutè requiritur tam ex parte Exorciſtæ, quàm energumeni. Ita revera videtur eſſe communis ſenſus Theologorum. Et quidem *prima pars*, quòd ſola fides, & fiducia ſufficiant, probatur ex Scriptura paſſim, in qua Chriſtus ad efficaciam pulſionis has ſolas aſſignat conditiones. Si etenim, cùm Diſcipuli Domini Matth. ultimo quæſiviſſent: *Cur nos non potuimus ejicere illum?* Reſpondit Chriſtus: *propter incredulitatem veſtram.* En! ſolam incredulitatem allegat, Pariter Marci 16. v. 17. dixit: *Signa autem eos, qui crediderint, hæc ſequentur, in Nomine meo dæmonia* N. 63.

nia ejicient, non dixit: *qui amaverit, castus fuerit*, &c. sed solùm: *qui crediderit*. Sic Marci 9. v. 22. dicebat: *Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti*. Item Matth. 17. v. 28. *Si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis monti huic* (id est diabolo secundùm interpretationem venerabilis Bedæ) *transi hinc illuc, & transibit*. Sic, & alibi passim, & ex dictis c. 1. q. 4. satis supérque liquet.

Altera pars, quòd absolutè requiratur fides, & non sufficiat sola intentio, quod fecit Christus & Ecclesia, sicut vult noster P. Brognolus.

Probatur tum, quia Christus Matth. ultimo quærentibus Apostolis, cur spiritum immundum ejicere nequissent, non respondit, id contigisse defectu intentionis debitæ, *sed propter incredulitatem vestram*; non enim dubitandum, Apostolos debitam habuisse intentionem ejiciendi dæmonem. *Tum*, quia, si Exorcismi etiam sine fide exorcizantis suum consequerentur effectum, etiam maximis hæresiarchis ordine Exorcistatûs insignitis parerent dæmones: Si enim validè alia administrant Sacramenta cum effectu, cur non pariter etiam dæmones fugarent, cum requisita unius essent pariter requisita alterius; sed hoc apertè constat esse falsum. Sufficiat unus pro omnibus Lutherus, qui annô 1545. Wittembergæ exorcizans dæmonem,

nem, ab eo invaſus in extremas anguſtias & alvi profluvium redactus eſt, uti narrat Staphylus oculatus teſtis contra Smidelium p. 404. & Bredembachius coll. 7. cap. 40. *Tum*, quia ex communi ſententia expulſio dæmonis eſt nota veræ Chriſti Eccleſiæ, ùt clarè colligitur ex verbis Chriſti Marc. 16. ℣. 17. *Signa autem eos, qui crediderint, hæc ſequentur, in Nomine meo dæmonia ejicient.* Et mox: *Profecti prædicaverunt ubique Domino cooperante, & ſermonem confirmante ſequentibus ſignis &c.* atqui, niſi fides requireretur, ſed intentio ſola ſufficeret, nota Eccleſiæ veræ non eſſet, cùm etiam extra Eccleſiam expulſio dæmonum dari poſſet: ergò. *Tum*, denique, quia expulſio dæmonis eſt ſignum veræ fidei, ùt ex mox allegato textu liquet. Unde & S. Juſtinus Martyr de virtute Chriſtianæ Religionis diſſerens ait: *Nos, qui in Crucifixum credimus, dæmonia cuncta, ſpiritusque malignos adjurantes ſub poteſtate noſtra eos habemus ſubditos*: ergo fides vera neceſſariò præcedere debet.

Dices: Exorciſta in Perſona Chriſti exorcizat energumenum, ſimùlque Exorciſmi ex ſæpè dictis ex opere operato ſuum producunt effectum: ergò ſufficit, quòd in Miniſtro ſit poteſtas Ordinis Exorciſtatûs, intentio faciendi, quòd facit Eccleſia, ac ipſe dæmoni præcipiat Divino Nomine interpoſito.

℞. Neg. con. licèt enim ex Concilio Florentino materia, forma, & intentio sufficiant ad Sacramenta administranda, quia tamen Exorcismus Sacramentum non est, Christus ulteriorem dispositionem requirere potuit, & revera requisivisse ex Textibus citatis liquet. Nec inde sequitur, Exorcismos ex opere operantis duntaxat suum habere effectum; cùm non requiramus fidem charitate formatam, sed nudam sufficere censeamus, quamvis fortè difficulter sine charitate eliciatur.

N. 64. Dico 2 Pariter ex parte energumeni fides requiritur firma, & fiducia inconcussa. Ita communis, & patet ex clarissimis Scripturæ textibus; sic Matth. ultimo Christus defectum non expulsi dæmonis non in solam incredulitatem Discipulorum, sed etiam in incredulitatem aliorum rejecit, dicens: *ô generatio incredula.* Sic pariter Christus ordinariè fidem ab eis requisivit. qui aliquod à se beneficium poposcissent: unde Matth. 9. v. 28. quæsivit: *Creditis, quòd possum facere hoc?* Et mox v. 29. *secundùm fidem vestram fiat vobis* Item Marc. 9. v. 22. *Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti.* Quid ergò mirum, si Exorcista similia requirat? Spem pariter ac fidem requiri patet ex plurimis Scripturæ textibus: sic enim Joan 3. v. 2.. *Hæc est fiducia, quam habemus ad eum: quia quodcunque petierimus secundùm voluntatem ejus, audit nos.* Ad Ephes. 3. v. 12. *in quo ha-*

habemus fidem, & accessum in confidentia per fidem. Sic & alibi.

Quæstio secunda.

Qualis sit illa fides, & fiducia requisita.

ADvert. 1. Fidem genericè considératam esse virtutem, qua veritatibus obscuris assentimur propter authoritatem revelantis. Dividitur autem multipliciter; *Primò*: siquidem alia est naturalis, qua assentimur obscuris propter authoritatem hominis vel Angeli ùt talis. Alia supernaturalis, qua assentimur obscuris propter authoritatem DEI revelantis, ita, ut secundùm Theologos objectum ejus formale sit veracitas Dei in dicendo. *Secundò*: alia est actualis, qua videlicet per actum intellectûs actualiter assentimur. Alia habitualis, quæ est qualitas nobis permanenter inhærens, qua actus fidei producimus. *Tertiò*: alia est explicita, per quam assentimur alicui articulo speciali determinato. Alia implicita, qua assentimur omnibus à DEO revelatis, & ab Ecclesia propositis, nulla facta ad specialem articulum reflexione. *Quartò*: fides supernaturalis seu Theologica alia est viva seu charitate formata, qua credimus, N. 65.

 simul

simul, & facimus. Alia mortua, qua credimus, sed non facimus. Et ideo Jacob. 2. dicitur : *fides sine operibus mortua est.* *Quintò*: alia est speculativa, qua quis tantùm veritati revelatæ præbet assensum, atque soli veritati cognoscendæ seu credendæ incumbit. Alia est practica, seu ad praxin extensa, quando veritatem creditam voluntati applicat, ut secundùm illam moveatur, seu operetur, ita, ut ex illa perfecta oriatur fiducia. Et ita contingere potest, ut aliquis in assensu fidei nullum habeat defectum, nihilominus in applicanda hac veritate voluntati, secundùm illam cum magna fiducia oret, penitùs deficiat.

N. 66. Advert. 2. Quòd fiducia ex fide practica oriatur, sitque omninò ab illa distincta: fides etenim in intellectu, fiducia verò residet in voluntate, cum aliud non sit, quàm spes roborata. Unde etiam à D. Thoma 2. 2. 9. 129. art. 2. definitur, quòd sit *spes futuri auxilii concepta ex dictis aliorum, vel ex his, quæ sunt in se, vel in alio.* Expressiùs autem definiri potest, quòd sit spes firmissima, ac roboratissima futuri auxilii, concepta ex frequentatis actibus fidei Theologicæ, qua quis firmiter credit DEum nedum posse ratione suæ Omnipotentiæ, sed etiam ratione suæ infinitæ Bonitatis ac Fidelitatis velle concedere, quod animæ est salutare. Ita noster P. Brognolus p. 1. cap. 3. a. 2.

Quare

Quare, licèt fiducia secundùm Guiliel-mum Parisiensem lib. de moribus sit filia spei, non tamen est nuda spes, sed aliis actibus concomitantibus stipata, & roborata. *Primò* etenim requiruntur frequentati actus Fidei Theologicæ. *Secundò* judicium firmum, quòd Deus optimus & in promissis suis fidelissimus nobis certò sit auxilium præstiturus. *Tertiò* requiritur carentia omnis deliberatæ hæsitationis, ùt vult S. Jacobus c. 1. *Postulet autem in fide nihil hæsitans.* Fidei quippe & fiduciæ contraria est hæsitatio. Et quidem de fide nulla est difficultas. Nam fide credere debemus, Deum posse facere, quod petimus: Fiducia verò, cùm innitatur claræ promissioni divinæ, eodem jure hæsitationem excludit: sicut enim Deus verax est in dicendo, ita fidelis in exequendo: si ergò Articulis Fidei sine hæsitatione credimus ob veracitatem DEI revelantem, etiam sine hæsitatione speramus ob promissum divinum: sicut enim unum est infinitum & infallibile, ita alterum. Quia verò promissio divina est conditionata duntaxat, videlicet, si requisitæ adsint dispositiones, simúlque sit expulsio salutaris, hinc non tenemur credere, nos absolutè certò dæmones expulsuros, sed conditionatè, si videlicet præfatæ adsint requisitæ conditiones. H. N.

Dico 1. ad efficacem expulsionem dæ- N. 67.
monum requiritur Fides Theologica, seu su-

ſupernaturalis, actualis, & practica. Concluſio tres habet partes. Quoad *primam probatur* ex eo, quod expulſio dæmonis non fiat poteſtate humana, ſed divina, neque conſtet ulla ratione naturali Exorciſtæ conceſſam eſſe poteſtatem ejiciendi dæmones, ſed ex ſola veracitate divina nobis per S. Scripturam hanc poteſtatem revelante: ergò ſola veracitas divina in dicendo infallibilis credendi motivum eſſe poteſt: veracitas autem divina eſt motivum ſupernaturale: ergò & fides à veracitate divina, ceu objecto ſuo formali ſpecificata, ſupernaturalis eſſe debet. *Altera pars* ex eo liquet, *tum*, quòd habitus ſine actu non influat, neque veritatem creditam voluntati applicet, ut certam concipiat fiduciam ad efficacem expulſionem neceſſariam. *Tum*, quia Diſcipuli Domini Matth. ultimo, licèt habituali fide certò fuerint præditi, nihilominus propter incredulitatem ſunt redarguti. *Tum*, quia Chriſtus ipſe ordinariè ſemper ad fidem explicitam adultos diſpoſuit, ùt q. præcedenti Concluſione 2. ex Scriptura probatum eſt: ergo. *Tertia denique pars* ex eo patet, quòd illa requiratur fides, ex qua fiducia generatur, ſed hæc ex ſola fide practica generatur: ergò.

N. 68. Dico 2. Licèt optima ſit fides viva & formata charitate, ea tamen non eſt abſolutè neceſſaria. Hanc concluſionem præfer-

sertim quoad ultimam partem multis rationibus firmavimus suprà cap. 1. q 4. & 5. *Prima Pars* probatur ex eo, quòd fides practica & fiducia sit magnum DEI donum, quòd licet absque charitate dari possit, & quandoque à DEO concedi soleat, ordinariè tamen non ex sola fide speculativa, sed ex aliis concomitantibus virtutibus ortum habet, sicut clarè, *tum* ex S. Scriptura, *tum* ex Patribus constat. Etenim ad Rom. 5 dicitur: *tribulatio patientiam operatur, patientia verò probationem, probatio verò spem.* 1. ad Tim. 3 *qui bene ministraverit, gradum bonum sibi aquiret, & multam fiduciam* 1. Joan 3 *si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum.* Ex Patribus unicus sufficiat Augustinus præfat. in Psalm. 31. *Ille sperat*, inquit, *qui bonam conscientiam gerit; quem verò pungit mala conscientia, retrahit se à spe.* Et serm. de verbis Apost. *quæ spes est, nisi de aliqua conscientiæ bonitate.*

Altera pars, quòd videlicet fides viva & formata non sit absolutè necessaria, sed etiam non formata sufficiat, ex loco citato abundè probata manet; quibus addimus, hanc constantem fuisse mentem SS. Patrum quibus immeritò tot Theologi nostro hoc ævo dissentiunt: audiatur D. Hieronymus apud Cornelium à Lapide in cap. 7. Matth. v. 12. *Virtutes facere interdum non est ejus meriti, qui operatur, sed invocatio Nominis Christi hoc agit ad aliorum utilitatem.*

 S. Gre-

S. Gregorius lib. 20. moral. cap. 8. *Probatio Sanctitatis non est signa facere, sed proximum ut se diligere, de Deo vera, de proximo meliora, quàm de se sentire.* Constat autem ejectionem dæmonum inter virtutes & signa ab ipsomet Christo Matth. ultimo connumerari: ergo. Suffragatur etiam noster Lyranus in Textum citatum dicens: *Similiter nec ejectio dæmonum* (supple, est signum adoptionis in filium Dei) *quia aliquando per malos homines talia fiunt ad invocationem Nominis Christi: ad declarationem virtutis Christi: licèt ipsi invocantes sunt mali.* Denique id Patres passim deducunt ex celebri illo S. Pauli 1. Cor. 13. v. 2. effato: *si habuero omnem fidem, ita, ut montes transferam, charitatem autem non habuero nihil sum.* Nam per montem intelligi dæmonem, sæpè ex Venerabili Beda diximus. Vide Cornelium à Lapide in locum citatum.

Nota tamen, licèt impii Exorcistæ ex corpore humano dæmones fugare possint, hoc tamen facere nequeant ad falsam doctrinam confirmandam. Ejectio quippe dæmonum est argumentum non tantùm probabile, sed moraliter certum veræ Doctrinæ, èstquè signum & nota veræ Christi Ecclesiæ, item est supernaturalis & propria solius DEI operatio, qua quasi sigillô suô DEus sua dicta, rectámque fidem & veritatem obsignat: nequit autem Deus ad falsam doctrinam confirmandam cooperari,

rari, ne error & falsitas in se ipsum tamquam in primam omnis veritatis regulam refundatur.

Dico 3. Præter fidem practicam etiam fiducia suprà descripta requiritur, tam ex parte Exorcistæ, quàm energumeni. *Probatur* breviter ex clarissimis S. Jacobi cap. 1. v. 6. verbis: *postulet autem in fide nihil hæsitans; qui enim hæsitat, similis est fluctui maris, qui à vento movetur & circumfertur: non ergò æstimet homo ille, quòd accipiet aliquid à Deo.* Ubi secundùm Cornelium per fidem fiducia intelligitur: si ergò Exorcista dæmones expellere velit credere, & sperare debebit: si enim hæsitanter procederet, DEum, qui ejectionem in Scriptura non semel adpromisit, infidelitatis & inconstantiæ argueret, quod vel cogitare nefas est: non enim plùs promittit, quàm servet, qui fidelissimus est in omnibus promissis suis. Unde Cassianus collat. 9. c. 33. *Pro certo,* inquit, *non exaudiendum se supplicans quisque non dubitet, cùm se dubitaverit exaudiri.* Sed N.69.

Dices: Homo peccator sum, imperfectionibus plenus: energumenum coram me video plurimùm tribulatum, angustiatum, & in fide & fiducia requisita inexpertum: quomodo ergò certam sine hæsitatione sperabo expulsionem? non diffido de potentia & promissione DEI, sed de meritis meis. N.70.

 ℞. Hanc

℞. Hanc diffidentiam oriri ex accedia & pusillanimitate. Sic hæsitavit Moyses ob populi rebellis indignationem dicens: *num de petra hac poterimus vobis aquam elicere?* Num 20. v. 10. ideóque mulctatus est morte in deserto, nec permissus ingredi terram promissam. Sic hæsitavit Petrus, videns ventum validum in mari, ideóque mergi cœpit Matth. 14. v. 31. & audivit à Christo: *Modicæ fidei, quare dubitâsti?* Noli ergò dubitare, & victor eris: non enim tuis meritis, non tua virtute, sed meritis Christi, & virtute divina expellis. T*olle à te dubitationem*, dixit Angelus Tutelaris ad S. Hermam Tom. 3. Biblioth. SS. PP. mandato 9. *Et nihil omninò dubites, petens aliquid à Domino, ne dicas intra te: quomodo verò possim aliquid petere à Domino, & obtinere, cùm sim peccator tantorum malorum in Dominum? noli hoc cogitare, sed ex totis præcordiis convertere ad Dominum. Pete sine dubitatione & scies misericordiam Domini, quòd non te derelinquet, sed petionem animæ tuæ adimplebit. Non est enim Deus, sicut homines memores injuriarum, sed est immemor injuriarum, & miseretur figmenti sui.* Et mox: *qui ergò tales non sunt, omninò nihil impetrant eorum, quæ petunt.* Nam, *qui pleni sunt fide, omnia petunt fidenter, & accipiunt à Domino, quia sine dubitatione petunt. Omnis enim dubitans homo, si non pænitentiam egegerit, difficile Deo vivit.* En! conque-

querere ulteriùs, peccator ſum, imperfectionibus plenus ſum & quomodo ſine omni dubitatione petam, & impetrabo? ſcito, ſententia lata eſt, nihil impetrabis, & difficile Deo vives. Sed

Inſtabis ulteriùs: fortè non eſt voluntas Dei, ut hoc momento energumenus liberetur, & quomodo ſine hæſitatione liberationem ſperabo? Plùs certè ſtringis, quàm præcedens, ſed nondum ad apicem perfectæ fiduciæ te perveniſſe manifeſtas. Audi Siſois Abbatem, qui orans pro Abraham Diſcipulo ſuo tentato & lapſo, fidenter dixit: ***Deus vis, non vis, non dimittam te, niſi curaveris eum.*** Et curatus eſt Diſcipulus, ùt habemus in vitis Patrum lib. 6. c. 4. n. 14. Eâdem armatus Theodorus dicebat: ***ſi cælum terræ adhæreat, Theodorus non formidat.*** Ibidem lib. 5. cap. 7. n. 6. Quare, ſi ad majorem Dei gloriam, & ad animæ proximi ſalutem petas, certus es, quòd ſit voluntas Dei. Porrò ordinariè eſſe voluntatem Dei, ut energumenus liberetur, dicam intrà cap. 5. q. 3.

Quæſtio tertia.

Ex quibus motivis fiducia hæc deſumatur?

ADvert. Studioſè fieri mentionem ſolius fiduciæ, non item fidei Theologicæ, utpotè, quam facilè concipimus ex motivo veracitatis divinæ in dicendo: non enim facilè inter Chri-

Christianos invenitur, qui non credat, omnia in Scriptura revelata fore verissima, & certissima. Sed heu! quàm pauci sunt, veram sine hæsitatione confidentiam habentes. Fortè si Diogenes lucernâ sua tales etiam de meridie homines quæreret, paucos inveniret. Quare, ut Exorcistæ in vera fiducia instruantur, & roborentur, aliquot veræ fiduciæ motiva propono.

Motivum primum.

DEUS Pater est omnium nostrûm amantissimus: ergò certum præstabit effectum.

N. 71. MIra consolatio, & summa benignitas est, quòd ipsemet Salvator noster Matth. 6. v. 9. nos orare docuerit: *Pater noster, qui es in cœlis.* Si ergò DEus Pater noster, nos erimus filii ejus; si DEus Pater noster, quis dubitet, quin ad amussim & exactissimè sit officium Patris adimpleturus? at officium patris ex Communi Theologorum est amare prolem, & ex amore ei de cunctis providere necessariis, eandem omni solertia tueri à malis, & promovere in bonis: hoc naturali amoris pondere tracti præstant Parentes carnales, hoc omni solicitudine, omnique diligentia faciunt. Gaudent cum filiis gaudentibus, flent cum flentibus, infirmantur cum infirmis, imo, quandoque præ doloris magnitudine moti-

riuntur cum mortuis; hæc parentes carnales: Et quid Pater noster, qui in cælis est? audi Christum Dominum Matth. 7. v. 5. *Quis est*, inquit, *ex vobis homo, quem, si petierit filius suus panem, nunquid lapidem porriget ei; aut si piscem petierit, nunquid serpentem porriget ei? si ergò vos, cùm sitis mali, nôstis bona data dare filiis vestris: quantò magis Pater vester, qui in cælis est, dabit bona petentibus se?* Quis est pater, quæ mater carnalis, quæ filium, aut filiam suam miserabiliter sub jugo dæmoniaco ejulantem obliviscatur, aut se confidentialiter invocantem non adjuvet, si vires suppetant? *Nunquid oblivisci potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui? & si oblata fuerit, ego tamen non obliviscar tui: ecce in manibus meis descripsi te.* Ait Dominus Isaiæ 49. in manibus descripsit nos, nostrámque miseriam, dum manus in Cruce ad paternum amplexum extendit. Imò, non manus duntaxat ad paternum extendit amplexum, sed cor lanceâ aperiri voluit, ut in eo securi requiescamus. Et quis de tanto Patre diffidat?

Sed, ais, qui DEum non reveretur ùt Patrem, nec DEus eundem habebit, nec adjuvabit ùt filium: DEum per peccata offendi graviter, filiationem per gratiam in Baptismo acceptam deperdidi, & quomodo Deum, ceu Patrem confidentialiter invocabo? Sed nunquid etiam filius prodigus

digus Luc. 15. filiationem pessumdedit gratiam deperdidit? nunquid cum ipso de siliquis, quas porci diabolici manducant, ventrem implere cupis? absit, DEus Pater infinitæ misericordiæ est. Dic cum illo: *Surgam, & ibo ad Patrem meum, & dicam ei, Pater peccavi in cœlum & coram te: jam non sum dignus vocari filius tuus. fac me sicut unum de mercenariis tuis.* Et te à longè venientem videns Pater, misericordia motus occurrens osculabitur, primâ stolâ gratiæ induet, vitulô saginatô reficiet, & liber ab omni diabolica vexatione epulaberis in domo Patris tui. Confide securè, *nam secura illa confidentia*, dicit Christus ad S. Gertrudem lib. 3. divin. insinuat cap. 7. *quam quis erga me habet, credens me revera posse, scire, & velle sibi in omnibus fideliter adesse, transverberat cor meum, tantàmque vim facit pietati meæ, ut nullatenus possim hujusmodi homini abesse vel deesse.* Et Blosius in farrag. institut. Spiritual. *istius erga DEum confidentia, thesaurus est longè præclarissimus, quem, qui habet, facilè impetrat à Deo, quidquid desiderat, cùm Deum in eo latere sauciet, quo se tueri non potest.*

(o)

Moti-

Motivum ſecundum.

DEus ſcit infinita ſcientia, poteſt ſua Omnipotentia, vult infinita bonitate mihi auxiliari.

MUltæ ſunt, inquit D Hieronymus, præſtigiæ, & innumerabiles laquei: at nos dicamus, ſi ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo, quia tu mecum es: ſi conſiſtant adversùm me caſtra omnium ex orco diabolorum, non timebit cor meum. Si exurgat adversùm me prælium omnium in orbe impiorum hominum, in hoc ego ſperabo. Sed unde tanta fiducia? audi reſpondens oraculum illud veræ fiduciæ Juditham cap. 13. v. 13. *Quoniam nobiscum eſt Deus, ſi autem Deus pro nobis, quis contra nos?* Rom. 5. c. 8 v. 31. ſcit infinitâ ſcientiâ, poteſt ſuâ omnipotentiâ, vult infinita bonitate mihi auxiliari! *qui etiam proprio filio non pepercit: ſed pro nobis omnibus tradidit illum: quomodo non etiam cum illo omnia nobis donabit?* Conſideraſti Patrem, nunc & Filii ejus Unigeniti propenſiſſimam tibi auxiliandi bonitatem conſidera: jam enim Joan. 10. ſe dicit Paſtorem bonum; & quæſo, quis paſtorum ovem perditam deſerit? quis eandem à lupi voracitate non protegit? *Quis ex vobis homo, qui habet centum oves: & ſi perdiderit unam ex illis, nonne dimittit nonaginta in deſerto, & vadit ad illam, quæ perierat,* N. 72.

do-

donec inveniat eam? & cùm invenerit eam, imponit in humeros suos gaudens. Luc. 15. imò *bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis.* Joan. 10. Et putas Christum Pastorem tuum optimum te à lupo infernali non protecturum? Jam gallinæ se comparat congreganti pullos sub alas suas: *Ita vos collegi, ut gallina pullos suos sub alas suas*, ait lib. 4. Esdræ c. 1. Et Matth. 23. v. 37. *Quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas*; at notissimum est, gallinam vitam suam præ amoris vehementia centum exponere periculis, ut pullos protegat. Si acipiter pullos rapere velit, priùs matrem protegentem rapiat, necesse est. Et tu diffides Christum se gallinæ comparantem te protecturum? Jam aquilæ se comparat Exod. 19. ubi advertit Rabbi Salomon, quamlibet aliam avem pedibus & unguibus apprehensos portare pullos, solam verò aquilam portare super alas suas, quasi hoc solicito portandi modo innuere velit, ideo portare super alas suas, ut securi sint ab omni sagitta fortè ad eos occidendos emissa, & ipsa priùs, quàm pulli læderentur. Talis aquila Christus est omnibus in se confidentibus. Et quis de bonitate & misericordia desperet? Jam se dicit similem factum Pellicano solitudinis. Ps. 101. v. 7. qui proprio sanguine infectos curat, & sanat juniores suos. Has, & similes plures comparationes facit. Dic,

Dic ergò cum Propheta: *quare triſtis es anima mea, & quare conturbas me*, habes bonitatem & miſericordiam DEI paratam, quæ vult; habes Omnipotentiam aſſiſtentem, quæ poteſt: habes ſapientiam Dei, quæ ſcit opitulari; habes ſanguinem & merita Chriſti, quæ pro te apud æternum Patrem perorant, & quem dæmonem timebis? habes Paſtorem optimum, qui animam ſuam dat pro te; habes Pellicanum miſericordiſſimum, qui te veneno diabolico infectum ſanat, & recreat, & à quo trepidabis? *In Te Domine ſperavi, non confundar in æternum.*

Motivum tertium.

Sicut DEus infinitè verax eſt, & falli, & fallere neſcius, ita in promiſſis ſervandis infinitè fidelis eſt.

MIra res, DEO, qui prima veritas eſt in dicendo, & falli, & fallere neſcia, credunt omnes, & Deo in promiſſis ſuis ſervandis fideliſſimo diffidunt plurimi. Sic grande nefas reputant homines, ſi DEO dicenti, ſe eſſe unum in eſſentia, & Trinum in Perſonis, non credant, ſi è contra promittit, *in Nomine meo dæmonia ejicicent*, hæſitant, & diffidunt plurimi. Quinimò, quod plus eſt, etiam in promiſſis ſervandis diſtinctionem faciunt: ſi enim ſpiritualia, atque ad gloriam æternam adipiſcendam proficua promittantur, ſine hæſitatione N. 73.

ſperant: èccontra ſi promittantur temporalia, vel omninò ſe illa aſſecuturos deſperant: vel hæſitabundi lepidiſſimè ſperant. Sic ſi Deus per Eccleſiam indulgentias peccatorum, vel gratiam per Sacramenta conferendam promittat, accurrunt omnes, & vel in minimo hæſitantem, peſſimum reputant, ſi verò in ſe confidentibus quaſi cum juramento ſanitatem temporalem, ejectionem dæmonum polliceatur, hærent plurimi, & nec centum promiſſionibus in Scriptura clariſſimè contentis ad veram diſponuntur fiduciam. Sed unde diffidentia iſta? ánne Deus infidelis in promiſſis ſervandis? ánne more pſeudopoliticorum plura promittit, quàm ſervare velit? abſit: ſicut Deus infinitè verax eſt, ita in omnibus promiſſis ſuis fideliſſimus: *Cælum & terra tranſibunt, verba autem mea non præteribunt*, dicit Dominus Matth. 24. Diſcurramus ergò: ſicut Deus infinitè verax eſt, ita infinitè fidelis in omnibus promiſſis ſuis: ergò ſicut infinitè veraci ſine omni hæſitatione credimus, ita infinitè fidelem ſua promiſſa ſervaturum ſine hæſitatione ſperare tenemur; atqui non ſemel, ſed ſæpiſſimè certam promiſit liberationem cujuslibet energumeni in ſe confidentis, ùt paſſim ex Scriptura patet. Sic Matth. 17. v. 29. *Si habueritis fidem, ſicut granum ſinapis, dicetis monti huic* (id eſt obſtinato diabolo) *tranſi hinc illuc, & tranſibit, & nihil impoſſibile erit*

erit vobis. Marc. 11. v. 23. *habete fidem Dei. Amen dico vobis; quia quicunque dixerit huic monti: tollere, & mittere in mare, & non hæsitaverit in corde suo, sed crediderit, quia quodcunque dixerit, fiat, fiet ei.* Item Marc. 16. v. 27. *Signa auten eos, qui crediderint, hæc sequentur, in Nomine meo dæmonia ejicient.* Item Joan. 14. v. 12. *Amen Amen dico vobis, qui credit in me, opera, quæ ego facio, & ipse faciet, & majora horum faciet: quia ego vado ad Patrem, & quodcunque petieritis in Nomine meo, hoc faciam.* & c. 15. v. 7. *si manseritis in me, & verba mea in vobis manserint: quodcunque volueritis, petetis, & fiet vobis.* Item ad Rom. 5. v. 5. *Spes autem non confundit.* & c. 10. v. 12. *omnis, quis credit in illum, non confundetur.* Sic & alibi passim. Cùm ergò toties promittat, infallibiliter, imò necessitate consequentiæ necessariò servabit. *Nullus etenim speravit in Domino, & confusus est.* Eccl. 2. v. 11. si autem nullus speravit in Domino, & confusus est, ne dubita, primus omnium non confundêris.

Et, quæso, mores maleficorum, sagarùmque considera: ô quantâ confidentiâ sperant in falsissimo sub- Magistro, certum sperant sine hæsitatione maleficorum effectum; & non pudeat Exorcistam minorem habere fidem, minorémque confidentiam in Magistro suo veracissimo, qui Christus est: dicat potiùs cum Psalmista: *In Te Domine speravi, non confundar in æternum.*

Motivum quartum.

Deus infinitâ suâ providentiâ regit, & gubernat omnia.

N. 74. SI Rex sit providus, facile suâ provideniâ gubernat omnia, facilè pacem & tranquilitatemRegni in bono, imò optimo statu conservat, nisi hæc per discordias subditorum perturbetur, & evertatur. Jam considera, DEus, Rex cœli & terræ providentissimus, imò ipsa providentia est: *Pusillum & magnum ipse fecit, & æqualis cura est illi de omnibus.* Sap. c. 6. Si ergò Deo est cura de omnibus, quis diffidat? quis non credat divinâ se curante providentiâ in pace & tranquilitate victurum? Nam *providentia,* ait Dorotheus, *fons est omnium bonorum. Ita te, ita me, singulos curat providentissimus Deus, sicut singulos,* ait Drexelius, *neque tantùm, quod meliùs, sed quod optimum est, semper & tibi, & mihi, & singulis, & omnibus vult.*

Quare, ut Christus hanc veritatem nobis magìs ingerat, paritatem de aviculis minimis assumit: *respicite,* inquit Matth. 10. v. 29. *volatilia cæli, quoniam non serunt, neque metunt, neque congregant in horrea, & Pater vester cælestis pascit illa.* Et Luc. 12. v. 7. *Nonne quinque passeres væneunt dipondio & unus ex illis non est in oblivione coram Deo? Sed & capilli capitis vestri omnes numerati sunt. Nolite ergò timere: multis passeribus meliores istis vos.* Si ergo passer non

non eſt in oblivione coram Deo, ſi capillus de corpore humano ſine voluntate DEI non perit, certè totus homo per diaboli fraudem non peribit.

Motivum quintum.

Exorciſta poteſtate à Chriſto ſibi tradita, pro Chriſto, ejusque honore & gloria promovenda, diabolus verò omni à Chriſto poteſtate in Dei ſervos privatus contra Chriſtum dimicat: ergô.

OMnibus Chriſti Diſcipulis, atque ita eorum in officio ſucceſſoribus Exorciſtis, abſolutam eſſe datam poteſtatem ejiciendi dæmones, nemo eſt, qui ambigat; hoc enim teſtatur Scriptura, hoc Patres clamant. Sic, ut alia in progreſſu ſparſim notata ſilentiô præteream, Matth. 10. v. 1. dicitur: *Dedit illis poteſtatem ſpirituum immundorum: ut ejicerent eos.* Præterea Exorciſta pro Chriſto, imò Chriſtus ipſe per Exorciſtam pro ſuo honore ampliando contra diabolum inermem, in Cruce victum & triumphatum dimicat, ut clare probatum eſt c. 1. q. 4. & c. 2. q. itidem 4. Sed quæ conventio Chriſti ad Belial? quis diabolorum Chriſto, cui omnis poteſtas in cœlo & in terra data eſt, reſiſtat? Certè, ſi ipſemet Unigenitus Dei Filius etiamnum carne mortalitatis indutus nobiscum conſervaetur, atque dæmoni per ſemetipſum exitum præcipe- N.75.

ciperet, quis dubitaret, dæmonem velocius Eurô stationem suam deserturum? At idem est, sive id faciat per se, sive per Ministrum suum: *quod enim quis facit per alium, est perinde, ac si faciat per seipsum*, sonat notissima Regula 72. juris in sexto. Actiones quippe Ministri moraliter sunt actiones sui Principalis, ita, ut quidquid in ordine ad finem à Principali intentum operatur, ipsemet Principalis operari censeatur; atque sicut baptizante Petro, vel Paulo Christus baptizare dicitur, ita exorcizante Petro, vel Paulo Christus exorcizare dicetur. Sed quis ùt DEus? quis dæmonum divinæ resistet Potestati?

Motivum sextum.

In Nomine JEsu omne genu flectitur, cœlestium, terrestrium & infernorum. ad Philip. 2. v. 10.

N. 76. DÆmones superbiâ tumidos nullo unquam tempore Christo voluisse subjici, irrefragabiliter Scriptura pluribus in locis declarat: quòd si autem subjici nec voluerint unquam, nec etiamnum velint, quid facient, si soli Sanctissimo Nomini JESU devotè prolato omnem etiam per genuflexionem exhibere reverentiam cogantur? ô quanta tormenta, quanta flagra superbissimo spiritui, si vel Nomini contra voluntatem odium intensissimum spirantem reverentiam habere debeat! &

puria

putas eundem huic ſanctiſſimo Nomini reſtiturum? Audi Chryſoſt. Hom. 4. de laudibus S. Pauli: S*i Jeſum invoces Nazarenum, velut ab igne repentè diffugit dæmon.* Adſtipulatur pariter S. Juſtinus de veritat. Chriſtian. Relig. dicens: *Ejus Nominis* (JESU) *potentiam dæmones tremunt, & reformidant, & bodie quoque illi per Nomen Jeſu Chriſti Crucifixi adjurati nobis parent.* Et prudentius in Apotheoſi contra Judæos.

- - - torquetur Apollo
Nomine percuſſus Chriſti, nec fulmina verbi
ferre poteſt: agitant miſerum tot verbera linguæ,
quot laudata DEI reſonant miracula Chriſti.

Et non mirum; cùm enim dæmon in Cruce à Domino noſtro JEſu Chriſto ſit victus & proſtratus, horret pariter Nomen Ejus ſanctiſſimum, ſicut canis horret baculum, quo percuſſus eſt, & multò magis percuſſorem, qui baculum in eum vibravit.

Quæstio quarta.

Quos effectus in homine producat fiducia illa descripta?

N. 77. DIco: per fiduciam illam roboratam, ac inhæsitantem homines in sano sensu veluti Omnipotentes efficiuntur, ita, ut nihil fermè ipsis sit impossibile, nihil difficile. Ita clarissimè colligitur tum ex Scriptura Sacra, tum ex Patribus. Etenim Christus Marc. 9. v. 23. dicit: *Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti.* In quæ verba egregiè D. Bernardus: *quidni omnia possibilia sunt innitenti super Eum, qui omnia potest? nihil Omnipotentiam clariorem reddit, quam, quod Omnipotentes facit omnes, qui in se sperant. An non Omnipotens, cui omnia possibilia sunt?* Idem clarè indicat Christus Matth. 12. Discipulis, quærentibus, cur ipsi dæmonem expellere nequiverint; quibus, cùm respondisset: *propter incredulitatem vestram*, mox addit: *amen quippe dico vobis, si habueritis fidem -- nihil impossibile erit vobis.* Et D. Paulus ad Philipp. 4. *omnia possum in eo, qui me confortat.*

Unde vera roborata & robustissima illa fiducia non solùm dæmones fugat, sed omnes pellit animi languores, infirmitates curat, à peccatis præservat, conatus maleficorum quemquam inficere volentium irritos reddit: quod facilè pluribus deduci ac sua-

ſuaderi poſſet, niſi brevis eſſe cogerer. Denique fiducia illa neminem fallit, neminem confundit, teſte Apoſtolo: *Spes non confundit.* Quod monitum priùs jam à Sapiente traditum eſt Eccleſ. c. 2. *Scitote, quia nullus ſperavit in Domino, & confuſus eſt; quis enim permanſit in mandatis ejus, & derelictus eſt? aut quis invocavit eum, deſpexit illum?*

Quæſtio quinta.

Unde proveniat defectus veræ in Deum fiduciæ.

RAra profectò avis moderno hoc ſæculo, vera, perfecta, & roborata in DEum fiducia: interroga, quemcunque lubet, an fiducialiter ſperet ſe omne à DEO promiſſum aſſecuturum, & mox affirmativam habebis. Sed ſi moveat vel in minimo dæmon corpus poſſidens, aut impoſſibilem, aut valdè difficilem intùs dictitet expulſionem, mox diffidentia ſe prodet: trepidabit, & timebit, ubi timor omnis abeſſe deberet. Sed ſi DEus tam bonus, támque fidelis in omnibus promiſſis ſuis, ut nihil omninò ab eo petatur, quod tempore oportuno non obtineatur; unde tanta diffidentia? ℟. &

Dico: diffidentia in DEum ex plurimis N.78 fontibus originem ſuam ducit. Patet inductione. Nam *primò, hoc inde evenit*, ait

nem occurſum energumenorum vel à longe declinat.

Quare, ſi quis munere exorciſtico incumbere, multúmque fructum afferre velit, hos, & ſimiles defectus plures radicitùs ex corde evellat, ſæpè motiva veræ fiduciæ legat, & relegat, poteſtatem ſuam calcandi ſuper ſerpentes, & ſcorpiones recolligat, dæmoniacam vilitatem expendat, patienter energumenum in fide & fiducia inſtruat, & infallibilem effectum videbit: quia nihilominùs ex dictis fides, & fiducia difficulter ſine aliis virtutibus in gradu perfecto poſſidentur, hinc ſit

Quæſtio ſexta.

Ex qua virtute Parochi, Religioſi, aliíque obligentur exorcizare energumenos?

N. 79. DIco I. Parochi, aliíque jurisdictionem ordinariam habentes, tenentur tam ex juſtitia, quam ex charitate pro poſſibili dæmonis potentiam perfringere, illius audaciam reprimere, ac modo meliori poſſibili dæmones omninò expellere è corpore ſuorum ſubditorum. Ita Poſſevinus de Officio curati extra Sacramenta c. 12. q. 25.

Candidus Brognolus p. 1. manualis c. 1. a. 3. §. 7. n. 42. id colligens ex Navarro &

Leſ-

Lessio. Quibus consonat Suarez Tom. 2. de Relig. lib. 4. de Adjurat. cap. 4. n. 5. Tamburinus in Decalogum lib. 3. cap. 8. §. 2. n. 22. Sanchez. lib. 2. in Decalogum cap. 42. n. 4. Castropal. d. 4. de adjurat. p. 2. n. 1.

Probatur primò, quia veri sunt Pastores ovium Sanguine JESU Christi redemptarum, sed Pastoris officium est modo meliori possibili oviculas sibi creditas à lupi voracitate protegere, & lupum arcere: quis enim Pastorem dicat, si lupum non solùm non propulset, sed pro libitu oves invadene & devorare sinat? certè bonus Pastor animam suam dat pro ovibus suis, mercenarius autem fugit. *Confirmatur*: Secundùm communem Doctorum Parochi, aliique curati ex officio obligantur ad spiritualem suorum subditorum defensionem secundùm modum suæ potestatis, sed habent potestatem defendendi à lupo infernali, eundémque per legitimos Ecclesiæ Exorcismos è corporibus humanis ejiciendi: ergò certè tenentur. Quare tremendum væ intonat Deus Pastoribus Ezech. 33. dicens: *Væ Pastoribus, quia, quod infirmum fuit, non consolidâstis, & quod ægrotum, non sanâstis, quod confractum est, non alligâstis, & quod abjectum est, non reduxistis, & quod perierat, non quæsivistis.. & dispersæ sunt oves meæ, eoquod non esset Pastor, & factæ sunt in devorationem omnium bestiarum agri*

agri & dispersæ sunt -- propterea Pastores audite verbum Domini, hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ipse super Pastores, requiram gregem meum de manu eorum. Nonne autem miserrimi energumeni infirmi sunt, confracti sunt, abjecti sunt, dispersi sunt, & facti in devorationem bestiarum diabolicarum? ergò væ Pastoribus illis, quia DEus ipse gregem suum de manu requiret eorum. Benè ergò, imò optimè argumentatur S. Augustinus Hom. 7. lib. 50. Homil. *Si pro se fratres charissimi unusquisque vix possit rationem reddere, quid de Sacerdotibus futurum est, à quibus sunt omnium animæ exquirendæ.*

Probatur secundò, quia, ùt benè ait Aug. Barbosa de officio & potestate Parochi p. 1. c. 3. n. 2. *Non satis est Parocho se hominum Pastorem intueri, sed quoque Ducem & Præfectum considerare oportet, qui scutô & gladiô spirituali suos adjuvet;* Sed utique non contra alium, quàm contra principes tenebrarum harum, ut benè insinuat D. Paulus ad Ephes. c. 6. dicens: *Non est nobis colluctatio adversus carnem & sanguinem, sed adversus principes, & potestates, adversus mundi Rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiæ in cœlestibus.* Et quæso, quis Ducem, quis militum Præfectum dicat illum, qui militibus nec de armis providet, nec eosdem in arte bellica instruit, nec ab hostibus defendit, sed gladiô in vagina repositô eorum intuetur

cæ-

cædem ? Et quomodo Duces, quomodo Præfecti militum Christianorum sint illi Parochi, qui energumenos sibi subjectos nec in necessariis instruunt, nec à dæmonibus defendunt, sed potestate exorcistica neglecta eorum miserias, imò & cædes intuentur? Certè non pauci sunt energumeni, qui se aquis suffocârunt, mortem aliam violentam sibi intulerunt, aut omninò ab hospite suo maligno miserabiliter sunt trucidati. Et hoc unde? unica responsio est, quia Duce strenuo caruerunt.

Probatur tertiò. Manifestè verum est, ipsummet Parochum esse Medicum multorum ægrotantium, ùt ait Barbosa l. c. sed Medici à Communitate salarati, tenentur ex justitia, quotiescunque necessitas postulat, ægrotis remedia exhibere corporalia: omnémque adhibere diligentiam, ut pristinæ restituantur sanitati: ergò etiam Parochi ex justitia tenentur in necessitatibus medicinas præstare spirituales; sed non alias, quam ad superandas spirituales nequitias, adversus Rectores tenebrarum harum: Ergó. Unde

Inferes, si energumeni ob Parochorum negligentiam arti exorcisticæ studendi, vel se præparandi ad præliandum contra spirituales nequitias, vel quia non credentes aliquem energumenum, aut maleficio infectum, nolunt oneri exorcistico submittere humeros suos &c. Si, inquam N.80.

al-

aliquod damnum exinde sequatur, Parochos ex justitia teneri ad omnia sarcienda damna, atque, cum viam universæ carnis ingredi cogentur, Divino Judici strictissimam fore reddituros rationem, qui oculum pro oculo, dentem pro dente, animam pro anima requiret. Sed

N. 81. *Dices primò*: Parochis expresse prohibetur munus dæmonii exorcizandi. Rituale quippe Frisingense optimè hanc perstringens materiam ait: *Nullus proinde Parochus, aut Sacerdos, vel alius inferior, hoc munus dæmonii exorcizandi exerceat, aut alium ad id exercendum admittat, nisi habita priùs in scriptis facultate nostra. Secundò.* Hoc onus est nimis grave, periculosum, ac cum aliis oneribus Parochalibus incompatibile. *Tertio.* Tam rigorosa justitiæ obligatio est â viris etiam doctissimis prorsùs incognita ab Episcopis in suo officio etiam solertissimis non demandata: Ergò eo ipso nulla.

℞. *Ad primum.* Parochis non tantùm non prohiberi, sed singulariter demandari munus exorcisticum. Etenim Rituale Frisingense de exorcizandis obsessis inquit: *Talium vero singularem curam & patrocinium Parochis & Sacerdotibus propter Deum, salutemque eorum spiritualem & corporalem, cùm necesse fuerit, suscipiant.* Quòd verò habitam à Reverendissimo Ordinario in scriptis facultatem requirat, errores forte sæpe commissi in causa sunt. Certe, si Parochi rite suo

fun-

fungantur munere, prohibitio nulla aderit, imò nec salvâ conſcientiâ adeſſe poterit. Ad *ſecundum*, tritum illud ac vulgatum notare deberent: *Commoda qui ſentis, jungas onus emolumentis.* §. 1. inſtit. de legitima Patronorum Tutela. Vel, beneficium eſſe datum propter Officium. Ad *tertium* neg. ant Si enim Rituale ſingularem curam & patrocinium demandans incognitum eſſe non poteſt, nec illa obligatio incognita erit, imò agnita, & à pluribus, ut certa mihi relatione conſtat, ſolertiſſimè cum magno animarum fructu practicata.

Dico 2. Etſi Religioſi jurisdictionem ordinariam non habentes non teneantur ex juſtitia, tenentur nihilominus in defectu aliorum ex charitate ſub mortali ſimilia obire munera. Ita citati. N. 82.

Prima pars, quòd non obligentur ex juſtitia ad hoc onus ſubeundum, ſatis ex eo liquet, quòd nulla ipſis ex officio ſit cura animarum demandata: unde vi hujus fontis ad extra nulla ratione gravantur hoc onere: ad intra verò, ſi fortè Fratrem hac infirmitate laborare contingeret, ſolùm Superiores, Generales, Provinciales, Guardiani, aliique Superiores obligationem ex juſtitia contrahunt, ſive per ſe, ſive per alium remedium opportunum ferendi. *Altera pars*, quòd ſub mortali ex charitate obligentur, clariſſimè ex Scriptura patet; etenim Joan. 13. v. 34. dicit Chriſtus:

Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, ſicut dilexi vos. Dilexit autem nos Chriſtus opere & veritate, omnibus benefaciendo, & omnes oppreſſos à diabolo liberando: dilexit nos liberaliter absque intuitu mercedis, ergò pariter ita proximos diligere debemus. Item Marc. 12. v. 31. *Diliges proximum tuum ſicut te ipſum.* Et Eccleſ. 17. *Unicuique mandavit DEus de proximo ſuo.* Ita & alibi ſæpiſſimè. Quinimò, dum Religioſi ſtabiliter certum in locum introducuntur, à Paſtoribus in partem ſollicitudinis benignè admittuntur, & à populo ceu Patres ſpirituales electi benignè & liberaliter ſuſtentantur: ergo partem ſollicitudinis aſſumentes obligantur, ut D. D. Parochorum aliis quandoque negotiis non parùm diſtentorum vices ſubeant. Et certè univerſale Chriſti mandatum eſt Matth. 7. v. 12. *omnia quæcunque vultis, ut faciant vobis homines, & vos facite illis;* ſed quis, quæſo, Exorciſtarum ita miſerabiliter à dæmone oppreſſus, ita in toto corpore vexatus, tantîs doloribûs affectus, non vellet, non ingemiſceret pro adjutorio? ergò & vos hoc facite illis. Nemo ergò dicat, ſe Deum ex toto corde, ex tota anima, ex omnibus viribus diligere, ſi miſerum non diligat energumenum, etenim, ut ait S. Joan. Epiſt. 1. c. 4. *Qui non diligit fratrem ſuum, quem videt, Deum, quem non videt, quomodo poteſt diligere? Et hoc mandatum habemus à DEO, ut, qui diligit*

DEum,

DEum, diligat & Fratrem ſuum. Quòd ſi autem energumenum ceu fratrem ſuum diligit, non diligat duntaxat ore, ſed opere & veritate; nam juxta aphoriſmum S. Gregorii *probatio dilectionis, eſt exhibitio operis.* Quare

Inferes Religioſum, Prælatos ac Superiores ſubditis ſuis ſcientiâ, præſertim circa hanc materiam prudentiâ, morum gravitate ac vitæ probitate conſpicuis neceſſitate urgente non poſſe prohibere, ne auxilium ita miſerè afflictæ perſonæ præſtent, niſi regulas charitatis graviter haud dubiè hoc in puncto obligantes violare, animámque ſuam æternùm perdere velint. Quòd, ne fiat, neceſſitate urgente requiſiti, alicui obſeſſo, vel maleficiato ſuum præſtandi auxilium libenti animo obedientiæ meritò ſubditos, de quibus non eſt prudenter timendum periculum proſtitutionis, excitent, ac muniant, animóſque augeant ad hujusmodi munere fungendum, ùt benè monet P. Brognolus. Qualis enim conſolatio Exorciſtæ, & qualis ſubſequens diſpoſitio, ſi per Superiorem indiſcretum prævie ob actuoſum hoc charitatis officium reprehenſus & culpatus, miſeram accedat perſonam? N. 83.

Quæstio septima,

De forti & perseveranti patientia Exorcistæ necessaria.

N. 84. DIco 1. Si quis muneri exorcistico incumbere velit, ei fortis & perseverans patientia necessaria est: hoc enim D. Paulus jam agnovisse videtur, dum ad Heb. 10. v. 36. dicit: *Patientia vobis necessaria est, ut voluntatem Dei facientes reportetis promissionem.* Quis enim non videt, ait experientiâ haud dubiè propriâ edoctus P. Candidus Brognolus p. 1. c. 3. a 4. §. 1. n. 253. perseverantiam & patientiam maximè necessarias esse Exorcistæ? Quomodo potest adversùs mundi rectores tenebrarum harum bellum movere, eorumque tyrannidem reprimere, nisi & ipse ad sustinendas persecutiones sit paratus? quas enim animi perturbationes, invidias, odia, ac furores adversùs eum commovere non tentabit antiquus ille superbus adversarius, dum se ab eo contemni, ac parvipendi experitur? quibûs contumeliîs, subsannationibûs, ac convitiîs illum impetere non sataget? videas, si Exorcista sit Ecclesiasticus sæcularis, per mulieres malæ famæ rixas ac tumultus commoveri, ut ab aliis Presbyteris odio habeatur, & tanquam pacis & quietis perturbator ad Episcopum denuntietur, atque à muneris hujus executio-

cutione ſuſpendatur. Si verò Exorciſta ſit Regularis, en verſipellis hoſtis, quot laqueos tendit! quot machinamenta ſtruit! nunc apud plebem eum nimis laudat, & extollit ùt Sanctum, ùt Virginem, & DEO valdè gratum proclamans, tum, ut ipſe ſuperbiâ elatus ſe ipſum magnifaciat, cæteros deſpiciat, ac virtutem humilitatis amittat: tum, ut cæteri fratres videntes illum ſic laudatum & exaltatum plùs, quam merita ejus exigunt, turbentur, eumque inviſum habeant. Nunc adverſus eum ſuſcitat mulierculas ſagarum conſanguineas vel ipſas ſagas, quæ tamen à quibusdam ſimplicibus etiam Religioſis, ut bonæ & ſanctæ reputantur: vel earum fautores excitat, qui omnes, ne opera ſua mala per Miniſterium ſuum exorciſticum veniant ad lucem, lachrymîs onerati ad præfatos Religioſos, vel etiam ad eorum Prælatos accedunt, ennixè rogant, ut tot, tantisque rumoribus ab Exorciſtis excitatis providere non differant; aliter multa & maxima ex his eventura mala & ſcandala prænuntiant. Quapropter quandoq; aliqui Superiores perterrefacti, ad tollendos & evitandos hujusmodi rumores prænuntiatos, ſæpiùs Exorciſtas præceptis, mortificationibus, è conventibus mutationibus, comminationibus, & aliis hujusmodi infeſtationibus vexare non detrectant. Hæc ille experientiâ haud dubiè propriâ edoctus. Et ſane, ſi Exorciſta ſe-

dulò muneri exorcistico incumbere velit, animam suam ad tentationem præparet, necesse est: semper enim adversarios, semper diabolorum & sagarum advocatos & patronos paratos inveniet. Quos omnes, si vincere velit, patientia necessaria est. Quod, ut felicius succedat.

N. 85. Dico 2. Si quis sedulò muneri exorcistico incumbere velit, sequentia consideret, necesse est: *Primò*, se certò certius gravissimos habiturum adversarios, qui tam in bonis famæ, quàm corporis nocere studebunt: Hoc enim si prævideat, effectu secuto parum contristabitur: *Jacula enim prævisa minùs feriunt*. *Secundò*. Causam totam optima Intentione Deo suo, Ejúsque Filio Unigenito, ac Redemptori suo commendet, qui, licèt dæmonia expulerit, locò honoris debiti, gravem inhonorationem reportavit à Judæis dicentibus; *In Beelzebub principe dæmoniorum ejicit dæmonia*. Sive ergò laudetur, sive vituperetur, pari animo sufferat. *Tertio*. Totum se Divinæ committat voluntati, ita, ut sive sequatur effectus, sive ob indispositionem fortè energumeni non sequatur, pariformiter in Domino sit consolatus. Neque, si liberatio unius fortè ad vota non succedat, fidem & fiduciam conceptam deperdat, sed offerente se alia occasione fiducialiter præceptum efformet, & facillimum sæpè videbit effectum.

Quartò.

Quartò. Si quæ persona verè liberata denuò possideatur, id impatienter non sufferat, sed DEO gratias agat, quòd etiamnum potestate exorcistica præditus, dæmonem de novo ejicere queat. *Quintò.* Si forte gravioribus tentationibus sive ad extra, sive ad intra, quæ certè non deerunt, obrutus, se ipsum amplius juvare nequeat, DEum fiducialiter oret, atque consiliô cujusdam prudentis probi viri utatur; etenim *cogitationes consiliis roborantur, & gubernaculis tractanda sunt bella,* ait Sapiens Prov. 20.

Quæstio octava,

De Jejunio, & Oratione.

ADvert. Quòd Christus Dominus Matth. 17. v. 21. non ejecti & expulsi dæmonis alteram allegârit rationem dicens: *Hoc autem genus non ejicitur, nisi per orationem & jejunium.* Quodnam autem sit hoc dæmonum genus, quod sine oratione & jejunio pelli non potest, magna controversia est. Nam D. Chrysostomus & Euthymius omne dæmonum genus esse ajunt. Sed contradicunt communiter omnes apud Tirinum, Cornelium à Lapide, Parradium in locum citatum: & ratio contradicendi est satis manifesta, *tum*, quia Apostoli sæpè dæmones expulerunt, sine prævio jejunio. *Tum*, quia hoc

ipſa Scripturæ verba indicant: non enim Chriſtus dixit, nullum dæmonem, ſed *hoc* duntaxat *genus* non expelli, *niſi per orationem & jejunium.* Quare Abulenſis lunaticorum dæmonum genus eſſe putat. Cajetanus eorum, qui reddunt homines ſurdos & mutos, quique illos præcipiant ab infantia modò in ignem, modò in aquam, qualis hic erat. Stapletonus in Antidotis adversùs hæreticos, eorum, qui diu aliquem poſſederunt. Lyranus eorum, qui ad libidinem provocant. Cornelius à Lapide putat Chriſtum loqui de genere dæmonum altioris ordinis, qui ſunt potentiſſimi, perverſiſſimi, obſtinatiſſimi, & malitioſiſſimi: vel tropologicè illos, qui carnalium voluptate velut luna mutantur. Alii aliter ſentiunt. Quare

N. 86. Dico 1. Suppoſitâ fide & fiducia inhæſitanti omne dæmonum genus etiam perverſiſſimorum, & malitioſiſſimorum ejicitur ſine oratione & jejunio. Ita clarè conſtat ex ſæpè dictis in progreſſu hujus armamentarii; dæmones enim non ejiciuntur poteſtate humana, ſed divina, non ex opere operantis, ſed ex opere operato, non ex meritis propriis, ſed ex meritis Chriſti: ergò.

Dixi notanter *ſuppoſitâ fide & fiduciâ inhæſitanti.* Cùm enim dæmones quandoque ex permiſſione divina majorem habeant poteſtatem corpus vexandi, atque ita majorem

jorem timorem incutiendi, à fide & fiducia elicienda impediendi, non dubium, orationem & jejunium esse necessarium. Hinc

Dico 2. Si dæmon ex permissione divina majorem aquisivit potentiam corpus divexandi, jejunio & oratione cooperandum est, ut ad veram & roboratam fiduciam pertingendo divina potestate expellatur. Ita colligitur ex Abulensi q. 172. qui ait, apud Judæos pessimum fuisse habitum dæmonem surdum & mutum, idque colligi ex eo, quòd Judæi mirati sint, à Christo ejici dæmonem surdum & mutum, & dixerint: *Nunquam sic aparuit in Israel.* Cujus ratio naturalis est, quòd nescias, quid cum surdo & muto incipere debeas: si enim surdus sit, instructionem debitam non intelligit, si mutus sit, nihil respondet, neque afflictiones cordis aperit: & quomodo talem ad veram dispones fidem & fiduciam, dicente Apostolo: *Fides ex auditu*, quô tamen minime pollet? Similiter, si dæmon majorem aquisivit potestatem corpus divexandi, persona ordinariè timidior, atque suggestionibus diabolicis assensum præstandi promptior est: ut ergò timore excusso in fide & fiducia roboretur, & stabiliatur, jejunium & oratio necessaria erit. Oratio quippe condita jejunio & carnis afflictione magna impetrat à Deo, ùt eleganter discurrit S. Chrysosto- N. 87.

 mus

mus in præfatum Scripturæ locum: *Qui orans, ait, jejunat, binas possidet alas, quibus ventos ipsos volando prætervehitur: non enim oscitat, nec extenditur, nec torpet orando, quæ multi patiuntur, sed igne ardentior & terra superior est; quare terribilis hostis dæmonibus redditur. Nihil enim est homine probo orante potentius.*

N. 88. Dico 3. Oratio & jejunium tam ex parte Exorcistæ, quàm energumeni, si capax sit, sunt suô modô necessaria. Ratio est, quia ex utraque parte fides & fiducia necessaria est: ergò utraque pars adhibere debet media congrua ad eam aquirendam. Præterea utraque pars contra diabolum dimicare debet: ergò arma congrua assumere debet; sed jejunium & oratio, ait Barradius in textum præfatum Scripturæ, adversùs dæmones, & vitia omnia egregium sunt remedium. Militibus, qui adversùs corporeos hostes dimicant, robur affert cibus: eos verò, qui adversùs hostes spirituales certant, fortes reddit, ac strenuos cibi abstinentia. Armantur milites ferrô, ac spirituales milites armantur jejunio. Et D. Basilius Homil. 1. de laudibus jejunii: *Jejunium*, inquit, *armatura est ad confligendum cum impiis spiritibus.* Consonat etiam D. Chrys. Hom. 58. in Matth. *Jejunium*, ait, *Angelum ex homine facilè reddit, & virtutibus incorporeis mirum in modum reluctatur. Quamvis non jejunium solùm, sed oratione quoque, ac multò magis oratione opus*

opus est. Unde Euthymius in cap. 17. Matth. *Oratio dæmoni admodum terribilis est.* Et S. Leo serm. 2. de Jejunio septimi mensis: *In omni agone certaminis Christiani utilitas continentiæ plurimùm valet, ita, ut quidam sevissimorum Spiritus dæmonum, qui ab obsessis corporibus nullis Exorcizantium fugantur imperiis, sola jejuniorum & orationum virtute pellantur.* Inde

Inferes, commessationibus & compotationibus deditos, licèt fortè ebriosi non sint, minùs fore aptos muneri exorcistico; nam D. Petrus ad resistendum diabolo sobrietatem & vigilantiam requirit cap. 5. v. 8. Sicut enim sobrietas mater est sanitatis, Sapientiæ, & Sanctitatis, mentémque vigilem & acrem facit ad orandum, ita ex adverso commessatio & compotatio mater est infirmitatis, insipientiæ, libidinis, cæterorúmque vitiorum, mentémque sopit, & ineptam facit ad meditandum; ideóque diabolo valdè amica est. Agnovit id S. Chrysost. Homil. 58. in Matth. dum ait: *Diabolo nemo magis amicus est, quàm, qui deliciis & ebrietate maculatur; Hic enim fons, hæc mater est vitiorum omnium: Sues ex hominibus facit.*

Quare non unum duntaxat, sed triplex jejunium perutile est: *Primum* est abstinentia ab omni peccato. *Alterum* est abstinentia ab illicitis voluptatibus. *Tertium* afflictio carnis secundùm gustum & tactum;

ctum; & de omnibus textus supra citatus intelligi potest.

Quæstio nona.

De Humilitate Exorcistæ.

PRima vitiorum radix superbia est, quæ non gratiam duntaxat divinam impedit, fiduciam exterminat, sed Deum positivum adversarium habet. Quare versipellis hostis generis humani telum hoc potissimum mira subtilitate in Exorcistam detorquet, ut superbiâ tumidus DEum sibi resistentem habeat: jam enim miris laudibus extollit Exorcistam, ceu humilitate, castitate, & reliquis virtutibus conspicuum: jam apud plebem ceu sanctum deprædicat: jam tacitis suggestionibus eum adoritur, ut seipsum extollat, cæteros despiciat: suam quærat laudem, aliorum vituperium. Et revera, nisi Exorcista continuis apud DEum precibus instet, actus humilitatis quasi continuos exerceat, facilè à diabolo decipitur: videns quippe obedientiam dæmonum, admirationem hominum, facilè inflatur. Quare

N. 89. Dico. Exorcista volens efficaciter expellere dæmonem, humilitate conspicuus esse debet, ne fortè superbia elatus dæmon in ipsum potestatem aquirat. Ita Christus ipse

ipſe S. Brigittam docuit lib. 1. Revel. cap. 32. mihi fol. 48. dicens: *Ab aliquibus quippe hominibus exit diabolus libenter & cito, & ab aliquibus non niſi invitus & coactus. Nam in aliquos intrat diabolus vel propter delictum Parentum, vel propter aliquod occultum judicium Dei, ut puta in pueros, & inſipientes: in aliquos propter infidelitatem, vel aliud aliquod peccatum; ab his libenter exit dæmon, ſi ejicitur ab his, qui ſciunt conjurationes vel artem talem ejiciendi dæmones: ſi ipſi faciunt talem ejectionem propter vanam gloriam, vel propter aliquod lucrum temporale; quia diabolus habet poteſtatem ingrediendi in eum, qui ejecit, & in illum iterum, à quo ejectus eſt.* Sed

Probatur Concluſio ulteriùs: cujus operationi DEUS poſitive reſiſtit, ille nulla poteſtate effectum conſequetur; ſed Deus operationi ſuperbi poſitivè reſiſtit; ſic quippe docet D. Petrus 1. Epiſt. cap. 5. Et S. Jacob. c. 4. v. 6. *DEus ſuperbis reſiſtit, humilibus autem dat gratiam.* Unde D. Chryſoſt, Homil. 20. in Epiſt. ad Roman, ait, ſuperbiam eſſe ſummam ſtultitiam & inſaniam, nec ſuperbo quidquam eſſe inſanius. Quid enim inſanius, quàm DEO reſiſtere, & cum DEO inſtar Gigantum velle bellum gerere? quid inſanius, quam ſe DEI, à quo omnia pendent, favore, gratia, ope ſpontè privare & ſpoliare? quid inſanius, quàm non hominem, non Angelum, non dæmonem, ſed Deum habere antagoniſtam & hoſtem, Eumque, qui in ſuperbos tonat, &

ful-

fulminat, àd duellum provocare? Unde & S. Hieronymus Epist. 45. ait: *Quale malum sit oportet quod adversarium habet DEUM?* Superbus enim suo fastu quasi DEUM lacessit, & ad singulare certamen provocat. *Unde DEus Zelotes illud acceptat, aitque: meus est hic antagonista, meum est hoc duellum: hic exercendæ meæ vires, hic proterendus novus Lucifer: gloriam meam alteri non dabo.* Ita Cassian. lib. 12. de instit. Renun. cap. 7.

Quare, cùm vera fides, & roborata fiducia ad expulsionem dæmonum necessaria, donum DEI sit, à superbis vix, aut ne vix quidem acquiri potest: quomodo enim quis donum à suo antagonista sibi positivè resistente expectet? certè superbus ceu vas tumidum, & ventô arrogantiæ plenum, omnis doni cœlestis incapax est: humilis verò est vas demissum & vacuum; ideóque liquoris divini capacissimum. Sicut ergò pluvia à collibus descendit in valles, ita Donum DEI è Cœlo depluit in humiles. Denique, veluti *radix omnis peccati* & mali *superbia est.* Eccli. 10. v. 15. Ita radix & fons omnis boni & virtutis est humilitas: ubi autem radix nulla, ibi nullum germen, ubi non est fons, ibi nec aqua stillans: ergò ubi nulla humilitas, ibi nulla virtus, consequenter nec fides & fiducia necessaria.

Unde per se corrùit instantia fortè faciendа, quòd inconstantes supra solam fidem

dem & fiduciam, hic verò etiam humilitatem ad expulsionem dæmonum necessariam adstruamus. Fatemur etenim solam fidem & fiduciam unicam esse dispositionem necessariam, & in casu, raro utique, possibilem absque humilitate, ordinariè tamen pullulare & emanare ex fonte omnis boni, qui humilitas est. Si quis ergò muneri exorcistico operam suam navare, feliciterque dæmones superare velit, humilitati studeat, motiva sese humiliandi in memoria retineat, eáque frequenter expendat, & sua humilitate superbissimum draconem facilè vincet.

Exemplum vivacissimum nobis repræsentatur in D. Hilarione, qui teste S. Hieronymo in ejus vita, præ cæteris Sanctis dominatus est dæmonibus, plurimósque expulit: hoc autem in eos imperium acquisivit contemptu sui, fugâ opum, & honorum. *Crebrò*, inquit S. Hieronymus, *mutabat locum, non ex levitate, sed honorem fugiens, & importunitatem. Semper enim silentium & vitam ignobilem desiderabat. Singulos hortabatur præterire figuram hujus mundi, & eam esse veram vitam, quæ vita præsentis emeretur incommodo.* Videns omnium ordinum ad se concursum fieri, flevit amarè: Rogatus, cur fleret? *rursum*, ait, *ad sæculum redii, & accepi mercedem meam in vita mea.* Mirentur alii signa, quæ fecit, mirentur incredibilem abstinentiam, scientiam, humilitatem: ego N. 90.

nihil

nihil ita ſtupeo, quàm gloriam illam & honorem calcare potuiſſe. Concurrebant enim ad eum Epiſcopi, Presbyteri, Monachi, Matronæ quoque Chriſtianorum: grandis tentatio; at ille nihil aliud, niſi ſolitudinem meditabatur dæmones in energumenis ubique eum latere cupientem prodebant; ſed ille dolens, & quodammodo in ſui ultionem ſæviens, tantâ eos orationum inſtantiâ flagellabat, ut omnes ex energumenis expelleret. Habuit præterea hanc gratiam, ut ex odore corporum, veſtium, & earum rerum, quas quis tetigerat, ſciret, cui dæmoni vel vitio ſubjaceret. Terribili ac feroci camelo procedens obviam dixit: *Non me terres diabole tanta mole corporis, & in vulpecula, & in camelo unus atque idem es.* Oronius vir potens à legione dæmonum ab eo liberatus, obtulit ei multa dona. Recuſanti ait: *da pauperibus.* Cui Sanctus: *Tu*, ait, *melius potes tua diſtribuere, qui per urbes ambulas, & nôſti pauperes. Ego, qui mea reliqui, cur aliena appetam?* Cumq; ille doleret ſua reſpui, *noli*, inquit, *contriſtari ô fili, quod facio, pro me; & pro te facio, ſi enim hæc accepero, & ego Deum offendam, & legio ad te revertetur.* Hæc & plura Sanctus Hilarion, cujus, ſi facta contra dæmonem heroica imitari libeat, priùs tui ipſius contemptum, priùs humilitatem imitare.

Et revera, licet coram hominibus expulſio dæmonum admirationem pariat, in

Exor-

Exorcista nihilominus humilitatem ex sequentibus motivis parere deberet. *Primò* etenim non ejicit potestate propria, sed divinitùs gratis, & sine omnibus suis meritis accepta: *Si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis?* ait Doctor gentium 1. Corinth. 4. v. 7. Certè, nemò gloriatur de potestate consecrandi, absolvendi &c. etsi nobilior & perfectior sit. Cur ergò de potestate dæmones ejiciendi glorietur, séque super alios fortè exaltet? *Secundò*: si separaverit pretiosum à vili, divinum ab humano, nihil nisi terra & cinis, putor & fœtor remanebit. Potestas quippe divina est, consistens etiam cum gravibus peccatis separa: ergò potestatem, & homo nudus, peccatis maculatus remanebit. Benè ergò Christus Dominus monet: *in hoc nolite gaudere, quia spiritus subjiciuntur vobis, sed quia nomina vestra scripta sunt in cælis.* Luc. 10. *Tertiò*: Si dæmon expellatur, non homo purus, sed principaliter Deus expellit utens operâ Exorcistæ ceu instrumenti sui, non secùs ac secans securi utitur: sed *nunquid gloriabitur securis contra eum, qui secat in ea?* Isaiæ. 10. v. 15. nunquid securis applicata contemnet aliam æquè aptam, imò ad secandum fortè longè aptiorem? quòd si ergò in Domino sapis, exspolia te coram DEO omni bono, quòd habes, & ingenuè confitere, nihil esse tuum, Illique soli deberi gloriam: *Soli Deo honor & gloria.* 1. Tim. v. 17.

Quæstio decima.

De charitate proximi, & zelo animarum Exorcistæ necessario.

HEu! exclamat S. Augustinus Serm. 40. ad Fratres in eremo, *Cadit asinus, & omnes eum sublevare festinant, clamat porcus, & cum eo clamare cæteri non cessant: sed clamat inter tormenta fidelis, & non est, qui respondeat.* Clamat energumenus, & non est, qui adjuvet, clamat miser, & nemo miseretur. Tremunt Exorcistæ, quoties energumenus vel à longè apparet. Semper titubant, semper ex qualitatibus personarum confunduntur. *Leo,* ajunt, *est in via, & Leæna in itineribus,* & quis resistendo prævaleat? sed audiant lectionem practicam, quam format S. Gregorius in Job, ubi interpretatur, cur diabolus juxta 70. expositionem appelletur Mirmicoleon, quod est compositum ex formica & Leone, & respondet: *formicis leo est, & leonibus formica; quia sicut contra consentientes leo est, ita contra resistentes debilissima formica.* Quare.

N. 91. Dico 1. Exorcista volens tutò & efficaciter suas adimplere partes, charitate proximi fulgere debet. Licèt enim ad dæmones expellendos simpliciter in Exorcista sufficiat potestas Ordinis, cum fide & fiducia, tamquam necessariò requisitis dispositionibus, ut nihilominùs omnes superet

peret difficultates, charitas necessaria est: charitas quippe igni comparatur, & sicut parva sæpè scintilla contempta magnum excitavit incendium, ita charitas in corde gliscens, totum inflammat hominem, & omnem excludit timorem, S. id attestante Joanne: *Timor non est in charitate, sed perfecta charitas foras mittit timorem.* Joan. cap. 5. v. 18. Similiter charitas necessaria est ad perfectam fiduciam aquirendam, ùt denuò S. attestatur Joannes c. 5. cit. v. 17. dicens: *in hoc perfecta est charitas nobiscum, ut fiduciam habeamus* Et. D. Augustinus lib. 14. de Civitate cap. 9. dicens: *Boni animi motus, atque affectus ex amore, & sancta charitate veniunt.* Confirmant hanc veritatem SS. Patres passim, quorum textus aliquos jam suprà retulimus.

Imò ratio ipsa dictat: nam D. fatente Joanne cap. 4. v. 16. *DEus charitas est, & qui manet in charitate, in DEO manet & DEus in eo.* Qui autem manet in DEO, quodcunque voluerit, à DEO obtinere potest, ùt ipsemet Christus docet Joan. capite 15. *si manseritis in me, & verba mea in vobis manserint, quodcunque volueritis, petetis, & fiet vobis.*

Denique charitas necessaria est, ut miser etiam energumenus igne charitatis accendatur. Ideo quippe Cant. 8. v. 6. de amore dicitur: *Lampades ejus, lampades ignis atque flammarum.* Ezechiel pariter cap. 1. v. 13. vidit *aspectum Cherubinorum quasi car-*

bonum ignis ardentium, & quasi lampadarum. Quod exponens S Gregor. Homil. 5. ita loquitur: *Quia Sancti Viri, dum quosdam juxta se positos, quasi tangendo ad amorem accendunt, carbones sunt.*

N. 92. Dico 2. Exorcistæ pariter necessarius est zelus animarum, ita, ut non tantùm corpus, sed & animam curare satagat. Nam anima plùs est, & incomparabiliter plùs, quàm corpus humanum, illa immortalis, hoc mortale, illa imago Deitatis, hoc pulvis & cinis. Neque corpus ab hospite maligno facilè liberari potest, nisi priùs anima sit à maculis peccatorum liberata.

Quare Exorcista vivaci memoria retineat exemplum sui Principalis Christi Domini, qui *pertransiit benefaciendo, & sanando omnes oppressos à diabolo.* Act. 10. v. 38. En omnes sanat oppressos! nec divitem, nec pauperem, nec juvenem, nec senem deserit. Pertransiit totam Galilæam & Judæam, ad omnes se effudit, honoratos & abiectos, mares & fæminas, nec ullum suâ gratiâ indignum reputavit. Denique pro omnibus mortuus est, ut opera dieboli dissolveret, & Princeps hujus mundi ejiceretur foras Ad exemplum ergò sui Principalis potestatem sibi gratis datam applicet; nam ùt benè monet D. Bernardus sermone 18. in Cantica: *Rem profectò proximi retinet, qui metu fortè aut segnitie, aut minùs discreta humilitate verbum bonum, quod*

quod potest prodesse multis, inutili, imò & damnabili ligat silentio: certè maledictus, qui frumenta abscondit in populis.

CAPUT QUARTUM

De Interrogationibus in genere, & in specie formandis, aliis que erroribus vitandis.

Quæstio prima.

Utrum locutio diabolo permitti possit, & qualis ejus sermonibus fides adhibenda?

ADvert. Tum ex Scriptura, tum ab experientia fore certissimum, diabolum sæpè sæpiùs lingua Energumeni ceu instrumento uti ad suos conceptus manifestandos; ordinariè verò loqui linguâ maternâ patientis, ita, ut difficulter compellatur ad idioma peregrinum, & ignotum, prout superiùs jam diximus, cujus ratio est, tum quia, ùt loquitur P. Mengo, lingua ad unum modum habituata est obedientior, & ad motus illi placentes magis disposita. *Tum*, quia Exorcista illã solùm interrogandi, & jubendi potestate N. 93.

prædictus est, quæ vel directè, vel indirectè conducit ad expulsionem dæmonum, sed lingua latina, vel alia ignota energumeno nullatenus conducit, sed potiùs causa est majoris curiositatis; atque ideò dæmoni lingua peregrina sæpè à DEO non conceditur, ut humana curiositas confundatur, quæ potiùs delectatur audire dæmones curiosè loquentes in obsessis corporibus, quàm verba DEI prolata à suo Ministro; *Tum*, quia Exorcista ordinariè tantùm ea præcipere potest, quæ diabolus antè in absentia sua facere consueverat, cùm ea sola à Deo concessa præsumantur; quare si diabolo solum pedem aut aliud corporis membrum vexanti, aut ex voluntate Dei muto loquelam præciperet, actum ageret, cùm ex voluntate DEI obsequendi potestate prædictus non esset: ergò, si constet, diabolum nunquam usum fuisse idiomate ignoto, frustrà ad illud compellitur. Quòdsi ergò alia evidentia habeantur obsessionis signa, frustrà ad idioma ignotum recurritur: & fortè Exorcista multo labore fatigatus vix integrum sensum ignoti idiomatis percipiet; quare directè ad Quæstionem ℞. &

N. 94. Dico 1. Si dæmon non specialiter interrogatus per os energumeni loqui præsumat, Exorcista illicò ad exemplum Christi Luc. 4. silentium imponat: clamantibus, quippe dæmonibus: *Quid nobis & tibi JEsu*

JEſu Nazarene, veniſti huc perdere nos? ſcio te, quis ſis Sanctus DEI. Licèt veritatem fateretur, *increpavit illum JEſus dicens: obmuteſce, & exi ab eo.* Ratio naturalis eſt, quia Exorciſta perſonam Judicis, diabolus perſonam rei agit: atqui reus à Judice non interrogatus loqui non permittitur; imò temerarius habetur, ſi non quæſitus reſpondeat vel in Judicio impertinentia ſine ordine effutiat: ergò.

Porrò, ſi quæras, quo modo illi ſilentium imponendum? ℞. ex dictis c. 1. per præceptum tali v. g. modo factum: *In Nomine JEſu tibi præcipio, ut obmuteſcas,* Vel *in perſona mei Principalis tibi præcipio* &c. N. 95.

Si quæras 2dò, an illi permittenda loquela, ſi dicat, ſe divinitùs juſſum, ut aliqua detegat? ℞. ordinariè non fore permittendam: ratio eſt, tum, quia Deus diabolo inimico ſuo maximo ordinariè non cenſetur ſua revelare ſecreta: tum, quia ordo juris videtur inverti, ſi Judex à reo de modo procedendi informetur, & edoceatur; dedecet enim Judicem agere diſcipulum rei, tum; quia dæmon experientia teſte hoc medio plures decipit Exorciſtas, ùt non ſemel mihi relatum eſt, jam enim docet peregrinationem in hunc locum, jam in alium inſtituendam, talem orationem perſolvendam &c. cui ſi Exorciſtæ inexperti fidem habeant, ceu diſcipuli à Doctore ſuo diabolo meritò ridentur N. 96.

tur, ſicut modernus quidam Exorciſta ob reverentiam reticendus locô ſperati effe-ctûs ſubſannationem & riſum reportavit; cùm enim diabolus plurimis horis per Exorciſmos adjuratus diceret, opus eſſe, ut omnes genuflexi tria Pater & Ave perſolverent, atque his perſolutis denuò ad promiſſa ſervanda adjuratus fuiſſet, reſpondit dæmon, ſe interim novas recipiſſe vires, ut iterum per aliquot horas reſiſteret: ſic & alii dæmones ſæpè immoderata ſuadent jejunia, peregrinationes viribus impares, & ſimilia, quæ jugum Chriſti non ſuave, & onus ejus leve, ſed duriſſimum, atque graviſſimum faciunt; quare diabolo loqui volenti cordatè ab Exorciſta dicendum, ſe eſſe Chriſti Miniſtrum, ſe Judicem, & diabolum reum, ſe nôſſe, quid ſacra præcipiat Scriptura &c. quòdſi tamen quæſtio vel directè, vel indirectè ad expulſionem conducens videatur.

N. 97. Dico. 2. Diabolus legitimè in Nomine JEſu de veritate edicenda adjuratus, etiam contra voluntatem ſuam veritatem edicere cogitur, atque ſic veritatis diabolicæ cauſa non in diabolum ſed immediatè in poteſtatem Exorciſticam refundenda erit. Ratio eſt, tum, quia omni jure cautum eſt, reum legitimè ſecundùm juris ordinem interrogatum cogi ad veritatem dicendam, ſed diabolus eſt reus; Exorciſta verò Judex legitimus: ergò. Tum; quia Exorciſta

pote-

potestate præditus est ad dæmonem ex corporibus humanis ejiciendum, ita, ut non ipse, sed principaliter Christus ejicere dicatur: Ergò pariter potestate præditus esse debet interrogationes necessarias vel utiles ad eum finem faciendas; frustra enim conceditur finis, si media denegentur: Ergò sicut potestas ejiciendi ex dictis est infallibilis, ita potestas media extorquendi infallibilis erit. Tum, quia Christus ipse interrogando veritatem à diabolo expressit Luc. 8. v. 30. quærens *quod tibi nomen est? at ille dixit: Legio*: ergò idem licebit Exorcistæ vices & personam Christi sustinenti.

Dixi tamen notanter in conclusione: *legitimè in Nomine JESU adjuratus*: Nam si de vanis, inutilibus atque ad expulsionem non conducentibus interrogaret, à patre mendaciorum nil nisi mendacia expectare posset: sicut enim reus illegitimè, & contra jurisdictionem interrogatus contra se veritatem fateri non cogitur, ita diabolus minimè cogetur.

Insuper, si Exorcista suo & non Christi nomine interrogat, contra clarum scripturæ ordinem facit, uti c. 1. q. 2. fuit probatum, neque Christum, sed semetipsum principalem dæmonis judicem constituit: ergò meritò timenda falsitas & deceptio diabolica.

Quæstio secunda.

An adjurare dæmonem modò deprecativô, vel interrogare de inutilibus, vanis, curiosis & nocivis semper sit mortale peccatum?

N. 98. ADvert. quòd adjurare secundùm S. Thomam 2. 2. q. 90. ar. 1. sit, *aliquam personam imperando, aut obsecrando inducere ad aliquid faciendum, omittendúmve, invocatione alicujus rei sacræ.* Unde duplex est adjuratio, videlicet deprecativa, quæ fit deprecando alterum invocatione rei sacræ, qualiter Apostolus ad Rom. c. 12. v. 1. fecit: *obsecro vos per misericordiam DEI.* Altera est imperativa, quæ fit imperando. Differt autem adjuratio etiam deprecativa ab oratione, quia per orationem semper aliquid petitur ab altero, etiam non repræsentando rem aliquam sacram, cujus intuitu effectum postulat; per adjurationem verò petitur aliquid propter rem aliam sacram rogato repræsentatam. H. N.

N. 99. Dico 1. adjurare dæmonem modô deprecativô est semper mortale peccatum. Ita, communis omnium. Ratio breviter est, tum, quia adjurare dæmonem deprecativè, est obsecrare, societatem cum ipso habere, operibúsque ipsius malignis commun-

municare, & quasi se illi subjicere; sed hoc utique est mortale: ergò. Tum, quia dæmon nihil sponte sua facit, quòd non sit in odium DEI, & quod non sit in hominis perniciem cessurum: Ergò.

Unde, ut licitè dæmon adjuretur, tres conditiones requiruntur. 1. ne obsecrando & deprecando, sed objurgando & imperando fiat. 2. ut adjuretur à legitimo Ministro. 3. ut adjuretur ad finem à Christo præordinatum, cujus ultimi ratio est, quia, si ad alium finem adjuretur, finis ille imprimis non posset obtineri virtute & potestate naturali adjurantis, ùt de se constat; neque etiam virtute divina à Christo accepta, qui hanc nullibi concessit: ergò necessariò ab ipso dæmone esset obtinendus, subsumo: atqui non modô imperativô, utpotè; quia solus Minister in persona Christi imperare potest: ergò modô æquivalenter saltem deprecativô. Ex hoc N. 100.

Infertur, te non posse aliquid aliud imperare dæmoni, nisi quod necessarium vel utile est ad expulsionem, ùt docent communiter omnes. Ratio clara est; quia Christus dando potestatem super dæmones, eam semper limitavit ad unicum ejectionis finem, sic Marc. ult. dicitur: *In nomine meo dæmones ejiciunt.* & Matth. 10. v. 1. *dedit illis potestatem spirituum immundorum, ut ejicerent eos:* Ergò. N. 101.

Dices:

Dices: plures sanctissimi Viri exorcizando dæmones in corporibus humanis residentes, plures actiones ab ejectione alienas imperabant, plurèsque interrogationes ad expulsionem non pertinentes faciebant. Sic S. Dominicus, ut refert Bzovius t. 14. Annal. ann. 1213. Energumenum conjurans ex maligno spiritu sciscitatus est, cujus statûs & conditionis homines plurimi inter Christianos damnarentur. Sic alii plura interrogabant Mysteria PassionisDom. &c. Resp. cum. Castro Palao de adjurat. Tr. 14. D. 4. P. 4. n. 5. alios referente, hoc Sanctos fecisse speciali instinctu Spiritus Sancti ob virtutem supernaturalem, quam habebant à DEO communicatam: si quis ergò per ordinariam Exorcisticam potestatem procedat, id certò non licebit.

N. 102. Dico 2. Interrogare dæmonem de vanis, inutilibus, nocivis, aliisque ad expulsionem non conducentibus est certò peccatum; quia sic Exorcistæ sua abutuntur potestate. An verò semper sit peccatum grave, plurimùm controvertunt Authores, & quidem in aliquibus casibus secundùm Palaum l. c. indubitatum est, grave esse peccatum, 1. si ex interrogatione occultum aliquod peccatum proximi timetur manifestandum: quia absque necessitate dare ansam graviter proximum diffamandi haud dubiè grave est peccatum. 2. si interroga-

rogationes etiam vanarum rerum nimium multiplicentur; quia periculum eſt, ne dæmon per aſtutas reſponſiones decipiat tum Exorciſtam, tum alios adſtantes. Et præcipuè, quia nimium multiplicare interrogationes videtur ſignum contractæ cum dæmone amicitiæ. 3. ſi adſit finis à dæmone addiſcendi, quia ſic Magiſter unicus, qui Chriſtus eſt, deſeritur, & dæmon in Magiſtrum aſſumitur, quod Chriſto dedecori, diabolo autem eſt honori. 4 ſi diabolo de vanis & inutilibus interrogato certa præſtetur fides: Licèt enim dæmoni ſecundùm dicta fides dari poſſet in iis, de quibus legitimè adjuratur, in aliis tamen nullam meretur; ratio eſt, quia unicum credendi motivum eſſet veracitas diaboli; non enim motivum eſſet veracitas Dei, quia diabolo non utique creditur fide divina; nec poteſtas Exorciſtica, quæ ad vana data nulla eſſe ſupponitur: ergò ſola veracitas diaboli: credere autem diabolum certò veracem, eſt illi magnum deferre honorem, atque ita graviter coinquinari. 5. interrogare modô deprecativô ob dicta ſuperiùs.

Utrum autem ex levitate & curioſitate unam vel alteram rem vanam interrogare non deprecando ſed imperando, neque certam fidem adhibendo ſit peccatum mortale, Doctores plurimum controvertunt, nam Doctores graviſſimi plures putant, non excedere veniale, ita Sylveſter V. adjuro. N. 103.

juro. q. 5. in fine q. 6. Cajetanus 2. 2. q. 90. art. 1. ad finem. Sotur. l. 8. de Instit. q. 3. a. 3, circa solut. ad 2dum, Navarrus, Suarez, Lessius, Sanchez, Bonac. quid Palaum l. c. relativ. ipse tamen Palaus, quem sequitur Brognolus p. 1. Manual. c. 3. art. 5. n. 300. veriùs existimat, semper esse peccatum mortale, cujus ratio est, tum, quia similia vana & curiosa peti nequeunt impetrando, cùm non petantur ex potestate sibi commissa: ergò eo ipso, interpretativè saltem deprecando, quod semper esse mortale fatentur omnes, tum; quia dæmon semper in sua voluntate liberè consentiendo respondet, quoties illegitimè interrogatur: nihil autem sponte ob suam in malo obstinatam voluntatem facit, quod non sit ex odio Dei, & ad obscurandam ejus gloriam & nostram perditionem procurandam: ergò pariter in præsenti ita respondere censetur. Subsumo: sed dare occasionem loquendi ex odio Dei, & ad obscurandam ejus gloriam, est peccatum mortale? ergò.

Quæ-

Quæstio tertia.

Quænam ſint interrogationes neceſſariò vel utiliter formandæ?

ADvert. Plures paſſim ab Authoribus præſcribi interrogationes neceſſariò vel utiliter formandas, quarum præcipuè ſunt ſequentes. 1. de nomine, ut ſciat Exorciſta, quem ex illis execrandis ſpiritibus alloqui debeat. 2. de numero dæmonum, ut ſic ſciatur, an plures adjurandi, vel unus duntaxat: item, an ſigna maleficii plura ſint, an unum tantùm. 3. de cauſa invaſionis, ut cognoſcatur, an maleficium factum ſit ad tempus, an in perpetuum. 4. De die & hora diſceſſionis, ut ſciatur, quomodo inter dæmones & maleficum conventio facta ſit, & pactum. 5. Quo loco dæmon ſit egreſſurus, vel per quem Exorciſtam, aut per quem Sanctum expellendus. 6. De ſignis maleficii, ut ea perquirantur, & deſtruantur. Hæ ſunt potiſſimum interrogationes, ùt videre eſt apud Gelaſium de Cilia p. 2. c. 1. n. 8. N. 104.

Dico 1. Nulla, per ſe loquendo, eſt neceſſaria interrogatio dæmonibus facienda. Ita laudatus Author Brognolus P. 1. 105. cap. 3. Probat. breviter, tum, quia dantur quandoque Spiritus muti non habentes uſum

uſum linguæ ſibi divinitùs permiſſum, ùt conſtat Marc. 9. v. 17. dantur quoque ſpiritus ſolùm pectus, renes, pedes vel aliam partem corporis poſſidentes, in quibus caſibus vana & inutilis foret interrogatio. Tum, quia Chriſtus nuſpiam legitur pro diſpoſitione neceſſaria requiſiviſſe interrogationes prævias, ſed ſolam præſcripſit fidem, uti liquet ex Cap. præced. neque ipſe Chriſtus, qui tamen omnia ad noſtrum exemplum fecit, nec Apoſtoli, nec Patres Exorciſticum munus feliciter obeuntes ordinariè interrogâſſe leguntur. Tum tandem; quia non rarò infantes incapaces loquendi à diabolo vexantur, & omninò poſſidentur; quis autem dicat neceſſarias fore interrogationes, quibus diaboli ex infantibus reſpondeant? certè in nullo Rituali, in nullo Authore me id legiſſe memini.

Dices. Rituale Romanum de exorcizandis obſeſſis ait: *Neceſſariæ verò interrogationes ſunt: ùt de numero & nomine Spirituum obſidentium, de tempore, quo ingreſſi ſunt, de cauſa, aliisque hujusmodi.* Cui conſonat Rituale Friſingenſe, & alia paſſim. ℞. fortè hoc commodè intelligi poſſe de neceſſitate, non abſoluta, ſed congruentiali & ubi commode fieri poteſt, ùt ſatis (ni fallar) ex rationibus noſtris canſtat.

N. 106. Quinimò ſæpè laudatus in arte Exorciſtica expertiſſimus Brognolus hanc interroga-

rogationem de nomine docet esse superfluam, & perniciosam, cujus rationes potissimùm sunt sequentes. 1. Quia dæmones non habent nomina sibi propria, quibus ab invicem se dignoscant, sed, si quæ fortè nomina sortiuntur, à diversis officiis desumpta sunt; unde sicut sæpè secundùm imperium Luciferi inferorum Principis mutant officia, ita quoque sua nomina mutant; hinc, qui hodie est Asmodæus seu spiritus luxuriæ, cras erit sathan, seu spiritus iræ: qui hodie est Mamon seu spiritus avaritiæ, cras erit Beelzebub seu spiritus gulæ &c. imò; quia unus spiritus malignus sæpè ad diversa excitat vitia, idem diversa sortiretur nomina. 2. Dæmones studiosè absurdissima assumunt nomina nec honestè usurpanda, ùt passim constat ab experientia. Sic 7. diaboli à nostro P. Luca Veteris Oetingæ adjurati tam absurda, turpia ac inhonesta habuerunt nomina, ut tria eorum propter honestatem totaliter reticendo sola priora tam in ipso Exorcizationis actu, quàm in ratione Theologica sui Procesşûs Exorcistici (prout in Archivo nostro Monacensi omnia reservantur) nominaverit, quæ tamen & ipsa parùm honestati congrua videntur; primus enim vocabatur Leib- oder Durchschuß: alter Bimssenstein: tertius musculus: quartus Holtzsiegel qui seipsum alio nomine etiam Bernschneider intitulavit. Ecce! si no-

mina quædam habent nec honestè nominnada, quomodo honestè interroganda? 3. quia non videtur, quid notitia nominis ad expulsionon conferat. Si dicas, ex nomine nosci, ad quem nominatim dirigenda sint præcepta, nil sane videris dicere; si enim nesciatur, ad quem spiritum dirigantur præcepta, si diabolus sit mutus, aut infantes possidens &c. cur non semper sciatur? vel si nostros sermones ad homines de nomine ignotos dirigimus, cur non etiam ad diabolos de nomine ignotos dirigere valeamus?

Cæterùm: quia ipsemet Christus Marc.
N. 5. dæmonem interrogavit de nomine di-
170. cens: *quod est tibi nomen?* cui respondit dæmon: *est mihi nomen legio; quia multi sumus.* Non videtur illicitum ad imitationem Christi de nomine interrogare, non tamen absolutè necessarium, cùm & ipse Christus ordinariè interrogâsse non legatur. Verùm; quia in decursu jam sæpiùs dictum, nullam licere actionem aut interrogationem nec directè nec indirectè ad expulsionem conducentem, commoda & utilitates hujus interrogationis videntur sequentes. 1. Ut significetur per vocabula in operatione, quid valeant, prout loquitur S. Gregor. Hom. 34. in Evang. cùm enim nomina dæmonum ab officiis potissimùm sint desumpta, nomine cognito faciliùs liquet, ad quodnam peccatum diabolus ener-

energumenum frequentiùs inducere satagat, sicque faciliùs remedia præscribuntur; cùm intentato & deprehenso vitio meliùs & tutiùs contraria virtus opponatur. 2. ùt ait Valerius Polidorus in Præfat. c. 11. & seqq. Petrus Antonius Stampa in fuga Sathanæ §. 20. Mengo, & alii, quæstio de nomine utilis est, ut eo cognito scribatur idipsum, & in contemptum superbissimi diaboli comburatur: experientia quippe testis est, dæmones per solum contemptum sæpè in fugam verti, sic cùm anno 1711. domus pupillorum Frisingensis à dæmonibus miserè fuisset divexata, ipsique pupilli quasi phrenetici ac deliri miserè decumberent, per solum diaboli contemptum pristinæ libertati, ac sanitati sunt restituti, ùt ab eorundem Curatore testatum accepi, & fuse in ejusdem domûs Archivo videri potest. Licèt ergò dæmon verum, sive falsum, honestum, vel inhonestum inducet nomen, præfatis finibus opportunum erit.

Dico 2. quærere de numero dæmonum pariter non est absolutè necessarium, N. 108. quamvis utile esse possit. Prima parr patet ex dictis concl. præced. Secunda verò, quæ est contra nostrum Brognolum l. c. probatur ex eo, quòd cognita unitate vel pluralitate dæmonum adjuratio, & Exorcizatio faciliùs & securiùs in singulari vel plurali proferatur sine omni formidine errandi-

M 2 quam;

quamvis enim conditionatum formari posset præceptum, ut, si plures sunt, omnes pariter exeant, & recedant, revera tamen, sicut aliæ formæ Sacramentales, si fieri possit, absolutè proferendæ sunt, ita forma Exorcismorum absolutè proferenda erit: quod confirmatur tum ex Rituali Romano, tum Frisingensi, aliisque passim volentibus necessariam (necessitate saltem congruitatis) fore quæstionem de numero dæmonum, tum etiam ex Historiis certa fide approbatis, ubi passim legitur, tot dæmones esse ab una persona expulsos: sed id aliunde innotescere vix potuisset, nisi de numero dæmonum quæstio mota fuisset.

Verùm cùm Exorcista numerosam fortè percipit copiam dæmonum corpus unum possidentium, ne quæso, vano percellatur timore; sicut enim una potestate unum non minùs ac omnes ejicit, ita una facilitate; cùm non potestate propria, sed divina expellat, non suo, sed in nomine JEsu Christi, cui omnia subjecta sunt, & cui omne genu flectitur: neque tamen approbandam puto rationem Gelasii di-Cilia suprà n. 104. appositam, scilicet, ut sciatur, an signa maleficii plura sint, vel unum, sive enim centum sint, sive unicum, dæmoniis omnibus alligatus; infinitæ Dei potestati resistere nequit, neque signa illa maleficii perquirenda, vel destruenda sunt, sed absolutè vilipendenda, ùt suo loco dicam.

Dico

Dico 3. Quærere de causa ingressûs quandoque utile, quandoque damnosum esse posset. Ita Brognolus p. 1. c. 3. art. 5. n. 4. utile est, si fiat cum debitis cautelis, videlicet in secreto, ne fortè persona energumena sine ratione diffametur, neque certa fides adhibeatur, si fortè dæmon (ùt plurimùm assolet) causam ingressûs in sagam maleficium ponentem detorqueat; minùs de saga ipsa inquirat, vel omninò ab ea salutem personæ afflictæ restituendam deposcat; si enim cum hisce cautelis fiat, persona afflicta imposterum similem causam securiùs evitabit, & declinabit. Damnosum verò est, si absque prædictis cautelis fiat. N. 109.

Sed displicet rursus ratio citati Gelasii di-Cilia dicentis, talem quæstionem utilem, ut cognoscatur, an maleficium factum sit ad tempus, vel in perpetuum: dato enim, quòd diabolus edicat, illud in perpetuum esse factum, anne mox pusilanimis Exorcista desistet ab opere? anne credet maleficium etiam perpetuum, neque à Deo, vel Ministris Ejus posse tolli? certè nimiûm se credulum prodet, si similibus fidem habeat: dicat, clamet, vociferetur diabolus, se maleficiô ligatum exire non posse, quia perpetuum est, & subrideat Exorcista, dicens, se ex perpetuo facturum temporale, imò nullum. Nam ùt Fostatus q. 90. in c. 19. Matth. Lupus, Brognolus p. 1. c. 20. art. 4. n. 127. docent, maleficium perpetuum in 110.

hoc à temporali distinctum est, quòd in perpetuo signa posita non sint ampliùs in potestate sagæ aut maleficii, ut industria humanâ ea tollere, ac destruere possit, sicut potest in temporali: verùm si saga ea tollere nequeat, anne pariter Exorcista nequibit? absit sequela ista: DEus, qui absolutum dedit promissum in suo nomine dæmonia ejiciendi, certum pariter dabit effectum.

N. III. Sed, quid si diabolus dicat, se voluntate divina compulsum exire non posse usque ante mortem naturalem Energumeni? dicat, quod lubet, mendax est, & Pater mendaciorum, neque ullam meretur fidem, nisi in his, quæ potestate exorcistica compulsus fatetur, uti suprà q. 1. dictum est. Scio, diabolum hac arte sæpiùs decipere Exorcistas: sed experti cordatè resistunt, & ipso felici effectu fallaciam detegunt, prout non semel factum vidi.

Quæ-

Quæstio quarta.

Quænam ulteriores Interrogationes sint faciendæ, vel omittendæ?

DIco 1. Illicitum, Deo injuriosum, & Ordini Exorcistatûs probrosum est, à dæmone quærere, quo die, hora, & loco sit egressurus. Ita sæpè laudatus Brognolus p. 1. c. 3. art. 3. 5. q. 8. & 9. licèt alii plerumque repugnent. Prob. tum, quia potestas expellendi dæmones non dependet à voluntate dæmonis, sed à voluntate divina: ergò neque voluntas dæmonis, quo die, hora &c. egressurus sit, exploranda est; tum, quia indignum & probrosum est Judici, se subjicere voluntati rei, vel ex eo quærere, quo die, quáve horâ suppliciô sit afficiendus: sed Exorcista officium agit Judicis, diabolus sustinet locum rei: ergò. Tum, quia nullibi in Scriptura reperitur expressum, potestatem exorcisticam secundùm voluntatem dæmonis esse limitatam, ita, ut secundùm voluntatem dæmonis horam & diem expectare debeat, sed est potestas illimitata Luc. 9. v. 1. *Convocatis autem duodecim Apostolis dedit illis virtutem & potestatem super omnia dæmonia*, & c. 20. v. 13. *Ecce dedi vobis potestatem calcandi suprà serpentes, & scorpiones*, N. 112.

& super omnem virtutem inimici. Sic habetur & alibi passim: ergò.

Neque dicas, diabolum voluntate divina cogendum ad veritatem edicendam, an hoc loco, hoc die, vel hora sit egressurus, non, inquam, dicas similia; quia dæmonem miserum & fallacem in hoc puncto Prophetam experientia comprobat: miser est propheta, quia ipsemet diem & horam exitûs, utpote à solo DEO dependentis ignorat, prout sæpiùs mihimet ipsi testatus est. Pariter fallax & fallacissimus est propheta, qui in hoc puncto incautum Exorcistam miserè decipit, ùt suprà jam q. 1. n. 97. dictum est.

N. 113. Si aliud deceptionis diabolicæ exemplum desideras, vide manuale P. Brognoli l. c. ubi sequens apponit. Quidam Exorcista, cùm exorcizando sæpiùs dæmoni præciperet, ut diem, horam, & locum exitûs patefaceret, fallax tandem propheta quasi coactus dixit: *post mensem, tali hora & in illa Ecclesia egrediar.* Qua die, dum Exorcista cum multitudine populi convenisset, dæmon post multos rumores, strepitus, & ululatus, tandem cachinans Exorcistam irridebat, omnésque defectus tum naturales, tum morales ei objiciebat, Exorcista patienter sustinente singula: iterum ergò Exorcista peremptorium faciens præcipiebat, ut veridicè diem & horam, ac locum patefaceret: at dæmon prorogando tempus

pus etiam juravit, se tali die, horâ & loco egressurum, quod promissum nihilominùs in effectum deduxit nunquam, sed more solito bonum Exorcistam risu & ludibrio affecit. Tandem magno ejulatu dixit, se ampliùs non posse prorogare exitum, necdum tamen posse exire, nisi Exorcista unâ cum Energumena & Virginum comitatu Brixiam à loco domicilii 20. circiter milliaribus distantem peteret, & per viam lytanias B. Virginis decantaret, ibi verò ante imaginem S. Mariæ gratiarum, & Thaumaturgam egressurum. Bonus Exorcista lætus & hilaris à suo propheta ita instructus, atque omnibus necessariis satis provisus cum aliquibus plebeis adolescentibus iter aggreditur: sed ne adolescentulæ tædio afficerentur, amatores & procos suos secum assumunt, & in itinere juxta diaboli mandatum Matrem gratiarum collaudant. En! quid Sanctius? sed cum statuta die, & hora ante imaginem B. V. comparuissent, dæmon primitùs se valdè torqueri & cruciari ejulans, tandem in risus & cachinos solutus facilitatem credendi exprobravit Exorcistæ, eúmque locò effectûs sperati variis contumeliis & injuriis affecit; quare bonus, sed nimium credulus Exorcista totaliter resignato munere Exorcistatûs domum ignominia & confusione plenus rediit. En! modò veracem (scilicet) prophetam, sequere consilia ejus,

 qui

qui ignominiam desideras: verùm crede, si cordatè secundùm regulas procedas, dæmon nullum consilium dabit, sed tuis jussibus, & præceptis ad amussim sese conformare coactus erit.

N. 114. Dices, secundùm superiùs dicta q. 1. n. 93. & 97. licèt dæmonem interrogare de his, quæ directè, vel indirectè ad expulsionem pertinent, isque etiam contra voluntatem suam compellitur veritatem dicere, sed scire locum, diem, & horam expulsionis, pertinet ad ejectionem: ergò. Quinimò & experientia ipsa comprobat, dæmones sæpè virtute haud dubiè divina coactos, clamare, se non aliter, quàm per intercessionem hujus vel illius Sancti, in tali vel tali loco expellendos, quod verissimum esse subsequens probat effectus. Resp. D. M. Licet interrogare de his, quæ ad expulsionem pertinent, si ea dæmon naturaliter scire possit, neque ullum dæmoni honorem deferant, Con. secùs Neg. At verò dæmon naturaliter nescit locum, diem, & horam expulsionis, summúsque ei defertur honor per similes interrogationes, dum creditur eundem per inspirationem divinam illuminatum scire decreta, quæ DEus posuit in corde suo, vel dum Propheta constituitur, occultissima etiam soli DEO reservata annuntians. Quòd verò quandoque veritatem dixerit, per accidens est, neque ideò dæmon expulsus

fuit

fuit, quia dixit, ſe tali loco expellendum, ſed propter diſpoſitionem tum Exorciſtæ, tum perſonæ energumenæ: imò ſi crederetur, dæmonem vel ideò expellendum, quia ipſemet faſſus eſt ſe ejiciendum, motivum credendi, vel dæmon ipſe, vel ejusdem veracitas foret, quod planè iniquum eſt; non enim motivum credendi in DEum, ejúsque in revelando veracitatem refundi poteſt, cùm nulla legatur promiſſio à DEO facta, dæmonem fatentem ſe tali loco, die vel hora expellendum certè ejiciendum.

Dico 2. Inutile & perniciosum eſt, quærere à dæmone, per quem Exorciſtam ſit expellendus. Ita Author citatus denuò contra plurimos alios. Rationes id ſatis efficaciter ſuadentes adductæ ſunt ſuprà q. prima n. 3. & concl. præc. n. 112. quilibet enim Exorciſta authoritate & poteſtate præditus eſt fugandi dæmones: ergò quilibet eosdem expellere poteſt, & expellet, ſi legitimè diſpoſitus fuerit. N. 115.

Certè dæmon ad fallendum paratiſſimus, plures incautos Exorciſtas hoc remedio ſuam in naſſam pertrahit, prout factum eſſe narrat P. Brognolus l. c. 272. Cùm enim quidam Exorciſta adoleſcentulam quamdam exorcizaturus ſæpiùs dæmonem adjuraret, per quem Sanctum, vel per quem Exorciſtam ſit expellendus, is fictitiè multo tempore obſtinatus N. 116.

tus, tandem coactè (ùt videbatur) veritatem fassus dicebat, se non per alium, quàm per quemdam Clericum adolescentem ob ejus puritatem, & simplicitatem expellendum; quare Exorcista nimium credulus: quoties juvenculam exorcizare vellet, Clericum non tantùm comitem, sed & Exorcistam simul præcepta formantem habere voluit, & felici (ùt opinabatur) cum effectu; quoties enim Clericus tantùm præsens aderat, dæmon magnis clamoribus se puritate ejusdem nimium cruciari simulans omnem obedientiam præstitit, quem felicem procedendi modum admirantes adolescentulæ parentes enixè obsecrant, ut quotidie eandem inviseret, cùm dæmon nulli alteri obtemperare vellet: annuit Clericus, & qualibet die eandem diligenter invisit. Et quis tam felicis initii finis? audiant, horreant, obstupescant omnes; cùm Clericus imaginariè dæmonem sibi obedientissimum compresserat, & in digitum pedis relegaverat, ab ipso spiritu tentatus, modestiæ & continentiæ laxatis habenis quotidie per aliquot menses corpus adolescentulæ detorquens, cum ea carnaliter se commiscuit, dæmone nihilominus in publico semper clamante, se per ejus puritatem & simplicitatem affligi, & cruciari plurimum. Clericus tandem animosior factus etiam condiscipulos suos ad similia excitans, ab

iis proditus, pœnas ſceleri ſuo debitas dare coactus fuit. En, quære modò, per quem Exorciſtam ſit dæmon expellendus. Quare, ut Exorciſta ſecurè contra dæmonem dimicet, nunquam ſolus cum ſola alterius ſexûs perſona, ne quidem intuitu Confeſſionis Sacramentalis deponendæ converſationem habeat, ne quidquam curioſum aut ridiculum proponat, ſed ceu Judex ſeverè contra dæmonem procedat.

Dico 3. Inutile eſt quærere à dæmone, an Energumenus ſit aliquo maleficio ligatus: illicitum & peccaminoſum, quomodo hujusmodi maleficium poſſit deſtrui. Ita quoad primam partem P. Brognolus p. 1. c. 3. art. 5. q. 10. Prob. quia utilitas unica foret, ut ſigna maleficii perquirantur, & deſtruantur, hoc inutile & minimè neceſſarium eſt, ùt parte 2da infrà latè deducam: ergò. Secunda pars defenditur à Valentia 2. 2. d. 6. q. 8. punct. 2. §. atque ut ordiamur, Suarez tom. 2. de Relig. l. 4. de adjurat c. 2. n. 8. & 9. Brognolo l. c. Prob. non licet in quocunque genere ſciſcitari ariolos aut pythones, ut nobis opem ferant. Deut. 28. *Abominatur enim Dominus hæc omnia.* & Levit. 19. *non declinetis ad magos, neque ab ariolis aliquid ſciſcitemini:* ſed pythones ſunt diaboli: ergò. 2. Patres conſtanter deteſtantur, nos eſſe N. 117.

au-

auditores diaboli, vel quidquam ab eo discere: sic Origenes Homil. 16. in Numer. *Non vult DEus auditores nos fieri, & discipulos dæmonum, neque vult, ut, si quid volumus discere, discamus à dæmonibus; meliùs est enim ignorare, quàm à dæmonibus discere.* Similia habent Greg. Naz. Aug. & alii à Valentia l. c. relati. 3. Prob. ratione, interrogare dæmonem, quomodo maleficium possit destrui, idem est, ac ei præcipere, ut nos modum doceat, quo destrui possit maleficium, sicque uti ejus ministerio & obsequio: sed hoc pertinet ad quoddam pactum & societatem saltem implicitam cum ipso. quam detestatur Apostolus 1. Cor. 10. *nolo vos fieri socios dæmoniorum*: ergò. Confirm. non licet petere à malefico vel saga, ut mediante diabolo tollat maleficium: hoc quippe esset tollere maleficium per aliud maleficium, quod omnes detestantur: ergò neque licebit immediatè ad dæmonem recurrere, ut nos modum maleficia tollendi edoceat: absurdum quippe merito censetur & abominabile, ut Exorcista, cui dæmonia subjiciuntur Luc. 10. se diabolo subjiciat, ejúsque discipulum agat; nil enim dæmoni gratius foret, quàm Exorcistam judicem suum, ejus magisterio se totum committere, seque coram eo imperium, ac suæ potestatis Exorcisticæ ignarum fateri.

N. 118. Dico 4. Inutile pariter est, quærere à dæmone, per cujus Sancti patrocinium sit ex-

expellendus. Ita denuò P. Brognolus, & apertè deducitur ex rationibus in decursu hujus cap. adductis, quod confirmatur ex eo, quòd electio SS. Patronorum maximè ex devotione propria tam Energumeni, quàm Exorcistæ dependeat, non autem ex voluntate diaboli. Dein SS. Historiæ, revelationes item Sanctorum abundanter xrædicant, quinam Sanctorum specialem efficaciam contrà infernales hostes obtinuerint; tales ergò magìs quàm diaboli consulendi. Denique non semel certa relatione factum scio, dæmones plurimis in locis clamâsse, se non in hoc loco, sed in aliis per hujus vel illius Sancti patrocinium expellendos, cujus falsitatem effectus minimè secutus demonstravit: meliùs ergò & prudentiùs consulatur persona energumena, si conformiter ejusdem devotioni & fiduciæ ab Exorcista Sanctus certus Patronus denominetur, quales potissimùm sunt B. V. Maria S. Michael, S. Antonius Abbas, S. P. N. Franciscus, S. Antonius Paduanus, S. Joan. Capistr. B. Andreas de Comitibus, S. Ignatius, Franciscus Xav. aliique.

Quæ-

Quæstio quinta.

An licitum, vel utile ſit, quærere à dæmone, quis ſit eorum Princeps, atque huic præcipere, ut inferiores dæmones inobedientes excruciet, eosdémque ſecum educat?

ADvert. Licèt in inferno ſempiternus horror ſine ordine inhabitet, nihilominùs inter dæmones eſt quædam prælatio, ita, ut unus imperet, alter obediat, ùt docent Mag. Sentent. l. 2. d. 6. D. Bonav. in 2. d. 6. art. 3. q. 1. ſicque paſſim legitur tum in Chronicis noſtris, tum in aliis authenticis Hiſtoricis, Luciferum Principem tenebrarum maligna celebrâſſe conciliabula ut malitiam diſſeminando bonos everteret. Unde plures Authores deducunt cum noſtro Hieronymo Mengo in Fuſte dæmonum c. 6. Sylveſtro Prieras & aliis, licitum & utile fore, Exorciſtam interrogare, quisnam ex pluribus dæmonibus corpus poſſidentibus ſit princeps, vel, ſi nullus ſit principatum tenens, ut ipſemet aliquem Principem conſtituat ad reliquos ſecum educendos, & ejiciendos; ſtante enim, ait Mengo, inter eos diſcordia & ambitione, quis audet aſſerere, illos reſpuere principatum ſibi datum ab Exorciſtis?

ſtis? quinimò ipſum affectant maximô deſideriô. Hoc ut profundiùs examinetur.

Dico 1. Inutile eſt quærere à dæmone: quis ſit eorum Princeps, peſſimum verò & ſuperſtitioſum, Exorciſtam aliquem dæmonem conſtituere Principem reliquorum. Ita deducitur ex Palao de Adjurat. tr. 14. d. 4. p. 4. n. 9. Soto l. 8 de juſt. q. 3. art 2. Brognolo, Suarez, &c. Pars prima ex eo ſuadetur, quòd ad nullum finem ejusmodi quæſtio deſerviat: nam, ùt mox concl. ſeq. dicam, non licet imperare Principi dæmonum, ut eosdem ſecum educat. Altera pars ex eo prob. quia facere, quod dæmon maximô deſideriô affectat, eſt cum illo ſocietatem inire, eique præ cæteris aliquem honorem deferre, quod omnes deteſtantur Scripturæ. Deinde, licèt Exorciſta aliquem ùt principem conſtituat, re ipſa tamen erit inferior & imbecillior: ergò eo ipſo non poterit etiam volens alios ſecum educere. N. 19.

Dico 2. Sive Princeps dæmonum exiſtat extra ſive intra corpûs, nunquam licet petere, ut inferiores ſecum educat. Ita docet Palao cit. Suarez, Sotus, Leſſius, Sanchez, Brognolus. Prima pars prob. *tum* quia ſemper illicitum eſt à dæmone beneficium petere; beneficium enim gratiarum actionem expoſcit, ſed, quòd dæmon ſuperior inferiores pellat, eſt manifeſtum beneficium: ergò, *tum* quia hac petitione arguitur, Exorciſtam indigere auxilio dæmonis ſuperioris N. 120.

ad inferiorum expulsionem, Exorcismos, adjurationésque insufficientes esse ad illum dæmonem inferiorem expellendum, quod DEO sine ulla ambiguitate injuriosum est. Secunda pars prob. pariter tum rationibus præcedentibus, tum ulteriùs ex eo, quòd Exorcista non habeat potestatem majorem præcipiendi superioribus, quàm inferioribus: si ergó superiorem per præcepta ejicit, poterit sine auxilio ejusdem etiam inferiorem ejicere; inferior enim non est pejor, perversior, & in malo obstinatior superiore & Principe suo, tum, quia dæmon jussu Exorcistæ vel expellit dæmones inferiores virtute divina, vel dæmoniaca, & naturali? non primum, quia DEus nullibi promisit, se velle virtutem suam dæmonibus communicare ad alios expellendos: non dæmoniaca & naturali, quia inprimis constitutus ab Exorcista Princeps non est superior nec fortior aliis, vel si etiam fortior sit & superior, revera tamen illicitè ad ejus ministerium recurritur, cùm dæmon naturali sua virtute nihil agat, quod non sit in perniciem hominis, ùt eruditè insinuat S. Aug. lib. 8. de Civit. Dei cap. 24. dicens: *Quod possunt dæmones, tanquam dæmones possunt; vel quasi beneficia præstantes magìs nocentes, quia magìs decipientes vel apertè malefaciendo.*

Dices: hæc petitio conducit expulsioni; ergò licet. ℞. N. Conseq. quia, ùt bene notat

notat Palao l.c. cum aliis, ea solummodo licent, quæ expulsioni conducunt ex potestate à Christo accepta, non ea, quæ ex voluntate dæmonis conducunt, qualis est hæc petitio, & ita apud cit. Palao tenet Suarez tom. 1. de Relig. l. 2. de Superst. c. 18. n. 8. Sotus, Lessius, Sanchez.

Quare, licèt quandoque dæmones Superiores ad præcepta magorum è corporibus obsessis inferiores dæmones expellant, id pessimo fine faciunt, ut suas recipiant adorationes, oblationes, vel ut maleficium minus in aliud majus transferant. Id tamen non faciunt ad præceptum Exorcistæ; nam, ùt ait Christus Luc. 3. v. 24. *Quomodo potest Sathanas Sathanam ejicere? & si regnum in se dividatur, non potest regnum illud stare - - & si Sathanas consurrexerit in semetipsum, disperditus est, & non poterit stare, sed finem habet.* Plures similes interrogationes forent examinandæ, quas passim coacervant Authores, & videri possunt apud Hilarium Nicuesum, Gelasium di-Cilia; qui integrum Exorcismum nil præter solas interrogationes continentem, & ad expellendos dæmones potentissimum & efficacem dictum conscripserunt.

Verùm ista mihi videntur parùm utilia, unde ad alia properandum.

N 2 *Quæ-*

Quæstio sexta.

An Exorcista possit dæmonem excommunicare, in desertum relegare, vel in stagnum ignis, & sulphuris mittere?

ADvert. Exorcismaria esse passim referta gravissimis pœnis, & Excommunicationibus, quas dæmonibus inobedientibus, & resistentibus intentant, intentatas repetunt, repetitas semper augent, & multiplicant. Lege Exorcismos Hieron. Mengo, Gelasii di-Cilia, aliorúmque, ubi hæc formalia reperies: *Audi maledicte coluber DEI mandatum, cui si tu & socii tui contumaces eritis, interminatæ maledictionis excommunicationem illicò incurratis. Cedite hinc, & exite, alioquin mittam vos in profundum abyssi. Conjuro te, ut dicas, quis est ille, qui debet te hinc expellere; alioquin mittam te in profundum inferni &c.* Denique præscribunt formam juramenti extorquendi à dæmone manibus obsessi super altare, vel librum Evangeliorum, aut supra dextram Exorcistæ, vel Crucifixum positis; de obedientia scilicet præstanda, de veritate dicenda, de signo dando discessus sui &c. quæ theologicè perscrutando.

N. 121. Dico 1. dæmon nequit ullo modo excommunicari ab Exorcista. Ita Brognolus

lus,& alii. Ratio breviter eſt; quia excommunicatio juxta nominis ethymologiam idem eſt, ac extra communionem ſeparatio: ſed diabolus ſeparari nequit, cùm ſemper ſit ſeparatus, nihilque de corpore Chriſti participet: ergò. Si dicas cùm Mengo in fuſte dæmonum cap. 7. ante finem: Excommunicationem fortè coincidere cum Exorciſmo, tunc ſenſum ſimilium conjurationum planè nugatorium facis; nugari ſiquidem meritò cenſeris dicendo: *Interminatæ maledictionis Exorciſmum incurras.* Si dicas fortè per excommunicationem intelligi pœnam graviſſimam dæmonibus infligendam, ſicut excommunicatio fidelibus pœna eſt graviſſima. Tunc contra eſt, tum, quod Exorciſtæ non legatur à Chriſto collata poteſtas dæmonibus graviſſimam illam infligendi pœnam, ùt mox latiùs dicam; tum, quòd ſic excommunicationis nomen ad ſenſum impropriiſſimum detorqueas.

Dico 2. Neque Exorciſta poteſt relegare dæmonem in locum deſertum, vel in ſtagnum ignis & ſulphuris. Ita Caſtropalao de adjurat. tr. 14. d.4. punct.4. n.12. Thyræus de dæmoniac. c. 46. n. 23. Brognolus p. 1. c. 3. art. 5. q. 14. &15. ratio eſt; quia Exorciſtis ſolummodo data eſt poteſtas dæmones ejiciendi, non autem terminum ejectionis deſignandi, ùt clarè videtur deſumi ex verbis Chriſti Domini, N. 122.

Matth. 10. Marc. 3. & Luc. 9. *Convocatis duodecim discipulis suis, dedit illis potestatem spirituum immundorum, ut ejicerent eos.* Quòdsi enim Exorcistis omnis potestas in dæmones competeret, ipsos in desertum relegandi, in infernum mittendi, frustrà terminus restrictivus: *ut ejicerent eos*, additus fuisset, tum, quia si competeret Exorcistis potestas dæmones in infernum mittendi, consequenter terminum ejectionis præscribendi, pariter eis competeret potestas dæmones ejectos & expulsos cogendi, ne imposterùm personam liberatam tentarent, vel omninò redirent: sed hoc est falsum, ùt relato Abulensi 1. Reg. 16. q. 41. docet Sanchez l. 2. c. 42. n. 28. & nos infrà c. 6. ergò. Tum, quia id satis clarè desumitur ex verbis Apocal. c. 1. ubi Christus ceu Judex supremus ait: *Fui mortuus, & ecce sum vivens, & habeo claves mortis & inferni.* Ubi Christus claves inferni sibi soli reservâsse videtur, ùt explicat Corn. à Lapide in locum præf. unde optimè Tostatus q. 66. in c. 10. Matth. *potestas*, ait, *data Apostolis super dæmones non fuit absoluta, ita, ut possent, quidquid vellent, super dæmones, sed solum, ut possent eos ejicere.*

Denique minæ illæ conditionatæ omninò frivolæ & irrationabiles videntur; si enim dæmon non obediat exeundo, quomodo obediet in infernum, vel in locum desertum descendendo? si rebellis est & obsti-

obstinatus contra præcepta ex manifesta Christi promissione facta, quis ita levis corde dabitur, ut credat eundem illis præceptis obedientiam præstiturum, quæ nulla divina promissione fulciuntur? certe irrationabilia sunt, & sine ulla ratione practicantur. Sed

Dices 1. Potestas Exorcistica non est minor potestate maleficorum, sed hi sæpè alligant dæmones, imò frequenter in vitris asservant: ergò. 2. Legitur de certo converso celeberrimi Monasterii Cæsariensis, quòd diabolum ex corpore certæ personæ expulsum vitro incluserit, atque in publica Ecclesia suspenderit, & sic de aliis pluribus: ergò. ℞. ad 1. N. A. nam ùt eruditè docet Delrio Disquisit. Mag. l. 2. q. 30. sect. 2. nullus magus immediatè per se ipsum dæmonem alligare, vel vitro includere potest. Quòdsi similia quandoque contingant, id ex fœdere cum dæmonibus inito pendet, & oritur; si enim magus pactum habeat cum dæmone superiore, potest eo adjuvante ligare inferiores, sic ob fœdus & pactum initum semetipsos quasi ligare, ac rei alicui præsentes constituunt, ut sic magis benevolentiam capiant magi, sicut apertè habetur apud D. Aug. l. 2. super Gentes ad literam, ubi de Cynope mago scribit sequentia. *Cùm D. Joannes dæmones interrogaret, cur Cynopi parerent; unus eorum respondit; quia omnis virtus Sathanæ in* N. 123.

eo habita, & fœdus ac pactum habet cum universis principibus nostris, & nos cum eo pariter pactum habemus: nam & nobis obsequitur Cynops & nos illi. Ad 2. dico: id Sanctos vel ſaltem ſpecialibus virtutibus ornatos quandoque feciſſe ex ſingulari illuſtratione divina, atque poteſtate non ordinaria Exorciſtica, ſed ſpeciali ſibi ob peculiarium virtutum actus conceſſa.

N. 124. Dico 3. Vanum eſt, & prodigendo duntaxat inutiliter tempori accommodum, juramentum à dæmonibus exigere, vel proceſſum quaſi judiciarium formare. Prob. breviter, tum quòd juramentum eum in finem duntaxat aſſumatur, ut, quem non movet ſimplex veritas, ſaltem moveat invocatio divini nominis tanquam primæ & infallibilis veritatis, ſed dæmonem, qui ſummo flagrat odio erga divinum nomen, hoc certò movere nequit: ergô. Tum, quia ſperatur diabolus juramentum ſervaturus vel voluntate propria, vel coacta voluntate divina? non primum, quia, quidquid diabolus voluntate propria facit, ex odio Dei facit, nec quidquam curat nomen divinum interpoſitum, ſed illud malitioſè blaſphemat, & inhonorat. Non ſecundum; quia ſi ex mente adverſariorum Deus non cogit diabolum ad exeundum juxta præcepta ab Exorciſta in nomine ſuo facta, licet id paſſim in Scriptura promiſerit, minùs coget eundem ad ſervandum juramentum, quod nus-

nuſpiam promiſiſſe legitur. Tum, quia ex mente D. Aug. tom. 10. ſerm. 2. de decollat. S. Joan. Bapt. prout verba ejus formalia exhibet R. P. Felix poſteà tom. 1. p. 3. c.2. P. Heno & alii, non licet exigere juramentum ab eo, quem ſcit certò pejuraturum, ſed diabolus certiſſimò ſcitur pejuraturus: nam ſi propria voluntate cenſeatur ſervaturus juramentum, illud ex odio divini nominis certò non ſervabit: ſi voluntate divina cenſeatur cogendus, ſaltem jurabit cum voluntate non ſervandi, tum denique, quia ſervare juramentum dependet à voluntate jurantis: ſed exitus diaboli à corpore obſeſſi dependet à voluntate DEI ſua virtute dæmonem expellentis: ergò.

Quæſtio ſeptima.

An, & quomodo liceat Exorciſta *medicinas præbere energumenis, & maleficiatis, vel chirurgi munere fungi?*

ADvert. Medicinas eſſe in triplicem claſſem dividendas, aliæ quippe ſunt purè corporales ſeu naturales, quæ ex ſua natura ſibi à natura naturante indita producunt effectum. Aliæ purè ſpirituales, ſeu veriùs, benedictæ, quæ nullum effectum naturalem producere natæ ſunt, N. 125.

ſed quidquid habent, ex benedictione ſacerdotali communicatum accipiunt. Aliæ mixtæ, quæ licèt naturalem habeant effectum, tamen ſimul propter benedictionem alium ſpiritualem connexum acquirunt. H. N.

N. 126. Dico 1. Licet Exorciſtis medicinas præbere energumenis & maleficiatis purè benedictas, quæ naturaliter obeſſe nequeunt, v. g. oleum benedictum, ceram papalem, ſchedulas Conceptionis &c. ita certa ſententia ex communiſſima praxi. Et infrà de remediis contra maleficia parte 2da latiùs dicam.

N. 127. Ubi tamen aliqui per Oleum benedictum intelligi nolunt Chryſma ab Epiſcopo benedictum, neque Oleum infirmorum, neque Catechumenorum, ob Concilium Moguntinum, quod ſub Carolo Magno C. 37. ita ſtatuit: *Presbyteri ſub ſigillo cuſtodiant Chryſma, & nulli ſub prætextu medicinæ vel maleficii dare inde præſumant, quòd ſi fecerint, honore priventur.* De cujus Concilii obligatione, utpotè non Generalis, ſed Provincialis duntaxat, recurret adhuc mentio infrà N. 161.

Interea notandum, quòd Quintanad. apud Gobat Tr. 2. n. 191. uſum Chryſmatis gravis reatûs non damnet, imò is licitus probetur ex Epiſtola Innocentii I. ad Decent. dum ſic ait: *Oleo ab Epiſcopo con-*

consecrato non solùm Sacerdotibus, sed omnibus uti Christianis licet in sua aut suorum necessitate. Quamvis huic sententiæ contradicat Bellarm. l. 1. de extre. unct. Diana. V. oleum. Gobat tr. 8. de extr. unct. n. 933. Palao Bauny: sed

Dices 1. Ab experientia constat chrysma, oleúmque ab Episcopo confectum sæpe mirabiles habuisse effectus contra dæmones, & contra maleficia. 2. Synodales constitutiones Constantienses p. 1. tit. 6. n. 4. referente P. Gobat. Tract. 2. Theol. Experim. n. 41. permittunt, ut Laici utantur aqua baptismali ad aspersionem corporum & domorum, duntaxat ad depellendas diabolicas nequitias, sed aqua baptismalis est permixta oleo sacro: ergò. Respond. ad 1. ab experientia mihi nil certi constare; cùm nunquam adhibuerim, quamvis ab aliis non sine effectu non semel adhibitum fuisse inaudîerim. Quare si longus usus docuit (ait P. Gobat. tract. 2. de Bapt. n. 191.) secutos fuisse illos effectus, nolim damnare continuationem illius, ut sic loquar, pharmaci planè extraordinarii, sed potiùs supponere, tribui cœlitùs illos effectus ob piam fiduciam precésque usurpantium, nisi fortè Reverendissimi Ordinarii prohibeant: quare cum in Diœcesi Constantiensi usus aquæ Baptismalis contra dæmones non prohibitus sed concessus legatur,

tur, ibi haud dubiè damnandus non erit. Vide de hoc fusiùs N. 161.

N. 128. Dico 2. Non licet Exorcistis energumenis & maleficiatis præbere medicinas purè naturales & corporeas, neque mixtas, nisi de consilio Medici, vel alterius in arte medica experti. Ita P. Brognolus p. 1. c. 3. art. 5. q. 19. post communem, licèt quandoque ex errore, quem præfatus Author gravissimum vocat, contrarium practicetur. Ratio clara est, quia Exorcista ut talis neque novit virtutem herbarum, nec corporis constitutionem, nec varietatem morborum, aliáque soli scientiæ medicæ reservata: ergò sine lethalis culpæ noxa (si periculum sit grave) tales medicinas præbere nequit; licèt enim malum inde secuturum directè non intendat, certè tamen intendit indirectè, quia officium assumit, cujus qualitates non habet. Unde benè monet Alexander Albertinus in suo maleo dæmonum: *Te hortor, si quis Religirsus tibi vellet corpoream exhibere medicinam, quòd eam omninò respuas, nec ullo modo sumas: quia propriis oculis vidi nonnullos juvenes vespere à quodam Religioso aliqua sumpsisse medicamenta, qui post 6. vel 7. horas ultimum obiêre diem, quod mihi maximum fuit scandalum.*

Ne-

Neque juvat, quòd exorcista tales medicinas in libris præscriptas invenerit, aut quandoque cum effectu usurpaverit; etenim, quod uni prodest, alteri obest, cùm constitutiones corporum sint diversissimæ; quare universaliter inhibetur Exorcistis tam in Rituali Romano, quàm Frisingensi; *Caveat Exorcista, ne ullam medicinam infirmo vel obsesso præbeat, aut suadeat, sed hanc curam medicis relinquat.*

Dico 3. Neque licitum est Exorcistis chyrurgi munere fungi, passim præparando diversa balnea, unctiones, emblastra, aut alia diversa suffumigia &c. Ita ait Brognolus; ratio est, quia sic denno mitteret falcem suam in alienam messem practicando, cujus praxis plùs fortè obesse, qnàm prodesse potest. N. 129.

Cæterùm praxin hîc communem omnium fermè peritorum damnare nolo; constat enim balnea benedicta, unctiones, aliaque suffumigia præsertim contra maleficia esse summè proficua, quod innumeris exemplis comprobari posset, & infrà de maleficiis parte 2da latè dicam; solam ergò praxin passim similia adhibendi damno, & rejicio; nam balnea non omnibus esse proficua, sed pluribus nociva, experientia probat, & Medicorum tam cautè circa balneationes procedentinm cura demonstrat. Suffumigia pariter præsertim fœtida caput & Phantasiam perturbant, deli-

deliquia, utinam non etiam apoplexiam & epilepſiam cauſant, ita, ut energumenus ad fidem & fiduciam ex Scriptura unicè neceſſariam ineptus reddatur. Quare ſi ſimilia profutura ſperas, judicium prudentis Medici, aut Chyrurgi, ſi fieri poſſit, adhibeas; nam *erit ſalus, ubi multa conſilia ſunt*, ait Sapiens Prov. 24. & *qui agunt omnia cum conſilio, reguntur ſapientia*, Prov. 13.

Quæſtio octava,

An poſſit Exorciſta fictionibus uti, energumenum flagellis vexare, opprobriis dehoneſtare?

ADvertend. Plures Exorciſtas probam veræ vexationis dæmoniacæ ex eo ab imaginaria & fictitia diſcernere; fingunt enim, ſe capiti energumeni, neſcio quæ ſacratiſſima, ſuperimponere, cùm non niſi profana ſuperimponant; quòd ſi energumenus torqueatur, eundem ut fictitiè, vel imaginariè poſſeſſum indicant; ſi verò fictionem advertens ſubrideat, verè poſſeſſum declarant. Quare

N. Dico 1. Illicitum eſt Exorciſtis ſimili-
130. bus uti fictionibus. Ratio eſt, tum, quia planè

planè indignum eſt Miniſtro Eccleſiæ in perſona Chriſti fictiones & ſimulationes adhibere: tum, quia dæmon aſtutiſſimus, qui nîl magis quàm ſe occultare ſatagit, facili negotio easdem eludit, ut perſonam miſeram ulteriùs detineat captivam; nullo quippe præcepto, nulláve promiſſione divinitùs facta ad ſe prodendum adſtringitur.

Quod ut manifeſtiùs pateat, audiatur, quòd in ſimili negetio plures doctiſſimi & clariſſimi Viri circa perſonam energumenam attentaverunt. Erat illa perſona miſerrimè cruciata, ita, ut Sacerdotibus etiam præſéntibus crines aliáque ad ciborum benedictorum ſumptionem evomuerit, ſe pugnis propriis tremendum in modum percuſſerit, parieti ita alliſerit, ut non lapides duntaxat ſed magnam partem trabis muro incluſæ excuſſerit, corpore cæteroquin imbellis & debilis, atque multo tempore, nec ambulare potens, cùm tamen ad exorcizandum ducta fuiſſet, tam ſubitò fortis evaſerit, ut ab aliquot viris teneri, & coërceri nequiverit. Hæc & alia plura videntes Viri illi clariſſimi concilio convocato novam veræ poſſeſſionis probam elicere tentant. Et quid conſilii? ſecundùm Evangelicam haud dubiè normam procedent? nil minùs: fictionibus ſibi ceu primariis Eccleſiæ Miniſtris agendum putant: ſuperimponunt

N. 131.

ponunt ergò primitus capiti energumeni profana chartifolia, dein calceorum ligu-la, quaſi ſacratiſſimas Sanctorum Reliquias, & en aſtutiam diabolicam! clamat, ejulat, vociferatur energumena, ſeque nimis cruciari inclamat, rogat proin, ut illa Sacratiſſima tollantur. Subridentes ergo tollunt profana, ſed nondum ſtatim finis. Novô conſiliô habitô ſtatuunt, quòd non profanis duntaxat, ſed & rebus ab Eccleſia benedictis cum diabolo agendum. Cùm ergò á domeſticis inaudirent, energumenam nullum cibum ſumere poſſe, niſi priùs per 3. circiter horæ quadrantes à Sacerdote exorcizatum, duos gallinarum pullos in aqua benedicta decoctos ei ſubmittunt, concludentes firmiter, quòdſi eosdem ſine horrore comederit, fictitiè tantùm fore poſſeſſam, quòdſi verò eosdem ceu benedictos rejicerit, arcanúmque detexerit, verè & realiter eſſe obſeſſam. Verùm ecce cum ſimulatè procedentibus Eccleſiæ Miniſtris, ſimulate procedit verſipellis hoſtis, imò non procedit, ſed totaliter ſuam præſentiam diſſimulat, perſonam inedia multùm afflictam utrumque comedere pullum, quin & offam cum ſummo guſtu ebibere permittit liberrimè. Et quid ulteriùs conſilii? deficiunt, & attoniti hærent omnes, atque ex ſimulato & fictitio ſuo proceſſu contra regulas ſummuliſticas concluſionem veram, ut putant, inferunt, perſonam eſſe

peſſi-

pessimam, fictitiè & imaginariè tantùm possessam, atque adeò ulteriori favore omninò indignam. DEus tamen, qui neminem in se sperantem deserit, veritatem tandem detexit, hospitémque ingratissimum per alium supervenientem Exorcistam expulit, atque ita manifestè docuit; non fictionibus & vanis simulationibus, sed veritate Evangelica diabolúm vincendum & ejiciendum; *nam simulatores & candi provocant iram DEI.* Job. 36. v. 13.

Dico 2. Licet moderatè & prudenter energumenum vexare flagellis benedictis, N. intendendo præcisè contemptum diaboli. 132. Ita Castropalao l. c. Bonac. Thyræus, Brogn. Ratio est, quia diaboli superbia non magìs, quàm per opprobrium & contemptum reprimitur; contraria quippe contrariis curantur.

Quia nihilominus similia plerúmque magìs cedunt in afflictionem energumeni, quàm immundi spiritûs, qui sentire nequit, satiùs est ab iis abstinere, ùt benè monet sæpè laudatus Brognolus n. 321. & eorum locò adhibere objurgationes, aliáque diaboli contemptiva juxta ea, quæ infrà c. 6. q. 6. præscribentur.

Quæstio nona.

An liceat Exorcistæ, annuere dæmoni offerenti egressum ex homine, si ipsi permittatur in alium ingredi?

N. 133. ADvert. Non videri ullum inconveniens, si Exorcista objurgando dæmonibus objiciat, cur non potiùs maleficos & sagas sibi subjectas, quàm homines pios & justos juxta voluntatem Dei ingrediantur & vexent: Licèt enim id centies ipsis objiciat, dæmon antiquam pulsando lyram, respondebit, se prædam semel captam nequaquam dimissurum; quòd si enim vexarentur, tyrannidem agnoscentes, resipiscerent, & ad DEum per pœnitentiam reverterentur. Sic, cùm ad S. Hilarionem (ùt refert S. Hieron. in vita ejus) adducta est puella energumena, vir ille sanctus irridens dæmonem dixit: *Grandis fortitudo tua, qui licio & lamina strictus teneris: Dic quare ausus es ingredi puellam Dei?* respondit dæmon: *ut servarem eam virginem. Cui Sanctus: tu servares, proditor castitatis? cur non potiùs in eum, qui te mittebat, es ingressus? ut quid,* respondit dæmon, *intrarem in eum, qui habebat collegam meum amoris dæmonem?* Pariformiter haud dubiè respondebunt etiam aliis exorcistis.

Simi-

Similiter Episcopis, aliisque habentibus potestatem neutiquam illicitum est aliquem excommunicando tradere Satanæ, ita, ut corporaliter etiam ab illo possideatur: sic enim ipsemet D. Paulus 1. Corinth. 5. v. 5. hominem illum fornicarium Satanæ tradidit in interitum carnis, id est, ut apud Cornelium à Lapide explicant Theodor. Chrysost. Theophyl. Oecumenicus & Anselmus, ut ægritudine corporis, vulneribus & plagis ipsum maceret diabolus, ut caro ejus atteratur, carnisque vigor intereat, ut ita humiliatus resipiscat. Unde excommunicatos olim verè à dæmone fuisse possessos, tradit idem Cornelius ex Patribus in versum citatum: Si ergò tunc licuit excommunicatos tradere Satanæ, corporaliter possidendos, etiamnum licebit.

Denique nulla ratione illicitum videtur conditionatè annuere dæmoni, ut in alium hominem pessimum ingrediatur, si DEus ita voluerit, & permiserit: sic etenim causa obsessionis alterius non est Exorcista, sed DEUs permittens ad majorem suam gloriam, & salutem hominis illius pessimi.

Quare, cardo difficultatis in eo tantùm versatur, an liceat dæmoni offerenti egressum ex corpore humano, si ipsi liceat in aliud ingredi, annuere & absolutè concedere ingressum. Affirmativam tuetur Sanchez in Decal. cap. 42. n. 36. Thyræus de dæmoniacis cap. ultimo à n. 8. & sequen-

quentibus, si quatuor sequentes adsunt conditiones. *Prima*, ut is, quem dæmon possessurus est, sit pessimus, & eo supplicio dignus. *Secunda*, ut adjurans habeat imperium in eum, quem dæmoni traditurus est, atque potestatem in ipsum dæmonem, summúmque jus ad ipsum expellendum, quandocunque libuerit. *Tertia*, ut adsit boni majoris spes: quia scilicet speratur fore, ut hac ratione proximus juvetur, alia ratione non juvandus. *Quarta*, ut absit voluntas placendi dæmoni, sed id tantùm fiat ad utendum ipso tanquam lictore & carnifice. Ulteriùs procedit Castropalao de adjuratione Disp. 4. punct. 4. n. 15. putans, id quoque licere seclusis istis quatuor conditionibus. H. N.

Dico. Nunquam videtur esse licitum ab-
N. solutè annuere dæmoni coditionatè offe-
143. renti egressum, si ipsi permittatur in alium
ingredi. Ita P. Candidus Brognol. l. sæpè citato. *Prob. 1.* Talis petitio diabolica est summè deceptoria; nam vel exit diabolus virtute divina coactus, vel voluntate propria, & annutu Exorcistæ stimulatus? Si virtute divina: ad quid annutus ille? si enim DEus velit eundem in alium ingredi, consensus Exorcistæ necessarius non est. Si voluntate propria: certò falleris, expulsio enim dæmonis non est effectus voluntatis diabolicæ, sed virturis divinæ. Quinimò, quia dæmon in malo obstinatus, nihil

hil voluntate propria fecit, quod non sit in odium Dei, & in hominis perniciem, annutus ille, & concessio cederet in odium Dei, & in hominis perniciem, quod grande nefas est.

Probatur 2. Secundùm dicta superiùs: Potestas Exorcistæ se dùntaxat extendit ad dæmonem ejiciendum, non verò licentiandum: ergò non licet ei annuere, ut in alium ingrediatur: hoc enim solius Dei est, qui solus est Dominus vitæ & mortis. *Confirm.* talis conditio videtur omnino frivola: vel enim Exorcismus est efficax independenter ab illa conditione, vel non est efficax. Si *primum*; ad quid ergò consentiat Exorcista petitioni? si non est efficax, tunc plures absurdissimæ inferuntur sequelæ, ùt *primò*, quòd efficacia Exorcismi à voluntate diabolica dependeat. *Secundò*, quòd promissio divina de absoluta ejectione non sit infallibilis, sed dependenter à fallacissimo dæmone suum consequatur effectum. *Tertiò*, quòd Exorcismi non habeant effectum ex opere operato, sed ex consensu diaboli. *Quartò*, quòd non sola fides & fiducia, sed consensus insuper diabolo præstitus sit conditio & dispositio prærequisita ad expulsionem dæmonis. *Quintò*, quòd Sacramentum Exorcistatûs sit institutum in damnum & nocumentum proximi, scilicet illius alterius, cujus ingressum dæmon exigit pro conditione, ut ex isto egrediatur,

Probatur 3. Conditiones illæ à P. Sanchez appositæ nullius sunt roboris: nam *prima* quoad secundam partem cuilibet Exorcistæ est prorsus ignota: scire enim sine revelatione non potest, an ille homo sit pessimus. *Secunda* nunquam adesse potest: nullus enim purus homo tale habet imperium in alium hominem. *Tertia* est nulla: non enim sunt facienda mala, ut eveniant bona. *Quarta* ex eo non subsistit; quia consentiens diabolo ex odio DEI operanti, opere ipso placet diabolo, licèt protestetur. Sed.

N. 135. Ob. 1. Christus ipse Luc. 8. petenti diabolo annuit, ut in porcos intrare possit: ergò ad exemplum ipsius licet ex rationabili causa annuere, ut in porcos intret; porci autem metaphoricé sunt homines pessimi: ergò *Confir.* S. Gregorius lib. 3. Dialog. cap. 21. narrat, Monialem quandam, cùm dæmonem ex energumeno ejiceret, ad petitionem dæmonis permisisse, ut in porcum intraret: ergò ruunt omnes probationes nostræ. Vel enim Monialis illa dæmonem expulit virtute divina, vel voluntate dæmonis? quidquid dicatur, allata sequuntur absurda: ergò. Similiter etiam altera probatio ob omnimodam paritatis rationem nulla est.

℞. Ad argumentum neg. cons. Nam quòd Christus diabolo petenti annuerit, ut in porcos intrare possit, ceu absolutus & supre-

supremus Dominus fecit ob plures, & singulares rationes aliis Exorcistis minimè competentes, videlicet *primò*, ut ostenderet se absolutè dominari dæmonibus, eósque sine sua licentia nihil posse, ne quidem in porcos intrare. *Secundò*, ut Saducæorum negantium dari dæmones Act. 13. v. 8. errorem hoc facto convinceret, & confutaret, ùt ait S. Hilarion in cap. 8. Matth. *Tertiò*, hoc fecit, ut mysticè innueret, dæmonem habere à Deo permissionem possidendi homines porcorum more viventes. Has & plures alias rationes allegat Cornelius à Lapide in locum præfatum. Ad *Conf.* dico, Monialem id fecisse speciali instinctu Spiritûs Sancti, & potestate non ordinaria; sed speciali.

Ob. 2. Consensus ille Exorcistæ tantùm est ad faciliorem dæmonis expulsionem: aliàs enim diabolus non recederet: ergò licet &c. Conf. 1. consensus ille tantùm est permissivus: ergò non cooperatur damno alterius, in quem dæmon ingredi permittitur. *Conf.* 2. homo ille, in quem dæmon ingredi permittitur, censetur esse pessimus, eóque supplicio dignissimus: speratur insuper tali remedio curandus: ergò.

℟. Neg. ant. non enim est facilior ejectio diabolica, quæ fit voluntate diabolica, quàm quæ fit virtute divina. Deinde, dato, non concesso, quòd sit facilior, cùm fiat voluntate diabolica, licita esse non potest.

Ad *Conf.* 1. dico, nunquam licere consentire etiam permissivè diabolo malum machinanti, & ex odio DEI dependenter à meo consensu operanti: minùs licere efficaciam Exorcismorum refundere in voluntatem diabolicam, quod fieret secundùm dicta in probationibus nostris. Ad *Conf.* 1. neg. con. cujus ratio est, quia imprimis non constat esse pessimum. Deinde licèt pessimus sit, non constat de potestate Exorcistæ à Deo data ad dæmonem licentiandum, ut in alium intrare possit.

Quæstio decima.

An expulso uno dæmone omnes expellantur?

N. 136. DIco I. Frequenter, & ùt plurimùm uno dæmone expulso, expelluntur omnes. Ita Castropalao de adjuratione Tract. 14. Disp. 4. punct. 4. Brognolus, aliique communiter. *Ratio* breviter est, quia Exorcismi Ecclesiæ & invocatio SS. Nominis omnibus æque molesta sunt: neque potestas divina minor est respectu unius, quàm respectu alterius, sed omnibus æqualis, habens infallibilem effectum: ergò sicut unum, ita simul alterum, simul omnes expellit.

Dixi notanter: *frequenter, &, ùt plurimùm.* Ex Historiis siquidem fide dignissimis

mis certa relatione conſtat, plures quandoque fuiſſe expulſos, aliquibus nihilominus in corpore remanentibus. Sed unde illa diviſio? ſi enim Exorciſmus infallibilem habet effectum, infallibiliter ſimul omnes expellit: ſi dæmones expelluntur poteſtate divina, nullus reſiſtere poterit. R. &

Dico 2. Cauſa potiſſima, cur uno dæmone expulſo non expellantur ſimul omnes, eſt modicitas fidei & fiduciæ tum Exerciſtæ, tum energumeni. Ita deduco ex dictis ſuprà c. 3. Et *probo* breviter. Etenim, ſi quæram, cur Chriſtus Marc. 8. v. 22. & ſeq. non ſimul viſum perfectum reſtituerit cœco, ſed ſucceſſivè? primò enim expuens in oculos ejus, impoſitis manibus ſuis interrogavit eum, ſi quid videret. Et aſpiciens ait: video homines ſicut arbores ambulantes. Deinde iterum impoſuit manus ſuper oculos ejus, & cæpit videre &c. Sed unde ſucceſſiva iſta visûs reſtitutio? nonne poteſtas Chriſti eſt infallibilis? nonne eadem facilitate reſtituit viſum clarum, quàm obſcurum? Ita eſt, inficias ire nemo poteſt. Unica ergò ratio eſt modicitas fidei & fidudiæ cæci petentis viſum: Chriſtus enim conformiter fidei & fiduciæ gratiam per ſemetipſum elargiri dignatus eſt, & Exorciſtis ſimili modo elargiendi gratiam curationis diabolicæ poteſtatem contulit. Plures probationes brevitatis gratiâ viden- N. 137.

das relinquo cap. 3. ubi de fide & fiducia dictum.

Quæſtio undecima.

Per quot horas Exorciſmi continuandi, & quale ſignum exitûs diaboli potendum?

ADvert. utramque quæſtionis partem eſſe controverſam: nam quoad primam aliqui cum noſtro P. Candido Brognolo in arte exorciſtica celeberrimo volunt Exorciſmos juxta formam Chriſti & Apoſtolorum eſſe breves, & fermè nihil aliud, quàm formam eſſentialem continentes. Econtra Rituala Romanum, Friſingenſe, aliáque paſſim longos præſcribunt Exorciſmos, quibus ſi viderit Exorciſta ſe proficere, per duas, tres, quatuor horas & ampliùs perſeveret, donec victoriam conſequatur. Utrobique ergò magna authoritas: ibi Chriſti & Apoſtolorum, hìc ipſius Chriſti Sponſæ Eccleſiæ. Verùm cùm Sponſa individuo amore copuletur Sponſo, Eccleſia ſancta DEI Chriſto Domino, non eſt credendum Eccleſiam Chriſto vel in minimo eſſe contrariam. Quare

N. 138. Dico 1. Si perſona energumena perfectè juxta dicta cap. 2. & juxta dicenda c. 5. ſequenti, ſit in fide & fiducia diſpoſita, unicum præceptum in Nomine JEſu brevibus verbis factum, ſufficit ad expulſionem, ita,

ita, ut nulla sit necessitas Exorcisimum per plures continuandi horas. *Ratio* breviter est *tum*, quia hæc fuit praxis, hic modus Christi & Apostolorum, aliorúmque Sanctorum. *Tum* quia præceptum in nomine JEsu factum in S. Scriptura infallibilem habet promissionem divinam, ut multîs in hoc nostro Armamentario deduximus & probavimus. *Tum* denique quia ipsamet experientia optima rerum Magistra suffragatur: sic enim plurimos expulit dæmones noster P. Brognolus, ut plurimis testatur & confirmat historiis in suo Alexiacon & in Manuali Exorcistarum; sic & ego non semel, sed sæpiùs practicatum vidi, quòd personæ miserrimæ ad unicum præceptum in SS. Nomine JESU factum salvæ & incolumes surrexerint.

Dico 2. Si persona energumena sit in fide & fiducia tepida, quandoque Deo disponente per Exorcismos per plures horas continuatos liberatur. Ita intelligo Ritualia, ita Authores contrarios. *Ratio* est, quia licèt ab initio sit fides tepida, successivè tamen augeri potest: videns quippe tum energumenus, tum Exorcista ipsemet, dæmones per Exorcisimos cruciari, & ad exeundum compelli, majorem facilè concipit fidem & fiduciam, eosdem successivè totaliter expellendi. *Conf.* secundùm dicta superiûs cap. 1. & cap. 3. Deus omnia operatur conformiter fidei & fiduciæ nostræ: *secundùm* N. 139.

cundùm fidem vestram fiat vobis, ait Christus Matth. 9. 29. si ergò quis credat, se non nisi per longos Exorcismos liberandum, aliter cetè vix liberabitur. Sic ergò Ecclesia ceu pia Mater imperfectioribus condescendit, Christus perfectioribus consulit, ut omnes consolarentur.

N. 140. Est nihilominus lata disparitas inter Exorcismos brevibus verbis prolatos, & inter alios per plures horas continuatos: nam si diabolus ex persona perfectè disposita expellatur, ordinarè sine ulla ipsius læsione & vexatione exire compellitur, ita, ut quasi plumbum ex corde decidat, vel saltem energumenus priùs constrictus & quasi ligatus, subitò ab omni constrictione se liberum sentiat. Econtra in Exorcismis longioribus ordinariè dæmones dirè corpus divexant, voces terribiles & mugitus emittunt, os latissime aperiunt, oculos quasi extra caput educunt &c. Porrò cur DEus Optimus Maximus has dæmoni torsiones permittat, duæ potissimùm rationes dari possunt, videlicet *primò*, ut sic adstantibus crudelitatem dæmonum domonstret, eósque deterreat, ne tanto tyranno deserviant. *Secundò*, hoc permittit in pœnam diffidentiæ ipsius energumeni: *supplicium enim est pœna peccati*.

Circa alteram quæstionis partem pariter Authores duas in partes abeunt: aliqui enim plùs, quàm D. Thomas increduli, putant,

dæ-

dæmonem nunquam verè expulſum, niſi materialia edideris ſigna v. g. murum, vel vitrum confregerit, lampades extinxerit &c. Alii nullum expoſcunt ſignum materiale. Quare.

Dico: vanum & inutile eſt dæmoni præcipere, ut ſui exitûs det ſignum materiale. N. 141.
Ita noſter Brognolus p. 3. c. 4. a. 5. n. 736. Ratio eſt, quia ſicut dæmon ſine ſigno materiali corpus intravit, ita ſine tali ſigno exire poteſt, & debet. Addit P. Brognolus, dæmon multoties talia petita dat ſigna, quin egrediatur. Sic Anno 1649. cùm quidam Exorciſta tale ſignum quæſiviſſet, dæmon nedum lampadis lumen extinxit, ſed & ipſam lampadem, licèt argentea eſſet, confregit, nec tamen è corpore eſt egreſſus. Ita citatus Brognolus: cujus ratio naturalis eſt, quia ſecundùm communem Theologorum ſententiam non eſt ita cerro loco alligatus, ſicut corporalia, ſed conformiter virtuti ſuæ ſe poteſt jam contrahere usque ad punctum, jam dilatare per magnum ſpatium: nulla ergò implicantia, quòd ſigna det extrinſeca, & ſimul in corpore remaneat.

Signum ergò exitûs dæmonii certum N.
eſt, cùm perſona priùs poſſeſſa, aut maleficiata 142.
poſt ultimum expulſivum præceptum ſe veluti à quodam pondere exoneratam, à quodam ligamine ſolutam, & ab omni dolore liberam ſenſerit. Interim, ſi dæmon energumeni linguam poſſideat, poterit Exor-

Exorciſta in majorem pœnam dæmoni præcipere, ut in exitu ſuo SS. Nomen JESU, non invocando, ſed pertimeſcendo inclamet, aut laudem det B. Virgini, eidem victoriam & triumphum adſcribendo.

CAPUT QUINTUM

De Remediis generalibus Energumeno neceſſariis, vel ſummè proficuis.

INfallibilis, & certus eſt Exorciſmorum effectus, atque ita infallibilis pariter & certa expulſio dæmonis ex homine benè diſpoſitio, utì hucusque ſatis dictum: verùm difficillima ſæpè diſpoſitio: titubant, & fluctuant plerumque miſeri energumeni, licèt ad pedes Exorciſtæ pro voluti auxilium implorent: timent, malignum hoſpitem ſecundùm Chriſti promiſſum non expellendum, licèt hæſitabundi ſimul ſperent. Quare, ut fides & fiducia augeatur, & metus expellatur, de remediis & diſpoſitionibus præviis agendum, ut energumenus meliùs diſpoſitus ab hoſte maligno liberari valeat. Sunt autem remedia alia generalia, alia ſpecialia: *generalia* ſunt, & dicuntur ea, quæ omnibus non ſolùm obſeſſionibus & maleficiis, ſed etiam omnibus ſpiritualibus infirmitatibus curandis proficua ſunt, qualia cenſentur Sacramenta &

Sa-

Sacramentalia. *Specialia* verò, quæ particularibus morbis curandis prosunt. Quare sit

Quæstio prima.

Quantæ efficaciæ sint septem Ecclesiæ Sacramenta contra dæmones?

OMnia septem Ecclesiæ Sacramenta divina & supernaturali virtute fore efficacissima tum ad fidem & fiduciam aquirendam, tum ad dæmonem ipsum pellendum, nemo est, qui ambigat. Septem enim Sacramenta septem stellæ perlucidæ sunt intellectum illuminantes, voluntatem inflammantes: uti Christus ipse S. Joanni locutus est Apocal. càp. 1. v. 20. dicens: *Scribe Sacramentum septum stellarnm, quas vidisti in dextera mea, & septem candelabra aurea.* Et meritò cohonestavit Sacramenta titulô & nomine stellæ, quia tres proprietates stellarum ipsis conveniunt. *Primò* enim dependent à Christo sole justitiæ, sicut stellæ præsertim mobiles & errantes dependent in participatione lucis à sole planetari. *Secundò*, sicut stellæ lucent ad nostram utilitatem & consolationem de nocte, ita & Sacramenta inter noctes & tenebras hujus sæculi illustrant, & consolantur nostras conscientias, juxta illud S. Matris Ecclesiæ in secreta collecta, de charitate, ubi ait: *DEus qui nos ad imaginem tuam Sacramentis renovas* &c. *Ter-* N. 143.

tio,

tiò, ſicut ſtellæ ſcintillant, ita & Sacramenta ſcintillant charitatem in cordibus conſcientiæ, unde & l. c. *candelabra aurea*, dicuntur. Quare, ſi Exorciſta miſerum energumenum in vera fide & fiducia inſtruere, dæmonémque expellere velit, his ſtellis in dextera Chriſti deſcriptis illuminet. Ut autem omnium harum ſemptem ſtellarum myſticarum vim & efficaciam demonſtremus, agendum primò

De Baptiſmo.

N. 144. POſſeſſionis & obſeſſionis diabolicæ cauſam potiſſimam eſſe diffidentiam de Deo, aliáque hominum peccata, fusè diximus ſuprà cap. 2. hujus Armamentarii: unde, cùm juxtra tritum & commune proverbium, *contraria contrariis curentur*, poſſeſſioni & obſeſſioni diabolicæ curandæ nullum aptius remedium eſſe poteſt, quàm baptiſmus: in hoc etenim homo accipit infuſum omnium theologicarum virtutum comitatum, ùt definivit Clemens V. in Concilio Vienenſi, & refertur Clement. *Fidei Theologicæ* §. *ad hoc*. In hoc deletur omne peccatum tam originale, quàm actuale ante commiſſum, uti rurſus definivit Florent. in Decreto Eugenii de Baptiſmo. Et Trid. Seſſ. 5. cam. 5. In hoc remittitur omnis omninò pœna peccatis debita ſive æterna, ſive temporalis, prout tum continua Eccleſiaſtica traditio, tum Patrum Authoritas con-

confirmat: ex quibus unicum S. Augustinum audire libeat, qui lib. 2. de peccat. merit. & remiss. cap. 28. ait: *Si continuò consequatur ab hac vita migratio*(post Baptismum) *mox erit omnino, quod obnoxium hominem teneat, solutis omnibus, quæ tenebant.* Quinimò Trid. Sess. 5, can. 5. loquens de baptizatis ait: *innocentes, im̃aculati, pueri, innoxii, ac Deo dilecti effecti sunt.* Quòd si autem Baptismus tot ac tantos producat effectus diabolo è diametro oppositos, non dubium, quin optimum sit remedium ad dæmones expellendos.

Experientia etiam id plurimis testatur historiis, tum antiquioribus, tum recentioribus, prout fusè videre licet apud P. Delrio Disquisit. mag. lib. 6. cap. 3. q. 3. Ego recentiores tantùm aliquas commemorabo. N.

In Comitatu Tyrolensi, prout casum refert P. Gobat. in Theologia experimentali Tract. 2. de Baptismo n. 457. natus est puerulus, quem ipse Getulium vocat; hic domi ab obstetrice bibula baptizatus, cœpit ab infantia infestari à spectris, & in terrorem propè lethalem conjici, semel verberari à manu occulta; semel audire ambulantem in cubiculo, nihil tamen videndo: conspicere non semel fæminam subitò evanescentem; semel eripi vitæ periculo imminente ex præcipitio in saxum, depulsóque per vim planè occultam, subitóque illum absque ulla læsione erigentem in pedes, 154.

turbari horrendis phantasiis tempore sacræ Communionis, aliàs autem, & frequentissimè nefandis de Deo, ac Beatissima Virgine, cùm tamen sit vir optimæ vitæ ac conscientiæ, interim in percipiendis Sacramentis rarò admodum ac parcè quietem animi, solatiúmque expertus. Et cùm jam esset sexagenarius, nondum tamen liber erat à terriculamentis, spectris, phantasiis illis inexplicabilibus &c. Quare consultus P. Gobat, occultissimam suasit repetitionem Baptismi, motus quidem præcipuè allegatione & obstetricis, & bibulæ, ferèque quotidie temulentæ, non parùm tamen concurrentibus ad illum motum cæteris considerationibus: Et tandem optati eventûs hujus tenoris recepit litteras ab illo, qui priùs consilium petierat: Tandem aliquando rediit ad me, ille, quem consilio R. V. ad Jordanis scilicet undas reduxi. Incedit homo plenus gaudiis, asserit gravem illam, & semper deteriora, majoráque pericula comminantem tempestatem desæviisse prorsùs; jam amæna, ut nimirum solent boni Numinis filii aurâ se cum magno animi solatio frui. Agit vir optimus R. V. ingentes gratias pro saluberrimo prorsùs consilio: & offert, quia alia media non suppetunt, preces suas, æternum tanti beneficii futurus memor.

Aliud mihi enarravit Lector quidam nostræ provinciæ tum in- tum extra patriam ob doctrinæ suæ profunditatem notissimus, de

de quadam virgine in servitiis cujusdam perillustris familiæ constituta, & etiamnum in vivis existente. Erat virgo præfata ab heterodoxis parentibus in Helvetia prognata, & à Pseudopastore calviniana hæresi infecto baptizata: verùm secundùm Prophetiam patientissimi Jobi c. 14. brevi vivens tempore, repleta est multis miseriis: quasi flos de utero materno egressa, & contrita est, nec unquam in eodem statu permansit: cœpit namque ab infantia terribilibus infestari spectris, ipsi sub diversissimis formis tum de die, tum de nocte repræsentatis: quare miseriæ suæ finem factura, plures ex omni Religione tum per se, tum per illustrem suam familiam convenit Religiosos, instat, rogatque per Deum vivum, & verum, ut salubre tandem præstent remedium: verùm cùm januam veræ Christi Ecclesiæ per Baptismum nondum fuisset ingressa, omnia, eaque efficacissima remedia cassa fuerunt, & frustranea, ita, ut penè omnes de remedio salubri inveniendo desperarent. Misericors nihilominùs Deus, qui neminem in se sperantem nimiùm affligi permittit, inspiravit virgini, ut à reliquis penè omnibus derelicta præfatum nostræ Religionis consuleret Lectorem, eidem miserabilem suum, quem viveret, statum patefaceret, atque similiter pro remedio supplicaret. Dictum factum: Lector enim profundiùs reliquîs causam examinans, cur omnia,

eáque efficaciſſima aliàs remedia caſſa forent, atque irrita, de patria, Baptiſmo, modóque vivendi interrogat: atque cùm eandem & ab hæreticis prognatam, & ab iisdem baptizatam intelligeret, mox anguem in herba latentem deprehendit, atque occultiſſimè ſub conditione rebaptizat: Et ecce! ab illa hora tota hilaris, totàque in Domino conſolata, ab omnibus dæmoniacis terriculamentis libera vitam ducit in hodiernum uſque diem ſummè tranquillam, & quietam.

Simillimum caſum me legiſſe memini Monachii in ſcripturis ex Archivo noſtro juſſu Admodum Reverendi Patris Provincialis Anno 1720. mihi communicatis: ubi certa fæmina Monacenſis non tantùm ſpectris impetita, ſed etiam in corpore plurimùm à dæmonibus vexata, per Baptiſmum à noſtris Patribus ipſi collatum ab omnibus ſpectris, doloribus, & percuſſionibus diabolicis eſt liberata, prout fusè in præfato Archivo deſcribitur.

Alium adhuc in civitate Monacenſi contigiſſe caſum narrat P. Delrio l. 1. de quodam adoleſcente Judæo viginti duos annos nato: hic cùm Baptiſmum petiiſſet, miras dæmonis inſidias eſt perpeſſus, & quo magis urgebat Baptiſmum, eò dæmon impugnabat vehementiùs. Nudum penè de nocte ejecit ex ædibus: interdum etiam fauces illi premere, nonnunquam eum ſpectris terrere,

re, ut à proposito cessaret, consuevit. Vultus dæmonis adeò fœdus erat, ut negaret adolescens parem sibi ullum videri imaginibus cruciatum. Pridie ejus diei, quo Baptismate lustrandus erat, quoniam eo demum die de victoria dæmonis agebatur, multò vehementiùs eum invidus hostis exercuit, ita, ut is ne à pluribus quidem contineri loco posset. Ut autem vi Baptismatis Christi membrum effectus est, continuò fractus, & debilitatus dæmon fuit.

Refert etiam Navarrus in Consiliis lib. 3. de Baptismo Consil. 5. Patres nostros impertiri Baptismum filiis Turcarum à malo genio infestatis, parentibus eorum id etiam cum minis exigentibus, & subitò curari.

Alium planè mirabilem casum enarrare possem, ubi omnia alia remedia à pluribus Exorcistis adhibita sine effectu fuerunt, donec tandem Sacramentum Baptismi non omnem duntaxat vexationem diabolicam, sed ipsum dæmonem possidentem expulit: verùm aliæ rationes silentium suadent.

Videas ergò, quàm efficax remedium contra spiritus malignos sit Sacramentum Baptismi.

Interim, leves duntaxat conjecturæ non sufficiunt, ne ad conditionale quidem lavacrum repetendum, sed fundatæ rationes adesse, illúdque urgere debent; non enim soli non baptizati, sed & baptizati possidentur, diversisque maleficiis afficiuntur. Rationes

P 3 au-

autem satis, nî fallor, fundatas, repetitionem suadentes, suprà cap. 1. q. 5. videre poteris. Licèt autem rebaptizes aliquem irrationabiliter dubitans, non tamen idcircò incurris irregularitatem, cùm hæc sit lata solùm in rebaptizantes scienter. Ita Gobat in Theol. experiment. n. 412.

N. *De Confirmatione.*

146. SEcundam stellam suprà Apocalypsi S. Joannis descriptam esse Sacramentum Chrysmatis seu Confirmationis, facilè liquet, si effectus ejusdem perpendantur. Nam præter characterem, de quo plura Theologi passim, confert speciale robur animi ad profitendam fidem; qui enim per Baptismum Christiani effecti sunt, quasi infantes modò geniti teneritatem adhuc, & molitiem quamdam habent, ac deinde Chrysmatis Sacramento adversùs omnes carnis, mundi, & diaboli impetus robustiores fiunt, & eorum animus in fide omninò confirmatur, ait Catechismus Romanus ex Decreto Concilii Tridentini & Pii V. Pontificis Maximi jussu editus p. 2. de Confirmationis Sacramento cap. 3. n. 16. Confert insuper speciale auxilium, quod Deus intuitu characteris, Gratiæque sanctificantis impertitæ per Confirmationem, seu Chrysmationem largitur homini consignato, ad superandas tentationes adversantes habitui Fidei, vel hujus animosæ professionis, ùt ex S. Thoma tradit P. Gobat. Cujus ratio petitur

titur *tum* ex ipſo nomine Confirmationis confirmare etenim aliud non eſt, quàm roborare. *Tum* ex Epiſtola Melchiadis Papæ ad Epiſcopos Hiſpaniæ, ubi ait: *In Baptiſmo generamur ad vitam, poſt Baptiſmum confirmamur ad pugnam: in Baptiſmo alimur poſt Baptiſmum roboramur; at ſi continuò tranſituris ſufficiunt regenerationis beneficia, victuris autem neceſſaria ſunt Confirmationis auxilia. Tum* ex D. Th. q. 7. a. 7. *in Confirmatione datur baptizato Spiritus S.* ad robur, ſicut datus eſt Apoſtolis in die Pentecoſtes. Quantum autem roboris illo die acceperint Apoſtoli, inde perſpicuum eſt, quòd Princeps eorum priùs ad unius mulierculæ vocem contremiſcens Chriſtum Magiſtrum ſuum negaverit, omnes Diſcipuli Chriſtum deſeruerint, & poſtea ob metum Judæorum clauſi latuerint: at Spiritu Sancto roborati & confirmati intrepide Chriſtum prædicaverint etiam ipſis Chriſti crucifixoribus, ad omne certamen pro fidei confeſſione & defenſione paratiſſimi. Quòd ſi ergo baptizatis datur Spiritus Sanctus ad robur, ſicut datus eſt Apoſtolis in die Pentecoſtes, quantum putas roboris miſeri energumeni & maleficiati recipient in Confirmatione? quantum fidei & fiduciæ recipient ad reſiſtendum immaniſſimo tyranno? Certè nec exempla hanc veritatem ad oculum quaſi demonſtrantia deficiunt, prout ea legere poteris apud Delrio Diſquiſit. mag. l. 6. c. 2. ſect. 3.

q.3. Unum recens ſuperaddam ex P. Gobat tract. 2. caſu 23. de Zoſimo puerulo quadrimo è Silva Brigantina Diœceſis Conſtantienſis, qui paucis poſt nativitatem menſibus ita fuit quà febri, quà aliis ægritudinibus debilitatus, ut illam uſque ætatem pedibus conſiſtere non poſſet. Ad hujus parvuli parentem Cauponem divertit Reverendiſſimus Dominus Joannes Jacobus Mörgel, Epiſcopus Sebaſtienſis, Suffraganeus Conſtantienſis; divertit verò, quia ad eas partes excurrerat Sacri Chryſmatis conferendi gratiâ. Ubi conſpexit Zoſimum jam grandiuſculum reſidentem in ſinu patris, ac vultum exanguem, palidumque, quæſivit ex patre, cur ita palleret filiolus? Cui ille: Gratioſe Domine, febris frigida, aliique morbi ita eum afflixerunt penè ab ortu, ut ſemper geſtari debuerit inſtar ſemeſtris infantuli, ingredi nunquam planè potuerit. Tunc Epiſcopus benè precatus puerulo, ſermonem, cogitationésq; divertit ad alia. Die ſequenti linit ſacrô unguentô ingentem hominum turbam, & inter hos etiam Zoſimum ſibi pro tunc incognitum. Delibutum Chryſmate reportat pater ad locum, ubi priùs genua flexerat, atque vix cæpit orare Deum, puer exclamat: Pater ſine me ambulare, puto me benè poſſe incedere; atque à patre dimiſſus cunctis ſtupentibus non ambulare duntaxat, ſed ſaltitare cœpit. Quamvis autem certò non conſtiterit fuiſſe maleficiô

affe-

affectum, continuæ tamen, eæque diversæ ac incognitæ ægritudines, aliis remediis incurabiles, id satis probabiliter suaserunt.

Quare si Exorcista ad curandum puerum maleficiatum, aut omninò energumenum evocatus, deprehenderit eum hoc fortissimo clypeo contra dæmones non esse armatum, hoc Sacramento roborari faciat, & diaboli vires debilitatas, imò devictas videbit.

De SS. Eucharistia. N.

Circa SS. Eucharistiæ Sacramentum energumenis distribuendum variant Authores Scholastici; aliqui enim post Alensem p. 4. q. 11. n. 2. a 3. D. Thomam in 4. d. 9. q. un. a. 3. quæstiun. 5. ad 2. Armilla, Sylvest. distingunt inter eos, qui ob delicta possidentur à dæmone, & eos, qui ad majorem purgationem ex Dei permissione possidentur. Prioribus judicant esse denegandum, præsertim si frequenter in blasphemias, aliàque peccata incidant. Posterioribus verò concedendam putant. Econtra verò noster Doctor subtilis in 4. d. 8. q. 3. Hiquæus, Bosco Theolgiæ Sacramentalis p. 2. disp. 4. sect. 8. conclus. 5. n. 60. aliique putant, omnes energumenos priùs dispositos frequenter sacra Synaxi reficiendos. Quæ posterior sententia, utpote & pietati, Authoritati & rationi longè conformior.

147.

Probat. 1. Authoritate Consilii Arausi. 1. c. 14. ubi ait: *Energumeni jam baptizati, si*

de purgatione sua curent, & se solicitudini Clericorum tradant, monitisq; obtemperent, omnimodè comunicent, sacramenti ipsius virtute vel muniendi ab incursu dæmonum, quo infestantur, vel purgandi, quorum jam ostenditur vita purgatior. Item Authoritate Abbatis Sereni apud Cassianum collat. 7. c. 30. ubi de arreptitiis loquens ait: *Comunionem eis SS. à senioribus nostris nunquam meminimus interdictam: quinimò, si possibile esset, etiam quotidie eis impertire eam debere, censebant, quæ ab hoste percepta, eum, qui in membris ejus insidet, spiritum, seu eis corpore latitare cognoscitur velut quoddam exurens fugat incendium. Hoc enim modo curatum Abbatem Andronicum nuper aspeximus Insultabat offenso, cùm eum à cælesti medicina viderat segregatum.* Sic & alii passim.

Probatur 2. Ex uberrimis fructibus & effectibus hujus SS. Sacramenti, dæmonibus è diametro oppositis. Etenim, ùt optimè discurrit Catechismus Romanus jussu Concilii Trit. editus p. 2 c. 4. q. 39. Si bonorum omnium copiam & affluentiam aliqua ex parte assequi velimus, id fiet, si Eucharistiam fonti, cætera Sacramenta rivulis comparaverimus; verè enim, ac necessariò fons omnium gratiarum dicenda est, cùm fontem ipsum cælestium charismatum, & donorum, omnium Sacramentorum Authorem Christum Dominum admirabili modo in se contineat, à quo tanquam à fonte ad alia Sacramenta, quidquid boni, & perfectio-

fectionis habent, derivatur. Hæc Catechismus.

N. 148. *Primus* ergo & præcipuus Eucharistiæ effectus est nutritio & confortatio animæ, & augmentatio in vita spirituali, ut ita confortati omnibus inimicis resistere valeant, ùt constat ex Florent. & Trid. sess. 13. c. 2. ubi dicitur: *sumi hoc Sacramentum tanquam spiritualem animarum cibum, quo aluntur, & confortantur viventes vita illius, qui dixit: qui manducat me, & ipse vivet propter me.* Non autem mirum, si energumenus ita nutritus & confortatus faciliter diabolicis resistat suggestionibus, eisque terribilis fiat. Unde S. Chrysost. Hom. 61. ad populum Antioch. *tanquam leones ignem spirantes ab illa mensa recedamus facti diabolo terribiles.*

Secundus effectus est liberatio à venialibus & præservatio à mortalibus, velut iterum declarat Trident. l. c. ubi hoc Sacramentum vocat *antidotum, quo liberamur à culpis quotidianis, & à mortalibus præservamur.* Non aliter autem à mortalibus præservat, quàm roborando vires spirituales, extinguendo fomitem, & præbendo auxilia adversùs hostes diabolicos juxta illud Psal. 22. *Parasti in conspectu meo mensam adversus eos, qui tribulant me.*

Tertius effectus est remissio pœnæ peccatis debitæ ex D. Thoma art. 5. & communi Theologorum: quòd licèt non præstet directè, cùm non sit instituta ad satisfaciendum

dum pro peccatis, præstat nihilominus indirectè, in quantùm excitat fervorem charitatis, quæ operit multitudinem peccatorum: Porrò remissâ pœnà etiam supplicium à Deo remitti, in confesso est.

Denique ut plures alios taceam effectus uberrimos à Patribus & Theologis passim fusè explicatos, solius Cyrilli 4. in Joan. 17. verba sufficiant: *non mortem solùm*, ait, *sed & morbos omnes depellit, sedat sævientem membrorum nostrorum legẽ, pietatem corroborat, perturbationes omnes extingit.* Quis autem magis perturbatus, quàm miser energumenus? quis plures sentit dolores? quis magis sævientem memborum legé experitur? indiget ergò hoc SS. Antidoto, quòd omnia curat, omnia tollit. Et fateor me certâ & longâ experientia doctum advertisse, quòd si dæmon sæviens omnem suprà miseram personam quasi dominatum habuit, ita, ut miserrimè illam divexaret, mox ad sumptionem hujus SS. Sacramenti omne perdidisse dominium, amisisse vires, & non tantùm Exorcistæ, sed etiam ipsi personæ miN. seræ fuisse subjectum.

N. 149. Dices: qui vult dignè SS. hoc recipere Sacramentum, debet se ipsum probare, ut dignè ex illo pane manducet, sed hoc non possunt facere energumeni, utpote ordinariè non habentes usum rationis: ergò. *Secundò* est ordinariè morale periculum, ne hostia irreverenter tractetur lacerando, spuen-

ſpuendo, prolabendo ergo &c. *Tertiò* ſunt energumeni ſæpè ita obſtinati, ut nec fidem profiteri, nec os aperire, aut SS. Sacramentum aſpicere velint, imò blaſphemant illud: ergo ſunt indigni.

℞. *ad* 1. Licèt enim energumeni ſæpè careant uſu rationis, nec ſpiritualia poſſint percipere: hoc nihilominus ex ſola provenit negligentia Exorciſtarum non diſponentium ejusmodi perſonas, nec præceptô lenitivo compeſcentium dæmonem: quòd ſi enim verâ fiduciâ præciperent dæmoni, ne phantaſiam perturbando à digna ſuſceptione hjus SS. Sacramenti impediat, uſus rationis nunquam foret ſublatus. Quinimò licèt debilem habeant rationis uſum; quia nihilominus eodem non ſunt plenè privati, ſufficienter ſe diſponere poſſunt. *Ad* 2. negatur ant. licèt enim id quandoq; apud perſonam omnimodè indiſpoſitam contigerit, reverà tamen caſus eſt rarus, imò rariſſimus: nec credendum diabolos ullam habere poteſtatem Chriſtum immediatè & per ſe inhonorandi, aut ſpecies Euchariſticas dilacerandi; quamvis perſonam ad id faciendum inſtigare, ac tentare queant. *Ad* 3. neg. Conſ. hoc enim ex odio diaboli metuentis judicem ſuum Chriſtum Dominum provenit: conſtat autem ex regula 22. juris in 6. quòd *non debeat aliquis alterius odio prægravari.*

N. 150. Quòd ſi autem coram Sacerdote SS. Sacramentum in manibus tenente dæmon

per

personæ energumenæ collum intorqueat, nec os aperire sinat, is non debet Sanctissimum super caput ejus tenere, aut aliter ejus corpori admovere, ob irreverentiæ periculum, ùt loquitur Rituale Frisingense de exorcizandis obsessis à dæmonio, sed in SS. Nomine JEsu sub silentio præcipere, ut mox nocere desinat. Sed

N. 151. Quæres 1. An nunquam liceat SS Eucharistiæ Sacramentum in Monstrantia v.g. repositum tenere super caput personæ exorcizandæ? ℞. id fecisse D. Bernardum, ùt legere est lib. 2. ejus vitæ cap. 3. Et habet P. Delrio disquisit. mag. lib 6. c. 3. q. 3. Similiter Mediolani in Ecclesia S. Ambrosii adducta fuit ad S. Bernardum mulier multis añis obsessa, sicque deformata, ut monstrum, non fæmina videretur: conversus ille ad populum, jussit omnes devotiùs orare, Missámq; fæminâ juxta Altare retentâ est auspicatus. Quoties verò de more sacram hostiam signabat, toties ad mulierem quoque conversus eodem signo crucis spiritum nequam Athleta fortis impugnabat. Expleta autẽ oratione dominica efficaciùs hostem aggreditur; Patenæ siquidem Calicis Sacrum Domini Corpus imponens talia loquebatur: *Adest ille, qui pro nostra salute passus: nunc,* inquit, *princeps hujus mundi eiicietur foras. Hoc illud corpus, quod de corpore Virginis sumptum est, quod in stipite Crucis extensum est, quod in tumulo jacuit, quod de morte*

morte surrexit, quod videntibus Discipulis ascendit in cælum In hujus ergò majestatis terribili potestate, tibi spiritus maligne præcipio, ut ab hac ancilla Dei egrediens, contingere eam deinceps non præsumas. Cúmque eam invitus deserens, & manere ultrà non valens attrociùs afflictaret, tam magnam curam, quàm modicum temp s habens, rediens Pater sanctus ad Altare, fractionẽ Hostiæ salutaris ritè complevit, diffundendámque populo pacem Ministro dedit, & confestim pax & salus integra est reddita mulieri. Hæc P. Delrio l. c. Ex quo videas S. Patrem SS. Eucharistiam usurpâsse, imò super caput energumeni tenuisse, ut hospitem malignum expelleret: nemo enim fortior, nemo dæmoni terribilior, quàm ipse Christus Dominus, qui moriens in Cruce principem hujus mundi ejecit foras; nemo potentior illo, cui data est omnis potestas in cœlo & in terra, in cujus nomine omne genu flectitur cœlestium, terrestrium, & infernorum.

Neque obstat Rituale Frisingense prohibens, ne SS. Eucharistiæ Sacramentum super caput energumeni teneatur, aut aliter ejus corpori admoveatur: solum enim allegat irreverentiæ periculum: si ergo ita sollicitè admoveatur, ut periculum præcaveatur, tota videtur cessare prohibitio. Vel dic, si Exorcismus ob indispositionem energumeni fiat longior cum magnis motibus, clamoribus & tumultibus fore decentius SS.

Eucha-

Eucharistiam non tenere super caput energumeni, licèt optimè fiat; si priùs cum Sanctissimo illi Sacra impertiatur benedictiò. Econtra si omnia fiant quietè, atque respectivè sine omni commotione draconis infernalis, & consequenter absit omne periculum irreverentiæ, posse ad exemplum D. Bernardi reverenter teneri super caput obsessi.

N. 152. Quæres 2. An liceat energumeno præsertim in articulo mortis constituto, & nolenti profiteri fidem, præbere SS. Eucharistiam? ℞. Casum istum à P. Gobat tract 4. Theol. experim. n. 146. proponi & affirmativè resolvi, ex ratione, quia *non debet aliquis alterius odio prægravari*, ut habet Reg. 22. in 6. suprà citata; quòd verò talis fidem profiteri nolit, ex odio diaboli provenit: ergò. Quamvis autem tum resolutio, tum ratio data displicere nequeat, longè tamen meliùs, & decentiùs Pastorem talem acturum credo, si prævié sua potestate usus gladiô præcepti in nomine JEsu facti dæmonem compescat, ut liberè sinat personam energumenam profiteri fidem, atque judicem suum adorare præsentem. Neque de effectu dubitet: dæmon enim ad præsentiam Christi tremebundus facillimè compesci poterit.

Denique si exempla desideras vim & efficaciam hujus Sacramenti contra dæmones demonstrantia, P. Delrio loco citato, Brognolum, aliósque consule.

De

De Sarificio Missæ.

SIcut Eucharistia quà Sacramentum à vero Sacrificio quoad rem separari non potest, ita nec quoad effectus uberrimos separari debet; etenim incruentum Missæ Sacrificium maximæ contra dæmones esse efficaciæ, & authoritas, & ratio suadet. Vir tribunitius (inquit D. Aug. lib. 22. de, civit. cap. 8.) Hesperius; qui apud nos est, habet in territorio Fussalensi fundum Zubedi appellatum: ubi cùm afflictione animalium, & servorum suorum, domum suam spirituum malignorum vim noxiam perpeti comperisset, rogavit nostros, me absente, Presbiteros, ut aliquis illorum eò pergeret, cujus orationibus cederent: perrexit unus, obtulit ibi Sacrificium Corporis Christi, orans, quantum potuit, ut cessaret illa vexatio. Deo protinus miserante cessavit. Hæc Sanctus. N. 153.

Nec ratio deficit; nam, ut optimè agnoscit Catechismus Romanus p. 2. q. 60. unum & idem Sacrificium est, & haberi debet, quod in Missa peragitur, & quod in cruce oblatum est: quemadmodum una est, & eadem hostia, Christus videlicet Dominus noster, qui se ipsum in Ara crucis semel tantummodo cruentum immolavit, neque enim cruenta, & incruenta hostia, duæ sunt hostiæ, sed una tantùm. Similiter unus & idem Sacerdos est, Christus Dominus;

nam Ministri, qui Sacrificium faciunt, non suam, sed Christi personam suscipiunt, cùm ejus Corpus, & Sanguinem conficiunt. Quodsi ergò dæmon in Sacrificio Crucis victus, ligatus, & foras ejectus fuit, ejicietur pariter per Sacrificium incruentum: nam eadem causa eundem producit effectum. Quare non immeritò Angelici Doctoris in cap. 6. Joannis sect. 6. fert sententia: *Quidquid est effectus Dominicæ Passionis, est effectus hujus sacrificii: continet enim in se Christum passum.* Quidquid meritorum Redemptor noster universô Sanguinis sui pretiô comparavit, id omne Sacrificii ejusdem beneficiô applicari nobis voluit, atque impendi; comparavit autem nobis pretiô Sanguinis sui, ut victores & triumphatores dæmonum eos ex corporibus humanis ejiciamus: ergo meritò dicendum hunc nobis effectum Sacrificii ejusdem beneficio applicari.

Si quis autem triumphum, & victoriam Servatoris nostri in cruce adversùs diabolum reportatam desiderat, Mysticam Civitatem Dei Mariæ de JEsu p.2. lib.6. cap.33. à num. 1412. consulat, ubi tam energicè descriptam videbit, ut mecum totum illud Caput omnibus personis energumenis ad majorem earum consolationem, & fiduciam aquirendam, prælegi exoptet.

De Pœnitentia.

AD quartam Stellam myſticam energumenos illuminantem, & mirè confortantem pervenimus dilucidandam, ſcilicet ad Pœnitentiam, cujus virtute & efficacia, quantùm infernalis hoſtis terreatur, quantúmque vires ejus debilitentur, nemo ſatìs explicare poteſt. Nam dæmonis ſuper hominem poteſtas ex dictis c. 2. potiſſimùm ex diffidentia, luxuria, iracundia, cæteriſque vitiis ortum trahit: ſublatis ergò vitiis non dubium, quin & poteſtas dæmonica ſit ſublata: deſtructô enim fundamentô, totum deſtrui ædificium neceſſe eſt. Neque facilè dæmon ex corpore expellitur, niſi priùs ab anima ſit expulſus; licèt enim ex dictis cap. 3. abſolutè non requiratur ſtatus gratiæ ad dæmonem expellendum, reverà tamen difficillimum eſt ad veram, & roboratam pervenire fiduciam, ſi anima priùs non ſit à vitiis expurgata: *Fiducia enim in Deum de conſcientiæ puritate creditur emanare*, ùt optimè loquitur Caſſianus Lib. collat. cap. 33. collat. 6. N. 154.

Suffragantur pariter exempla luce meridiana clariùs hujus Stellæ influxum, vim, & efficaciam contra dæmones demonſtrantia, de quibus videatur P. Delrio lib. 6. diſq. mag. cap. 2. q. 3. ſect. 3. nos recentiora conſideremus. Primum habet P. Brognolus in arte exorciſtica omnium facilè primus, in N. 155.

manuali Exorcistarum p. 3. cap. 1. a. 3. n. 574. annô reparatæ salutis 1649. ad se accessisse hominem annos natum 45. duplici maleficio amoris scilicet, & odii affectum; amoris erga mulierem meretricem, odii erga propriam uxorem, quàm ita ægrè ferebat, ut cum illa familiariter conversari nequiret. Sentiebat pariter quemdam, quasi bolum in stomacho, à quo mirè afflictabatur. Accessit ergo P. Brognolum, eique totam suam miseriam fideliter aperuit. Jubet ille conscientia per Sacramentalem expurgare confessionem, formátque præceptum expulsivum, & una cum bolo ex stomacho, etiam odium uxoris propriæ, & amor mulieris meretricis evanuit. En! quam facilè remedium.

Aliud refert idem laudatissimus Author p. 2. manual. cap. 4. a. 1. n. 534. de quodam Sacerdote Theologo; qui à dæmone ob sceleratam vitam possessus, & miserè secundùm propria demerita vexatus est; dæmon enim velut mus per corporis membra, nunc adhanc, nunc ad illam partem discurrebat; modò in toto corpore tremorem magnum, modò sudorem irriguum, & aliquando in ventre efficiendo rumorem, sæpè quasi loquendo in auribus ejus, sæpe capitis temperamenta ita constringendo, ut dolores intensissimos sustinere cogeretur. Jussit Author laudatus probatione facta, ut Confessione generali peccatorum suorum depo-

deposita, ipsemet reatum pœnæ per orationes, jejunia, aliáque opera satisfactoria deleret: Et ecce! Sacerdos ita in fide, & fiducia per pœnitentiam est roboratus, ut dæmonem per præceptum in SS. Nomine JEsu factum compesceret, atque omni fere dæmoniaca vexatione extincta absque ulteriori adhibito remedio, ad proprios lares lætus, & hilaris reverteretur.

Quare, si Exorcista ex corpore energumeni dæmonem expellere velit, eundem priùs ad veram pœnitentiam disponat, atque frequentem consulat confessionem, & detestationem peccatorum suorum. Et si fortè in Confessionali guttur adstringatur, vel aliàs à loquela impediatur, præceptô lenitivô adjuvetur. N. 156.

Cæterum, licet pariter tria reliqua Sacramenta, videlicet Ordo, Extrema Unctio, & Matrimonium, ceu tres Stellæ prælucidæ energumenos illuminare, ac in fiducia roborare valeant, quia nihilominus generaliter omnibus applicabilia non sunt, stundiosè intermittuntur.

Quæstio secunda.

Quantæ efficaciæ sint Sacramentalia ab Ecclesia instituta contra dæmones;

ADvert. Sacramentalia stricte sumpta esse ritus, sive actiones Religiosas ad decentem ac devotam Sacramentorum N. 157.

 torum

torum administrationem ab Ecclesia instiutas: quales sunt trina affusio aquæ in Baptismo, formatio Crucis super Pœnitentem absolvendum, Benedictio nuptialis in Matrimonio &c. Econtra latiùs & communiter sumpta sunt Ceremoniæ Ecclesiasticæ, seu actus externi Religionis ad colendum DEum accomodati, & communiter à Theologis hoc versiculo contenta explicantur:

Orans, Tinctus, Edens, Confessus, Dans, Benedicens.

Etsi autem Sacramentalium cum Sacramentis non sit eadem dignitas, par usus, & similis efficacia, in tribus nihilominus ad illa suô modô accedere videntur, videlicet, *primò*, quòd omnia sint sacra, & ad Sanctificationem ordinata. *Secundò*, quòd sint remedia contra peccata, saltem indirectè, in quantum pium motum excitant, quo remittuntur venialia. *Tertiò*, sicut Sacramenta non administrantur in persona propria, sed in persona Christi, ita Sacramentalia administrantur nomine Ecclesiæ instituentis Sacramentalia. Differunt etiam plurimum à Sacramentis: non enim causant suum effectum ex opere operato, & ita infallibiliter, sicut Sacramenta, sed duntaxat ex opere operantis, ùt docet communis fermè Theologorum contra Ledesmam, Sotum, Valent. & paucos alios. Ratio est, quia talia non sunt instituta à Deo, sed ab Ecclesia, quæ non habet potestatem ejusmodi actioni dandi vim infal-

infallibilem cauſandi talem effectum. Unde firmiter & certò credentes, aliquam herbam, oleum &c. Benedictum, infallibiliter, etiam ſine omni motu pio, & opere operantis, dæmonem expulſurum, plurimùm aberrant, & ab aliquibus inter ſuperſtitioſos reputantur. Ratio eſt, quia infallibilis effectus non poteſt ſperari à Deo, utpote nuſpiam promittente. Neque ab Eccleſia, utpote non habente poteſtatem dandi effectum infallibilem: Ergò cum non ſuperſit alia cauſa, infallibilem dans effectum, quàm dæmon ipſe, ab illo infallibilis ſperatur effectus, quod certò ſuperſtitioſum eſt.

Cæterùm, licèt Sacramentalia infallibilem non habeant effectum, magnam tamen contra dæmones habere vim, & efficaciam, ratio tum in- tum extrinſeca ſuadet, prout in ſequentibus declarabitur. Quare agendo ſeorſum de ſingulis ſit diviſio prima

De Cruce.

SAnctam crucem tum manu formatam, tum ſculptam, vel pictam, & apud ſe geſtatam magnam habere vim contra omnes diaboli machinationes, ex ratione intrinſeca, ſimul & extrinſeca luculenter conſtat. Ordiamur à ratione intrinſeca. 1. Signum crucis tacitam continet invocationem totius SS. Trinit. per meritum Paſſionis Chriſti: ſicut enim voce, ſic geſtu DEum invocare, & mentem noſtram exprimere N. 185.

 poſſu-

possumus. 2. Continet totius Christianæ Religionis compendiariam professionem: Significatur enim Unitas Essentiæ, & Trinitas Personarum: item processio Filii à Patre, & processio Spiritus S. ab utroque; item Filium pro nobis in cruce mortuum redemisse nos à servitute peccati: promittit autem veritas æterna Matth. 10. v. 32. *Qui me confitebitur coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo.* 3. Crux est instrumentum, quo Christus diabolum vicit, & triumphavit, *delens*, ùt ait Apostolus ad Col. c. 2. *Quod adversus nos erat, Chyrographum decreti, quod erat contrarium nobis, & ipsum tulit de medio affigens illud Cruci: Et expolians principatus & potestates, traduxit confidenter, palam triumphans illos in semetipso.* 4. Denique signum crucis diabolo memoriam ingerit probri, & ignominiæ, quam per crucem accepit, & timorem virtutis Christi: non ergò mirum, crucem esse omnibus diabolicis spectris terribilem, hominibus autem, præsertim à diabolo vexatis, summè salutarem.

Ratio pariter extrinseca efficacia. S. Crucis contra diabolos demonstrans, est maxima. De ea quippe scribunt, suaque dicta exemplis confirmant D. Chrysost. hom. 8. in Ep. ad Col. Lactant. lib. 4. c. 47. S. Gregor. lib. 3. Dialog. cap. 7. aliique passim. De S. Eligio Noviomense refert S. Audoënus ejus æqualis, dictum Sanctum suos edocere fuisse solitum his verbis: *Christianis nec auguria, nec*

alia

alia figmenta possunt efficere: quia ubi signum Crucis cum timore, & fide Dei præcesserit, nihil ibi inimicus nocere poterit. S. Antonius Abbas hîsce dæmonibus sibi sub diversis formis apparentibus insultabat verbis: *Si quid potestis, cur me non offenditis? Si unus ex vobis me offendere potest, cur innumerabiles concurritis? Signum crucis, & fides pariter formidabilis & horribilis vobis est.*

Quinimò non Patres duntaxat, sed dæmones ipsi hanc veritatem fatentur: Sic enim à S. Patapio expulsi clamabant: *Verè terribilis es, ô Nazarene, verè terribilis es, & ubique in omnes obtines imperium. Quò ergo proficiscar? si in desertum, si in Civitatem, si ubicunque duxerit aliquis, tu illic prævenis, solâ Crucis figurâ, solo tuo Nomine expellens.* Sic Cypriano prius mago, postea Martyri Christi, respondet dæmon, se Justinam Virginem ad amorem cujusdam Juvenis allicere non potuisse, quia terribile Nazareni signum vidit, ùt refert S. Gregorius Naz. Oratione in Cyprianum.

Sed audiamus totam Historiam de S. Justina & Cypriano ab ipso S. Gregorio l. c. Metaphraste, Lacharia Lipeloo ad 26. diem Septembris, & aliis passim conscriptam; plurimum enim ad fidem & fiduciam, & ad cultum S. Crucis promovendum conducit. Erat Antiochiæ, litterarum Candidatus quidam, Aglaidas nomine, patritio genere natus, & opibus præstans, qui visa Justinæ pulchritudine tanto illius amore accésus est, ut ni- N. 159.

nihil non moliretur, quo cupitis ejus amplexibus frui posset: cúmque constantem Virginis animum neque promissis, neque effæminatis blanditiis expugnare posset, tandem Cyprianum in arte magica instructissimum convenit, cum ingentibus promissis, si Virginis animus impuri amoris facibus inflammaret. Is verò supercilio eruditionis, & scientiæ suæ elatus, spopondit, se mox, quidquid vellet, effecturum, Virginémque eâ amoris vehementiâ incensurum, ut ultrò etiam amplexus concupisceret. Nec mora: Cyprianus evocatô ex malignis spiritibus unô, quem promptè & alacriter ad hæc flagitia opem ferre noverat, exponit, quid fieri velit. Ille eum sine cura esse jubet; tradit vasculum pestiferô succô plenum; mandat, ut eo Virginis aspergat domum; & nisi omnia secundùm vota succedant, se de cætero dispiciendum, & pro nullo habendum, pronuntiat. Paret Cyprianus, facitque singula ex mandato Magistri; aspergit domum, adhibet nefanda carmina. Quid Justina? sentit insultum, præter voluntatem miratur insolitam libidinis vehementiam, sed non desperat, quin plena verâ fiduciâ precibus, aliisque spiritualibus undique cincta, signô S. Crucis diabolum in fugam convertit. Ille ad Cyprianum reversus, cùm se victum erubesceret, variis anfractibus se circumagebat. Verùm, cùm à Cypriano urgeretur, *Vidi.* inquit, *quoddam signum, quod vehementer*

ter

ter horrui, neque ullô modô vires illius sustinere potui. Priori ergò ceu debili sic sugato, mox alius priore ad agendum longè peritior accersitur dæmon: qui tamen similibus armis se cum dedecore victum, & triumphatum coram Cypriano ingemuit. Demum ipsemet dæmonum Princeps, acre suis minitans supplicium, accessit, Cyprianúmque solatus, haud dubiam ei de Virgine spopondit victoriam. Is ergò nova fraude, novaque calliditate instructus, sumptô muliebrî habitu, magno sub prætextu pietatis Virginem adiit: simulans se eodem virginitatis desiderio inflammatam, scire cupere, qua ratione hostiles insidias evitare posset. Cúmque Virgo multa eximiæ pietatis documenta proferret, dæmon humana specie tectus, inter verba simulatam pietatem redolentia ad Matrimonii dignitatem tanquam tutiorem salutis viam sermonem convertit, ac validô argumentô, carnalem côpulam Deo magìs, quàm virginitatis votum, gratam esse contendit. Horret Virgo, & dæmonis insidias pertimescens, surgit, ac Crucis trophæô se de more consignans, mox dæmonem, Virginem sibi similem existimatam, evanuisse conspicit.

Quare victus etiam orci Princeps, ne victus videretur, formam Virginis assumit, eámque Juveni apud Cyprianum præsentiam ejusdem præstolanti, præsentat: inflammatus ergo Juvenis nimiô amoris incen-

cendiô Virginis in amplexum ruit: sed ecce! nescio quo Numine perterrefactus dæmon evanescit subitò, & ita suam fallaciam prodit. Sed adjuratus denuò per Cyprianum, cur Virginem ipsam non adduxisset? *Jura*, inquit dæmon Cypriano, *per thronum meum, quod si veritatem fassus, me derelinquere nolis*: Cui cùm jurasset, respondendo dixit: *Scito me vidisse terribile Nazareni signum, cujus virtute illicò in fugam conversus sum. Ergo fortior te*, replicat Cyprianus, *est Nazarenus? fortius te unicum ejus signum?* Quanta ergo dementia tam debilem sequi Dominum: sequar ergó te relicto Nazarenum, ejúsque me servitiis mancipabo. Quod & factum; nam potstea etiam heroicum pro Christo subivit Martyrium.

En modò, quam terribile dæmonibus sit crucis signum! sæpè ergò illud Exorcistæ in maleficiis solvendis, & dæmonibus expellendis efforment, prout in Rituali Romano, & SS. ordinatur Canonibus: imò ipsasmet personas maleficiô infectas edoceant: *Hoc enim signô conspectô*, ait S. Ephrem Syrus in sermone de sancta & vivifica cruce, *adversariæ potestates conterritæ, trementésque recedunt*. Præsertim autem, si quæ persona actualiter in aliqua corporis parte vexetur, hoc signum crucis in parte illa formatum, & cum præcepto lenitivo, vel expulsivo conjunctum, certissimum habet effectum, ùt experientia multiplex comprobavit, & ego pluribus exemplis comprobare possem. *De*

De aqua Benedicta.

AQuam ab Episcopo, vel alio sacerdote benedictam, miram contra dæmones habere vim, & efficaciam communissima est Doctorum omnium sententia, atque luculenter constat ex Can. *Aquam sale conspersam* de consecrat. dist. 3. ubi Alexander V. ad finem ait: *Insidias diaboli avertit, & à phantasmatum versutiis homines defendit.* Provenit autem effectus ille potissimum ex duplici ratione, videlicet *primò* ex precibus Ecclesiæ, cujus nomine sacerdos aquam benedicens precatur, *ut effugiat, atque discedat à loco, in quo aspersum fuerit sal, omnis phantasia, & nequitia diabolicæ fraudis, omnisque spiritus im̃undus, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici &c. ad abigendos dæmones, morbósque pellendos. Secundò* etiam provenit ex ipsa ratione significandi; quia per aquam, ut ait Glossa in Can. cit. confessio, per salem amaritudo signatur, & morsio; unde hæc est mistura, ex qua geminus procedit partus, divisio scilicet delictorum, & ortus virtutum, atque bonorum operum. Similiter aqua benedicta sanctificat, & confortat hominem ad resistendum diabolo: *Si enim*, ait Pontifex l. c. *cinis vitulæ sanguine aspersus populum sanctificabat, atque mundabat, quantò magis aqua sale aspersa, Divinísque precibus sacrata populum sanctificat, & mundat - - & insidias diaboli avertit.* N. 160.

Est

N. 161. Est autem aqua benedicta duplex, una baptismalis in Vigilia Paschæ, & Pentecostes consecrari solita: altera lustralis, singulîs Dominicîs initiô primi sacri consecrata, specialiter ad dæmonis impetum reprimendum, & alia pericula avertenda. De prima testantur Constitutiones Synodales Constantienses p. 1. t. 6. n. 14. eam licitè adhiberi ad depellendas diabolicas nequitias, prout suprà jam dictum est. Atque eam specialiter etiam hunc in finem benedici, satis constat ex Benedictione fontis in Sabbatho Sancto, ubi hæc continentur verba: *Procul ergò hinc, jubentę Te Domine, omnis spiritus immundus abscedat procul tota nequitia diabolicæ fraudis absistat, nihil hic loci habeat contrariæ virtutis admixtio, non insidiando circumvolet, non latendo subrepat, non inficiendo corrumpat.* Quòd si in contrarium objicias Decretum Concilii Moguntini superiùs allegatum: Respondent, illud Concilium non fuisse generale, sed tantùm Provinciale, sicque non omnes, sed tantùm illam Provinciam, supposito, quòd ibidem adhuc in usu existat, obligare. Ad duo tamen specialiter Parochi advertant, *1mò* ut, ubi etiam est in usu talis applicatio, cautè & circumspectè distribuant, ne forsan talibus largiantur, qui ad superstitiosa abutuntur. *2dò* ut, si Reverendissimi Ordinarii expresse interdicerent, omninò abstineant.

N. 162. De aqua lustrali reverenter applicata procedunt non tantùm dicta numero 160. sed

ſed ejusdem vim & efficaciam innumera teſtantur exempla, fusè apud P. Delrio diſq. mag. lib. 6. cap. 2. ſect. 3. q. 3. videnda. Sapiens ergò Exorciſta hoc remedium ſæpiùs uſurpabit exemplo S. Gregorii Magni Monaſterium ab infeſtationibus diabolicis liberantis, B. Macarii, Theodori, aliorúmque à P. Delrio relatorum.

De Formis cereis, ſeu Agnis Dei.

AGnus Dei eſt cera alba à Papa benedicta; & nominatur Agnus Dei à figura agni illi impreſſa: atque magnam habere vim, & efficaciam contra omnia diabolica ſpectra provenit *tum* ex precibus Romani Pontificis ſummi in terris Christi Vicarii die S. Paraſceves primô, & ſeptimô ſui Pontificatûs annô, cum ſolemni ritu conſecrantis, atque inter alia precantis liberationem ab omnibus periculis, aſtutiis, ac dæmonum fraudibus, ut crucis virtute in iſtis formis inſculptæ terrore corripiantur, & territi aufugere compellantur. Sicut pleniùs in Pontificali Romano continetur. *Tum* ex ratione ſua ſignificandi; etenim cereus ille Agnus Dei ſignificat Agnum illum im̃aculatum, qui tollit peccata mundi. Cera ſignificat ejus humanitatem, ceræ admixtum oleum, ſeu Chriſma, ſignificat Dominum eſſe plenum miſericordia: Cùm ergò dæmonis conſpectui objicitur cereus ille Agnus Dei pro nobis in ara crucis oblatus, N. 163.

latus,

latus, plenus pietate, & misericordia repræsentatur, quem victorem, & triumphatorem suum non ignorat. Sicut ergò diabolus horret, & fugit Agnum illum immacularum, ceu victorem, & triumphatorem suum, ita horret cereum illum agnum Dei repræsentantem verum Agnum Dei pro nobis in ara crucis oblatum; cujus exempla complura vide apud Delrio l. sæpe citato.

N. 164. Interim praxis illa complurium imperitorum liquefacientium cereos agnos Dei à summo Pontifice consecratos cum alia cera, ut ita illos multiplicare, atque pluribus distribuere valeant, illicita est, ùt docet P. Gobat in Theologia Experiment. Tract. 3. n. 332. La Croix lib. 6. p. 1. de Sacramentis n. 226. Ratio est, quia illa liquefactio ceræ est contra mentem Pontificum, qui consecrationem omnem ejusmodi ceræ sibi videntur reservâsse. Similiter Gregorius XIII. sub pœna excommunicationis prohibuit, ne Agni DEI inaurentur, aut ullo colore pingantur, ut apud La Croix l. c. n. 223. refert Azorius p. 1. lib. 9. cap. 9.

De Reliquiis Sanctorum.

N. 175. DE his saluberrimum dans consilium Rituale Frisingense de exorcizandis obsessis à dæmonio §. 7. n. 5. ait: *Reliquiæ quoque Sanctorum, ubi haberi possunt, decenter, ac tutò colligatæ, & copertæ, ad pectus*

pectus vel ad caput obsessi reverenter admoveantur: Sed caveatur, ne res sacræ indignè tractentur, aut illis à dæmone ulla fiat injuria. Et optimè, nam ùt ait Trid. sess. 25. de invocat. Sanctor. Reliquiæ illæ, *viva membra fuerunt Christi, & templum Spiritûs S. & ab ipso ad æternam vitam suscitanda, & glorificanda.* Si ergo decenter admoveantur, atque ita cum vera fiducia invocentur, non deserent invocantes, ut sint habitaculum spirituum malignorum, cùm esse deberent habitaculum Spiritûs Sancti.

Certè Sancti in cœlo cum Christo regnantes, Fratres nostri sunt, eundem habentes, & adorantes Patrem æternum: sunt membra Corporis Christi, cujus pariter & nos membra sumus. Frater autem non deserit fratrē suum, & *si quid patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra: sive gloriatur unum membrum, congaudent omnia membra,* ait Apostolus 1. ad Corinth. c. 12. v. 26.

Quare meritò præsumendum, quòd si Exorcista decenter Reliquias Sanctorum pectori energumeni admoverit, vel super caput ejus tenuerit, per intercessionem Sanctorum illorum dæmonem expellendum. Sic enim quot annis ad D. Philippi Apostoli sepulchrum in Sicilia plurimos energumenos liberari, adeò, ut anno 1541. plusquam ducentæ fœminæ hujusmodi sint numeratæ, testatur Thomas Fasellus lib. 10. de rebus siculis cap. 2. Sic ad B. Didaci nostri

Corpus ab obsessis corporibus dæmones expelli, testatur Breviarium. Sic etiam dæmones summè horrere Reliquas B. Andreæ de Comitibus, nec cryptam, ubi sanctam ducebat vitam, velle ingredi, testatur Author vitæ ejus novissimè conscriptæ, & in lucem datæ. Sic denique innumera alia testantur exempla, dæmones ad devotam Reliquiarum Sanctarum admotionem fugisse, prout plura refert P. Delrio l. c.

166. Notanter nihilominus addit Rituale Frisingense, *ut caveatur, ne res sacræ indignè tractentur.* Quare, ùt notat La Croix l. 3. p. 1. n. 22. Loth. in resolut. Theol. Tract. 14. a. 3. ex Gavanto, S. Congregatio Episcoporum, & Regularium declaravit, Reliquias Sanctorum non posse radi, ut rasæ dentur infirmis in potum. Ratio hujus prohibitionis forsan esse potest periculum irreverentiæ, ne nimirum tanquam ossa non transeant in substantiam aliti, sed potiùs iterum s. v. per secessum emittantur. Porrò propter allegatum decretum nec approbare possum praxin eorum, qui reliquias Sanctorum priùs in cineres redactas pani S. Nicolai Tolentini impinsunt, aut aliàs rebus comestibilibus commiscent: si enim nunquam liceat easdem infirmis in potum dare, neque licebit, licèt sint comixtæ pani, aut alteri rei. Dixi, tamen notanter: *Rebus comestibilibus*: nam si per accidens ob vetustatem suam quasi in cineres redigantur, non erit indecens, si ex illis

illis compactis quasi Agnus DEI conficiatur, velut sæpiùs confectum vidi; sic etenim cineres Sanctorum compacti commodiori modo cultui Fidelium exponuntur.

De Imaginibus Sanctorum. N.

SI Regis honoretur imago, honor Regi censetur exhibitus: si vilipendatur, omnis vilipensio in Regem ipsum redundat: Sic pariformiter, Si imago Sancti cujusdam reverenter super caput energumeni teneatur, aut pectori admoveatur, ipsemet Sanctus novo decoratur honore, eò quòd cultus imaginibus redditus ad Prototypon transeat: quinimò, quia Deus honoratur in Sanctis suis, honor Sancto exhibitus, etiam ultimariè in Deum transit: tantâ ergo dæmon ignominia afficitur, quantùm Deus in Sanctis suis honoratur, & glorificatur. Sunt prætereà Sancti in cœlis cum Deo regnantes nostræ salutis soliciti, atque reverenter invocati suô patrociniô non desunt invocanti: fremit infernus, atque exitium minatur: intercedunt Sancti, atque sua intercessione omne bonum impetrant, de quibus illud, ùt in cœlis, sic in terris verissimum: *Nimis honorati sunt amici tui Deus, nimis confortatus est principatus eorum.* Fortes sunt, potentes sunt, dæmonibus adeò terribiles sunt, ut eorum imaginum aspectus sustinere non valentes, contremiscant ad præsentiam earum, prout certâ experientiâ compertum habetur.

167.

Sed non minùs Fidelibus summè proficuus est cultus sacrarum imaginum; dum enim Sanctos honorant, & Deum per merita eorum deprecantur, illorum heroicos actus imitantes, dæmonibus insultant, vilitatem, impotentiam exprobrant, atque ita sibi penè subditos reddent.

N. 168. Posset veritas ista innumeris confirmari exemplis, quæ tamen ùt plurimùm nota studiosè prætermitto, illo solo contentus, quod oculis vidi, & auribus audivi. Sub annum 1724. evocatus ad certam personam ita miseram, ut gravissimis doloribus decumbens nec ambulare, nec comedere, nec orare, verbô nihil fermè persolvere posset; sed quasi delirans lecto affixa continuò jaceret. Probavi, an dolor esset verè naturalis, vel præternaturalis, & diabolicus; & formatô præceptô lenitivo cum signo S. Crucis in parte vexata, mox diabolum reperi eô usque incognitum latentem, quamvis magna ejusdem suspicio aliquot jam annos fuerit concepta: subitò enim dolor in parte illa vexata evanuit, licèt ob diffidentiam, & pusilianimitatem personæ tam miseræ post aliquot temporis spatium denuò redietit: quare ut fidem & fiduciam implantarem, & implantatam adaugere possem, SS. Nomen JEsu in charta prius benedicta conscripsi (meliùs fecissem, si totum conscripsissem præceptum secundùm dicta superiùs cap. 1. q. 3.) atque capi-

capiti ſuperimpoſui: capite enim ſucceſſivè ſerenato tantam concepit fiduciam, ut omne dominium ſuper diabolum obtinuerit, ſæpè Crucifixi imaginem arripiens diabolo vilitatem exprobraverit, & triumphum de eo in cruce reportatum objecerit. Nondum ſatis: Cruce manibus apprehenſa conjuravit dæmonem, ut illicò ſe in infimam pedis plantam conferret, quo ibi animadverſo, eundem in honorem Chriſti pro nobis crucifixi, & in contemptum diaboli, pedibus conculcavit, aliisq; affecit opprobriis. Tandem, quia revera optimè probata & in fide, ac fiducia inſtructa, dæmon per præceptum expulſivum facillimô negotiô expulſus fuit, ita, ut perſona in hodiernum uſque diem, DEI miſericordiam, quam maximam experta fuerat, ſalva, & incolumis laudet, & magnificet.

Aliam novi perſonam, quæ arrepta imagine Beatiſſimæ Mariæ Virginis Oettinganæ, quam non aliter, quàm Matrem ſuam compellavit, dæmonem ſibi ad amuſſim ſubjectum reddidit, & tandem feliciter curata eſt.

Plura in medium producere poſſem exempla, quæ nihilominus ea potiſſimum de cauſa prætermitto, quòd ſpe certa fretus vivam, quemlibet Exorciſtam cordatè, & fiducialiter procedentem ſimillima propriis oculis viſurum, & re ipſa experturum.

N. 169. Unde autem oriatur, quòd dæmones quandoque piùs ſacras imagines, vel Reliquias Sanctorum horreant, & timeant, quàm SS. Euchariſtiæ Sacramentum, nullóque modo ad eas accedere velint, ratio unica eſſe videtur ipſa patientium fides, & fiducia: nam habita fide res etiam minima miros habet effectus, ubi res ſacratiſſima in defectu fidei nihil operatur.

De Pane & Oleo Benedicto.

N. 170. PAnem & oleum Eccleſiaſtica Benedictione conſecratum ob preces Eccleſiæ, atque Signum S. Crucis ſæpè formatum, magnam contra dæmones habere vim, & efficaciam, nemo eſt, qui legens Eccleſticas hiſtorias ignorare poſſit: hoc enim uſi ſunt S. Parthenius, S. Theodoſius Cœnobiarcha: B. Auxentius Archimandrita, aliique, quos fusè refert Delrio, Brognolus, & alii.

N. 171. Cavendi nihilominus ſunt certi errores circa oleum benedictum. *Primò*, ne applicetur S. Chryſma, ubi id Ordinarii poſitivè prohibent. *Secundò.* ne Exorciſta propriîs manibus inungat mulieres, præſertim juvenculas, imò nec alias perſonas alterius ſexûs, neque viros in partibus occultioribus, prout optimè notat P. Brognolus p. 1. c. 3. a. 5. q. 20. n. 318. tali enim modo aſtutiſſimus dæmon laqueos tendit Exorciſtæ, ut incautum ſuam in naſſam trahat.

De

De Suffumigio Benedicto.

NIl moderno tempore usitatius, nil frequentius, quàm diversi generis suffumigia ex diversissimis herbis, lapidibus, & ossibus confecta, ita, ut quandoque ultra septuaginta diversi generis herbæ congregentur, & ex illis certus suffitus conficiatur.

Alii præter dictas herbas assumunt particulas ex ossibus Agni Paschalis, item putamina ovorum paschalium, denique ex omnibus per totum annum ab Ecclesia benedictis. Alii insuper assumunt particulas ex diversis cryptis SS. item Agnos Dei à S. Pontifice benedictos: quinimò assumunt quandoque etiam Reliquas SS. Si quæras, quid in tanta varietate sentiam? ℟. & N.

Dico, suffumigia benè atque legitimè 172. confecta bona sunt, habéntque mirabilem vim, & efficaciam contra dæmones, sagas, & maleficos, si ritè applicentur: Ita certa, & quotidiana experientia: sæpissime etiam per similia suffumigia à nostris PP. distributa tum homines, tum etiam bruta animalia maleficiata sunt pristinæ sanitati restituta, prout non tantùm nostri PP. Collectores, nostrique Janitores, sed & DD. Parochi certâ experientiâ edocti mihi retulerunt.

N. 173. Dixi tamen notanter 1. *Benè atque legitimè confecta*. Imprimis enim non video, cur tot diversi generis herbæ congregentur? & quidem sæpè sine verè gravi causa: vel enim tribuitur effectus expulsionis diabolicæ herbis ipsis, vel Benedictioni Sacerdotali? si herbis ipsis, prout plures autumnant, ipsis naturalem inesse vim contrariam dæmonibus, resistit noster Lyranus super lib. 1. Reg. cap. 16. resistit pariter noster Brognolus in suo Alexicon Disp. 2. de curatione naturali art 2. §. 4. n. 30. nam quòd directam non habeant vim fatentur omnes: quòd verò nec indirectam habeant, ex eo satis perspicuè colligitur, quòd dæmon à dispositionibus, quæ fortè tolluntur per similia suffumigia, neutiquam dependeat; consequenter sublatîs etiam dispositionibûs non sequitur expelli dæmonem: dæmon enim est causa libera possidens hominem non ob indispositiones naturales, sed ex permissione divina; quinimò, sicut dæmon similes excitavit humores, ita sublatos faciliter iterum excitare potest. Vide de hoc celeberrimum in hac arte Exorcistica Authorem l. c. Si dicas, illum effectum tribui Benedictioni Sacerdotali: mox subinferam: atqui herbæ paucæ collectæ eandem recipiunt benedictionem, quam plures coagulatæ: ergo eundem assequuntur effectum.

Insta-

Instabis adhuc, eandem virtutem completam nec tribui solis herbis, nec soli Benedictioni, sed utrisque simul: Et quidem herbis, partim ut dispositiones quasdam naturales malas, aut etiam aliquos effectus naturales malos post se relictos, occulta sua virtute naturali removeant: partim ut per easdem solvatur pactum forsan hisce ex justa Dei permissione alligatum, cujus solutio etiam per naturalia à Doctore subtili, & multis aliis Theologis approbatur: partim etiam, ut diabolus per has herbas, quarum aliquæ magna divina significant mysteria (uti Ruta vel myrrha Passionem Domini &c.) exinde à nocumentis cessare cogatur. Eô fermè modô, quo antecedenter in hoc ipso Armamentario N. 160. aquæ benedictæ commixtæ sali ex parte contra dæmones tribuebatur aliqua virtus propter mysticam significationem: quia nempe exinde divisio delictorum, & ortus virtutum, atque bonorum operum denotatur. Pariformiter sub N. 163. discurritur de ceris Papalibus vulgò Agnus DEI. Ipsi verò Benedictioni adscribitur vis aliqua moralis, ut diabolus exinde compulsus nocere desistat, & præterea coërceatur, ne ulteriores malas dispositiones, aut effectus malos etiam naturaliter introducat. N. 174.

Fateor, hanc esse satis prudentem excusationem, si omnia hic allegata verificentur. Ast hoc meritò displicet, quòd non rarò applicentur ad similem suffitum, quæ nec ex gravibus Authoribus, nec ex solidis rationibus sciuntur esse ordinata ad solvendum pactum, nec habere aliquam vim naturalem, seu mysticam contra dæmones, vel causatos ab ipsis malos effectus.

Quinimò adhibentur sæpiùs ad dictum suffitum herbæ non satis à Medicis, seu peritioribus examinatæ, num non sint nocivæ: Item alia, simul sordida, & fœtida, quibus nares obsessi, seu etiam maleficiati adimplentur, quæ potiùs sanitati obsunt, quàm prosunt; similes enim vapores in caput ascendunt, in eo gravitatem efficiunt, ac cum maximo ipsius patientis detrimento sua caliditate quandoque inflammationem progignunt, & humores frigidos confundendo epilepsiam, apoplexiam, convulsionem, & alios graves dolores possunt excitare, ùt docent Codrinus lib. 4. de morb. venefic. c. 6. Brognolus p. 1. Manual. c. 3. n. 320. & in suo Alexicon l. c. Et ego ipsemet aliorum instinctu similem suffitum ab ipsis maximè deprædicatum aliquando applicans experientiâ doctus fui.

Dices

Dices 1. Fumus Tobiaci piscis dæmonem expulit, ùt habetur Tobiæ cap. 6. ergo similiter etiam alius fumus virtute naturali dæmones expellere potest. 2. Si dæmones possunt agere in sensibilia, ea transmutando, sive per motum localem, sive per alteratione͂, applicando activa passivis, vel aliô modó? quidni etiam res sensibiles valeant saltem indirectè agere in dæmones, secundùm axioma Aristotelis 1. de generat. & corrupt. quòd agens in agendo repetitur: ergo. Respondet ad 1. Lyranus noster in cap. Tobiæ v. 9. sequentibus verbis: *Circa quod sciendum, quòd si dæmones haberent corpora sibi naturaliter unita, sicut dixit Appuleius, quòd dæmones sint animalia corpora aërea, tempore æterna, animô passiva; non esset impossibile, quód res corporales in eis facerent impressionem ratione corporum: sed quia secundùm fide͂ nostram, & etiam Philosophorum doctrinam sunt substantiæ simpliciter intellectuales, jam nulla corporalis creatura potest in eis facere aliquam impressionem: propter quod fumus iste non expulit dæmonem, sed figuravit ejus expulsionem: quia, sicut dictum est, facta Angeli circa Tobiam fuerunt in multis figuralia: ideò fumus ille ex igne procedens significavit virtutem orationis Tobiæ junioris, & Saræ, cujus merito Angelus Raphael expulit dæmonem à Sara.* Suffragatur pariter Authoritas doctissimi Tostati quæst. 42. super 1. Reg. cap. 16. ubi ait: *De rebus naturalibus dicendum,* N. 175.

dum, quòd nulla res habeat efficaciam ad excludendum dæmonem, sive sit animal, sive res animata, herba, vel arbor, vel fumus alicujus rei, vel odor bonus, vel malus: quia in omnibus rebus naturalibus virtus agendi est ipsa qualitas - - istæ enim qualitates sunt accidentia corporum, nec quidem omnium, sed solùm elementorum: ideóque non possunt agere res per istas qualitates, nisi in elementa.

N. 176. Ad 2*dum* nego illatum: non enim omne agens in agendo repatitur, sed illud duntaxat, quod conditiones habet ad patiendum requisitas; atque ideò superaddit Tostatus cit. *Nonne vides, corpora cælestia, quamquam corpora sunt, quia tamen non habent conditionem elementarem, non posse pati ab aliquo agente naturali? quomodo ergo dæmones, qui incorporei sunt, poterunt pati ab hujusmodi corporeis qualitatibus?* Ex quo

Inferes, curationes naturales morborum dæmoniacorum per certas herbas, vel certas reliquias hominum extremô supplicio affectarum frequenter à carnificibus, lictoribus, vel aliis similibus personis porrectas, aliquoties esse superstitiosas, cùm nullam habeant vim naturalem ad dæmones expellendos. Nec relevat communis excusatio, quòd similia antidota ab ipsis primæ classis maleficis, & sagis in tortura sint prodita; nam discipuli non censentur rece-

recedere à doctrina Magiſtri: cùm ergo Magiſter eorum ob inveteratum creaturarum odium non quærat aliud, quàm per nova maleficia creaturas pretioſo Chriſti Domini ſanguine redemptas ſeducere, ſuamque in naſſam pertrahere, hac arte faciliter ceu licita perſuadet, quæ mala, imo peſſima ſunt. Dixi, *aliquoties*, quia quandoque naturaliter poſſunt per certas herbas; aliáque ſolvere pacta maleficii, de quo vide partem ſecundam de ſolutione maleficiorum.

De Amuletis.

N. 177.

AMuletum uſum eſſe licitum, ſanctúmque communis teſtatur opinio doctorum non minùs, quàm indoctorum: ſcribit enim Emanuel Coſta apud P. Delrio lib. 6. diſq. mag. cap. 2. ſect. 3. q. 3. Hormutii hoc pacto dæmonem ex energumena expulſum. Cujus ratio eſt, quia Amuleta non ſunt aliud, quàm congeries plurium publicè ab Eccleſia, vel privatim à Sacerdotibus benedictorum, quæ magnam habere vim contra dæmones, patet ex præcedentibus: Continent pariter Evangelium S. Joannis, quod maximam habere vim contra dæmones, patet ex facto S. Barnabæ, qui teſte D. Thoma in cap. 1. Epiſt. ad Rom. infirmos ſupponendo Evangelium, ſanabat. Pariter S. Antonius infeſtantem dæmo-

dæmonem verbis evangelicis membranulæ inscriptis, & in cubiculo ante B. Virginis imaginem affixis, depulit, apud Surium. Et antiquorum Christianorum mos fuit, Evangelium S. Joannis initium quasi totius Evangelii compendium collô suspensum gestare. Continent etiam præceptum S. Antonii de Padua: *Ecce crucem Domini &c.* Cujus mirabile, & prodigiosum initium refertur in Chron. Ord. Min. p. 1. in vita S. Antonii: nam Santarenæ in Portugalliæ Regno, quædam mulier energumena à dæmone gravissimè torquebatur, qui variis sub formis ei apparens, illam ad mortem sibi inferendam hortabatur; quam S. Antonius Paduanus ab ea invocatus, apparens his verbis allocutus est: *Aspice in sinu tuo, ac lege eam scripturam, quam ibi invenies, qua lecta, non ampliùs vexaberis à dæmone.* Quibûs auditîs à somno expergefacta, scripturam hæc verba continentem invenit:

Ecce ✝ crucem Domini fugite partes adversæ:
Vicit Leo de tribu Juda, radix David: Alleluja, Alleluja.

Quibûs devotissimè lectîs, illico dæmon in fugam conversus est. Non ergo mirum, similia Amuleta dæmonibus esse plurimùm contraria.

Ve-

Verùm, ut hoc remedium ſit licitum, N.
D. Thomas 2. 2. q. 96. a. 4. duas requirit 178.
conditiones: *Prima* eſt, ut Sanctis verbis nihil ſuperſtitioſum admiſceatur, v. g. ſi quis fideret ſoli figuræ, colorive litterarum, vel modo ſcripturæ, vel materiæ membranæ, ſive attramenti, vel litteris, & figuris totaliter incognitis &c. *Secunda*, ut recta ſit intentio gerentis, veluti ſi pius verborum ſenſus obſervetur, ſpes verò figatur in Deum, idque fiat vel ad profeſſionem veræ fidei, vel ob alium pium, & ſanctum finem, effectúsque à divina potentia ſub ejus beneplacito expectetur.

De Schedulis Marianis. N.

179.
QUod Schedulas Marianas, ſeu Conceptionis, vulgò ſchedulas Patris Lucæ intitulatas concernit, earum vim, & efficaciam contra omnia diabolica præſtigia tum origo earundem, tum Benedictiones efficaciſſimæ, tum quotidiana teſtatur experientia. Nam cùm ſæculô proximè elapsô, ante annos circiter 50. adoleſcentula quædam novemdecim annos nata ab integra legione, ſeu 6666. dæmonibus poſſeſſa, nullô remediô ab hoſpitibus malignis liberari poſſet, tandem Veteris Oettingam ad Tavmaturgæ Virginis antiquiſſimam ſtatuam adducta fuit, ubi pluribus Exorciſmis dæmones fruſtrato labore exorcizati, unus eorundem haud dubiè divi-

divinâ coactus potentiâ subitò exclamavit, nullum præsentium habere potestatem se expellendi ab adolescentula illa: Monachii nihilominus apud PP. Franciscanos unum stare supra Cathedram, & habentem potestatem, & gratiam, ut omnes expellat. Quare cùm Concionator Conventûs Monacensis nomine P. Lucas Glabsperger, à legitimis Superioribus citatus Oettingam, ceu Exorcista, dæmones per legitimos Ecclesiæ Exorcismos expulsurus, appulisset, nihilque post diutinam corporis macerationem, Exorcismôsque Ecclesiæ in S. Capella habitos efficere posset, contigit, ut post studia in finem expulsionis diabolicæ suscepta, puellam possessam transiret, & dæmonem ex insperato ita clamantem audiret: *Diu, noctúque te mortificas, omníque nisu nos expellere cogitas, & nihil proficis: porrò si hodie benè attendisses, atque circa nostram expulsionem lecta considerasses, acrius more solito nobis obviares.* Obstupescit Concionator, & mox lecta meliùs consideraturus cellam repetit, modúmque conficiendi, benedicendiq;, atque applicandi has schedulas Marianas adinvenit. Et ecce! dum post earumdem confectionem iterum dæmones etiamnum in adolescentula latentes exorcizaret, denuò unus dæmonum exclamat: *Væ nobis, quia modum conficiendi calles*: Et alter priùs modum conficiendi prodens: *Væ mihi, quia arcanum prodidi.* Quare Exorcista in fide

de & fiducia roboratus compulit dæmones, ut puellam similem schedulam deglutire finerent; quo facto absque ulteriori Exorcismo omnes evanuerunt, ita, ut in tam mirabili facto DEum, Deiparámque Virginem omnes laudarent, & magnificarent.

Quare cùm factum adeò mirabile latere nequiret, mox inter Franciscanos præsertim provinciæ Antoniano - Bavaricæ divulgatum est, & à pluribus similes schedulæ confici cæperunt, ac revera mirabili cum effectu: experientia siquidem certissima testatur, easdē & hominibus, & pecoribus profuisse sæpissimè, omnémque diabolicum avertisse conatum, prout plurimis possem confirmare exemplis. Unum, locò omnium sufficiat, quod anno 17 7. ab aliqua rustica propè Ardingam testatum accepi: cùm enim lanam more solito collecturus illa pertransirem loca, ad præfatam perveni rusticam, quæ magnis precibus schedulas Conceptionis postulavit: cui, cùm meam declarâssem penuriam, & me non nisi pauculis esse provisum ex pixide demonstrâssem, respondit, se omninò plurimùm æstimare præfatas schedulas, ob maximum sibi per illas præstitum beneficium: cùm enim plures per annos maximis esset affecta doloribus, nec ulla quidquam vellet proficere medicina, conceptâ fiduciâ similem sumpsit in aqua benedicta schedulam:

quâ ſumptâ omnibus artubus, imò toto corpore contremuit, ut in phreneſin incidere videretur. Reaſſumptis viribus exploratura, undenam effectus ille mirabilis proveniret, ſimilem ſchedulam uni ex prolibus ſuis in aqua benedicta propinat, quæ tamen ſumptâ etiam ſchedulâ ſana & incolumis nullum ſentire dolorem, nec alium experiri effectum reſpondit. Quare mulier dæmonem in ſe latentem ſuſpicata quodlibet die ſimilem ſumpſit ſchedulam, & re verà omni prorſus infirmitate curata, DEum in Beatiſſima Virgine, cujus Patrocinio tantam recepit gratiam, magnificavit, & glorificavit.

N. 280 Interim, ſi quis felici cum effectu vim & efficaciam harum ſchedularum experiri deſiderat, priùs in honorem Nativitatis Dominicæ, nec non in honorem Im̃aculatæ Conceptionis B. V. Mariæ tria *Pater* & *Ave* cum totidem *Gloria Patri &c.* & Symbolo Apoſtolorum recitet.

Neque mirum videri debet, prætactas ſchedulas tantam habere vim, tantámque efficaciam contra omnia diabolica præſtigia; ſiquidem omnia ad illas conficiendas pertinentia efficaciſſimis, totique inferno terribilibus donantur Benedictionibus, quas plerique Reformatæ noſtræ Provinciæ Alumni conſcriptas habent: continent inſuper ex una parte ſcriptum in cruce Titulum I✝N✝R✝I omnibus dæmonibus tremendum: ſunt etiam addi-

addita verba: *Verbum Caro factum est*, in signum: quòd Verbum pro nobis Caro factum dæmonem vicerit, eìque omnem nocendi hominibus in se confidentibus ademerit potestatem. Ex altera verô parte scriptum continent: † MARIA † *in Conceptione tua Virgo Immaculata fuisti* † in signum, Beatissimam Virginem jam in prima, eáque im̃aculata Conceptione omnem obtinuisse principatum suprà dæmones, primáque vice caput contrivisse serpentis antiqui.

Porrò, cùm de schedulis Conceptionis ago, quæstio extra vagans incidit, an videlicet magici homines earundem, imò aliarum etiam rerum sacrarum vim & virtutem ita infringere valeant, ut nihil amplùs prodesse possint, si aliquam ex illis aquisierint? hæc enim opinio satis videtur communis. Respondeo tamen eamdem esse omninò vanam, frivolam, imò superstitiosam; nam si quæram, undenam suum habeant effectum, unica Responsio est, & esse debet, habere ex opere operantis dependenter à Benedictione recepta: Sed nequit dæmon impedire opus operantis, neque ab aliquo benedicto tollere Benedictionem: hæc enim aliud non est, quàm denominatio extrinseca, qua res ob Benedictionem semel receptam, adhuc denominatur benedicta: ergò neque effectum impedire potest. Præterea credere, dæmonem posse irritare, & frustrare preces Eccle- N. 181.

stæ ceu Sponsæ Christi unicè dilectæ, est dæmonem præponere & præferre ipsimet Ecclesiæ, & illi attribuere potestatem super Ecclesiam; sed dæmonem præferre ipsimet Ecclesiæ, illique attribuere potestatem super eam, manifesta est superstitio: ergò &c. Insuper, si dæmon potest impedire & infringere vim & virtutem rerum ab Ecclesia benedictarum, ut nihil ampliùs prodesse queant, poterit pariter infringere vim & virtutem S. Crucis, SS. Nominis JEsu, omniúmque Sacramentalium; omnia enim pariformiter ex opere operantis suum producunt effectum. Quinimò posset pariformiter infringere virtutem Sacramentorum: quemadmodum enim virtus Sacramentorum ex Deo est, ita virtus Sacramentalium: si ergò semel permittatur virtutem divinam à diabolo posse infringi, id semper concedendum erit. Non quidem diffiteor magnam esse disparitatem inter Sacramenta, & Sacramentalia: illa enim effectum ex opere operato producunt, hæc verò ex opere operantis: illa à DEO, hæc ab Ecclesia sunt instituta: illa infallibiliter, hæc non ita infallibiliter suum producunt effectum: verumtamen in hoc nullam reperio disparitatem, quòd utraque ex virtute divina sibi assistente suum producant effectum: quis autem dæmonum divinæ virtuti resistat? Sed

Dices

Dices: experientia ceu optima rerum magiſtra communem illam perſuaſionèm confirmat. Quinimò ſolent malefici res benedictas non profanare duntaxat, ſed iis etiam ad maleficia continuanda abuti: ergò non videtur, quòd quà profanatæ, & maleficis artibus applicatæ intentum producant effectum.

℟. Cùm Sacramentalia propter Eccleſiæ Benedictionem ex opere duntaxat operantis ſuum producant effectum, in quantum videlicet hominem excitant ad finem & fiduciam, alióſque virtutum actus eliciendos, planum eſſe, quòd ſtante illa communi perſuaſione in defectu fidei & fiduciæ nullum producant effectum. Quod profanationem, atque ad maleficia concinnanda abuſum concernit, puto certiſſimum eſſe homines maleficos ſæpiùs abuti Sacratiſſimâ Hoſtiâ, quin Sanctitatem, vim & virtutem ſuam deperdat: ergò nec propter abuſum Sacramentalia ſuam deperdent vim & virtutem. Sed N. 182.

Alia adhuc extravagans recurrit quæſtio mihi ſæpiùs propoſita, quisnam hominibus præſertim maleficiatis, aut à dæmone poſſeſſis Amuleta, Scapularia, aliáque benedicta tempore nocturno ex collo detrahat? ℟. Salvo ſemper judicio meliori hoc poſſe fieri tum per ſagas atque maleficos, tum per ipſosmet dæmones: *Primum* ex eo claret, quòd homines malefici ſæpè dæmonis ope loca in- 183.

trent ſecretiſſima, ubi mira operantur; conſequenter etiam Amuleta detrahere poſſunt. *Secundum* quamvis communi opinioni contrarium, ex eo nihilominus ſatis, nì fallor, convinci poteſt, quòd dæmon ex permiſſione divina ipſummet Chriſtum Dominum, quo nihil ſanctius eſſe poteſt, jam ſuper pinnaculum templi, jam in montem altum ſuſtulerit: item vexat dæmon homines non ſemel benedictos, imò Sacerdotes ipſos in digitis canonicis, quibus quotidie SS. Chriſti Corpus tangunt: ergò non videtur, cur non pariformiter ex permiſſione divina res benedictas tangere, & quandoque auferre poſſit.

De Cultu Beatiſſimæ Virginis MARIÆ.

N. 184. NUllus eſt, qui ſalvus fiat, niſi per te, ô Virgo Sanctiſſima, exclamat Germanus de Zona Beatiſſ. Virg. Addo ego: nullus eſt, qui ab inſidiis diaboli liber ſit, niſi per Te, ó Virgo Sacratiſſima: Et quid mirum, Maria Domina eſt, Maria Princeps eſt ſuper diabolum, quo titulo ipſemet Unigenitus ejus Filius lib. 1. Revel. S. Birgittæ cap. 16. mihi fol. 28. Matrem ſuam decoravit: Maria omnem ſuper dæmonem obtinuit Principatum, ita, ut vel Nomine ejus audito contremiſcant, & fugiant. *Omnes dæmones* dicebat eadem B. Virgo ad S. Birgittam lib. 1. Re-

l. Revel. cap. 9. *Verentur hoc Nomen. Qui audicentes hoc Nomen MARIA, statim relinqunt animam de unguibus, quibus tenebant eam: sicut enim avis, quæ in prædam ungues, & rostrum habent, si audierit sonum aliquem, relinquit prædam, & cùm nihil operis sequi videt, statim revertitur ad eam. Sic dæmones audìto Nomine meo, statim relinquunt animam, quasi territi, sed iterum advolant, & revertuntur ad eam, quasi sagitta velocissima, nisi aliqua emendatio subsequatur. Nullus etiam tam frigidus ab amore Dei est, nisi sit damnatus, si invocaverit hoc Nomen hac intentione, ut nunquam reverti velit ad opus solitum, quod non discedat ab eo statim diabolus, & nunquam ampliùs revertatur ad eum, nisi resumpserit voluntatem peccandi moraliter.*

Idem luce clarioribus testatur verbis D. Bernard. serm. in Missus est. *Dæmones*, ait, *non solùm Virginem pertimescunt, sed audita hac voce* (MARIA) *contremiscunt.* Et super Cant. *Ubi Nomen MARIÆ invocatur, dæmonum nocumentum effugatur, quia MARIA terribilis, ut castrorum acies ordinata.*

Si quis ergò à dæmone tentatus, vexatus & possessus fuerit, Mariam invocet, Mariam inclamet, illa etenim perpetuam habet inimicitiam cum serpente illo antiquo, illa nunquam cessat, nec cessabit conterere caput ejus, nam ùt habetur Genes. 3. *Inimicitiam ponam inter te, & mulierem, & ipsa*

conteret caput tuum. Inimicitia hæc perpetua est, sed certa ex parte mulieris victoria.

Nec timendum Mulierem illam fortissimam suos deserturum Clientes: velut enim est Mater Dei, ita Mater rei, Mater Christi, & Mater Christianorum, Mater Judicis, & Mater exulis, Mater misericordiarum, & Mater miserorum: Matris autem proprium est amare, juvare, & sublevare prolem suam. Certè, ùt Author est noster Bernardinus de Bustis p. 12. ser. 2. licèt omnes Angeli & Sancti ardentissimè nos diligant, attamen Maria sola incomparabiliter nos plùs diligit, quàm omnes Angeli simul; ex eodem quippe habitu procedit tam amor Dei, quàm proximi, ùt post S. Thom. 2. 2. q. 25. a. 1. docet communis Theologorum: cùm ergò DEum ardentius amet omnibus reliquis sanctis, etiam & nos miseros plus diligit, quàm omnes Sancti simul: non autem diligit duntaxat ore, sed re, & veritate.

Neque exempla deficerent evidentissima, & luce meridiana clariùs intentum nostrum demonstrantia, quæ tamen omnibus notissima prætereo, sola mihi D. Anselmi verba lib. de excellentia Virginis c. 6. sufficiunt: *Velocius*, ait, *est nonnunquam salus memorato Nomine MARIÆ, quàm invocato Nomine Domini JESU unici Filii Et id quidem non ideò fit, quòd ipsa major & potentior eo sit; nec enim ipse magnus & potens per eam sed illa per ipsum.*

Qua-

Quare ergo propitior salus in recordatione ejus, quàm Filii sui sæpè præcipitur? dicam, quod sentio: Filius ejus Dominus est, & Judex omnium discernens merita singulorum: dum igitur ipse à quovis suo nomine invocato non statim exaudit, profectò id justè facit. Invocato autem nomine Matris, etsi non merita invocantis mereantur, ut exaudiatur, merita tamen Matris intercedunt, ut exaudiatur, quia eam decrevit sic honorare, ut sciant homines, omnia per ipsam obtineri posse à DEO,

De Cultu SS. Angelorum, aliorumque Sanctorum.

CAdit turba militaris bono Duce destituta, submergitur navis peritô Nauclerô carens: perit homo diabolicis victus fraudibus, nisi SS. Angelorum protegatur custodia: sed non timendum: *Non* enim *accedet ad te malum, & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo, quoniam Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis*; testatur Psalmista Psal. 90. quasi diceret, quem Angelus sibi à DEO Custos datus, custodit, nullum ad eum malum accedet, neque flagellum præsertim diabolicum appropinquabit tabernaculo ejus. N. 185.

Pergit ulteriùs Psalmista: *Super aspidem & basilicum ambulabit, & conculabit leonem & draconem*: Per aspitem autem, basiliscum, leo-

leonem, & draconem, intelligi dæmonem infernalem, testatur Doctissimus le Blanc in locum præfatum: consequenter proprius sensus à Psalmista intentus est, quòd vivens sub Custodia SS. Angelorum, super draconem infernalem ambulabit, ejúsque caput superbiâ tumidum conculabit: Angeli enim Custodes pugnant pro nobis, imò vincunt pro nobis, ùt agnovit Petrus Dam. Serm. de S. Michaële dicens: *Angeli vincunt pro nobis*. Et D. Chrysost. Hom. 3. de ascens. vim Angelorum pro nobis pugnantium his declarat verbis: *Quoniam*, inquit *barbara & agresti mente, rabidi dæmones ad pacis eversionem ubique versantur, ad tutellam nostram constituit exercitus Angelorum, ut eorum dæmonum frangatur audacia, & per eos nobis pacis gratia ministretur.*

Certè Angeli ad custodiam hominum deputati fidelissimi sunt, simul & potentissimi, volentes simul, & potentes resistere diabolicis spectris, eáque arcere ab hominum consortio, dummodo fiducialiter invocentur: Angeli siquidem longè promptiores sunt ad beneficia nobis exhibenda, quàm dæmones ad mala inferenda, ùt testator noster Alexander Alensis de Angelis q 41. memb. 6. a. 2. S. Thom. 3. p. q. 113 a. 7. S. Bonav. in 2. d. 11. a. 2. q. 2. Et ratio naturalis convincit; nam Angeli, sicùt ardentissimo amore DEO conjuncti sunt, ita ex eodem habitu ardentissimo amore prosequuntur & ho-

hominem, ita, ut non tantùm defendant, ſed & in manibus portent hominem, ne forte offendat ad lapidem pedem ſuum; dæmon econtra licèt intenſo odio Deum, & ex eodem habitu etiam hominem perſequatur: hoc nihilominus odium adeò intenſum non eſt, ſicùt amor Angelorum. Sunt pariter Angeli Spiritus potentiſſimi, ita, ut non tantùm virtute naturali ſuperiores Angeli in natura coërcere poſſint naturâ inferiores dæmones, ùt communiter docent Theologi, ſed etiam virtute ſupernaturali, ita, ut minimus etiam Angelorum totam dæmonum catervam in fugam vertere poſſit: pugnant enim divina ſibi aſſiſtente virtute, quæ infinities major eſt, omni virtute finita.

Neque exempla deficiunt, ſic enim Mariæ Ragenſi dæmon apparuit horrenda maximè ſpeciè: illa non territa in faciem ejus ſpuit, ſignóque ſe crucis munivit. Tum Angelus Guſtos ſtrictô armatus gladiô apparuit, ad cujus aſpectum larva illa diſparuit, ùt referunt Joan. Saragoſſa, & Ribera apud Le Blanc in loc. cit. Similiter, ùt legitur in vitis SS. Patrum, cùm Abbas Moyſes à diabolo vexatus, ad Abbatem Iſidorum remedium petiturus adveniſſet, nec poſt longos de rebus ſpiritualibus ſermones quieſceret, Iſidoro jubente cellulæ ſuperiora conſcendit, oculos ſuos primò ad occidentem vertit; ubi innumerabilem dæmo- N. 186.

monum multitudinem, qui cum furore præparabantur ad prælium, inspexit: tum vultum ad orientem convertens Angelorum splendentem sine numero turbam, tamquam cœlestium virtutum exercitum vidit: *Ecce*, inquit Isidorus, *qui ad occidentem, ipsi sunt qui nos impugnant, qui verò ad orientem, hi sunt, quos in adjutorium nostrum mittit Dominus.* Quibus visis & auditis, turbatus Moyses est confortatus.

Meritò ergò concludendum cum Rodulpho Ardente serm. de Evangelio apud cit. Le Blanc: quoniam SS. Angeli tantam erga nos habent charitatem, quia sic sunt solliciti nos defendere, nobis bona suggerere, pro nobis orare, post nostra salute lætari, & Dominum laudare: diligamus & nos, veneremur, deprecemur, & memoriam eorum frequentemus, quatenus precibus & auxiliis eorum mereamur diabolicas insidias deprehendere, & eludere.

N. Sed nedum Angeli boni, sed & Sancti
187. gloriosè cum Christo regnantes, atque sedes damnatorum spirituum replentes, pugnant, & dimicant pro nobis contra dracones infernales, ùt testatur David Psal. 149. dicens: *Gladii ancipites in manibus eorum. Ad faciendam vindictam in nationibus, increpationes in populis. Ad alligandos Reges eorum in compedibus & nobiles eorum in manicis ferreis.* Alligant ergò Sancti manicis ferreis dæmones, ne nobis nocere possint,

ſint, quinimò, velut optimè S. Baſilius Hom. 2. de SS. Martyribus ait, *quaſi quædam turres contra adverſariorum incurſum refugium nobis exhibent.*

Præſertim autem illi invocandi ſunt Sancti, qui in terris exiſtentes potentiùs contra dæmones dimicârunt, velut ſunt S. Antonius Abbas, S. Hilarion, S. P. Franciſcus S. Antonius Paduanus, B. Andreas de Comitibus, S. Dominicus, S. Ignatius, S. Xaverius, Ubaldus, aliique plures: per horum enim, aliorúmque Sanctorum Patrocinium ſæpiùs dæmones fuiſſe fugatos, plures fide digniſſimæ teſtantur hiſtoriæ hinc inde ab Authoribus relatæ, quas brevitatis gratiâ prætereo.

Quæſtio tertia.

De remediis particularium perſonarum, quæ ſunt difficilioris liberationis.

QUamvis in diſcurſu ſatìs, nî fallor, ſit probatum, Exorciſmos cum debita diſpoſitione perſonæ tum agentis, tum patientis factos infallibilem habere effectum, Deúmque voluntate ſigni velle, ut omnes liberentur energumeni, dum in eo fiduciam collocaverint; quinque nihilominus genera perſonarum jam ſuprà cap. 1.

cap. 1. q. 6. recensuimus, ad quarum liberationem Deus difficillimè concurrit: si enim citò in principio concurreret, illa liberatio eis salutaris non esses, prout l. c. jam dictum. Cæterùm, quia neque horum est desperata salus, etiam pro hisce accommoda remedia præscribenda.

Remedia pro energumeno in peccatis inveterato.

N. 188. PRimò, si Exorcista gravem, & in peccatis inveteratum peccatorem, qui fortè Deo non tantùm permittente, sed jubente, sit possessus, prout plura refert exempla P. Delrio lib. 3. disq. mag. p. 1. q. 7. sect. 2. si talem inquam, nanciscatur, non sit velox ad præceptum expulsivum formandum, sed jubeat, ut ex totis præcordiis ad DEum ceu Patrem misericordiarum convertatur: ùt ipsemet Deus jubet Joël c. 2. dicens: *Convertimini ad me in toto corde vestro, in jejunio, & fletu, & planctu.* Disponat pariter, ut Confessionem generalem suorum peccatorum sibimet, si fieri possit, deponat, ut hoc medio clariùs ulcus detegatur, atque aptiora remedia præscribantur.

Secundò jubeat, ut jejuniis, disciplinis aliisque corporis macerationibus Deo justissimo peccatorum vindici satisfacere satagat. Cùm enim supplicium sit pœna peccati, hoc tam

tam quoad reatum culpæ, quàm pœnæ sublato, facillimè misericordiam consequetur: item jubeat, ut, si dives sit, juxta consilium Danielis cap. 4. v. 24. peccata sua eleemosynis redimat, Sacrificia Missæ celebrari faciat, vel saltem ipsemet frequenter Sacratissimum Hostiam in satisfactionem peccatorum suorum Deo Patri offerat; nam ùt refert S. Irenæus, DEus quondam apparens animæ ardentissima habenti desideria multa pro amore Dei faciendi, dixit, *Filia, æquo animo esto: unum solum Sacrificium Missæ omnem mihi honorem, cultúmque exhibet, quemcunque mihi optas. Imò absque comparatione plus mihi defert, quàm tu votis tuis assequi possis* Denique etiam, ut indulgentias pro possibili lucrari non omittat

Tertiò jubeat, imò ipsemet, si fieri potest, certa exercitia spiritualia per totam vitam diligenter secundùm conditionem personæ observanda ipsi præscribat: nihil autem magis conducens videtur, quàm quotidiana oratio mentalis de passione Domini: hac enim diabolus in cruce victus & prostratus, iteratò faciliter vincetur, & expelletur. Item frequens humiliter, devotè, ac contrito corde peracta Confessio. Item frequens SS. Corporis Christi Communio, qua in Domino confortatus peccata, ceu occasionem novæ possessionis præcaveat.

Quar-

Quartò attentè consideret, an ipsemet energumenus faciliter dæmonem expugnet, eidem omni seposito timore præcepta formet. Item, an præceptum à se in SS. Nomine JEsu factum confestim diabolicam vexationem reprimat: an energumenus non cogitabundus, sed vultu & aspectu sereno expulsionem petat &c. Si enim energumenus etiamnum timidus, diabolus prævię non benè subjectus, certum est signum indispositionis.

Quintò tandem conformiter dicendis cap. sequenti præceptum expulsivum formet. Quod, si præter omnem spem & expectationem, frustratum videret, præscripta exercitia ulteriùs continuanda forent.

Remedia pro possessis vel vexatis à Spiritu incubo vel succubo.

N. 189. PRimò ad dæmoniacum, ac difficillimè curandum hoc pessimum vitium, Exorcista cum magna cautella, ac circumspectione interroget vexatam personam de principio, modo, & ordine vexationis: nam quod principium concernit, solent aliquæ, haud dubiè non nisi pessimæ personæ ipsemet invocare dæmonem ad libidinem cum eo expellendam. Aliis dæmon in forma amasii apparet, prout factum Annæ Elisabethæ, postea ob itera-

iteratum Straubingæ Baptismum à RR. Patribus Societatis Jesu, Mariæ Franciscæ de La Haye dictæ, prout Historiam fusè refert libellus germanicus super ipsius liberatione editus Straubingæ cum Authoritate Episcopali an. 1665. Aliæ peccato mollitiei deditæ dementerentur, ut dæmon in forma quandoque visibili, quandoque & frequentiùs invisibili tam de die, quàm de nocte, tam in domibus, quam in Ecclesiis cum eis libidinosè agat. Aliæ fidem abnegant. Aliæ pactum cum dæmone ceu amasio ineunt, suúmque nomen subscribunt &c.

Quod modum & ordinem attinet, hic pariter diversus est: nam aliquæ personæ suam explent libidinem cum dæmone sub forma amasii vel amasiæ: aliæ sub forma monstrosa viri nigri sibi apparentis &c. Aliæ continuum quasi coitum sentiunt, licèt nihil videant: aliæ id certis duntaxat temporibus sentiunt: aliæ frequenter se necessitatas judicant, ut secum et ipsis libidinem expleant &c.

Secundò admoneat, quòd dæmon in illis sine consensu saltem implicitè, tacitè, & interpretativè præstito, tales fœditates explere nequeat: nam ut suprà c. 1. q. 6. dictum est, dæmon hasce fœditates explere solet sub schemate necessitatis, cùm revera adsit potentia divino favente Numine resistendi, & dæmonis potentiam infringendi. Sic docet noster expertissimus in arte exor-

cisticaP. Brognolus, sic experientia, sic dæmon ipse per præceptum in SS. Nomine JEsu à me factum coactus, confessus est.

Tertio ostendatur ei enormitas hujus revera gravissimi sceleris, atque ita ad contritionem, propositum, & Confessionem Sacramentalem disponatur: imò utilissimum foret, ut quolibet die vel confiteatur, vel saltem diabolicas tentationes, & suggestiones Exorcistæ fideliter & sincerè patefaciat; nam diabolicas fraudes detectas nullum, vel vix ullum ampliùs habere effectum, in comperto est.

Quarto suadeat, ut sæpissimè ex totis præcordiis actus amoris Dei super omnia eliceat, atque contra omnes diabolicas suggestiones & agitationes protestetur.

Quinto moneat, ut sæpissimè SS. Nomen JEsu ac Mariæ invocet, dicendo v. g. O mein HErr JEsu Christe, du mein HErr, mein Erlöser, und mein Beschützer: Erlöse, und hilffe mir überwinden diesen unreinen, abscheulichen Teuffel, der mich so offt überwunden hat, und lasse nit zu, daß er habe einigen Gewalt meinen Leib zu beunreinigen. Durch dein H. Jungfrauschafft, und unbefleckte Empfängnuß, O reiniste Jungfrau Maria, reinige mein Hertz und Leib, im Namen GOtt des Vatters, und des Sohns, und des H. Geists, Amen.

Sexto moneat, ne, si fieri possit, sola maneat, vel ad solitaria loca se recipiat, sed ordi-

ordinarie aliquam personam sui sexus, piam & devotam secum habeat: quotiescunque autem à dæmone ad hoc vitium allicitur, plena fide & fiducia SS. Nomen JEsu & Mariæ invocet, atque diabolo præcipiat, ut ab omni vexatione desistat. Nec unquam in corpore ullas patiatur commotiones, quibus non illicò corde & animo, imo & ore contradicat; dicendo v. g. Ich, obschon die allerschlechtiste Creatur unwürdig zu nennen den Allerheiligsten Namen JEsus; doch getröstet durch die Grösse seiner Güte und Barmhertzigkeit, durch den Gewalt, der mir von Christo JEsu mit dem Glauben gegeben worden, komme ich wider dich du vermaledeyter Teuffel, du Widersacher deines, und meines HErrn, du Abtrinniger von deinem und meinem Erschaffer, du unreiner Geist, der du mich durch die Unreinigkeit in die ewige Verdammnuß zu stürtzen begehrest, und befihle dir in Krafft des Allerheiligisten Namen JEsus, daß du dich unverzüglich hinweg machest von meinem Leib, von meinem Hertzen, von allen meinen Sinnen, und hinfüran keinen Gewalt mehr habest wider mich: inmassen ich lebe unter dem Schutz des allerheiligsten Namen JEsus.

Quia nihilominus verba longiora sunt, fortè non à qualibet persona faciliter memoriæ imprimenda, substantiam eorum servare sufficit, dummodo præceptum non intermittatur.

Septimò moneat, ut in pœnalibus operibus, ſcilicet jejuniis, vigiliis, diſciplinis, aliisque mortificationibus, ſe plùs cæteris exerceat: cùm enim corporis delectatione Deum graviſſimè offenderit, neceſſe eſt, ut denuò corporis maceratione ſatisfaciat.

Octavo diſponat eam, ut omnem dæmonis timorem excutiat, neque ullatenus ejus ſuggeſtionibus, blanditiisque attendat: ſed cùm dæmon aliquid ſimile ſuggerit, mox SS. Nomen JEſu invocet, laudet, & extollat dicendo:

Sey gelobt und gebenedeyt der allerheiligiſte Namen JEſus.

Nono jubeat, ut dæmonem ſæpiſſime corde, ore, & opere contemnat, vilipendat, & opprobriis afficiat: atque ſi fortè moleſtias inferat, eidem certam pœnam dictet, v. g. ut ſe proſternat coram crucifixo, vel ad pedes Statuæ B. Virginis, aut terram oſculetur. Hæc enim ſuperbia inflatis ſpiritibus intollerabilis pœna eſt.

Decimo moneat, ut ſæpiſſimè renovet actus fidei, & confidentiæ in Deum v. g. dicendo:

Ich glaube, O mein GOTT und alles! ich glaube, daß du ſeyeſt ein Allmächtiger GOtt, der mir augenblicklich helffen kan, ein barmhertziger Vatter, der mir helffen will, ein getreuer GOtt, der mir zu helffen verſprochen: in dich, O HErr, hab ich gehofft, und wird in Ewigkeit nit zu Schanden

den werden: wann GOtt für mich, wer soll seyn wider mich, was für ein Teuffels-Gewalt soll mich überwinden? &c.

Undecimo provideatur persona etiam Reliquiis Sanctorum, Agnis Dei, Amuletis benedictis, schedulis, in quibus præceptum scriptum contineatur, ne dæmon hanc Dei creaturam molestare, vel vexare præsumat. Insuper benedicantur etiam vestes ejus, lectus, domus, aliáque ad eam pertinentia.

Duodecimo, si dæmonem viderit plenè subjectum, & personam in fide & fiducia secundùm inferiùs c. sequenti dicenda, dispositam, præceptum expulsivum efformet.

Remedia pro possessis ab infantia, vel à pluribus Exorcistis frustra exorcizatis.

PRimo, cùm tota fermè ratio difficilio- N.
ris liberationis proveniat ex contra- 190.
cto habitu diabolo in omnibus assentiendi, allaboret Exorcista, ut habitum contractum per actus contrarios fidei & fiduciæ tollat, & eradicet: in quem finem motiva fidei & fiduciæ suprà cap. 3. tradita eidem clarius explicet, & explicata inculcet, moneátque, ut sæpiùs actus fidei eliceat.

Secundo moneat, ne vel in minimo dæmoni attentas præbeat aures, nec cum eo contendat: sed eum pro possibili contemnat,

 vili-

vilipendat, atque opprobriis afficiat, atque si fortè more solito denuò lapsum, ululatum, aliámque vexationem futuram prædiceret, parùm, imò nihili ejus vanum timorem faciat, sed ad Deum toto corde se convertens SS. Nomen JEsu laudet dicendo v. g. Gelobt und gebenedeyt sey der allerheiligste Namen JEsus, und vermaledeyt alle höllische Gespenster.

Tertiò, si actualiter dæmon aliquam corporis partem vexare incipiat, illicò per præceptum fugetur. Vidi ego personam adeò in Deo confortatam, ut diabolum vexationem quandam inchoantem irrisoriè interrogaverit, an cessare potiùs, vel potestatem sibi à DEO traditam experiri velit?

Quarto moneat, ut sæpissimè ante crucifixi vel B. Virginis Mariæ imaginem genuflexa actus fidei & fiduciæ eliciat, atque Deum pro sua deprecetur liberatione. Hæc si persona talis fideliter observaverit, infrà breve temporis spatium disposita per præceptum expulsivum liberabitur.

Remedia pro personis perfectioni Christiani (ùt putant) vacantibus & à diabolo possessis.

N. 191. P*rimo*, cùm radice sublata, facilè arescat arbor, studeat Exorcista radicem malæ persuasionis, quasi possessio diabolica viam ad veram Christianam perfectionem sterne-

sterneret, tollere, & facilè totum funda-mentum diabolicæ fraudis ruet. Hoc au-tem facillimè divina favente gratia eveniet, probando, DEum ordinariè semper velle ejectionem diaboli, dummodo persona ex totis præcordiis Ejusdem auxilium invo-cet, quod ex sequentibus motivis satis per-spicuum reddet; 1. Christus ipse nullum de-seruit energumenum, nec prætendit un-quam, non esse voluntatem Patris, ut ab hospite maligno liberetur, sed ùt testatur D. Petrus c. 10. Actuum Apost. *Pertransiit benefaciendo, & sanando omnes* NB. *oppres-sos à diabolo.* En! non dicit: sanando mul-tos, aut plurimos, sed *omnes*, neminem de-serendo: Ergò erat, & etiamnum est volun-tas Dei, ut homines liberentur. Item Deus impossibilia non jubet, ùt constans est toti-us Ecclesiæ sensus & consensus contra im-pios nostri temporis hæreticos; sed jubet & mandat omnibus Exorcistis, ut dæmones expellant, prout fusè suprà c. 3. q. 6. dedu-ctum est: ergò hoc non est impossibile. Ex quo subsumo; atqui nisi Deus sua potestate ceu Principalis Exorcista concurrere vellet, hoc evidenter foret impossibile: ergò ne-cessario tenendum, esse voluntatem DEI, ut dæmones expellantur: nam vult DEus, ut homo sit templum & habitaculum Spi-ritûs Sancti: non ergò habitaculum spiri-tûs maligni: *Quæ enim conventio Christi ad Belial?* Quare.

Secundo explicet Exorcista tali personæ à dæmone possessæ omnia mala, damna, bonorúmque impedimenta, quæ ordinarie ex possessione diabolica provenire solent, quæ omnia facilè ex dictis ipsiusmet personæ desumere poterit

Tertio, admoneat eam, non esse conforme regulis prudentiæ, gravissima etiam mala pœnæ secundùm propriam eligere voluntatem: sic enim Isaiæ cap. 58. v. 3. repudiatur jejunium ceu impium, ex hac sola ratione, quia *in die jejunii vestri invenitur voluntas vestra* Quinimò doceat, nihil pejus esse voluntate propria, nihil pejus, quàm voluntatem suam præponere voluntati sui Directoris spiritualis: si ergò ille cognoscat, hanc non fore perfectionis viam, pessimum erit contrario pertinaciter adhærere judicio.

Quarto, licèt non sit necessarium illam admonere, ut sæpiùs actus contritionis perfectæ eliceat, Confessionem suorum peccatorum deponat, Sacramentum Eucharistiæ frequentet, corpus suum in servitutem redigat; cùm his omnibus ceu devotula sedulò incumbere supponatur: nihilominus ad frequenter eliciendos veræ fidei & fiduciæ actus admonenda est secundùm superiùs dicta. Et tandem si viderit eam secundum dicenda bene probatam, ad expulsionem progrediatur.

Reme-

Remedia pro personis duræ cervicis à diabolo obsessis.

PErsonis sæpè infirmis, atque secundùm prudentis Exorcistæ judicium certò possessis, si dura nihilominus cervice resistant, jam credentes dolorem, quem patiuntur, esse purè naturalem, jam diabolicum suspicantes, prudens Exorcista melius nequit præscribere remedium, quàm si per præceptum probativum jubeat, ut diabolus easdem in corpore cruciet, & vexet, usque dum gravem sentientes dolorem pro remedio supplicent: poterit quoque Exorcista actualiter vexatas quærere, an benè dolorem sentiant, vel an majorem sentire cupiant, aut, an ab omni dolore liberari velint? quòd si affirmativè respondeant, easdem ad fidem saltem conditionatam excitet, nimirum, quòd si dolor sit dæmoniacus, certò certiùs omnis dolor subitò evanescat; atque ita præceptum lenitivum cum signo Crucis super parte vexata efformato pronuntiet. Quòd si necdum credant dolorem esse dæmoniacum: aut iteratò jubeat, ut dæmon magis vexet, & torqueat, & præcepto lenitivo adjuvet, aut certò ceu duræ cervicis homines omninò deserat, & à functione desistat. Quòdsi verò ad probationem factam firmiter credant dolorem esse dæmoniacum, ulteriùs cum eis secundùm dicenda cap. 6. sequente procedat. Pro complemento N. 192.

Quæres: cur tantopere urgeam, ut personæ tales seipsas verè possessas credant? ℟. Licèt aliqui in arte inexperti sufficere credant, si ad conditionatam fidem instruantur, videlicet, si dolor sit dæmoniacus, futurum, ut liberentur, quòd si verò non sit dæmoniacus, Exorcismum certò non obfuturum, nec qualecunque nocumentum allaturum: revera tamen, nisi personæ semetipsas verè possessas aut maleficiatas credant, vix, aut ne vix quidem veræ fiduciæ actus elicere, atque ita liberari poterunt.

CAPUT SEXTUM

De Dispositione proxima personæ energumenæ, nec non de actuali expulsione dæmonis, & præservatione personæ liberatæ.

Quæstio prima.

Quid faciendum Exorcistæ, si quædam persona energumena coram eo compareat.

IMprudenter haud dubiè, atque contra omnes sibi legitimè præscriptas regulas ageret Medicus ille, qui ad ægrotum vocatus absque ulla prævia informatione medi-

medicinam præscriberet, venæ sectionem præciperet, aliáque absque præviè præcognito morbo ordinaret. Imprudenter, imò scelerate procederet Judex quemquam morti adjudicando, qui priùs secundùm allegata & probata non est convictus, vel sponte confessus. Imprudenter pariter procedit Exorcista, si ad energumenum vocatus, vel alias requisitus, præviè de statu morbi non informatus, Exorcismum applicat. Est enim Medicus spiritualis volens mederi infirmo, & miserè à diabolo vexato. Est & Judex à Deo potestate legitima donatus, secundùm jurisdictionem ordinariam vel delegatam contra dæmones procedens. Quare

Dico 1. Si Exorcista ad energumenum vocatur, omnium primò diligenter parentes infirmi, consanguinei, aliique familiares de origine infirmitatis, de tempore, modo, qualitatibus &c. interrogandi sunt: deinde ipsemet infirmus vultu sereno, verbis compassione plenis quærendus de statu & progressu morbi; & interim fixis oculis ejus situs, modus agendi, aliæque dispositiones considerandæ sunt: ex quibus, si nullum habere possit signum possessionis probabile, ad peritum Medicum confugiendum edoceat. Quòd si verò aliquod signum saltem probabile appareat, liberè & tutè ad instructiones mox proponendas, ac tandem ad actualem expul- N. 194.

expulſionem procedat. Quod ſi perſona actualiter in præſentia Exorciſtæ in phreneſin incidat, vel alio quocunque tandem modo vexetur, mox præceptô lenitivô ſuprà cap. 1. q. 3. adjuvetur. Econtra, ſi ab omni vexatione ſit libera, non ſubitò præceptum probativum ſuprà l. c. deſcriptum formetur, ſed vexatæ judicium de ſua vexatione priùs requirat, an videlicet eam naturalem, vel præternaturalem, & à dæmone cauſatam arbitretur: ſi eam purè naturalem dicat, non eſt ea ſtante perſuaſione ulteriùs procedendum; cùm ex terminis repugnet, fidem poſſe concipi de tollenda vexatione diabolica, ſi ea non credatur, vel ſaltem probabiliter ſuſpicetur adeſſe: quòd ſi autem eam præternaturalem & dæmoniacam dicat, vel ſaltem ſe ſuſpicari teſtetur, quærendum erit, an velit, & credat ſe poſſe liberari: ſi enim de ſua liberatione non curet, çeu indiſpoſita relinquenda erit. Si verò velit liberari, breviter in fide & fiducia ſecundùm modum mox qq. ſequentibus præſcribendum inſtruatur, ac tandem perſonâ coram Exorciſta genuflexâ (ſi fieri poteſt) verbis gravibus, & authoritate plenis præceptum probativum formetur ſecundùm dicta l. c.

Porrò non eſt unus idemque procedendi modus, nec æqualis ubique curandi facilitas: aliter quippe eſt procedendum cum perſona diu, & fortè ab infantia poſſeſſa,

aliter

aliter cum persona modico primùm tempore possessa: Prima etenim difficulter, altera faciliter disponi poterit, ita ut mox fortè post præceptum probativum etiam expulsivum formari queat; quod sæpè contigit, præsertim cum personis maleficiatis, & in certa duntaxat corporis parte vexatis: frequenter enim ad signum Crucis † super parte vexata cum præcepto expulsivo brevibus verbis formato dæmon expellitur, ita, ut quæ priùs præter tremendos diu noctúque dolores habitos, nec pedem levare, nec movere poterant, mox sanæ & incolumes surgant. Aliter cum persona duræ cervicis, aliter cum persona habente spiritum incubum, vel succubum, prout ex cap. præcedenti satis liquet. Quare ut ad proximas deveniamus dispositiones, Sit

Quæstio secunda.

Quomodo practicè energumenus instruendus sit erga DEum, & quibus ex signis dignoscendum, eum essè verè probatum?

QUantumvis c. 3. tam necessitas fidei & fiduciæ, quàm motiva, unde facile aquiri possint, satis, nî fallor, sint tradita, & explicata; verumtamen, quia necessitas hæc absoluta, & ex parte personæ N. 196.

vexatæ

vexatæ dispositio sæpè difficillima est, studiosè praxin, modúmque eam facilè disponendi, atque dispositam dignoscendi tradam: ideóque nisi persona vexata prævié secundùm dicenda perfectè videatur disposita ad præceptum expulsivum producendum non erit. Interim, quia dæmon astutissimus sub actuali instructione sæpiùs personæ cogitatum ad alia divertit, contraria suggerit, intellectum obfuscat, aliisque modis impedit, ne instructionem percipiat, aut perceptam mox è memoria dimittat, necessarium erit, ut Exorcista quandoque præceptis lenitivis adjuvet, dicta repetat, ipsámq; personam vexatam repetere faciat; imò veritatem in praxi ipsa demonstret, mediantibus præceptis instructivis suprà c. 1. q. 3. explicatis. Denique utilissimum erit, personam à tumultu sæcularium hominum sequestratam cum una sola, aut paucis saltem, in fide & fiducia perfectè instructis conversari, quarum sermo unicè sit de motivis fidei & fiduciæ, de misericordia & fidelitate Dei, de vilitate diaboli, de liberatione omninò certa & infallibiliter futura: Siquidem, ubi pluralitas est hominum sæcularium, necessarias dispositiones ignorantium, frequenter non tantùm sermo de difficili, imò forte omninò impossibili liberatione miseri, sed & curiosæ quæstiones de futuris contingentibus aut alias ignotis diabolo proponi solent, atque dictis firma adhiberi fides: Quod, licèt

cèt propriè idololatria non ſit, ùt docet La Croix lib. 3. p. 1. q. 4. n. 24. ad eam tamen reducitur, quia ſic mendaciorum pater plùs honoratur, quàm mereatur. Atque in rei veritate, ſive quis conſulat dæmonem ex idolo loquentem, ſive ex homine reſpondentem, par eſſe ratio videtur. Interim tales ſæpè ex inconſiderantia, levitate, aut curioſitate à peccato mortali excuſantur. H. N.

Dico 1. Energumenus practicè erga N.
DEum inſtruendus eſt in ſequentibus. 197.

Primò, DEum eſſe Omnipotentem, cui nullus dæmonum reſiſtere valet: ſic enim unico actu voluntatis ſuæ omnes ſimul dæmones de loco ſublimi cœlorum in infernum præcipitavit, ita nunc absque unica, vel minima etiam difficultate ſolo & unico actu voluntatis ſuæ omnes ex corpore energumeni expellere poſſe, licèt in eo non unicus tantùm ſed mille forent legiones dæmonum: finiti enim ad infinitum nulla eſt proportio.

Secundò doceat, DEum eſſe ſapientiſſimum, cui nulla fallacia, nullus dolus, nulla machinamenta diabolica poſſunt eſſe obſcondita: *Omnia enim ſunt nuda & aperta oculis ejus.*

Tertio moneat, DEum eſſe ſummè bonum; Patrem omnium noſtrûm amantiſſimum, Paſtorem ſummâ ſolertiâ oviculam deperditam quærentem, prout ſuprà cap. 3.

q. 3. Motivo 1. fusiùs fuit explicatum; quinimò, si homo verè velit, veréque ad se ceu Patrem misericordiarum convertatur, atque verâ fiduciâ suam liberationem expetat, nunquam possessionem diabolicam, sed omnes velle liberare, prout ex rationibus probavimus suprà cap. 5. q. 3.

Quartò proponat, DEum esse veracissimum in omnibus, qui nec falli, nec fallere, nec plura promittere possit, quàm servare velit & possit: certam autem non semel, sed sæpiùs, si legitimæ adsint dispositiones, adpromisisse liberationem, prout declaravimus suprà cap. 3. q. 3. Motivo 3.

Quintò doceat, DEum esse providentissimum, cui æqualis cura est de omnibus; ***divinâ providentiâ suâ ad bonum dirigens cuncta disponit***, ùt loquitur Boëtius l. 4. consol. phil. prosa. 6. in fine prout l. c. motivo 4. discussimus.

Sextò moneat, dæmonem esse hostem DEO infensissimum, qui ex odio erga DEum concepto hominem ad multa & gravia mala perpetranda inducit, puta, ad peccata carnalia, blasphemias, rixas & jurgia, ad odia fovenda, ad submersiones, præcipitia, desperationem, & mortem ipsam, quæ omnia divinæ voluntati contraria sunt. Minimè ergò credendum, DEum velle fovere & juvare partes hostis sibi infensissimi: quin certissimè adjuturum doceat partes Exor-

Exorciſtæ ceu inſtrumenti & vicarii ſui Nomine ſuo operantis. Quòd ſi autem Deus cum Exorciſta contra diabolum dimicet, quis reſiſtere poterit?

Septimò doceat, licèt energumenus Deum gravibus offenderit peccatis, eum nihilominus miſericorditer remiſſurum ſingula pro illo ſtatim momento, quo ad illum fuerit converſus, nec ullum peccatum commiſſum illi amplius nocumentum allaturum teſte Scriptura Ezech. 33. *Impietas impii non nocebit ei, in quocunque die converſus fuerit ab impietate ſua.* Imò Deum non tantum remiſſurum peccata, ſed ſummâ benevolentia eundem denuò in amicum, & filium cum gaudio recepturum, prout filius prodigus erat receptus. Denique omnia merita deperdita cum novis beneficiis conceſſurum, dummodo verâ fiduciâ petantur, ùt egregiè docet D. Chryſoſt. Hom. 14. in Matt. dicens: *Si cum hoc ſtudio mentis acceſſeris, & dixeris: niſi accepero, non recedam, prorsùs accipies: ſi modò talia poſtulaveris, quæ & illum, qui rogatur, dare deceat, & accipere tibi, qui precaris, expediat.* Expedit autem certè liberari à dæmone, ne toties in nova inducat peccata.

Octavò explicet energumeno virtutem SS. Nominis JEſu ſecundùm dicta cap. 3. q. 3. motivo 6. nec non virtutem Sacramentorum, & Sacramentalium ſecundùm dicta cap. 5. præcedenti.

Ultimò tandem certissimam proponat liberationem, dummodo fideliter ad mentem Exorcista jussa ejusdẽ exequatur, frequẽter se in actibus fidei & fiduciæ exerceat, neque unquam credat, Deum velle, dæmonem in suo corpore habitare; hæc enim maxima est tentatio diabolica. Licêt enim Deus permittat vexationes diabolicas, nunquam tamen vult (exceptis maximis peccatoribus in peccatis obstinatis) ne vexatus liberetur.

N. 198. Dico 2. Ut Exorcista dignoscere queat, vexatum erga Deum esse benè dispositum, imprimis videat, an plus more solito Sacramenta frequentando puritatem conscientiæ quærat, vera humilitate præditus se omni gratia indignum reputet, aliorum orationibus se commendet, Deo gratias agat de dæmonis subjectione, & promissione liberationis certa & infallibili in S. Scriptura sæpiùs facta. Denique, quod præcipuum est, an veram erga Deum confidentiam habeat, quod colligere licebit ex eo, si vultu sereno de Bonitate, Fidelitate, Misericordia, Omnipotentia, aliisque divinis attributis sermonem instituat, absque ullo timore vexationis diabolicæ.

N. 199. Ut nihilominus magis ejusdem dispositio agnosci valeat, sequentes pro commoditate quæstiones linguâ maternâ formare poterit:

Glaubt ihr ungezweifflet, daß GOTT durch seine Allmächtigkeit alsobald alle Teuffel von euch könne vertreiben, wann auch die gan-

gantze Höll in euch solle verborgen seyn? Responsio affirmativa est de fide. Sed addat:

Glaubt ihr, daß GOtt bestermassen bekannt die Weiß und Manier euch zu helffen, all Zaubereyen zu vernichten, alle Teuffel, von euch zu vertreiben? Responsio denuò affirmativa est de fide. Sed addat:

Aber, glaubt ihr auch, daß euch GOTT durch sein unendliche Barmhertzigkeit wölle helffen, euch von aller teufflischen Plag wölle erlösen? Si dubius sit, non est probatus: si verò vultu sereno sine cunctatione affirmativè respondeat, bene est probatus. Sed addat:

Aber, wann vermeinet ihr, daß euch GOtt wölle erlösen? villeicht heut, oder über acht Täg 2c. Si se nescire respondeat, non est benè probatus: si verò divinâ fretus misericordiâ respondeat: illâ me horâ liberabit, quando Reverentia vestra diabolo locò Dei in nomine JEsu exitum præceperit, tunc est benè probatus. Si denique respondeat: tunc me liberabit, quando suæ placitum fuerit Majestati; tunc ulteriùs quærat:

Und wann vermeint ihr, daß es GOTT werde gefallen euch zu erlösen? Si se nescire respondeat, non est probatus. Si verò dicat: illo momento me liberabit, quo Reverentia vestra diabolo exitum præceperit, benè est probatus. Sed ulteriùs superaddat:

In was für einem Orth glaubt ihr, daß GOtt gefallen wird euch zu erlösen? Si putet

necessariam esse peregrinationem ad loca miraculis clara, non est benè probatus. Econtra si dicat: Reverentia vestra omnem habet à Deo potestatem, consequenter illo in loco dæmon expelletur, quem ipsamet designaverit, benè est probatus. Sed addat:

Glaubt ihr aber auch, daß GOtt mit mir, als seinem, und seiner Heil. Kirchen Diener werde mitwürcken den Teuffel auszutreiben? Si dubius sit, non est benè probatus, si verò sine hæsitatione affirmativè respondeat: positô, quòd liberatio sit salutaris: verè est probatus.

N. 200. Verumtamen, quia experientia teste personæ vexatæ optima quæque respondere solent, ne diffidentia & pusillanimitas earum deprehendatur, prudens Exorcista non tantùm verba, sed frontem & vultum, oculos, totiúsque corporis constitutionem attentè consideret. Si enim fidem inhæsitantem, & fiduciam perfectam in corde habuerint, frons erit serena, vultus hilaris, oculi non gravati, totiúsque corporis constitutio benè composita.

Quæstio tertia.

Quomodo vexatus instruendus sit erga Exorcistam, & quomodo dignoscendum, eum esse benè probatum?

DIco 1. Energumenus de pertinentibus ad Exorcistam in sequentibus punctis est instruendus.

Primò. Exorcistam non agere in persona propria, sed in persona Dei, & nomine JEsu Christi: sicut Confessarius non absolvit, nec Sacerdos consecrat, nec Parochus baptizat ùt propriam repræsentans personam: consequenter principaliter Deum agere per Exorcistam tanquam instrumentum suum animatum, & non obedire Ministro Christi, est non obedire Deo. Quòd si autem energumenus, aut alius vexatus objiciat, dæmonem non semper obedire, prout fortè ab experientia notum habet. Respondendum erit, id ob indispositionem ipsius vexati, & fortè etiam ipsius Exorcistæ fieri: sicut quandoque verba absolutoria non remittunt peccata, licèt aliàs infallibilem habeant effectum. N. 201.

Secundò moneat, ut in omnibus tum interioribus, tum exterioribus actionibus nutui Exorcistæ se conformet, eique omnes diabolicas tentationes sive ad peccata inducentes, sive ab obedientia revocantes, sive

ſive à monitis diſtrahentes &c. ſincerè & fideliter aperiat: ſemper enim adverſarius generis humani tamquam leo rugiens circuit, ut diſpoſitiones prævias, atque ita actualem expulſionem impediat. Exorciſtæ autem munus erit, eundem non duntaxat audire patienter, ſed in vera fide & fiducia ſtabilire & confortare.

Tertiò moneat, ut omni conatu dictis & præceptis Exorciſtæ attendat, nec ullo modo ad alia divertatur. Propterea Exorciſta ordinariè ſuam inſtructionem per modum dialogi inſtituat, ita ut vexatus ob reſponſiones deſuper dandas magis reddatur attentus: ſecùs enim, ſi Exorciſta de DEO, ejusque miſericordia loquatur, vexatus ad diabolum, aliaque vana & inutilia cogitatum dirigit.

Quartò moneat, ne tempore Exorciſmi ſive probativi, ſive cujuscunque alterius quocunque modo Exorciſtæ repugnet, nec diabolo quodcunque tandem ſuggerenti attentas præbeat aures, ſed potiùs & ipſe vera fide & fiducia Deum invocet, & ſimul in corde illud dæmoni præcipiat, quod Exorciſta præcipit.

N. 202 Dico 2. Exorciſta ex ſequentibus ſignis dignoſcere poterit vexatum circa pertinentia ad ſe ipſum benè eſſe diſpoſitum. 1. Si de ſua liberatione vultu hilari tanquam de re certa loquatur, ſeque præparet ad ea exequenda, quæ facta expulſione fieri vellet.

2. Si

2. Si ei reverentiam exhibeat, eique gratias de habitis secum laboribus agat: quòd si enim eundem horreat, vilipendat, adhuc diabolus principatum obtinet, sicque certè indispositus erit. 3. Attendat, an obviam sibi factus lætitiæ signa ostendat, quove desiderio liberationem petat. Quippe si remissus sit, tepidus & negligens, de sua liberatione non esse solicitus convincitur. 4. Observet, an dæmones in omnibus sine contradictione sibi sint subjecti: si enim quoad prævias dispositiones inobedientes fuerint, quoad expulsionem ipsam difficiliùs obedientes erunt. Poterit ergo quandoque præcipere dæmoni, ut levem sive in toto corpore, sive in certa duntaxat corporis parte vexationem causet, & iteratò præcipere in SS. Nomine JEsu, ut illicò desinat, secundùm dicta cap. 1. q. 3.

Quare pro commoditate loci & temporis sequentes linguâ maternâ poterit formare quæstiones: N.203

Glaubt ihr, daß ich sey ein rechtmäßiger Diener GOttes, und seiner Heil. Kirchen, welcher Macht und Gewalt hat alle Teuffel von denen Menschen, und allen seinen Sachen zu vertreiben? Quòd si hæsitaverit, vel se nescire responderit, non est ullatenùs probatus. Si verò affirmativè responderit, addat:

Glaubt ihr ebenfalls, daß mir von GOtt und seiner H. Kirchen ein solcher Gewalt gegeben, daß, was ich im Namen GOttes thue, GOtt

GOtt selbsten durch mich würcket. Responsio necessariò est affirmativa. Sed addat:

Aber glaubt ihr auch, daß, wann ich jetzund disen Augenblick dem Teuffel solte befehlen auszufahren, er mir alsobald wurde gehorsamen, indem ich an statt GOttes solches verrichte. Si dubius fuerit, non est benè probatus: Econtra, si promptè alacri mente, & vultu hilari affirmativè respondeat, benè probatus erit.

Quæstio quarta.

Quomodo vexatus instruendus sit adversùs dæmones, & quomodo dignoscendum, eum verè esse probatum?

N. 204. DIco 1. Energumenus vel maleficiatus de sequentibus adversùs dæmones instruendus est.

Primò, etsi dæmonum potentia in actu primo sit maxima, cui nullus homo in puris naturalibus constitutus resistere, vel quoad potentiam comparari queat, hanc nihilominus potestatem quoad actum secundum esse ligatum, ùt multis probavimus suprà cap. 2. q. 4.

Secundò moneat Exorcista energumenum, dæmonem non omnia illa posse, quæ sua sibi malitia suggerit, sed illa duntaxat, quæ divina

vina permittit providentia; alias siquidem unus dæmon absque multo labore omnes interficeret homines: imó quandoq; unum dæmonem ex ultima & infima hierarchia majora damna, & acriores torsiones DEO permittente posse producere, quàm plurimi dæmones ordinis superioris.

Tertiò doceat, diabolo omnem esse sublatam potestatem in Dei servos veram in Deũ confidentiam habentes, prout pluribus probatum est suprà c. 2. q. 4. Econtra potestatem ejus esse relaxatam in omnes filios diffidentiæ, ita, ut per diffidentiam aliaque peccata ipsi arma vexandi præbeantur, ùt denuò suprà l. c. est clare probatum.

Quartò instruat, dæmonem, licèt per suggestiones suas hominem sæpè seducat, nullam tamen habere potestatem eum necessitandi, vel cogendi ad peccata, ùt denuò. l. c. dictum.

Quintò excitet energumenum ad horrorem & odium diaboli concipiendum: ostendat, quàm turpe sit hominem esse habitaculum spiritûs infernalis, qui creatus est, ut sit habitaculum Spiritûs Sancti: item, quàm suavis & dulcis, quàm utilis & fructuosa sit inspiratio Spiritûs Sancti per gratiam inhabitantis, econtra, quàm gravis & terribilis, quamque noxia continua fermè inspiratio spiritûs maligni, tam frequenter ad diversi generis peccata committenda allicientis.

Dico 2. Exorcista ex sequentibus colligere poterit vexatum adversùs dæmonem esse benè probatum. 1. Si divina protectione fretus dæmonem ampliùs non timet, sed eundem contemnit, variis opprobriis afficit. vilitatem ejus & imbecilitatem in Dei servos exprobrat, benè probatus est. Econtra, si ad minimos terrores contremiscat, solus ambulare timeat &c. non est probatus. Perfecta enim in Deum confidentia omnem expellit timorem. 2. Si dæmonem omninò nihil facit, sed, si de potestate ejus sermo est, tantùm subrideat, atque nullam esse dicat in servos Dei, benè est probatus. Econtra si dæmonis potestatem etiamnum in actu secundo maximam esse credat, de ea cum timore & tremore loquatur, non est probatus. 3. Si tentationi & suggestioni diabolicæ non attendat, nec curet eandem, benè probatus est: secùs, si multùm adhuc attendat, & debiliter ei resistat. 4. Si vexatus tantum suprà dæmones imperium aquisierit, ut per præceptum in SS. Nomine JEsu factum mox vexationem ortam reprimat, vel si aliàs diabolus sibi aliquid præcipienti mox obedit, benè probatus est: Econtra, si dæmon sibi aliquid præcipienti non obedit, aut si ipsemet jussus ab Exorcista dæmoni præcipere metuat, non est benè probatus, præceptum quippe in SS. Nomine JEsu verâ confidentiâ factum tantæ est efficaciæ, ut subitò

bitò omnem diabolicam vexationem reprimat, prout multis in progressu diximus. 5. Si persona multum adhuc à diabolo vexatur & torquetur, non est benè probata: Econtra, si quasi ab hospite maligno liberata, omnia tum spiritualia, tum naturalia liberè persolvit, benè probata: nam, ùt snprà c. 2. q. 4. dictum, dæmon nullam habet potestatem vexandi, vel torquendi Dei servum veram confidentiam habentem.

Quæstio quinta.

Quomodo vexatus instruendus sit erga se ipsum, & quomodo dignoscendum, eum esse benè probatum?

DIco 1. Energumenus vel maleficiatus N.206 quàm diligentissimè de pertinentibus ad se ipsum instruendus est in sequentibus.

Primò, quod, postquam Exorcista probatione facta certum de possessione, vel maleficio judicium tulit, ipse neutiquam repugnare debet, credendo infirmitatem esse purè naturalem, vel à causa naturali procedentem. Hoc enim credendo firmam concipere fiduciam non posset de dæmone ejiciendo, pugnarétque non contra dæmonem, sed contra Exorcistam, cujus judicio resistit.

Secun-

Secundò, cùm ordinariè ſecundùm dicta ſuperiùs cap. 2. q. 2. homo ob culpam præcedentem poſſideatur, licèt etiam fieri poſſit, *ut manifeſtentur opera Dei in illo* Jo. 9. v. 3. ordinariè vexationē illam juſtè ob peccata ſua eveniſſe, credere, & confiteri debeat, atque impoſterum omnia adhibere remedia ad meliorem vitam opportuna & neceſſaria.

Tertiò, ad præcavendum peccatum odii & vindictæ, nunquam ſuſpicionem habeat, minùs diabolo dicenti credat, operâ hujus, vel illius malefici eveniſſe infirmitatem: cùm enim diabolus non niſi peccatum intendat, hoc medio facillimè perſonam in fide ſibi præſtanda facilem, ſuam in naſſam pertrahet. Quinimò, licèt fortè quacunq; ex cauſa nôſſet maleficum ſeu maleficiantem, eidem non tantùm ex corde ignoſcat. ſed pro ejuſdem converſione conſtantibus precibus Deum efflagitet, parùm curans, an ſigna maleficii ſuſtulerit, an verò nova ponere paratus ſit: poteſt quippe divina, cui plenè confidit, infinities major eſt omnibus diabolicis machinamentis.

Quartò, ſtudeat plenariè ſuas refrænare paſſiones, præſertim iræ, invidiæ, libidinis, triſtitiæ, diffidentiæ, deſperationis &c. His enim refrænatis pabulum diabolo eſt ſubtractum. Specialiter autem ſtudeat omnem ex corde ſuo excludere melancholiam, hæc enim ſedes, hæc fomentum, hæc pabulum eſt malignorum ſpirituum.

Quintò, certò credat, se, absente etiam Exorcista, non tantùm posse resistere dæmoni, sed facili negotio omnes eliminare diabolicas vexationes per præceptum in SS. Nomine JEsu factum, ùt in dies experientia comprobat: & sæpiùs in progressu dictum est.

Sextò, sæpissimè actus fidei & fiduciæ eliciat, aliaque secundùm dicta superiùs cap. 5. q. 3. faciat.

Septimò, pro certò teneat, quòd in ejiciendis dæmonibus nulla sit difficultas, tam parùm quippe integra legio, quàm unicus divinæ potest resistere potestati. Quòd verò quandoque facillimè, quandoque non nisi magnis adhibitis conatibus ejiciantur, difficultas non est ex parte ejectionis, sed ex parte præviæ dispositionis: illa enim certa est & infallibilis, hæc sæpè pro qualitate personarum difficillima. N.

Dico 2. Ex sequentibus signis dignosci 207. potest personam vexatam etiam erga se esse benè dispositam. 1. Si sit à passionibus libera, mente tranquilla, conscientia quieta, intellectu non confusa, locutione libera, denique, nisi infirmitate naturali laboret, omnibus potentiis & sensibus benè constituta: sæpè tamen, ubi infirmisas creditur esse naturalis, vexatio est diabolica. 2. Si liberationis suæ maximum habeat desiderium, atque frequenter pro acceleratione ejusdem roget, & insistet. 3. Si sæpiùs actus fidei & fiduciæ eliciat, nec solicitè timeat, difficilem

lem futuram expulsionem: talis enim erit expulsio, qualis confidentia: si ergo confidentia non expellat timorem futuræ difficultatis, certè expulsio difficilis erit. Unde poterit quandoque Exorcista confidentiam ejus exploraturus quærere, quot credat horas insumendas in ejectione diabolica? nam si plures Exorcismos pluribus etiam horis necessariò continuandos putaret, perfectè disposita non esset, neque expulsio facilis, sed difficillima foret: uti sæpiùs dictum.

Quæstio sexta.

Quomodo dæmon Exorcistæ resistens sit coëcendus?

FRequentissimum est, dæmonem omnibus viribus Exorcistæ resistere, magisque torquere personam in præsentia ejusdem, quàm in absentia: quinimò, si Exorcista personam vexatam invisurus ex loco domicilii sui pedem moveat, id dæmon advertens subitò personam torquet & vexat, ita, ut ejusdem adventum facilè conjicere queat, velut frequens experientia docet: hoc autẽ astutissimus spiritus non alium in finem facere videtur, quàm ut personam in fide & fiducia debilitatam totaliter ab Exorci-

orcista avertat. Quare, ut Exorcista resistentem dæmonem coërcere, sibique subjugare queat.

Dico 1. Dæmon Exorcistæ resistens duplici gladio ex utraque parte acutissimo compesci, & coërceri potest, & debet. *Primus* aliud non est, quàm præceptum lenitivum in SS. Nomine JEsu factum, & superiùs cap. 1. q. 3. descriptum; hoc enim ceu fulgur de cœlo veniens eundem prosternit. *Alter* est objurgatio coërcens superbiam ejusdem. N. 208

Objurgatio autem aliud non est, quàm *operationum dæmonis per objectionem veritatis Catholicæ reprehensio, ejusdem coërcens superbiam & potentiam diminuens.* De qua locutus videtur D. Paulus Ephes. 6. dicens: *In omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere: & galeam salutis assumite, & gladium Spiritûs, quod est verbum DEI.* Quasi diceret: licèt dæmon scelestissimus suggestionibus & tormentis suis instar ignis hominem inflammet, & torqueat, vos Christiani milites veram fiduciam ceu galeam salutis assumite, quæ caput vestrum servet, & salvet. Assumite pariter gladium spiritûs, seu verba veritatis æternæ: hoc enim gladio Christus vicit, & jugulavit dæmonē se tentantem & oppugnantem Matth. 4 Hoc gladio usi sunt Sancti omnes tum Apostoli, tum N. 209

Mar-

Martyres, tum Confessores, tum denique Virgines & Viduæ.

Potest autem objurgatio ex duplici potissimum fonte desumi, videlicet *primò* objiciendo diabolo veritates de Christo revelatas, & *secundò* objiciendo veritates de B. Virgine revelatas: quibus etiam addi possent veritates de SS. cum Deo regnantibus revelatas, vel alias certò notas.

N. 310. Porrò objurgatio fieri debet ab Exorcista ceu Judice sedente, non legendo, sed voce sonora ac aspera adversùs dæmonem, capite cooperto, vultu minaci, ac Majestate terribili ad dæmonem increpandum ac vilipendendum: atque, nisi dignitas personæ, infirmitas, aut alia ratio legitima obstet, personâ coram se genuflexâ, ac caput in terram usque inclinante, ita, ut Exorcista leviter, brevique tempore pede caput ejus, quasi caput diaboli conculcet. Poterit autem voce materna has vel similes ex primo fonte petitas formare objurgationes:

Sihe vermaledeyter Teuffel, der du im Himmel hast wollen auffsteigen, über die Sternen GOttes deinen Thron erhöhen, und gleich seyn GOTT dem Allerhöchsten, jetzt ligst du unter den Füssen eines armen Diener GOttes. So sage heraus du in Ewigkeit vermaledeyter Geist, erkennest du auch GOtt deinen HErrn?

Erken-

Erkennest du dich ein Creatur GOttes zu seyn, unterworffen seinem allerhöchsten Gewalt? Bist du nit mit herzlichsten Gaaben und Gnaden erschaffen, von wegen deiner Hoffart aller entraubet von Himmel verstossen, und in die ewige Verdammnuß in Ewigkeit verbannet worden?

Sihe abscheulicher Höllen-Drach der Mensch zu dem Ebenbild GOttes erschaffen, durch das kostbariste Blut CHristi JEsu erlöset, kan annoch grosse Gnaden erlangen, und die ewige Glückseeligkeit im Himmel genüssen: du aber bist arm und elend in alle Ewigkeit von dem Angesicht GOttes verstossen und verworffen: Erkennest dises?

Erkennest du, daß CHristus JEsus unser Göttlicher Heyland durch seine H. Marter und Todt dir allen Gewalt benommen über seine Diener, welche alleinig zu Jhm ihr Vertrauen und Zuversicht haben?

Erkennest du auch, daß dem allerheiligsten Namen JEsus ein solcher Gewalt gegeben, daß alle Teuffel in Aussprechung desselben ihre Knye müssen biegen, und sich neigen, daß du nit vermagst denenjenigen zu schaden, welche denselbigen mit Andacht anruffen?

Erkennest du auch der Kirchen GOttes einen solchen Gewalt gegeben zu seyn, dem alle Teuffel nit können widerstreben?

Erkennest du auch, daß ob ich schon ein sündiger Mensch, dannoch Macht und Ge-

walt habe, als ein Diener Christi und seiner H. Kirchen dich auszutreiben?

Has & similes objurgationes plures Exorcista voce aspera, & vultu minaci dæmoni objicere poterit, & trementem videbit, & ejulantem audiet; Cùm sola harum & similium veritatum recordatio toti inferno sit terribilis. Poterit etiam post quamlibet in Nomine JEsu præcipere, ut veritatem edicat: quidquid enim responderit, Exorcista occasionem sumet eum magìs, magísque objurgandi. Insuper etiam in pœnam, & vindictam præteritarum vexationum præcipere juvabit, ut dæmon in extremitatem linguæ, & labiorum ascendens, vel terram, vel quinque Crucifixi vulnera osculetur &c. quæ omnia superbissimum caput mirè deprimunt.

N. 212. Maximæ pariter efficaciæ sunt objurgationes ex secundo fonte, videlicet ex veritatibus de B. Virgine Maria revelatis, desumptæ. Quare poterit Exorcista Imaginem B. Virginis tenens, præcipere dæmoni, ut fixìs oculis eandem aspiciat, ac benè consideret. Quo facto has poterit proponere objurgationes.

Erkennest du vermaledeyter Drach die Mutter GOttes das jenige Weib zu seyn, dessen Zeichen du im Himmel gesehen?

Erkennest du, daß, obschon du sie vilmahl verfolget, doch allzeit von ihr überwunden worden?

Erken-

Erkennest du, daß sie dir deinen hoffärtigen Kopff zerquetschet, und zertretten hat?

Erkennest du auch, daß sie dich auf dem Calvari-Berg zu verbleiben gezwungen, biß dir Christus JEsus durch sein heiligstes Leyden und Todt deinen Gewalt benommen, dich zur Höllen gestossen hat?

Erkennest du auch, daß sie dir, ja der gantzen Höllen erschröcklich, uns aber ein liebreichiste Mutter, ein getreuiste Fürsprecherin seye? Und wie soltest du uns können widerstreben, indem wir leben unter dem Schutz diser H. Mutter?

Poterit etiam Exorcista in signum subjectionis præcipere dæmoni, ut pedes Imaginis B. Virginis, quibus caput ejus superbissimum contrivit, deosculetur; & tandem dæmone sic convicto, subjungere & concludere.

Cum igitur sim Minister Christi & Ecclesiæ Judex delegatus, contra te maledicte dæmon constitutus, ut ex corpore eorum, qui ad Christum & ad Ecclesiæ sinum recurrunt, te expellam, intendo, & volo mea uti authoritate & potestate, nunc à corpore istius creaturæ DEI te expellendo, ac propulsando, ita ut imposterum ad eam accedere non præsumas: Nec poteris subterfugere, quin festinanter meis obtemperes mandatis: nam mandata mea non sunt mea, sed Christi JEsu Principalis mei.

Quæstio septima.

Quomodo vexatus possit & debeat declinare & reprimere vexationes diabolicas?

PArùm Exorcista proficiet, nisi vexatus ipsemet in absentia sua dæmonis impetus declinare, & reprimere valeat: dæmon enim tamquam leo rugiens semper vigilat, ac sæpissimè suam tyrannidem in vexatum exercere tentat, atque si nullam inveniat resistentiam, faciliter in foveam pusilanimitatis, & desperationis præcipitat. Quare, ut iste pariter laqueus conteratur & vexatus in libertatem vindicetur.

N. 213. Dico: Ut vexatus diabolicas valeat declinare, vel reprimere vexationes, sequentia consideret:

1mò. Sæpiùs attentè recogitet, vel cum alia persona colloquatur de doctrina sibi per Exorcistam instillata, atque superioribus quæstionibus tradita, & explicata.

2. Nullô modô diabolicis suggestionibus attendet, nec priores passiones recogitet, sed animum suum totaliter ad necessaria, & utilia applicet: quod, ut commodiùs fiat, optimum erit, nunquam esse solitarium, nunquam tristem, nunquam melancholicum, sed ordinariè in præsentia alicujus piæ personæ honestis operationibus occupatum.

3. Si

3. Si aliquam diabolicam sentiat vexationem, animum ad DEum protectorem suum elevet, diaboli impetus vera fide, & fiducia, per præceptum in SS. Nomine JEsu factum, reprimat v. g. dicendo?

O mein HErr und GOtt CHristi JEsu, du mein einiger Erschaffer, Erlöser, und Beschützer! ach bewahre, und beschütze mich von allem teufflischen Gewalt: verhindere alle teufflische Boßheit, welche er über mich zu verüben begehret.

Und du vermaledeyter Höllen-Drach, du Abtrinniger von deinem, und meinem GOtt, durch was für einen Gewalt erkühnest du dich mir einigen Schaden zuzufügen, indem ich lebe unter dem Schutz JEsu und Mariä? Dahero durch den Gewalt, den mir Christus JEsus verlyhen und gegeben, befihle ich dir durch den allerheiligsten Namen JEsus, daß du alsobald nachlassest von aller Plag, von allen Schmertzen rc.

4. Afflictus nullatenus cor suum applicet ad afflictiones, quas patitur, sed toto conatu eluctari satagat, spem omnem in Deo collocans, qui est via, veritas & vita nostra.

5. Sæpiùs, imò sæpissimè recitet aliquos ex Scriptura versiculos ad fidem eliciendam excitantes v. g. *In te Domine speravi, non confundar in æternum. Dominus illuminatio mea, & salus mea, à quo trepidabo?* Hæc & alia suprà præscripta diligenter observans, brevi tempore perfectè dispositus erit.

Quæstio Octava.

Quænam sint speciales suggestiones quibus dæmon energumenum in actu liberationis invadere soleat?

N. 214. DIco: Suggestiones, quibûs dæmon energumenum invadere solet, tum sub instructione & probatione, tum etiam sub ipso liberationis actu, sunt innumeræ, eæque subtilissimæ, atque adeò personæ vexatæ fideliter aperiendæ. Potissimæ autem videntur sequentes.

1. Quòd dæmon se tantùm fingat exire, quin verè exeat, sicut sæpè jam ita occultè in corpore latuit, quasi non adesset.

2. Quòd verè quidem sit exiturus tempore à Deo determinato v. g. tribus diebus ante mortem: de facto tamen nondum advenisse horam illam.

3. Quòd DEus per illam expulsionem magis velit glorificari: adeóque non ita privatim, sed publicè in loco miraculis claro fieri debeat.

4. Quòd hæc sit pœna & supplicium peccati antecedenter commissi, quæ pœna nondum plenè est exsoluta.

5. Quòd etiam animæ purgantes multa à dæmonibus sustineant ad plenè satisfaciendum

dum divinæ juſtitiæ: conſequenter etiam ille ſuſtinere debeat.

6: Quòd dæmon ſit pertinaciſſimus, & certò non exiturus, ſed potiùs totum infernum ſuum in auxilium vocaturus.

7. Quòd velit perſonam ante exitum ſuum omnino interficere & mactare.

8. Quòd energumenus non ſit ſufficienter diſpoſitus propter occultum latens, & nunquam clavibus Eccleſiæ ſubjectum peccatum.

9. Quòd Exorciſta nimiùm extendat, & jactet potentiam ſuam, cùm tamen nullam, vel parvam admodùm habeat: nec benè ſit diſpoſitus.

10. Quòd poſt factum clarè videbitur creaturam non eſſe liberatam, quia eadem ſymptomata, eosdémque patietur effectus.

11. Quòd ſi expellatur, in Parentes, filios, aut alios conſanguineos intrare velit.

12. Quòd ſe in capillis, veſtimentis, aut alia corporis parte abſcondere, & ita latere velit.

13. Frequenter etiam blanditiis aggreditur, commiſerationem hominum ſecum habitam præfigurat, ſpondétque ſe nullum ampliùs malum, ſed bonum cauſaturum, ſi in corpore relinquatur.

14. Quòd poſt ejectionem ſuam varios timores tum per ſe, tum per ſagas, & maleficos ſit incuſſurus, quibus impoſſibile erit reſiſtere.

15. Quòd post exitum mox iterum sit rediturus, dummodo ab Exorcista sit sequestratus.

16. Quòd expelli nequeat, nisi maleficii signîs perquisitîs.

17. Quòd sagæ diu noctûque insidientur vexato; licèt ergò semel perfectè liberetur, mox iterum maleficio inficietur.

18. Quòd dæmones in corpore illius sint plurimi etiamnum absconditi: licèt ergò quidam, certò tamen non omnes expellentur.

Hæ sunt potissimæ suggestiones, quibus dæmon vexatum invadere solet. Quare, cùm jacula prævisa minùs feriunt, & nos tollerabiliùs mala suscipimus, si contra hæc per præscientiæ clypeum munimur, bonum & consultissimum erit, has & plures similes præviè ab Exorcista proponi vexato, easque contemni, & vilipendi.

Quæstio nona.

De actuali expulsione dæmonis.

N. 215. CUm Exorcista personam benè in omnibus secundùm præscriptam doctrinam viderit dispositam, atque ardenter expulsionem dæmonis efflagitantem, sequentes observet regulas.

Primò. Secundùm monitum Ritualis Frisingensis de exorcizandis obsessis à dæmonio §. 6.

§. 6. in Ecclesiam, si commodè fieri potest, vel alium Religiosum, & honestum locum seorsim à multitudine perductus energumenus exorcizetur: sed si fuerit ægrotus, vel persona nobilis, vel alia honesta de causa, in domo privata exorcizari poterit. Hæc Rituale. Porrò honestam reputo causam. 1. Si possessio personæ sit hominibus occulta: si enim publicè in Ecclesia exorcizatur, lædi ex parte videtur fama ejusdem. 2. Si magnus fortè futurus prævideretur strepitus, cùm tamen in loco honesto omnia possint fieri pacificè 3. Si licentia difficulter videatur impetranda. Locus nihilominus privatus sit decenter effigie Crucifixi, B. Virginis, aut alicujus alterius Sancti cum luminibus ardentibus instructus.

Secundò. Optimum est Exorcismum facere post Sacrificium Missæ Deo oblatum, & personâ S. Synaxi provisâ: tunc enim homo magìs in fide, & fiducia meritò præsumitur confortatus.

Tertiò. Decens, imò in Ritualibus præscriptum est, ut Exorcista sit super peliceô, & Stolâ indutus, licèt neutrum sit absolutè necessarium.

Quartò. In loco Exorcismi faciendi præsentibus vexati consanguineis, vel domesticis, aut aliis personis spiritualibus, Exorcista personæ vexatæ breviter in memoriam accepta à Deo beneficia revocet: insidias videlicet diaboli detectas, ejus vires respectivè per Dei potentiam sublatas, remedia ejusdē

impetus reprimendi cōmunicata, prout ipsamet persona in progressu instructionis est experta: atque adeò nîl ultrà restare, quàm actualem dæmonis expulsionem, etiam certò futuram; quia non homo, sed Deus virtute sua infinita per Exorcistam ceu instrumentum suum animatum expellit.

Quintò. Exorcista energumenum diligenter instruat, ne diabolicis suggestionibus attentas aures præbeat, quippe, si dæmon astutissimus videat, sibi omnem ademptam potestatem corpus vexandi & torquendi, ad varias tentationes & suggestiones confugit, ut iis mediantibus diffidentiam inducat.

Sexto. Jubeat, ùt ipsemet vexatus fidem & fiduciam, quam corde concepisse fatetur, etiam verbis comprobet, dicendo v. g.

Ich glaub festiglich, daß gleich jetzt durch die Macht und den Gewalt GOttes der Teuffel von meinem Leib werde hinweg getriben werden, wann anderst dise Erledigung zu meiner Seelen Seeligkeit mir wird nutzlich seyn.

Septimò Tandem pro commoditate temporis recitentur Lytaniæ Omnium Sanctorum cum orationibus sequentibus: Ac dein Exorcista quasi pro tribunali sedens ceu Judex à Deo deputatus Exorcismum voce gravi, ac Majestate plena, non tamen nimis clamorosa pronuntiet; nam ùt optimè agnoscit

noscit D. Ambrosius in Psalm. 11. *adversus diabolum non vocis magnitudine, sed magnitudine cordis utendum est.*

In fine Lytaniarum dicitur Antiphona.

NE reminiscaris Domine delicta nostra vel Parentum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris. Pater noster &c. ℣. Et ne nos inducas &c. ℟. Sed libera &c. ℣. Salvum fac servum tuum. ℟. DEus meus sperantem in te. ℣. Esto ei Domine turris fortitudinis. ℟. A. facie inimici. ℣. Nihil proficiat inimicus in eo. ℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. ℣. Mitte ei Domine auxilium de Sancto. ℟. Et de Sion tuere eum. ℣. Domine exaudi orationem meam ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. N. 216.

Oremus.

DEus, cui proprium est misereri semper & parcere, suscipe deprecationem nostram, ut hunc famulum tuum (famulam tuam) quem (quam) delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

Domine Sancte Pater, Omnipotens, æterne Deus, Pater Domini nostri JEsu Christi, qui

qui illum refugam, tyrannum & apoſtatam gehennæ ignibus deputâſti, quique Unigenitum tuum in hunc mundum miſiſti, ut illum rugientem contereret: velociter attende, accelera, ut eripias hominem ad imaginem & ſimilitudinem tuam creatum, à ruina & dæmonio meridiano Da. Domine terrorem tuum ſuper beſtiam, quæ exterminat vineam tuam. Da fiduciam ſervis tuis contra nequiſſimum draconem pugnare fortiſſimè, ne contemnat ſperantes in te, & ne dicat, ſicut in Pharaone, qui jam dixit, Deum non novi, nec Iſraël dimitto. Urgeat illum dextera tua potens diſcendere à famulo tuo N. (à famula tua N.) ne diutiùs præſumat captivum tenere, quem tu ad imaginem tuam facere dignatus es, & in Filio tuo redemiſti: qui tecum vivit & regnat &c. ℟. Amen.

Oremus.

OMnipotens Domine, Verbum DEI Patris, Chriſte JEſu, Deus & Dominus univerſæ creaturæ, qui ſanctis Apoſtolis tuis dediſti poteſtatem calcandi ſuper ſerpentes & ſcorpiones, qui inter cætera mirabilium tuorum præcepta dignatus es dicere: dæmones effugate: Cujus virtute motus tanquam fulgur de cœlo ſatanas cecidit: tuum ſanctum Nomen cum timore & tremore ſuppliciter deprecor, ut indig-

indigniſſimo mihi ſervo tuo, datâ veniâ omnium delictorum meorum, conſtantem fidem & poteſtatem donare digneris: ut hunc crudelem dæmonem, brachii tui ſancti munitus potentiâ fidenter & ſecurus aggrediar, per te JEſu Chriſte, Domine DEUS noſter, qui venturus es judicare vivos & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde muniens ſe & obſeſſum ſignum crucis, circumpoſita parte ſtolæ ad collum ejus, & dextrâ manu ſuâ capiti ejus impoſitâ, conſtanter, & magna cum fide dicat ea, quæ ſequuntur.

℣. Ecce Crucem † Domini, fugite partes adverſæ. ℟. Vicit leo de tribu Juda radix David.

℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, & Pater Domini noſtri JEſu Chriſti, invoco nomen ſanctum tuum, & clementiam tuam ſupplex expoſco, ut adversùs hunc, & omnem immundum ſpiritum, qui vexat hoc plaſma tuum, mihi auxilium præſtare digneris. Per eundem Dominum noſtrum JEſum Chriſtum &c.

Exor-

Exorcismus ad dæmonem ab Energumeno expellendum.

N. 217. CONtra te maledicte dæmon (vel si plures estis) contra vos, spiritus immundi, apostatici, qui Dominum DEum vestrum dereliquistis, & obliti estis DEI Creatoris vestri, constitutus sum à DEO ego N. Minister Christi, & Ecclesiæ; ideò auctoritate, quam accepi à Deo, & ab Ecclesia in Ordine Exorcistatus, in Nomine Sanctissimæ Trinitatis, & in virtute Domini nostri JEsu Christi præcipio vobis omnibus & singulis, ut in omnibus, quæ nunc vobis præcepero, sine ulla mora ad amussim mihi obediatis.

Præcipio ergò vobis eadem auctoritate, quòd in exitu vestro non audeatis vos, nec quicunq; alii dæmones aliquod malum facere, vel nocumentum inferre isti creaturæ, nec mihi, nec adstantibus, nec quibuscunque aliis creaturis, tam animatis, quàm inanimatis, quinimò in exitu vestro vobiscum trahatis omnes vestras diabolicas infectiones, ac removeatis omnia noxia, quæ huc-

usque

usque five extrinsecè, five intrinsecè intulistis corpori istius creaturæ: ac destruatis omnia maleficia, facturas, ac ligaturas, quas fecistis contra hanc creaturam DEI.

Audite ergò spiritus rebelles, & apostatici ultimum meum præceptum, quod illicò ac festinanter adimplere debetis: eadem auctoritate, qua suprà in virtute sanctissimi nominis Domini nostri JEsu Christi præcipio vobis, dæmones infernales, ut exeatis è corpore istius creaturæ Dei, & totaliter ab ea recedatis, ita, ut non ampliùs habeatis potestatem nocendi ei intrinsecè, neque extrinsecè, nec ullô modô eam perturbandi infirmitatibus, timoribus, visionibus, apparitionibus, nec aliis quibuscunque modis. Exite ergò spiritus immundi; sic volo, sic jubeo vobis, ùt Minister Christi, & Ecclesiæ, In Nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti. Amen.

Completô, atque sic formatô Exorcismô jubeat Exorcista surgere energumenum, atque edicere, quomodo se habeat, & num se libe- **N. 218.**

liberum ſentiat, & credat, vel quomodo dæmonem à ſe exiſſe adverterit: ab aliquibus enim exire ſolet per modum fumi fœtidi, ab aliis per modum lapidis ſubitò à corde avulſi, ab aliis per modum plumbi decidentis, ab aliis diversîs aliîs modîs.

Quodſi patiens ſe non liberatum crederet, ſed actualem fortè vexationem ſentiret, pro tunc ob indiſpoſitionem ipſius vel foret ceſſandum, vel certè magìs in fide & fiducia roborandus eſſet, atque Exorciſmi ab Eccleſia præſcripti, & in Ritualibus paſſim inveniendi, juxta dicta ſuprà cap. 4. q. 11. faciendi.

Econtra, ſi vultu hilari ſe verè & ſine dubio liberatum dicat, Exorciſta pariter eidem ſuam mentem conjungat: nihilominus tamen, ut certiùs illud conſtet, probam veri, vel fictitii tantùm exitûs capiat, atque hunc in modum priùs vexatum interroget;

So glaubt ihr dann feſtiglich, daß GOtt durch ſein unendliche Barmhertzigkeit euch von dem hölliſchen Drachen erlediget und befreyet hat?

Quo affirmativè vultu hilari reſpondente, ſuperaddat:

Damit ihr aber gewiß verſicheret ſeyet euerer Erledigung, und GOtt deſto eyffriger Danck ſagen könnet, ſo wolt ihr auch, daß ich die Prob mache, dem Teuffel, im Fall er noch

noch einen Gewalt über euch solle haben, befehle, euch abermahl zu peynigen, und zu plagen?

Si deuò suum præstet assensum, probam his, & similibus verbis sive linguâ maternâ sive latinâ capiat, dicendo:

Et ego, licèt probabiliter credam, hanc creaturam Dei esse totaliter à dæmone liberam, nihilominùs, ut nobis hoc ipsum ad majorem cautelam certius constet, iterum, ùt minister Christi, & Ecclesiæ in Nomine JEsu Chisti præcipio vobis omnibus & singulis dæmonibus, ut, si adhuc aliquam, in hanc Dei creaturam potestatem habeatis, statim detis mihi signum evidens vestræ potestatis ac præsentiæ, aliquam in ea causando vexationem earum, quas priùs causare consueveratis.

Si dæmon adhuc præsens sit, haud dubiè præcepto resistere non poterit, sed petitam causabit vexationem: & tunc, ùt mox suprà dictum, procedendum. Si verò nullum det signum certum suæ possessionis, nec ullam causet vexationē, de liberatione perfecta non erit dubitandum. Sed Deo pro tanto beneficio gratiæ ab omnibus adstantibus hâc vel simili formâ agēdæ: O mein Herr

und GOtt, Christe JEsu! dir sage ich tausendfältigen Danck von Grund meines Hertzens, daß du dich durch deine unendliche Güte und Barmhertzigkeit gewürdiget hast, mich von dem höllischen Drachen zu erledigen: Aber anjetzo bitte ich auch demüthigist, du wollest mich hinfüro beschützen und bewahren von allem teuflischen Anfall und Gewalt; dann ich bin gäntzlich gesinnet hinfüro zu leben, und zu sterben unter dem Schutz, und Schürm deß allerheiligsten Namen JEsus, welcher sey gelobt, und geprisen in Ewigkeit ꝛc.

Postea dicatur Hymnus SS. Ambrosii & Augustini *Te DEum Laudamus &c.* Quo finito Exorcista legat sequentia.

℣. Confirma hoc DEus, quod operatus es in nobis.

℟. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

℣. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

℟. Et salutare tuum da nobis.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui neminem in te sperantem nimium affligi permittis; sed pium precibus præstas auditum, pro beneficio accepto,

to, votisque susceptis gratias agimus, te piissimè deprecantes, ut per tuam piissimam misericordiam à cunctis eripi mereamur adversis. Per Christum Dominum nostrum.

Oremus.

GRatias agimus tibi, Domine Sancte, Pater Omnipotens, æterne DEus: gratias agimus tibi Christe; Verbum æterni Patris: gratias agimus tibi Spiritus alme: gratias agimus Sanctis omnibus, tum Angelis, tum hominibus, quia omnipotenti virtute Dei elisus est draco. Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Jacob, miserere famulo tuo N. à diabolica potestate liberato, & in ejus adjutorium sanctum dirige Michaëlem, qui eum protegat, visitet, atque defendat ab omnibus inimicis suis. Qui vivis & regnas &c.

Oremus.

OMnipotens sempiterne Deus; qui liberare dignatus es hunc famulum tuum N. à vexatione sathanæ, & ministrorum ejus, mitte in eum septiformem Spiritum sanctum paraclytum de cœlis.

Quæsumus omnipotens Deus, famulum tuum N. propitius respice: ut te largiente regatur in corpore, & te servante custodiatur in mente. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Posthæc Exorcista personam liberatam genuflexam pollice signans in fronte dicat:

Dominus JEsus Christus apud te sit † ut te defendat: intra te sit † ut te conservet: ante te sit † ut te ducat: post te sit † ut te custodiat; ita ut dæmones non ampliùs possint nocere tibi ullô modô; sed totaliter à te recedant: super te sit † ut te benedicat, qui cum Patre & Spiritu sancto in unitate perfecta vivit, & regnat in sæcula sæculorum.

Tandem adstantes aqua benedicta aspergendo benedicat dicens:

Benedictio Dei omnipotentis Patris † & Filii, † & spiritus sancti † descendat super vos, & maneat semper. Amen.

Quæstio decima.

Quænam sint causæ regressus diabolici seu iteratæ possessionis.

ADvert. nullum esse dubium, dæmonem semel ex corpore humano expulsum, sæpè de novo reverti in illud possidendum; hoc enim sole clariùs docuit ipse veritatis Magister Matth. 12 v. 43. *Cùm autem immundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca arida, quærens requiem, & non invenit. Tunc dicit: revertar in domum meam, unde exivi. Et veniens invenit eam vocantem, scopis mundatam, & ornatam Tunc vadit, & assumit septem alios spiritus secum, nequiores se, & intrantes inhabitant ibi, & fiunt novissima hominis illius*

lius pejora prioribus. Explicat hic textus regreſſum, & ſimul cauſam regreſsûs, ut mox patebit; Quare

Dico: Cauſa regreſsûs diabolici ſunt peccata hominis liberati: hic enim jam per longum fortè tempus diabolicis ſuggeſtionibus magis, quàm Chriſto omnibus in ſe credentibus ac confidentibus liberationẽ & præſervationem à dæmone pollicenti, attendendi, & credendi aſſuetus, facile poſt liberationem relabitur, ac de novo poſſidetur. N. 219.
Ita colligitur ex textu Scripturæ allegato; dicitur enim diabolus expulſus ambulare *per loca arida & inaquoſa*, id eſt, per ſolitudines deſertas, ùt explicat Cornelius à Lapide; qualiter S. Raphaël ligavit aſmodæum in deſerto ſuperioris Ægypti Tob. 8. Vel ùt interpretatur Lyranus, Baradius, Abulenſis, S. Hilarius, & Hieronymus, per gentes Baptiſmô aquæ nondum irrigatas; ſed iis poſtmodum ab Apoſtolis, aliiſque Miſſionariis Baptiſmi undâ lotis, requiem ſuæ malæ voluntatis non invenit, & revertitur in domum, unde expulſus eſt, & invenit eam *vacantem*, ſeu vacuam habitatore Deo, & gratia ſanctificante, quin *ſcopis mundatam*, id eſt, omnibûs piîs affectionibus, cogitationibus, aliiſque piîs exercitiis rejectis, vanæ gloriæ, aliorúmque peccatorum aulæis *ornatam* deprehendit, quaſi redux ipſe hoſpes invitatus avidè expectaretur. *Tum aſſumit ſecum ſeptem*, id eſt, multos alios, *ſpiritus nequio-*

res se, & intrantes habitant ibi. Confirmatur ex suprà dictis c. 5. q. 2. - - ubi B. Virgo S. Brigittæ revelavit, diabolum expulsum haud ampliùs reversurum, nisi homo liberatus resumpserit voluntatem peccandi mortaliter. Cæterum, sicut ex dictis suprà. c. 2. q. 4. potissima causa derelictionis divinæ est diffidentia, ita & regressûs diabolici potissima causa est, licèt simul alia peccata gravia talis non immeritò censeantur.

Quæstio undecima.

Quænam sint communiores suggestiones & tentationes, quibus dæmon quærit regressum?

N. 220. ADvert. Cùm secundùm dicta superiùs c. 4. q. 6. Exorcista nequeat dæmonem in desertum relegare, nec in stagnum ignis, & sulphuris mittere, eundem per aliquod adhuc tempus exteriùs apud hominem, unde expulsus fuerat, remanere, omnémque movere lapidem, ut porta, quâ ingressus pateat, de novo sibi aperiatur. Quare, ut liberatus sollicitè portam domûs suæ custodire, eàmque contra diabolicos insultus præmunire sciat, dæmonis fallaciæ detegendæ sunt. Quare

N. 221. Dico, suggestiones & tentationes diabolicæ, quibus dæmon regressum quærit, diversissimæ sunt, simul & subtilissimæ, quas po-

potissimùm ex P. Brognolo desumptas adducam, utpotè quem Authorem, licèt expertissimum, non tamen omnibus obvium suppono. Quare ut verè liberatam in diffidentiæ nassam pertrahat infernalis serpens,

Primò suggerit ei, quòd reverà non sit liberatus, sed quòd dæmon præ timore Exorcistæ tantùm lateat in corpore.

Secundò, quòd diabolus, licèt exiêrit, jam denuò rediêrit: quia suggestionibus ejus assensum præbuit.

Tertiò, quòd nunquam verè vexatus fuerit, sed infirmitate duntaxat naturali laboraverit.

Quartò, quòd omnia diabolica signa nondum sint sublata, sed sub limine domûs, aliôve loco recondita, neque ex corpore humano ejecta.

Quintò, quòd modernæ suggestiones diabolicæ longè sint graviores, quàm priores torsiones & vexationes.

Sextò, quòd continuis suggestionibus ac tentationibus diabolicis diu attenta sua fragilitate resistere non possit.

Septimò, quòd jam denuò nova maleficia per illam, vel illam mulierem sint parata, quæ certissimum habebunt effectum, sicut priùs habuerunt.

Octavò, quòd non omnia sibi ab Exorcista circa fidem & fiduciam aquirendam præscripta servaverit, nec etiamnum servet media præservativa.

 Nemo

Nonò, quòd melius fuiſſet, alium conſuluiſſe Exorciſtam; imò defactò expediat adire alium, qui fortè ſtatim cognoſcet, num verè ſit liberatus.

Decimò, quòd tumor ille in ventre circumcurrens, illud frigus, quod in dorſo, ille dolor, quem in capite experitur, reverà ſit effectus diabolicus, patefaciens dæmonem revera non exiiſſe, vel ſaltem brevì rediturum.

Undecimò, quòd imaginationes illæ horrendæ, ſomnia terribilia, terrores frequentes, umbræ, quas ſæpè videt, ſigna ſint vel actualis, vel proximæ futuræ novæ poſſeſſionis: Nonne (ſuggerit dæmon) hi ipſiſſimi ſunt effectus, quos priùs expertus es?

Duodecimò, ſæpè tempore nocturno draco infernalis tumultus excitat: vel aliàs, dum liberatus in obſcuro aliquo loco ſolitarius eſt, ei pavorem & timorem incutit, ut ita perterritus vigorem animi, & confidentiam deperdat.

Decimo tertiò, quando liberatus aliqua paſſione iræ, odii, triſtitiæ, deſperationis &c. eſt præventus, mox diabolus grande nefas contra DEUN fuiſſe commiſſum, atque ideò omnem ſibi torquendi, & vexandi licentiam de novo conceſſam faciliter affirmat.

Decimò quarto, ſæpè in mentem revoca liberato, quantam, homines ante liberationé

ſecum

ſecum commiſerationem habuerint, quanta bona ad ejus miſeriam ſublevandam contulerint, quibus liberatione facta omnibus carens, miſeram cogitur vivere vitam: quare longè meliùs fore oſtendit, in priorem reincidere ſtatum, præſertim, quia dæmon certò non tantùm torquebit, quantùm priùs torſerat, prout certiſſimè ſpondet.

Decimo quintò, ſæpè homines maleficos mittit, ſuadentes infirmitatem fuiſſe purè naturalem, atque ideò minimè curatum, ſed per Medicum, Chyrurgum, aut omninò per maleficum curabilem. Quinimò homines malefici certas denuò infirmitates præſagiunt, certóque futuras prædicunt, ut vel ſic hominem liberatum in puſillanimitatis & diffidentiæ foveam præcipitem agant.

Decimo ſextò, ſi perſonam fruſtrà exorcizatam, vel liberatam quidem, denuô tamen poſſeſſam audiat liberatus, dæmon hoc ipſiſſimum eidem eventurum ſuggerit.

Hæ ſunt potiores ſuggeſtiones & tentationes dæmoniacæ, puſillanimitatem, teporem, ac tandem diffidentiam inducentes; contra quas proin liberatus clypeo præſcientiæ & confidentiæ in DEum præmuniendus erit.

Dices: Si diabolus verè ſupponatur è corpore humano expulſus, quomodo phantaſmata perturbando hominem tum ad peccandum, tum ad diffidendum de protectione divina ſollicitat? Añe indiſtans agit,

 vel

vel certè in corpore adhuc latitat, ut internè diversa figmenta suggerere queat? *primum* passim reiicitur à Philosophis. *Alterum* non facilè concedetur Ab Exorcistis passim dicentibus, dæmonem non tantùm potestativè, ita, ut omnem amittat potestatem corpus torquendi, sed verè, physice, & realiter è corpore expelli.

℞. Dæmonem verè & realiter, & non tantùm potestativè expelli è corpore humano; licèt postmodum ex permissione divinæ voluntatis concedatur eidem potestas revertendi, atque homini etiam internè diversa suggerendi, quæ nihilominus præsentia neutiquam vera possessio dici potest; aliàs quippe omnes dicerentur homines possessi.

Quæ-

Quæstio duodecima.

Quænam sint remedia à dæmonio liberatum præservandi?

QUandoquidem malignus ſpiritus à corpore humano expulſus omni niſu in domum ſuam denuò inhabitandum reverti conetur, diverſiſſimas ſumat tentandi occaſiones, atque intricatiſſimos ſuggeſtionum laqueos tendat; omni pariter conatu porta divinæ confidentiæ repagulis cuſtodienda erit. Quare

Dico: Ut liberatus à regreſſu diabolico præſervetur, circa tria potiſſimum inſtruendus eſt, videlicet circa Deum, circa Exorciſtam, & denique circa diabolum.

Circa DEum ſequentia puncta benè conſideret, atque in ſanctam praxin deducere ſatagat.

1. Ne Deo pro beneficio liberationis accepto ingratus ſit, ſed ſæpiſſimè, & tunc præſertim, quando diverſa ſibi à diabolo regreſſum quærente ſuggeruntur, ex toto corde gratias agat. Quare optimum erit in promtu brevem aliquam habere orationem; qua faciliter mentem ſuam ad Deum elevet, v. g.

Ich dancke dir zu tauſendmal, mein HErr und GOtt, daß du mich von dem hölliſchen Drachen erlediget haſt, und weilen du mein unendlich barmhertziger Vatter biſt, lebe ich gantz

gantz getröster Hoffnung, daß du mich ebenfalls von dem Betrug der höllischen Schlangen wollest befreyen.

O mein HErr, mein GOtt und alles! wie hoch bin ich schuldig dich zu lieben, und dir zu dienen, weilen du mich durch deine unendliche Barmhertzigkeit von dem Teuffel erlediget hast.

Gelobt und gebenedeyt sey der allerheiligiste Namen JEsus, durch welchen du mich, O HErr und GOtt, erlediget hast.

2. Ut promptiùs actus veræ in Deum confidentiæ elicere valeat, sæpè motiva fiduciæ suprà jam cap. 5. q. 3. proposita, attentè ruminet: habeat insuper pro captu suo aliquos S. Scripturæ textus veram fiduciam continentes, quos sæpè per diem corde, continentes, repetat. v. g.

Niemahl hat einer auf GOtt gehofft, und ist zu Schanden worden.

In dich, O HErr hab ich gehofft, und wird in Ewigkeit nit zu Schanden werden.

Ruffe mich an in dem Tag der Betrangnuß, so will ich dich erledigen, und du wirst mich erkennen.

Wann du kanst glauben, dem Glaubenden ist alles möglich

3. Cùm dæmon potissimum per timorem regressum quærat, liberatus toto cordis affectu in Deum feratur, sæpissimè actus amoris Dei eliciendo: *Nam perfecta charitas foras mittit timorem* Jo. 1. c. 4. Et *qui manet in chari-*

charitate, in DEO manet, & DEus in eo. Ibidem.

5. Non facile inhabitet loca obscura, solitaria, nec tristitiam, & melancholiam prædominari sinat, sed semper in Domino gaudeat, sicut optimè docet Seraphicus Pater noster Franciscus dicens: *Sanctam, Fratres charissimi, interiùs lætitiam Dei habete. Si enim servus Dei studuerit habere, & conservare lætitiam spiritualem, quæ provenit ex munditia cordis, & aquiritur per devotionem orationis, dæmones nihil possunt ei nocere dicentes: ex quo in tribulatione, & prosperitate lætitiam habet servus Dei, non possumus invenire aditum intrandi in ipsum, nec illi nocere.*

5. Omnî studiô, omnique conatu conscientiam à peccatis, præsertim mortalibus mundam conservet: Nam, ùt suprà jam de cultu B. Virginis ex revelationibus S. Brigittæ diximus, dæmones expulsi quasi sagitta velocissima revertuutur, nisi aliqua emendatio subsequatur.

6. Sæpè in orationibus suis donum præservationis, lumen ad diabolicas tentationes cognoscendas, adjutorium divinum ad resistendum eorum insultibus petat, Beatissimam etiam Virginem, Angelum suum Tutellarem, aliósque Patronos hunc in finem devotè invocet.

Circa

Circa Exorcistam sequentia remedia adhibenda sunt.

N. 223. PRimo suggestiones & tentationes diabolicas eidem sincerè & fideliter patefaciat, atque remedia ab eo præscripta diligenter applicet.

2. Optimè fiet, si ab Exorcista domus, vestes, aliáque ad liberatum pertinentia benedicantur; præsertim, si diabolus (velut sæpè fieri solet) post liberationem aliquos tumultus excitaret.

3. Liberatus provideat de Amuletis, Agnis Dei, Reliquiis Sanctorum, aut aliis ab Ecclesia benedictis, illis præsertim, in quibus maximè sperat: omnium enim remediorum anima, & formalitas fides est, & fiducia; consequenter illud maximè proderit, in quo maximam habet fiduciam.

4. Juvabit pariter ab Exorcista ad exemplum D. Bernardi scribi Exorcismum, eúmque collo liberati appendi, fenestris, portæ domûs, aut aliis locis affigi secundùm dicta superiùs cap. 1. q. 3.

In ordine ad dæmonem sequentia remedia liberatum à novæ possessione præservandi, necessaria velutilia sunt.

N. 224. PRimo, pro possibili animum suum à diabolicis suggestionibus avertat liberatus, mentémque ad alia utilia, necessaria, & honestè

ſtè animum recreantia applicet, nec facilè cum eo in quamcunque altercationem ſe immittat.

2. Eum tentántem mox per invocationem SS. Nominis JEſu, & Mariæ reprimat, imò etiam per præceptum in SS. Nomine JEſu factum repellat.

3. Nullum ejusdem timorem concipiat, ſed ceu muſcam inermem vilipendat, & contemnat, atque imbecilitatem ejus exprobret.

4. An intra corpus aliquis adhuc dolor exiſtat, vel aliquid membra decurrat, aut aliquæ remanſerint vexationis reliquiæ, obſervare deſiſtat: ſolet enim diabolus imaginarium ſæpè dolorem ceu diabolicum depingere, ut diffidentiam de protectione divina inducat.

5. Si contingat corpus veris doloribus affici, nec certò conſtet eos eſſe purè naturales, liberatus illicò cum vera fiducia SS. Nomen JEſu invocet, Crucis ſigno ſe muniat, & per præceptum diabolum repellat: poteſt enim quandoque dæmon etiam poſt liberationem extrinſecè quendam cauſare dolorem, qui niſi ſubitò reprimatur, & mens ad alia divertatur, puſillanimitatem inducit.

6. Si forte aliquid ex operationibus utilibus vel neceſſariis ad votum non ſuccedat, nec labores aliáque ob languorē, vel debilitatem membrorum perfici queant, liberatus divinô fretus adjutoriô ſuper partem languidam

guidam ſignum † Crucis efformet, atque præceptum conſuetum faciat.

7. Per aliquot dies liberationem ſequentes omnibus cibis & potui benedictio adhibeatur ab ipſomet liberato, ita, ut SS. Nomen JEſu invocet, cibósque ſigno † Crucis muniat.

8. Antequam tempore nocturno ſomnum neceſſarium capiat, priùs lectum aquâ benedictâ aſpergat, ac poſtmodum contra dæmones ſimile præceptum formet.

Ego N. præcipio in Nomine JEſu Chriſti omnibus & ſingulis dæmonibus, ne ullus cubiculum hoc (cellam vel cameram) intrare, vel tumultum excitare, vel ſagam aut maleficum introducere, vel quocunque modo mihi nocere præſumat. In Nomine Patris † & Filii † & ſpiritus † ſancti, Amen. Porrò Cruces non ſuper ſe ipſum, ſed ſuper cubiculum formandæ ſunt.

9. Denique omnia alia remedia ſuprà *tum* cap. 5. *tum* hoc cap. 6. ad dæmonem expellendum præſcripta, etiam ad liberatum præſervandum utiliſſima ſunt, quæ quisque pro ſua comoditate, vel neceſſitate juxta prudentis Exorciſtæ conſilium uſurpare poterit; non ea quidem ratione, quaſi omnia & ſingula neceſſariò ab unoquoque, ſed aliqua juxta cujuslibet diſpoſitionem magis opportuna ſeligantur.

Quæ-

Quæstio decima tertia.

Quid Exorcistæ faciendnm cum eo, qui post liberationem iteratò à dæmone possidetur?

HOrrent communiter Exorcistæ energumenum post liberationem iteratò possessum, credentes eum fore difficillimæ liberationis ob verba Christi Matth. 12. v. 45. ubi de tali inquit: *Et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus.* Verumtamen, licèt quandoque persona talis sit difficilis curationis ob timorem diaboli de novo conceptum, ordinariè nihilominus facilioris est, quàm priùs fuerit: siquidem tota curandi difficultas in prævia consistat dispositione: cùm ergo jam semel perfectè supponatur fuisse disposita, iteratò faciliùs disponetur. Quare

Dico. Si semel à dæmone liberatus iteratò coram Exorcista ceu possessus compareat sequentia potissimùm servanda sunt: N. 225.

1. Si necdum certò constet de nova possessione, sed eadem duntaxat suspicetur, post præviè elicitum actum fidei & fiduciæ proba fiat more solito, & suprà c. 1. q. 3. tradito; & nunc, nisi certum diabolicæ possessionis signum habeatur, cum S Benedictione dimittatur, & falsa ab eo persuasio removeatur.

2. Si ex signis certis possessionem novam cognoverit exorcista, eô respectivè modô cum eo procedendum erit, sicut cum vexato nunquam liberato: ante omnia tamen persuaderi debet, possessionem novam esse omnino certam, sed facilem denuò expulsionem, dummodo omnia illa servaverit, circa quæ priùs instructionem recepit.

3. Breviter in fide & fiducia instruatur secundum dicta superiùs hoc cap. à q. 1. Ostendat ei pariter Exorcista, omnes priores experientias non esse necessarias, utpote priùs ante primam liberationem abundè visas; sed suppositis dispositionibus solum sufficere præceptum expulsivum.

4. Indagare juvabit, quam putet fuisse causam novæ possessionis: imò secundùm dicta superiùs etiam diabolum de illa veritate edicenda conjurare licet, ut causâ cognitâ imposterùm cautiùs procedere discat liberatus.

5. Si fortè non crederet, vel saltem dubitaret, diabolum per primum Exorcismum verè fuisse expulsum, difficilis revera esset liberatio. Si enim post tot ac tanta adhibita remedia diffidentia non fuit penitus ablata, vix, aut saltem difficulter post novam invasionem tolletur. Porrò, nisi falsa illa opinio penitùs fuerit remota, tota ministerii exorcistici operatio erit suspendenda: diabolus enim astutissimus facilè suggerendo decipiet, quòd, sicut prima vice

exi-

exitum tantùm finxit, & simulavit, sic pariter se ad secundum & tertium Exorcismum facturum.

6. Exorcista sollicitè curet, ut habitum dæmoniacis attendendi suggestionibus, diffidentiam de concursu Dei ad expellendum dæmonem, & liberatum imposterum præservandi, aliáque tum impedimenta facilis liberationis, tum causas & occasiones novæ possessionis futuræ, in suo patiente tollat, & destruat.

7. Edoceat eum, dæmonem nequaquam posse pro sua voluntate de novo iterum possidere, vel ei divinâ favente gratiâ, quæ nemini deficit, resistentiam fieri non posse; hoc enim verò, si persuasum haberet, confidentia in DEUM vel nulla, vel saltem notabiliter debilitata; & infirmata foret.

8. & *ultimò* non sit velox ad exorcismum improvidè, & sine debitis dispositionibus sufficienter notis, faciendum, sed juxta regulas supra præscriptas sollicitam curet habere notitiam: quâ haustâ, sequentem formare poterit Exorcismum, vel alium sibi in Rituali præscriptum.

(***)

Exorcismus ad dæmonem post novam invasionem expellendum.

N. 226. EGo N. contra te (vel si plures estis, contra vos spiritus immundi & apostatici) constitutus à DEO Judex, auctoritate & potestate mihi tradita à DEO & ab Ecclesia in Ordine ad Exorcistatûs, in Nomine SS. Trinitatis, & in virtute SS. Nominis Domini nostri JEsu Christi, præcipio vobis spiritibus malignis, qui de novo istam creaturam DEI invasistis, ut omnia facta forrè maleficia totaliter destruatis, atque statim exeatis, & recedatis ab ea, ita, ut imposterum nullam potestatem habeatis, eam quacunque ration, sive extrinsecè, sive intrinsecè molestandi, neque eidem sub quacunque forma apparendi, nec aliô modô eam pertutbandi: Exite ergo spiritus immundi, ac recedite ab ea: sic enim vobis præcipio ùt Minister Christi & Ecclesiæ. In Nomine ✝ Patris, & Filii ✝ & Spiritus ✝ Sancti. Amen.

For-

Formatô ſic Exorciſmô, proba more ſolito cum ſubſequenti inſtructione mox ſuprà q. 9. præſcriptâ facienda erit; itaque denuò liberatus ſeriò adhortandus, ut imposterum majori cura, majoriq́ue cum obſervantia novam dæmonis invaſionem evitet, Deúmque ſimpliciter exoret, ut fidem augeat, fiduciam corroboret, & gratiam dæmonibus fortiùs reſiſtendi tribuat efficacem.

Quæstio decima quarta.

Quomodo in defectu temporis energumenus vel maleficiatus ſit tractandus & liberandus?

NOn infrequens eſt, itinerantibus Exorciſtis occurrere energumenos, vel maleficiô infectos, ubi ob penuram temporis nec omnes diſpoſitiones præviæ eis proponi, nec alia præſcripta ſervari queunt: Ut nihilominus etiam hiſce pro poſſibili ſuccurratur, modus brevior ad dæmones expellendos, & maleficia diſſolvenda indagandus eſt. Quare

Dico, ſi coram Exorciſta in defectu temporis energumenus, vel maleficio infectus compareat, ſequentia obſervet: N. 227.

1. Si

1. Si actualiter ab omni vexatione liber sit, breviter in fide & fiducia instruatur, videlicet, quòd Deus reverà sit omnipotens, subitò quemlibet curare potens: quòd sit summè & infinitè misericors, quemlibet curare volens; quòd sit in omnibus promissis servandis fidelissimus: quòd Exorcistæ Ministro suo omnem dederit potestatem calcandi super serpentes & scorpiones, imò omnes diabolos expellendi. Quo facto in loco decenti, atque à populi multitudine remoto, præsentibus duntaxat parentibus, aut consanguineis ejus, præceptum probativum efformet, dicendo:

Ego N. ùt Minister Christi & Ecclesiæ tibi dæmon in Nomine Domini nostri JEsu Christi præcipio, ut, si reverà præsens sis in corpore istius creaturæ, illicò me præsente illos humores commoveas, dolorémque causes, quem me absente causare consueveras.

Quo facto mox per præceptum lenitivum dæmoni præcipiat, ut à tali commotione, doloréque causando desistat, & vexatum ad ulteriorem fidem & fiduciam disponat, quòd videlicet dæmon, sicut in his, ita in actuali expulsione potestate divina coactus, sit necessariò obedientiam præstiturus.

2. Quòd si energumenus, vel maleficiô infectus sit actualiter, etiam absque præviè formatô præceptô probativô, vexatus, non est ulteriùs simile præceptum formandum, sed

ſed præceptô lenitivô adjuvandus, ita, ut ſuper parte vexata, vel ſuper toto corpore, ſi in toto vexetur, ſignum Crucis ſub pronuntiatione præcepti formetur.

3. Formatô præceptô quærat Exorciſta, an dolor omnis, & vexatio ceſſaverit: quo comperto, certam etiam proponat liberationem, demonſtrandô, quòd, ſicut dæmon in uno, ſic in altero obedientiam præſtare ſit cogendus, dummodo vexatus in fide & fiducia conſtans non titubaverit.

4. Ad exemplum Chriſti quærat: *Vis ſanus fieri*? Joan. 5. *creditis, quia poſſum facere hoc*? Matth. 9. *ſi potes credere, omnia poſſibilia ſunt credenti* Marc. 11. Si patiens fronte hilari affirmativè reſpondeat, jubeat Exorciſta, ut genuflexus corde & ore contritionem, actúsque confidentiæ eliciat, atque Deum pro ſua liberatione precetur. Quo facto

5. Exorciſta ſedens, patiente genuflexo, & cernuo, hoc, vel ſimile contra dæmonem præceptum formet:

EGo N. ùt Miniſter Chriſti & Eccle- N.
ſiæ præcipio tibi dæmon in Nomi- 228.
ne Domini noſtri JEſu Chriſti, ut immediatè & ſine ulla mora recedas: & exeas à corpore iſtius creaturæ DEI, nec ampliùs habeas poteſtatem nocen-

di ei intrinſecè, nec extrinſecè, vel quocunque modo eam perturbandi. In Nomine Patris ✝ & Filii ✝ & Spiritus ✝ Sancti, Amen.

6. Poſt liberationem unà cum liberato brevem gratiarum actionem deponat, jubeátque, ut impoſterum ſub protectione divina, abſque diabolico timore, bonam & Chriſtianam in Domino vitam ducat.

APPENDIX

Seu

Brevis, ac Synoptica inſtructio Evangelicè, ac faciliter expellendi dæmones, & cujusvis generis deſtruendi, & curandi maleficia.

QUamquam per decurſum hujus Armamentarii ad expellendos dæmones, atque cujusvis generis deſtruendi maleficia aſſiſtrice Divinâ gratiâ non pauca dixerimus; attamen valde utile mihi viſum eſt, modum quemdam brevem, longáque experientia probatum attexe-

texere, quo ſervato haud gravatè & expellentur dæmonia, & curabuntur maleficia; ne autem ſynoptica hæc inſtructio ordine, & claritate careat, eandem in tres Paragraphos dividemus, dicturi in primo, quid ante expulſionem diaboli vel deſtructionem maleficii tam ex parte Exorciſtæ, quàm ex parte perſonæ exorcizandæ requiratur; in ſecundo autem §. verba faciemus de iis, quæ ſub actuali exorcizatione ſunt attendenda: tandem in §. tertio afferemus ea, quæ finita exorcizatione, & diabolo per DEI gratiam jam expulſo, & maleficio deſtructo utiliter adhuc veniant obſervanda. Itaque ſit

§. I.

Quænam ante actualem exorcizationem Exorciſtæ ſint neceſſariò, & utiliter attendenda.

1. EXorciſta (qui ex dictis p. 1. cap. 3. q. 1. non neceſſariò debet eſſe Sanctus) fide ſupernaturali, & operativa, juxta ibidem dicta, imbutus ſit. Eſt autem fides in modo loquendi Syrico apud Joan. Baptiſtam Saint-Jure part. 2. L. 3. Cap. 6. nil aliud, quàm perſuaſio, & certitudo de iis rebus: quæ ſunt in ſpe, ac ſi jam exiſte-

rent actu. Ex quo ſatis luculenter apparet, Exorciſtam tam firmiter debere credere, diabolum per Dei gratiam eſſe abigendum, ac ſi actu jam jam expulſus eſſet. Et ſanè hæſitare non poterit Exorciſta, ſi motiva fidei, ac roboratæ fiduciæ menti altè impreſſerit, gnarè attendens, quòd Deus ùt omnipotens juvare poſſit, ùt Pater miſericors juvare velit, ùt fidelis in ſuis promiſſis juvare debeat. Certè hæc motiva p. 1. Cap. 3. Q. 3. fuſiùs pertractata tantam generârunt in aliquibus Exorciſtis fiduciam, ut, quàm certò crediderunt, Deum eſſe Deum, tam firmiter crediderint, diabolum eſſe abigendum.

2. Exorciſta ſigna veræ, & realis obſeſſionis, vel maleficii, tam certiora, quàm probabilia tantùm, ſeu conjecturalia. p. 1. Cap. 2. Q. 6. allata optime dignoſcat, neceſſe eſt: ſecùs enim perfrequenter omnem perdet operam, & loco diaboli, quem non invenit, ſuimetipſius honorem, & æſtimationem expellet, non niſi ſui confuſionem reperiens.

3. Advertat Exorciſta, non rarò contingere, quòd diabolus poſſideat corpora eorum, qui falſa proximis affinxére crimina, idque vel in pœnam patrati criminis, vel ad oſtendendam læſi innocentiam, quam ſubinde ipſe diabolus, Deo compellente, publicè proclamare cogitur. Atque hoc genus dæmoniorum potiùs ipſius læſi pre-

cibùs,

cibûs, quàm periti etiam Exorcistæ conjurationibûs expellendum est. Plura rei hujus exempla inveniri, ac legi possunt apud Joannem Baptistam Saint-Jure part. 2. L. 3. C. 10. §. 2. ubi S. Isidorus ùtùt aliàs diabolis valdè terribilis, talem dæmonem expellere haud potuit.

4 Circumspectè agat Exorcista cum obsessis alterius sexûs, nec unquam solus cum sola exorcismîs utatur, nisi subinde in confessionali, ubi necessitas hoc exegerit. Solet enim diabolus non nunquam substituere sagas, quæ enormissima subinde crimina Exorcistæ affingunt, & ea affingendi occasionem sumunt, si Exorcista testes innocentiæ non habeat, sanè periculum propriæ perdendæ animæ Exorcista subit, dum solus cum sola corpus à diabolo liberare intendit.

5. Valdè utiliter præter stolam Exorcista provisus est particulâ S. Crucis, majori cuidam Cruci (pectorali ùt vocant) inclusæ. Tum quia talis particula est permagnæ virtutis contra diabolos: tum quia tali modo decentiùs efformare poterit Crucem supra partes læsas, quin scilicet immediatè tales partes tangat.

6. Motiva fidei, & fiduciæ clarè, ac distinctè proponantur obsesso, ut & ipse firmum, ac electum fidei donum acquirat: tamdiu enim Exorcista sine pleno effectu laborat, quamdiu obsessus in fide hæsitat.

Expe-

Expedit inſuper, ut energumenus per ſpecialia bona opera, vel propoſita, vel etiam Vota Sanctos, præcipuè B. Virginem Mariam ſibi propitiam reddere ſatagat, ut per potentiſſimam ejus interceſſionem adaugeatur fides, ſicque diabolus citiùs expellatur.

7. Exorciſta attentis attendendis perfacili negotiô è corporibus humanis ejiciet dæmonem, ſi per doloroſam peccatorum ſacramentalem confeſſionem energumenus priùs purgaverit mentem. Experientiâ enim conſtat, diabolum, qui diutiùs expelli non potuit, depoſitâ ſincerâ Confeſſione poſtea haud difficulter fuiſſe in fugam actum.

8. Exorciſta nullam prorsùs adhibeat fidem diabolo, niſi certò certiùs velit decipi: illa enim pia opera, peregrinationes &c. quas diabolus ad ſui expulſionem neceſſarias eſſe aſſerit, non tam expulſionem promovent, quàm retardant. Itaque optimum erit, ſi Exorciſta diabolis loquendi poteſtatem omninò adimat, & à præceptis lenitivis ad expulſiva procedat.

§. II.

Quænam ſub actuali Exorcizatione attendantur.

1. EXorciſta actualiter exorcizans, & brevitati, ac ordini ſtudens, probativa præcepta accomodare debet ipſis patientibus:

bus: ſiquidem in caſu, ubi creatura nullos actu patitur dolores, eosdem Exorciſta per præceptum conditionatum (ſuppoſito, quòd prudentem de præſentia diaboli ſuſpicionem habeat) cauſabit moderatos tamen, ne diabolus ſanitatem omninò deſtruat. Porrò notare habeat Exorciſta, ne qualecunque determinet membrum, in quo diabolus torqueat creaturam; cùm diabolus in omnia membra ordinariè poteſtatem non habeat; hinc magis conſultum eſſe videtur, ut eosdem, atque ibidem dolores exorciſta jubeat fieri, ubi, & quos creatura aliàs ſuſtinuit, quod ſi ad iteratum Exorciſtæ præceptum nulli dolores fiant, ſignum eſt manifeſtum, diabolum in talem hominem nullam habere poteſtatem, & ejusmodi hominem morbo non niſi naturali vexari. Si autem ad juſſum Exorciſtæ dolores fiant, attendantur ſequentia:

2. Si creatura actu patiatur dolores ad mandatum Exorciſtæ, tunc brevi præmiſſa inſtructione in fide, & fiducia faciet præceptum, ſeu Exorciſmum lenitivum, deſtruétque iterum omnes dolores priùs cauſatos, inhibens ſimul diabolis, ne hanc, vel aliam partem, aut juncturam ampliùs torqueant; niſi enim hæc inhibitio accedat, ceſſabit quidem diabolus creaturam torquere; attamen per modicum intervallum vel eosdem, vel alios dolores, eosque aut

aut in antiqua, vel alia corporis parte causabit: etenim diaboli obedientia non est tanta, ut ultra formale præceptum se se extendat. Atque hæc ipsa observanda sunt quo ad eas creaturas, quæ absque præcepto Exorcistæ actu tales patiuntur molestias, quas à diabolo causari prudens suspicio est; siquidem & in hoc casu præcepta lenitiva, conditionata tamen, fieri oportet; quæ si suum non sortiantur effectum, neque dolores per mandatum Exorcistæ aggravari possint, signum est nullius diaboli latentis.

3. Exorcista præprimis attendat, ut caput energumeni, vel maleficiati præservet sanum, & imperturbatum; si enim hujus non habeatur cura specialis, omnis labor erit inanis; cùm creatura perturbata quo ad fidem instrui non possit, minus quoad fidem, & fiduciam firmam cooperari valeat Exorcistæ.

4. Si energumenus, vel maleficiatus simul, & semel torqueatur in pluribus partibus, optimè faciet Exorcista, unam partem post alteram sanandô. Ratio est; quia ordinariè in hisce personis fides non est tanta, quæ sufficiat ad sanandum totum corpus: accipient autem incrementum fidei, quamprimùm unam tantummodò partem per Exorcismos sanam factam conspexerint. Unde fieri assolet, quòd plerumque citius totum absolvatur negotium,

gotium, dum una pars poſt alteram curatur, quàm ſi Exorciſta illicò totum corpus à doloribus immune reddere intendat, quod cùm ex defectu ſufficientis fidei ad iterata etiam præcepta non fiat, energumeni vel maleficiati non modò in fide non confortantur, ſed potius deſperare incipiunt.

5. Ad fidem in energumenis, vel maleficiatis roborandam multùm conducunt exorciſmi inſtructivi, de quibus *part. 1. cap. 1. q. 3. num. 16. Præcepta inſtructiva.* Quamprimùm enim patiens experitur, quòd diabolus debeat obedire ſibi, patienti ſcilicet, illicò cogitare incipiet, quid ergo non faciet diabolus ad imperium Exorciſtæ? Accedit, quòd ſimiles perſonæ, abſente etiam Exorciſta, diabolo frœnum injicere poſſint, ne pro ſuo libitu eas torquere valeat.

6. Præcepta quæcunque tam lenitiva, quàm expulſiva nunquam dirigantur ad unum diabolum in ſingulari, ſed ad omnes, & ſingulos poteſtatem habentes. Si enim plures adeſſent, non lenirentur dolores, minus expellerentur omnes, ſed uno fortè expulſo remanebunt cæteri, & uno ceſſante moleſtare creaturam, moleſtabunt eandem reliqui.

7. Præcepta lenitiva tamdiu ſunt continuanda, donec energumenus vel maleficiatus prorsùs nihil incommodi amplius ſentiat.

tiat. Hic tamen non ſubintelligitur debilitas, quæ ordinariè relinquitur vel ob præcedentem vehementiorem membrorum agitationem, vel graviores dolores, vel noctes inſomnes ductas &c. nam abacto diabolo, atque ubi nec impedimentum ſomni adeſt, omniſque dolor abeſt &c. natura de ſe brevi reſtaurabitur.

8. Dum præcepta lenitiva plenum ſortiti ſunt effectum, de novo patiens confirmandus eſt in fide, ut videlicet ſine ulla hæſitatione firmiſſimè credat, diabolum *illicò* & abſque ulla mora per mandatum Exorciſtæ, & virtutem SS. Nominis JESU eſſe expellendum. Poſtea perquam utiliter fit præceptum, ne ullus diabolorum ſub actuali præcepto expulſivo creaturam, neque ab in - neque ab extrinſeco quomodolibet moleſtet, vel perturbet: quàm primùm enim diabolus iterum moleſtat, tamprimùm fides patientis vacillat.

9. Quoad ipſum præceptum expulſivum, ne illud optato fruſtretur effectu advertenda ſunt ſequentia. Primò maleficia, ſi quæ ſint facta auctoritativè & in virtute Nominis Domini Noſtri JESU Chriſti Exorciſta deſtruat, ſimúlque diabolo nova maleficia ſtruendi poteſtatem adimat. Secundò inhibeat, ne diabolus ſub actuali exitu creaturam moleſtet. Tertiò præcipiatur, ut diabolus non ampliùs redeat, aut ab extrinſeco ſe reddat viſibilem,

crea-

creaturam perterrefaciat, aut aliunde ſit incommodo. Tandem ipſa quoque perſona exorcizanda ſub ipſo præcepto expulſivo in virtute Nominis Domini Noſtri JESU Chriſti cum plena fide, & fiducia mentaliter jubeat abire dæmonem, aut ſaltem ſecretò oret aliquot Ave Maria, ne diabolus otioſam tam faciliter perturbet, aut diſtrahat.

10. Factô præceptô expulſivô quæratur ex energumeno, vel maleficiato, qualiter ſe ſe habeat, ſi dicat, ſe ſentire dolorem, quem immediatè ante præceptum expulſivum non ſenſerat, ſignum eſt, diabolum adhuc eſſe præſentem, & creaturam in fide necdum eſſe ſatis firmam; quare denuò roboranda eſt in fide, debéntque dolores per lenitiva præcepta auferri ùt ſupra, ac tandem repeti præceptum expulſivum. Quòd ſi verò energumenus, vel maleficiatus dicat, ſe prorsùs nihil ſentire incommodi, præcipiat Exorciſta conditionatè diabolo, ſi ſcilicet adhuc præſens ſit, & poteſtatem habeat, ut in manifeſtum ſignum ſuæ præſentiæ moderatos dolores cauſet. Si energumenus interrogatus dicat, ſe ſentire dolorem, præſentiæ diaboli & defectûs plenæ fidei ſignum eſt; hinc agendum erit, ùt immediatè priùs dictum. Si verò dicat, ſe nihil incommodi ſuſtinere, conſulto fit ſecunda probatio, qua diabolo conditionatè præcipitur, ut ſubitò cauſet

vehementes dolores: reperire enim est homines, qui moderatos dolores parùm vel nihil curantes dicant, se nullas pati molestias, nisi acriùs vexentur. Porrò quando ad hoc quoque præceptum nullus dolor se prodit, manifestum ejecti diaboli habetur indicium; attamen plurimùm ad augendum energumeni vel maleficiati fidem conducet, si ipsemet audacter & sine timore in virtute Nominis JESU Christi Domini Nostri jubeat, ut diabolus pristinos absque mora dolores causet, si potestatem adhuc in suum corpus habeat; dum enim energumenus experitur, diabolum non modò datâ dolores causandi licentiâ, sed & provocatum, & ad mandata nocere haud posse, sanè nihil ampliùs timebit.

§. III.

Quænam Exorcistæ sint attendenda, diabolo per Dei gratiam expulso.

1. QUanto conatu diabolus è corpore humano ejectus attendet reditum, satis constat ex Sacris paginis, ubi Luc. 11. v. 24 æterna veritas ait: *Cùm immundus spiritus exierit de homine, ambulat per loca inaquosa quærens requiem: & non inveniens dicit: revertar in domum meam, unde exivi. Et cùm venerit, invenit eam scopis mundatam,*

tam, & ornatam. Tunc vadit, & assumit septem alios spiritus secum nequiores se, & ingressi habitant ibi. & fiunt novissima hominis illius pejora prioribus. Hinc ut diabolis omnis reditus præcludatur, Exorcista personam, unde expulit diabolum, confortet in fide, ut misso omni timore firmissimè credat, diabolum amplius redire haud posse: ad mensuram enim fidei decrescit potestas diaboli. Secundò instruatur, ut singulis diebus tam de manè, quàm ad noctem faciat præceptum, ne quis diabolorum per se, vel per sagas eandem molestare præsumat. Tertiò adhortetur, ut omni nisu mortalia caveat peccata: nam plerumque contingere solet, quòd in pœnam peccatorum diabolis detur potestas in corpora hominum.

2. Exorcista re feliciter peracta abstineat à vana gloria, vel jactantia, nec inordinatè lætetur, sed potiùs gaudeat, quòd nomen suum scriptum sit in cœlis, totum effectum DEO in acceptis referens.

Omnia ad majorem DEI, Deiparæque Virginis honorem & Gloriam.

Index rerum omnium primæ Partis.

Prior numerus paginam, alter numerum marginalem indicat.

A.

ABſtinentia à peccato neceſſaria eſt obſeſſo. 155. 88.

Abſtinentia ab illicitis voluptatibus eſt neceſſaria obſeſſo. 155. 88.

Actus exercendi à vexato, ut dæmonis impetus repellat. 290. 189. Item 325. 213.

Actus confidentiæ in Deum contra dæmonem poſſidentem. 848. 222.

Actus deteſtationis in dæmonem poſſidentem. 320. 210.

Adjuratio dæmonum quotuplex. 170. 98.

Adjuratio dæmonum quales requirat conditiones. 171. 100.

Adulti ab infantia poſſeſſi difficillimè liberantur. 46. 32.

Agni Dei virtus contra dæmones. 155. 163.

Agnus Dei non licet commiſcere cum alia cera. 156. 164.

Amuletorum uſus contra dæmones. 269. 177. Item ex quibus rebus combinari poſſint. 171. 178.

Angeli cuſtodes pugnant pro nobis contra dæmones. 281. 186. An-

Angelus Custos plures à dæmone defendit. 283. 186.
S, Antonius Abbas energumenum ad Paulum simplicem remittit. 40. 30.
S. Antonii de Padua res gesta. 270. 177.
Appendix, seu Synoptica institutio faciliter expellendi dæmones. 360. 228.
Apostoli qua forma in exorcizando sint usi. 8. 9.
Aquæ benedictæ virtus contra dæmones. 253. 160.
Arreptitius quis dicatur. 63. 45.

B.

Balnea, aliasq; corporeas medicinas præparare energumeno an licitum. 205. 144.
Baptismi virtus contra dæmones. 224. 144.
Baptismi defectus est obstaculum expulsionis dæmonis. 36. 29.
Baptismi reiterationem rationes suadentes. 37. 29.
Baptismô invalidè collatô plures personæ à dæmone sunt vexatæ, post iterationem ejus liberatæ. 225. 145.
Baptizari filios suos à malo genio infestatos Turcæ petunt. 229. 145.
Benedictas res quisnam hominibus ex collo detrahat. 277. 183. Item, an earum virtus à sagis frustrari queat. 275. 181.
S. Bernardus Exorcismò scriptô personam à dæmone liberatam præservat. 13. 14.
Idem sub Missæ Sacrificio Hostiam conse-

cratam monstrando, energumenum liberat. 236. 151.

C.

CAusa efficiens principalis muneris Exorcistatûs est Deus, Exorcista tantùm ministerialis 7. 7. Ex parte illius nullus est defectus, ex parte hujus frequenter. 7. 8.
Causa formalis muneris Exorcistatûs. 8. 9.
Causa materialis ejusdem. 11. 11.
Causa finalis ejusdem. 12. 13.
Causæ, cur Deus possessionem, vel maleficium permittat. 67. 47.
Causa proxima possessionis quæ sit. 69. 49.
Causæ cur uno dæmone expulso non expellantur omnes. 216. 136.
Causa regressûs diabolici, seu iteratæ possessionis. 341. 219.
Charitas proximi Exorcistæ necessaria. 162. 91.
Christi fideles omnes in Nomine JEsu possunt expellere dæmones. 2. 2.
S. Chrysma vel olea benedicta ab Ecclesia, an licitè præbeantur energumeno. 202. 126.
Coërcendus est dæmon objurgatione & præcepto. 319. 208.
Confidentia in Deum. Vide fiducia.
Confirmationis Sacramentum roborat contra dæmones. 230. 146. Ejus rei exemplum. 232. 146.
S. Crucis maxima virtus contra dæmones. 248. 158.
Crucis imagine dæmon ab energumena debellatus 261. 168.

Crucis ſigno S. Juſtina dæmones fugavit à Cypriano mago miſſos. 250. 159.

D.

DÆmon an, & quomodo infirmitates naturales imitetur. 62. 43. & 78. 93. Item quot, & quibus modis easdem cauſet. 78. 54.
Dæmon incubus, & ſuccubus quis ſit. 63. 45.
Dæmones quare ex energumeno ordinariè loquantur linguâ maternâ ejusdem, & non alienâ. 64. 46. & 165. 93.
Dæmones quomodo ſint Dei Miniſtri. 67. 47.
Dæmones obſidentes quot modis poſſint hominem vexare. 74. 52.
Dæmones an poſſint mortem inferre hominibus. 80. 54.
Dæmonum poteſtas quomodo per Paſſionem Chriſti ſit ligata. 81. 55.
Dæmonum poteſtas ſuper quos homines adhuc ſit relaxata. 85. 56.
Dæmones an habeant poteſtatem animam poſſeſſi per peccatum coinquinandi. 86. 57.
Dæmon quomodo ſub nomine infirmitatis matricalis certam quamdam fæminam vexaverit. 92. 58.
Dæmoni per os energumeni loquenti an loquela ſit permittenda. 166. 94.
Dæmoni quando loquela ſit permittenda. Item, quando, & quare ipſi ſilentium imponendum. 167. 96.

Dæmon in Nomine JEsu adjuratus, & interrogatus an veritatē fateri debeat. 168. 99.
Dæmonem adjurare modô deprecatoriô, an, & quale sit peccatum. 170. 102.
Dæmonem de aliqua re interrogare, an sit necessarium, vel utile. 175. 105.
Dæmoni dicenti, se ex voluntate divina non posse ex corpore possessi egredi, an credendum. 182. 111.
Dæmones inter an detur ordo, seu prælatio. 192. 118.
Dæmonum principi imperare, ut suos inferiores è corpore secum educat, an licitum. 193. 120.
Dæmon an possit excommunicari, aut in stagnum ignis & sulphuris relegari. 196. 121. & 122.
Dæmoni ab uno homine expulso annuere, ut in alium ingredi possit, an sit licitum. 210. 133. Item 212. 134.
Dæmone uno expulso, an & reliqui possidentes expellantur. 216. 136.
Dæmoni præcipere, ut sui exitûs è corpore det signum, an licitum. 221. 141.
Dæmon Exorcistæ resistens quomodo coërcendus. 318. 208.
Dæmonis suggestiones speciales in actu expulsionis. 326. 214.
Dæmon quomodo soleat exire à corpore energumeni. 336. 218.
Dæmonis suggestiones, quibus iteratam possessionem quærit. 343. 221.

Dæ-

Dæmon expulſus quomodo denuò hominis phantaſmata perturbare, & ad peccatum ſollicitare poſſit. 346. 221.
Defectus quinam circa formam exorcizandi. 9. 10.
Defectus ex parte materiæ. 12. 12.
Defectus qualis fuerit, quòd Apoſtoli puerum lunaticum à dæmone liberare non potuerint. 33. 25.
Dei attributa quomodo per poſſeſſionem diabolicam manifeſtentur. 67. 47.
Deus quomodo concurrat ad poſſeſſionem vel maleficium. 65. 46. Item 69. 48.
Deus quomodo ſciat, poſſit, ac velit auxilium præſtare Exorciſtæ in liberandis energumenis. 127. 72.
Deus voluntate conditionata vult omnes energumenos liberari. 295. 191.
Diffidentia in Deum, deſperatio &c. quare ſint dæmoni occaſio corpus poſſidendi. 71. 51.
Diffidentia in Deum ex quibus fontibus proveniat. 137. 78.
Diſpoſitio neceſſariò requiſita tam in Exorciſta, quàm energumeno, eſt fides & fiducia. 111. 63. Item 114. 64. Item 121. 69.
Documenta tradenda peccatoribus gravibus à dæmone liberandis. Vide Remedia.
Documenta tradenda vexatis à dæmone incubo, & ſuccubo. Vide Remedia.
Documenta ſervanda ab obſeſſis ab infantia, Ibidem.

Documenta pro obſeſſis perfectioni (ùt putant) ſtudentibus. Ibidem.

Documenta pro perſonis duræ cervicis. Ibi.

Documenta pro perſonis à dæmone liberatis. Vide remedia.

E

ECcleſiæ ſplendor eluceſcit ex poſſeſſionum & maleficiorum permiſſione 68. 47.

Eleazarus Exorciſta pellebat dæmones ab homine obſeſſo. 1. 1.

Energumenus quis, & unde dicatur. 61. 43.

Energumeni quinam difficilioris liberationis. 44. 33.

Energumenus an, & quomodo ſe ipſum liberare poſſit à dæmone poſſidente. 53. 37.

Energumenus an per ſolum diſſenſum voluntatis ſe poſſit liberare à dæmone. 51. 35. Item, an per vitam piam, jejunia, & res benedictas. 56. 39.

Energumeni in Deum confidentis liberationem à dæmone Chriſtus in S. Scriptura ſæpè promittit. 130. 73.

Energumenum fictionibus probare, an liceat. 207. 130. vide ibidem Exemplum.

Energumenum flagellis vexare, an liceat. 209. 132.

Energumenus an, & quare ipſemet ſe verè poſſeſſum credere debeat 298 193.

Energumenus quomodo practicè inſtrui debeat erga Deum. 301. 196. & 303. 197. Item quomodo inſtrui debeat erga Exorci-

orcistam. 309 201. Erga dæmones, 3 2 204. Erga se ipsum, 315. 206.
Energumenus quomodo possit reprimere vexationes diabolicas. 324. 213.
Energumenus quomodo completô jam Exorcismô expulsivo denuò probari debeat, an dæmon verè exierit. 337. 218.
Energumenum à dæmone liberatum præservandi remedia observanda circa Deum 347. 212. Circa Exorcistam. 350. 223. In ordine ad dæmonem. 350. 224.
Episcopi an possint Clericis sibi subditis prohibere exorcizare energumenos, 3. 5. An Regularibus. Ibidem.
Eucharistiæ Sacramentum an energumeno præberi possit. 233. 147. item 237. 149.
Eucharistiam energumeno distribuens quid facere debeat, si dæmon impedire velit. 238. 150.
Eucharistiæ devota perceptio quales energumeno præstet effectus. 235. 148.
Eucharistiam in Monstrantia repositam super caput energumeni tenere, an liceat. 238. 151. Vide ibidem exemplum de S Bernardo.
Eucharistiam energumeno in articulo mortis constituto, & nolenti fidem profiteri, an liceat præbere. 240. 152.
Exorcismus quid. 1. 1.
Exorcismi quotuplicis generis. 12. & 15. 13.
Exorcismus an sit verum Sacramentum, vel sacramentale. 6. 6.

Exor-

Exorcismus an habeat effectum infallibilem ex opere operato. 25. 21.
Exorcismus scriptus & collo appensus quantæ sit efficaciæ contra dæmones. 13. 14.
Exorcismi scripti efficaciam quot jam sint experti. 14. 14.
Exorcismus scriptus portæ domûs, vel fenestræ affixus quam efficax sit ad præservandum à nocturna diaboli & sagarum infestatione. 14. 14.
Exorcismi noviter inventi an sint rejiciendi. 9 10.
Exorcismi per quot horas continuandi. 218. 138. Item 9. 10.
Exorcismos sæpè frustrari effectu, unde proveniat. 32. 25.
Exorcismus ad dæmonem ab energumeno expellendum. 334. 217.
Exorcismus probativus post actum liberationis usurpandus. 337. 218.
Exorcista quali potestate præditus esse debeat, ut ritè munere suo fungatur. 3. 3.
Exorcista quomodo possit facilè deprehendere, an infirmitas aliqua sit naturalis, vel dæmoniaca. 62. 43.
Exorcista quibus virtutibus præditus esse debeat. 110. 63.
Exorcista non debet deperdere fiduciam in Deum propter suas imperfectiones, & peccata. 121. 70.
Exorcistis an omnis data sit potestas ejiciendi dæmones. 133. 75.

Exor-

Exorcistis patientia necessaria. 148. 84.
Exorcistis quid considerandum, ut omnia adversa patienter sustineant. 150. 85.
Exorcistæ plures sunt non credentes potestatem ejiciendi dæmones sibi divinitùs datam. 35. 27.
Exorcistæ munere Medici, vel Chirurgi fungi illicitum est. 204. 128.
Exorcistæ quomodo errent, non instruentes energumenos in fide & fiducia erga Deum. 33. 25.
Exorcistæ quomodo fallantur non credentes personas possessas, nisi dæmon linguâ latinâ, vel aliâ energumeno ignotâ loquatur. 64. 46.
Exorcistæ cautellæ servandæ, ne ab hominibus se possessos fingentibus, decipiatur. 109. 62.
Exorcistæ quid faciendum, si energumenus coram eo compareat, & liberationem petat. 299. 194.
Exorcistæ qui dæmoni præcipere possint in signum subjectionis ejusdem. 323, 212.
Exorcista quas regulas observare habeat energumenô jam dispositô. 328. 215.
Exorcistæ quid completô Exorcismô expulsivô faciendum. 335. 218.
Exorcistæ quid faciendum, si persona post liberationem, denuò à dæmone possidetur. 353. 225.
Exorcista quomodo in defectu temporis breviter energumenum exorcizare, & liberare valeat. 355, 227.

Exorcistatûs Ordo quid. 2. 2.
Bxorcizare quid sit. 7. 7.
Exorcizandi modus à quo primitùs sit inventus. 1. 1.
Exorcizandi modus qualis à Christo in Evangelio præscriptus. 2. 1.
Exorcizare aliquem sine præhabito efficaci possessionis signo, an sit peccatum. 84. 33.
Expulsio dæmonis difficilis an in solum Exorcistam rejicienda. 40. 30.
Expulsio dæmonum quare humilitatem parere debeat Exorcistæ. 161. 90.
Expulsio dæmonum an, & quomodo fieri possit sine vexatione, & læsione energumeni. 220. 140.
Expulsio actualis. 328. 215.

F.

FÆminæ cur frequentiùs, quàm viri vexentur, & possideantur à dæmone. 88. 58.
Fictionibus uti an licitum. 207. 130.
Fidei defectus tam ex parte Exorcistæ, quàm energumeni est causa difficilioris expulsionis dæmonum. 41. 31.
Fidei defectus ex parte cæci Marci 8. v. 23. causa fuit, quòd Christus visum eidem non statim restituerit. 42. 31.
Fidei defectum tam ex parte Apostolorum, quàm parentum pueri lunatici, causam assignavit Christus, quòd filius à dæmone non sit liberatus. 33. 25.

Fidei defectus facit, ut uno dæmone expulso non omnes expellantur. 217. 137.
Fides sola, & fiducia tam ex parte Exorcistæ, quàm energumeni an sufficiat ad expulsionem dæmonis. 111. 63. Item 114. 64. item 121. 69.
Fides hæc qualis esse debeat. 117. 67. Item 118. 68.
Fidelitas Dei in promissis suis servandis. 129. 73.
Fiducia in Deum ex quibus motivis aquiri possit. 124. 71.
Fiducia quomodo ex fide practica oriatur. 116. 66.
Fiducia in Deum neutiquam deperdenda est propter peccata, & imperfectiones suas. 121. 70.
Fiducia quos habeat effectus. 136. 77.
Fiducia in Deum facit homines quasi omnipotentes. 136. 77.
Fiduciæ in Deum defectus unde proveniat. 137. 78.
Filii suppostititii quinam sint. 107. 61.
Forma Ministerii Exorcistatûs. 8. 9.

G.

GLoria Dei exurgit ex permissione maleficiorum. 67. 47.
Gratiæ status an sit necessarius ad expulsionem dæmonum. 118. 68. Item 26. 21. Item 30. 24.
Gratiarum actio Deo reddenda facta liberatione. 338. 218.

H

HÆreticis quid acciderit dæmones ejicere volentibus. 112. 63.
Hæretici confutantur per Exorcismos. 67. 47.
Humilitas an sit necessaria Exorcistæ, ut facilè dæmonem expellat. 156. 89.
Humilitate sua S.Hilarion dæmones ejecit. 159. 90.
Humilitas ex quibus fontibus Exorcistæ haurienda. 161. 90.

I.

JEjunium an, & quando Exorcistæ sit utile, vel necessarium. 152. 86. Item 154. 88.
Jejunium quale sit utile Exorcistæ. 155. 88.
JEsu Nomen quomodo dæmones horreant. 134. 76.
Imaginatio pura an, & quare sit dæmoni occasio possidendi corpus. 73. 51.
Imaginum Sanctorum virtus contra dæmones. 259. 167.
Imprecatio à malis hominibus alicui facta, an dæmoni sit occasio possidendi corpus. 73. 51.
Infantes maleficiatos dignoscendi signa. 106. 61.
Infantium corpora intrandi unde dæmon sumat occasionem. 70. 50.
Infirmitates quasnam in homine procurare studeat dæmon possidens. 62. 44. Item quot, & quibus modis causet eosdem. 78. 54.

Infirmitas dæmoniaca an poſſit declinare in naturalem. 79. 54.

Interrogatio dæmoni facienda an ſit aliqua neceſſaria. 175. 105.

Interrogare dæmones poſſidentes de numero eorum an ſit neceſſarium. 197. 108. Vel interrogare de ſuis nominibus an ſit licitum. 177. 106. Vel de cauſa ingreſsûs ſui. 181. 109.

Interrogare dæmonem quo die, horâ, loco &c. ſit ingreſſurus, an liceat. 183. 112. Vide ibidem exemplum.

Interrogare dæmonem, per quem Exorciſtam ſit expellendus, an licitum. 187. 115. Vide ibidem exemplum.

Interrogare dæmonem, an energumenus ſit maleficiô ligatus, an ſit neceſſarium. 189. 117. Item eundem interrogare, per cujus Sancti patrocinium ſit expellendus, an ſit utile. 191. 118. Aut interrogare dæmones, quis ſit eorum princeps. 193. 119.

Juramentum à dæmone exigere, an ſit utile, vel licitum. 200. 124.

Jurisdictio Exorciſtæ neceſſaria, ac ubi & quando hanc acquirat. 93. 3.

L.

Laicis an competat poteſtas exorcizandi ſpecialis. 92. 2.

Laici unde habeant poteſtatem exorcizandi generalem. 2. 2. Item 53. 37. Vide Exemplum. 55. 38.

Liberationem energumeni à dæmone an Deus velit. 294. 191.
Liberationis difficiloris quæ sint personæ. 44. 32.
Liberandi facilitas an quoad omnes personas sit æqualis. 300.
Liberare à dæmone an, & quomodo se ipsum possit vexatus. 53. 37.
Locus aliquis si sit à sagis immunis, rarò ibidem energumeni, vel maleficiati inveniuntur. 61. 42.
Locus, in quo energumenus exorcizandus, qualis esse debeat. 329. 215.
Loquela an,& quando dæmoni permittenda. 166. 94.

M.

Maleficiorum signa. 95. 59.
Maleficium à sagis positum an dæmoni occasio esse possit intrandi corpus. 70. 50.
Mariæ Nomen est scutum firmissimum contra dæmones. 278. 184.
Medici an possint deprehendere infirmitatem esse naturalem, vel dæmoniacam. 62. 43.
Medici an pharmacis corporalibus maleficia curare queant. 62. 43.
Medici munere fungi Exorcistæ prohibetur. 204. 128.
Medicinas energumeno præbere an liceat Exorcistæ. 202. 126. Item 204. 128.
Medicinæ quantâ cautellâ præberi debeant infirmo energumeno. 62. 43.

Missæ

Elenchus Capitum, & Quæstionum.

Caput primum.

De Ordine Exorciſtatûs, & Exorciſmis in Genere.

Q. 1. Quid ſit Ordo Exorciſtatûs, quáve poteſtate, & jurisdictione præditus eſſe debeat Exorciſta? fol. 1.
Q. 2. Quænam cauſæ concurrant in hoc Miniſterio, & quinam defectus, præſertim ex parte materiæ, & formæ interveniant? fol. 6.
Q. 3. Quotuplicis generis ſint Exorciſmi, & præcepta coercentia, & quænam circa iſta cautelæ ſervandæ? fol. 12.
Q. 4. An Exorciſmi ex opere operato infallibiliter ſuum ſortiantur effectum? fol. 25.
Q. 5. Undenam proveniat, Exorciſmos toties ſuo fruſtrari effectu? fol. 32.
Q. 6. Quæ cauſæ ſubſint, cur aliqui verè obſeſſi tam tardè, ac ſerò, tantisque adhibitis conatibus, alii verò facili negotio

in libertatem vindicentur? Item, quænam potissimùm sint personæ difficilis liberationis? fol. 39.

Q. 7. An Exorcismi, & præcepta sine omni præviè præhabitô signô formari queant? fol. 48.

Q. 8. An, & quomodo energumenus vel maleficiatus seipsum liberare queat? fol. 50.

Caput secundum.

De quidditate, causis, & effectibus obsessionis, itémque de signis eam dignoscendi.

Q. 1. Quid, & quotuplex sit possessio, & obsessio dæmoniaca? fol. 59.

Q. 2. Quænam causæ, & quomodo concurrant ad veram, & realem obsessionem & maleficium? fol. 65.

Q. 3. Quas molestias soleant dæmones inferre hominibus tam obsessis, quàm possessis? fol. 74.

Q. 4. Super quos potissimùm homines dæmones potestatem suam tyrannicam exerceant? fol. 80.

Q. 5. Cur fæminæ frequentiùs, quàm viri possideantur, & à dæmone vexentur? fol. 88.

Q. 6. Quænam sint signa dignoscendi veram & realem obsessionem, & maleficium ab obsessione ficta, & imaginaria? fol. 95.

Q. 7. An non malefici, & sagæ Exorcistæ omnes etiam præscriptas regulas observanti illudere queant? fol. 107.

Caput tertium.

De Viribus tam Exorcistæ, quam energumeno necessariis, vel utilibus.

Q. 1. Quibusnam virtutibus Exorcista præditus esse debeat? fol. 110.
Q. 2. Qualis sit illa fides, & fiducia requisita? fol. 115.
Q. 3. Ex quibus motivis fiducia hæc roborata desumatur? fol. 123.
Q. 4. Quos effectus in homine producat fiducia illa descripta? fol. 136.
Q. 5. Unde proveniat defectus veræ in Deum fiduciæ? fol. 137.
Q. 6. Ex qua virtute Parochi, Religiosi, aliique obligentur exorcizare energumenos? fol. 140.
Q. 7. De forti, & perseveranti patientia Exorcistæ necessaria. fol. 148.
Q. 8. De jejunio, & oratione. fol. 151.
Q. 9. De Humilitate Exorcistæ. fol. 156.
Q. 10. De charitate proximi, & zelo animarum Exorcistæ necessario. fol. 162.

Caput quartum.

De Interrogationibus in genere, & in ſpecie formandis; aliisque erroribus vitandis.

Q. 1. Utrum locutio diabolo permitti poſſit, & qualis ejus ſermonibus fides adhibenda? fol. 165.

Q. 2. An adjurare dæmonem modô deprecativô vel interrogare de inutilibus, vanis, curioſis, & nocivis, ſemper ſit peccatum mortale? fol. 170.

Q. 3. Quænam ſint interrogationes neceſſariò, vel utiliter formandæ? fol. 175.

Q. 4. Quænam ulteriores interrogationes ſint faciendæ, vel omittendæ? fol. 183.

Q. 5. An licitum, vel utile ſit, quærere à dæmone, quis ſit eorum Princeps, atque huic præcipere, ut inferiores dæmones inobedientes excruciet, eosdèmque ſecum educat? fol. 192.

Q. 6. An Exorciſta poſſit dæmonem excommunicare, in deſertum relegare, vel in ſtagnum ignis, & ſulphuris mittere? fol. 196.

Q. 7. An, & quomodo liceat Exorciſtæ medicinas præbere energumenis, & maleficiatis, vel chyrurgi munere fungi? fol. 201.

Q. 8. An poſſit Exorciſta fictionibus uti, energumenum flagellis vexare, opprobriis dehoneſtare? fol. 206.

Missæ Sacrificium quantæ sit efficaciæ contra dæmones. 141. 153.
Modus liberandi energumenos an sit æqualiter facilis. 300. 195.
Motiva, quibus fiducia in Deum acquiritur. 124. 71.

N.

NAturalibus rebus an insit vis aliqua pellendi dæmones. 265. 173.
Nomina hominum possessorum diversa. 63. 45.

O.

OBjurgatio ab Exorcista dæmoni facienda quid sit, & quotuplex
Objurgatio quibus verbis fieri possit. 320. 210.
Obsessio quid. 61. 43.
Occasiones quæ sint, ex quibus dæmon viam corpus possidendi quærit. 70. 50.
Oleum benedictum qualem virtutem habeat contra dæmones. 263. 170.
Ordo, seu prælatio an detur inter dæmones. 192. 118.

P.

PAnis benedictus qualem habeat virtutem contra dæmones. 263. 170.
Parochi an, & ex qua virtute teneantur exorcizare energumenos. 140. 79.
Parochi an teneantur suo energumeno resarcire damna, si ob eorum arti exorcisticæ studendi negligentiam aliqua eidem à dæmone inferantur. 143. 80.

Patientia qualis, & ubi Exorcistæ necessaria. 148 84.
Pœnitentiæ Sacramentum quantum prosit vexato à dæmone. 243. 154. Vide exempla ibidem.
Peccata an sint dæmoni occasio possidendi corpus. Vide Vitium.
Possessio dæmonica quid. 61. 43.
Possessio quotuplex. 59. 42.
Possessio imaginaria quibus, & quomodo contingat. 60. 42.
Possessionem quare Deus permittat. 65.46.
Possessionis, & possessorum quot sint species diversæ. 63. 45.
Possessionis veræ vel maleficii signa certiora respectu adultorum. 95. 59. Respectu infantium. 106. 61.
Possessionis vel maleficii signa probabilia. 100. 60.
Possessorum nomina diversa. 63. 45.
Possidendi corpora infantium quæ sint dæmoni occasiones. 70. 50. respectu adultorum. 71. 50.
Præcepta diabolo facienda quæ, & quotuplicis sint generis. 13. 13. Item 15. 13.
Præcepta hæc quâ linguâ formari debeant. 18. 16.
Preces ante actum expulsionis recitandæ. 331. 316.
Preces post actum liberationis. 338. 238.
Presbytero præsente an liceat alteri Ordinis inferioris exorcizare energumenum. 2. 2.

Puella

Puella quædam per Orationem Dominicam, & signum Crucis maleficium curat. 55. 38.

Q.

Quærere aliquid ex dæmone possidente, an, & quando liceat. Vide interrogare.

R.

Regulares an possint exorcizare energumenos sine licentia ab Episcopo petita. 4. 6.

Regularibus an possit prohiberi exorcizare energumenos. 3. 5.

Regulæ quæ sunt Exorcistæ observandæ in actuali expulsione dæmonis. 328. 215.

Religiosi ex qua virtute teneantur energumenos ad se venientes exorcizare. 145. 82.

Religiosorum Prælati an suis subditis possint prohibere exorcizare energumenos. 147. 83.

Reliquias Sanctorum suffumigio maleficiatorum admiscere illicitum. 259. 166.

Reliquæ Sanctorum reverenter applicatæ quantæ sint efficaciæ contra dæmones. 257. 165.

Remedia ad faciliorem energumeni liberationem conducentia quot, & quæ sint. 223. 143.

Remedia pro energumeno in peccatis inveterato. 286. 188.

Remedia pro possessis à spiritu incubo, & succubo. 288. 189.

Remedia pro possessis ab infantia. 293. 190.

Remedia pro possessis, & perfectioni (ut putant) studentibus. 294. 191.

Remedia pro personis duræ cervicis. 297. 192.

Remedia, personam à dæmone liberatam præservandi, observanda circa Deum. 350. 223. Circa Exorcistam. Ibid. In ordine ad dæmonem. 350. 224.

Ritùs observandus in actuali expulsione dæmonis. 328. 215.

S.

SAcerdote præsente an liceat alteri exorcizare energemenum. Vide Presbyter.

Sacramenta Ecclesiæ qualem virtutem præstent a dæmone vexatis. 223. 143.

Sacramentalia ab Ecclesia instituta quantæ sint efficaciæ contra dæmones. 246. 157.

Saga quædam per trinam insufflationem infantem à dæmone possideri fecit. 70. 50.

Sagæ an possint frustrare effectum rerum benedictarum. 275. 181.

Sagæ quomodo de nocte in cubiculum à dæmone introductæ noceant. 76. 52.

Sancti quare colendi, & qui potissimum invocandi ad pugnam adversùs dæmones. 284. 187.

Schedulæ Marianæ unde suam trahant originem. Item quantæ sint efficaciæ contra diabolicas infestationes. 271. 179. Vide exemplum. 273. 179.

Schedulæ Marianæ quomodo confici debeant,

Q. 9. An liceat Exorciſtæ annuere dæmoni offerenti egreſſum ex homine, ſi ipſi permittatur in alium ingredi? fol. 210.
Q. 10. An expulſo uno dæmone omnes expellantur? fol. 216.
Q. 10. Per quot horas Exorciſmi continuandi, & quale ſignum exitûs diabolici petendum? fol. 218.

Caput quintum.

De remediis generalibus Energumeno neceſſariis, vel ſummè proficuis.

Q. 1. Quantæ efficaciæ ſint ſeptem Eccleſiæ Sacramenta contra dæmones? fol. 223.
De Baptiſmo. fol. 224.
De Confirmatione. fol. 230.
De SS. Euchariſtia. fol. 232.
De Sacrificio Miſſæ. fol. 241.
De Pœnitentia. fol. 243.
Q. 2. Quantæ efficaciæ ſint Sacramentalia ab Eccleſia inſtituta contra dæmones. fol. 246.
De Cruce. fol. 248.
De aqua benedicta. fol. 253.
De formis cereis, ſeu Agnis DEI. fol. 255.
De Reliquiis Sanctorum. fol. 257.
De Imaginibus Sanctorum. fol. 259.
De Pane, & Oleo benedicto. fol. 263.
De Suffumigio benedicto. fol. 264.

De Amuletis. fol. 269.
De Schedulis Marianis. fol. 271.
De Cultu B. V. Mariæ. fol. 278.
De Cultu SS. Angelorum, aliorúmque Sanctorum. fol. 281.
Q. 3. De Remediis particularium personarum, quæ sunt difficilioris liberationis. fol. 285.
Remedia pro energumeno in peccatis inveterato. fol. 286.
Remedia pro possessis, vel vexatis à spiritu incubo, & succubo. fol. 288.
Remedia pro possessis ab infantia, vel à pluribus Exorcistis frustra exorcitatis. fol. 293.
Remedia pro personis perfectioni Christianæ (ùt putant) vacantibus, & à diabolo possessis. fol. 294.
Remedia pro personis duræ cervicis à diabolo possessis. fol. 297.

Caput sextum.

De dispositione proxima personæ energumenæ, nec non de actuali expulsione dæmonis, & præservatione personæ liberatæ.

Q. 1. Quid faciendum Exorcistæ, si quædam persona energumena coram eo compareat? fol. 298.

Q. 2.

Q. 2. Quomodo practicè energumenus instruendus sit erga Deum, & quibus ex signis dignoscendum, eum esse verè probatum? fol. 301,
Q. 3. Quomodo vexatus instruendus sit erga Exorcistam, & quomodo dignoscendum, eum esse benè probatum? fol. 309.
Q. 4. Quomodo vexatus instruendus sit adversus dæmones, & quomodo dignoscendum, eum esse verè probatum? fol. 312.
Q. 5. Quomodo vexatus instruendus sit erga se ipsum, & quomodo dignoscendum, eum esse benè probatum? fol. 315.
Q. 6. Quomodo dæmon Exorcistæ resistens sit coërcendus. fol. 318.
Q. 7. Quomodo vexatus possit, & debeat declinare, & reprimere vexationes diabolicas? fol. 324.
Q. 8. Quænam sint speciales suggestiones, quibus dæmon energumenum in actu liberationis invadere solet? fol. 326.
Q. 9. De actuali expulsione dæmonis. fol. 328.
Q. 10. Quænam sint causæ regressûs diabolici, seu iteratæ possessionis? fol. 340.
Q. 11. Quænam sint communiores suggestiones, & tentationes, quibus dæmon quærit regressum? fol. 342.

Q. 12. Quæ ſint remedia à dæmonio liberatum præſervandi? fol. 347.
Remedia circa Exorciſtam. fol. 350.
Remedia in ordine ad dæmonem Ibid.
Q. 13. Quid Exorciſtæ faciendum cum eo, qui poſt liberationem iteratò à dæmone poſſidetur. fol. 353.
Q. 14. Quomodo in defectu temporis energumenus, vel maleficiatus ſit tractandus, & liberandus? fol. 356.

beant, & quid in earum uſu obſervandum. 274 180. Item an earum virtus infringi poſſit à maleficis. 275. 181.
Signa poſſeſſionis vel maleficii quot, & quæ ſint. Vide poſſeſſio.
Signa dignoſcendi energumenum ad expulſionem dæmonis eſſe diſpoſitum, & probatum erga Deum. 306. 198. Erga Exorciſtam. 310. 202. Adversùs dæmones. 314. Erga ſe ipſum. 317. 207.
Signum exitûs ſui an à dæmone procedendum. 221. 141.
Silentium quando, & quomodo dæmoni ex energumeno loquenti imponendum. 166. 94.
Suffumigium benedictum qualem habeat vim contra deæmones. 264. 172. Item an habeat vim naturalem adversùs dæmones. 265. 173.
Suggeſtiones dæmonis ſpeciales, quibus energumenum ſub actuali Exorciſmo expulſivo invadere ſolet. 326. 214.
Suggeſtiones dæmonis communiores, quibus regreſſum, ſeu iteratam poſſeſſionem quærit. 243. 221.

T.

TEmporis defectu quomodo breviter energumenus tractandus. 353. 225.
Tentationes dæmonis, quibus energumenos infeſtare ſolet. Vide ſuggeſtiones.

V. Ve-

V.

VEnæ sectio energumenis sæpè periculo-
sissima. 62. 44.
Veracitas DEI quomodo fidem & fiduciam
in nobis augere possit. 129. 73.
Vexare quomodo possint dæmones per
quinque sensus extrinsecè tantùm ho-
minem obsidentes. 74. 52.
Vexationes dæmonis quomodo ab energu-
meno reprimendæ. 324. 213.
Vexationes diabolicas quomodo personæ
quædam represserint. 76. 52. Item 77.
52. Item 75. 52.
Vim, & virtutem rerum benedictarum an
malefici infringere queant. 275. 181.
Virtutes quænam Exorcistæ ad munere
suo ritè fungendum sint necessariæ, vel
utiles. 110. 63.
Vitia an, & quæ potissimùm sint dæmoni
occasio intrandi, & possidendi corpus
hominis. 72. 51.